पेच्छइ दस सुमिणाइं तालपिसाओ हओ जए दुजओ । सेयविहङ्गो तह चित्तकोइलो पज्जुवासन्तो ॥ २२ ॥
वरकुसुमदामजुयलं सियगोवग्गो य पज्जुवासन्तो । नित्थिन्नो य समुद्दो वियसियपउमो य पउमसरो ॥ २३ ॥
सूरो य उग्गमन्तो परिपसरियकिरणभासुरो अहियं । अन्तेहिं माणुसोत्तरसेलो परिवेढिओ दिट्ठो ॥ २४ ॥
आरूढो सुरसेलं अहं ति दट्ठुं इमाणि पडिबुद्धो । लोगो य तत्थ बहुओ समागओ उप्पलेण समं ॥ २५ ॥
दट्ठूण कुसुमवासं गन्धामोयं च धूयगन्धं च । अक्खयदेहं च जिणं लोगो सव्वोऽवि आउट्टो ॥ २६ ॥
भणइ अहो ! उवसमिओ जक्खो भट्टारएण एएणं । इय हरिसनिब्भरङ्गो पडिओ चलणेसु वीरस्स ॥ २७ ॥
सामी दट्ठुं गुरुहरिसनिब्भरो उप्पलो पणमिऊणं । पुच्छित्तु सुहविहारं भणइ तुमे रयणिविरमम्मि ॥ २८ ॥
दिट्ठा पहु दस सुमिणा ते य मए जाणिया निमित्तेणं । ऊहाए तेसि फलं णायं- णवरं ण एगस्स ॥ २९ ॥
तालपिसाओ मोहो सुक्कज्झाणं च सेयसउणो त्ति । चित्तो कोइलपक्खी दुवालसङ्गं बहुसरूवं ॥ १३० ॥
सियगोवग्गो सङ्घो भवो समुद्दो य दुहजलाइन्नो । पउमसरो सुरपरिसा सूरो पुण केवलं नाणं ॥ ३१ ॥
अन्तावेढो माणुसनगस्स सव्वत्थनिम्मला कित्ती । मन्दररुहणं देसणसमए सीहासणारुहणं ॥ ३२ ॥
दामदुगं च न जाणे तो भगवं आह उप्पला ! एयं । साहूण सावयाण य धम्मस्स परूवणं दुविहं ॥ ३३ ॥
एवं कहियं सोउं परितुट्ठो उप्पलो गओ सगिहं । वन्दित्तु जिणं चिट्ठइ वीरो निरुवद्दवो तत्थ ॥ ३४ ॥

---

१ ब–मए । २ ब–°विलो । ३ ब–°सन्ति । ४ ब–निच्छिन्नो । ५ गिलित इत्यर्थः । ६ ब–°णं ति ।

नमो नमः श्रीगुरुप्रेमसूरये

चन्दकुलवडगच्छीय

अम्बदेवोवज्झायसीससिरिनेमिचंदसूरिरइयं

श्रीमहावीरचरियं

-: प्रकाशक :-

श्री जिनशासन आराधना ट्रस्ट

७, त्रीजो भोईवाडो, भूलेश्वर, मुबई-४०० ००२

विक्कुइए खीरम्मी नहाइयं लज्जिओ तओ रुट्ठो । मग्गइ तीए भवणं न य जाणइ अन्नकयदारं ॥ १०७० ॥

तओ भणइ—

जइ किर अत्थि पहावो मम धम्मायरियस्स तो इमा खिप्पं । दज्झउ पुरबाहिरिया तओ अहासन्नदेवेहिं ॥७१॥
दड्ढा सा मा भयवं अलियपहावो उ होउ इय नाउं । कुम्मग्गामस्स पहे कयाइ संपत्थिओ वीरो ॥ ७२ ॥
तत्थन्तरा य दिट्ठो तिलथम्भो पुच्छए य गोसालो । निप्पज्जिस्सइ एसो न व त्ति भयवं जिणो आह ॥ ७३ ॥
निप्पज्जिस्सइ एसो सत्त य एयस्स पुप्फजीवा उ । एगाएँ तिलत्तेणं सुअणियाए भविस्सन्ति ॥ ७४ ॥
गोसालेणुक्खणिओ सलेट्ठुहो सो असद्दहन्तेणं । सन्निहियवन्तरेहि य मो सामी अलियवाइ[3] त्ति ॥ ७५ ॥
जलवासं तत्थ कयं गावीए खुरेण चम्पिओ लग्गो । पुप्फा तिला उ जाया कुम्मग्गामे गओ सामी ॥ ७६ ॥
बालतवस्सी एगो तस्स बहिं वेसियायणो नाम । आयावइ सं[4]तप्पा छप्पइयाओ जडाहिन्तो ॥ ७७ ॥
रवितावताविया‍ओ पडन्ति भूमीए सोऽवि य दयालू । घेत्तूण छुहइ सीसे तं दट्ठुं भणइ गोसालो ॥ ७८ ॥
किं मुणेँसि किं पि तत्तं जूयासेज्जायरो उ आहु तुमं । भिक्खू च भिक्खुणी वा एवं दो तिन्नि वाराओ ॥७९॥
ताहे सो परिकुविओ तस्स विणासाय मुयइ नियतेयं । सो भीओ पोक्कारइ तस्सणुकम्पाए वीरेणं ॥ १०८० ॥
मुक्का य सीयलेसा [6]तीए सा पडिहया उसिणलेसा । सो बालरिसी दट्ठुं रिद्धिं सामिस्सिमं भणइ ॥ ८१ ॥

१ अ–°इरिय° । २ ब–नो । ३ अ–°वाय° । ४ ब–तत्था° । ५ ब–गुण° । ६ ब–तं ए° ।

卐 પ્રાપ્તિસ્થાન 卐

(૧) પ્રકાશક :

(૨) શ્રી મૂળીબેન અંબાલાલ રતનચંદ
જૈન ધર્મશાળા,
સ્ટેશન રોડ, વીરમગામ

(૩) શ્રી જિનશાસન આરાધના ટ્રસ્ટ,
C/o સુમતિલાલ ઉત્તમચંદ,
મારફતીયા મહેતાનો પાડો,
ગોળશેરી, પાટણ (ઉ ગુ)

(૪) શ્રી જિનશાસન આરાધના ટ્રસ્ટ,
C/o દિપક અરવિંદલાલ ગાંધી,
ધીકાંટા, વડફળીયા, રાવપુરા, વડોદરા-૧

(૫) શ્રી સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર
હાથીખાના, રતનપોળ,
અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૧.

— દ્રવ્ય સહાયક —

શ્રી જગવલ્લભ પાર્શ્વનાથ જૈન શ્વેતામ્બર મૂર્તિપૂજક તીર્થ કુંભોજગિરિ (જ્ઞાનનિધિ).

उस्सप्पिणीइमाए बीयाएँ समाएँ चरिमकालम्मि । [1]तत्थ बहुमज्झदेसे होहिन्ति य कुलगरा सत्त ॥ ७३ ॥
पढमेत्थ विमलवाहण सुदाम संगम सुपासनामे य । दत्तो सुमुहे छट्ठे [2]सम्मुयई चेव सत्तमए ॥ ७४ ॥
काहन्ति सन्निवेसं वासत्थं गामनगरमाईणं । कुलधम्मरायनीईण कारगा कुलगरा[3] तइया ॥ ७५ ॥
आसा हत्थी गावो परिग्गहिस्सन्ति रज्जकज्जम्मि । ववहारसिप्पकम्मा गणियलिवाई य होहिन्ति ॥ ७६ ॥
जाईसरो उ पढमो नामेणं विमलवाहणो राया । सव्वं चिय दाएही पुव्वुत्तमिमं पयाण हिओ ॥ ७७ ॥
सस्साणं उप्पत्ती परमा परमं च दुद्धदहिसप्पी । उप्पन्ने अगणिम्मि य रन्धणमाई भविस्सन्ति ॥ ७८ ॥
दूसमअरयस्सन्ते संमुइरायस्स सयदुवारम्मि । भद्दाएँ भारियाए सेणियजीवो उ पढमजिणो ॥ ७९ ॥
पुत्तत्तणेण होही णार्णत्तियसंजुओ महापउमो । वीरजिणस्स व सव्वं विन्नेयं तस्स जम्माइ ॥ २२८० ॥
दूसमसुसमाएँ इहं पुव्वं पिव जिणवरा भविस्सन्ति । पडिलोमसभावेण य ते य इमे होन्ति नायव्वा ॥ ८१ ॥
पढमो उ महापउमो सेणियजीवो जिणेसरो होही । बीओ य सूरदेवो सुपासजीवो जयपईवो ॥ ८२ ॥
तइओ य पुण सुपासो उदाइजीवो पणट्ठभववासो । होही सयंपहो तह पोट्टिलजीवो चउत्थो उ ॥ ८३ ॥
सव्वाणुभूइनामो दढाउजीवो उ पञ्चमो होही । छट्ठो य देवगुत्तो तित्थयरो कत्तिओ पुव्विं ॥ ८४ ॥
उदओ य जिणो होही सत्तमओ संखनामओ आसी । पेढालपुत्तनामा आणन्दजिओ य अट्ठमओ ॥ ८५ ॥

१ ब—एत्थ । २ अ—य सम्मुही चे० । ३ ब—॰राईया । ४ अ—॰णतिए ।

યત્કિંચિત્

ગ્રંથકાર :- ચંદ્રકુલ-વડગચ્છના પૂ. આચાર્યદેવ શ્રીમદ્ વિજયઉદ્યોતનસૂરિ મહારાજના શિષ્યરત્ન પૂ. અમ્બદેવ ઉપાધ્યાયના શિષ્ય પૂ. આચાર્યદેવ **શ્રી નેમિચંદ્રસૂરિ** મહારાજ

ગ્રંથરચનાકાળ :- વિક્રમ સંવત ૧૧૪૧

સ્થળ :- અણહિલપુર પાટણ

પ્રમાણ :- ૩૦૦૦ શ્લોક

આદ્ય પ્રકાશન સંવત :- ૧૯૭૩

સંશોધક :- ન્યાયામ્ભોનિધિ આચાર્યદેવ શ્રીમદ્ વિજય વિજયાનંદસૂરિ મહારાજના શિષ્યરત્ન પ્રવંતક શ્રી કાંતિવિજયના શિષ્યરત્ન મુનિશ્રી ચતુરવિજયજી મહારાજ.

આદ્ય પ્રકાશક :- શ્રી જૈન આત્માનંદસભા, ભાવનગર.

પુનઃ પ્રકાશન :- સંવત ૨૦૪૪

પુનઃ પ્રકાશક :- શ્રી જિનશાસન આરાધના ટ્રસ્ટ.

અનુપમ સહયોગ

પૂજ્યપાદ સુવિશુદ્ધચારિત્ર્યમૂર્તિ સુવિશાળ મુનિગણ નિર્માતા કર્મસાહિત્ય વિશારદ સિદ્ધાંતમહોદધિ સ્વ. આચાર્યદેવ શ્રીમદ્ વિજય **પ્રેમસૂરીશ્વરજી** મહારાજ સાહેબના પટ્ટાલંકાર ન્યાયવિશારદ વર્ધમાન તપોનિધિ આચાર્યદેવ શ્રીમદ્ વિજય **ભુવનભાનુસૂરીશ્વરજી** મહારાજાના સદુપદેશથી

"મહાવીરચરિય" નામના આ ગ્રંથના પ્રકાશનનો લાભ શ્રી જગવલ્લભ પાર્શ્વનાથ જૈન શ્વે. મૂ તીર્થ, કુંભોજગિરિના જ્ઞાનનિધિમાથી લેવામા આવેલ છે.

તીર્થના ટ્રસ્ટીઓ તરફથી મળેલ આ અનુપમ સહયોગની અમે ભુરિ ભુરિ અનુમોદના કરીએ છીએ.

લી.

શ્રી જિનશાસન આરાધના ટ્રસ્ટ.

॥ अर्हम् ॥

॥ न्यायाम्भोनिधिश्रीमद्विजयानन्दसूरीश्वरेभ्यो नमः

वडगच्छगयणदिणयरसिरिनेमिचन्दसूरिरइयं

महावीरचरियम् ।

पणमह पढमजिणिन्दं भवियाणणकमलबोहणदिणिन्दं । कोहदुयासणकंदं[1] पणयासुरअमरनरइन्दं ॥ १ ॥

सिरिसिद्धत्थनराहिवकुलनहयलविमलपुण्णिमायन्दं । निज्जियकामगइन्दं[2] पणमह वीरं सया धीरं ॥ २ ॥

सेसेऽवि य बावीसे अजियाईपासनाहपज्जन्ते । जियरागदोसमोहे वन्दामि जिणेसरे सिरसा ॥ ३ ॥

जरजम्ममरणरहिए केवलवरनाणदंसणसमग्गे । सिद्धे निद्धुयकम्मे अणाइनिहणे सया नमह ॥ ४ ॥

पञ्चविहायारधरे सुत्तत्थविसारए पसन्तमणे । भवियारविन्दपडिबोहदिणयरे नमह आयरिए ॥ ५ ॥

परमत्थगहियसारे आयाराईदुवालसङ्गस्स । संजमतवनियमरए उज्झाए नमह सुत्तदए[3] ॥ ६ ॥

पञ्चमहव्वयगुरुभारधारए चरणकरणसंपन्ने । पञ्चसमिए तिगुत्ते मुत्ते साहू यं सइ नमह ॥ ७ ॥

---

१ 'कन्दं' इति कं बलं ददातीति कन्दं मेघमित्यर्थः । २ अ–०मइन्द । ३ 'सुत्तदए' इति सूत्रददानित्यर्थ. । ४ ब–०सया ।

संमत्तणाणवरचरणरयणपरिमण्डियं भुवणतिलयं । पणमह जिणिन्दपणयं सिरिसङ्घं गुणगणसहग्घं ॥ ८ ॥
पवरसुयनाणमणहरपसत्थपोत्थयविहत्थवरहत्थं । सारयससिकिरणुज्जलसव्वङ्गं थुणिय सुयदेविं ॥ ९ ॥
वोच्छामि समासेणं वीरजिणिन्दस्स सन्तियं चरियं । संवेगट्ठा भवियाण अत्तणो सुमरणत्थं च ॥ १० ॥
जंमि भवे संमत्तं पत्तं पढमं तमाइओ काउं । सत्तावीस जिणभवे संखेवेणं पवक्खामि ॥ ११ ॥
अवरविदेहे खेत्ते गामम्मि वलाहिवो पुरा आसि । दयदाणविणयदक्खिन्नसायरो धम्मसद्धालू ॥ १२ ॥
सो अन्नया कयाई रायाएसेण दारुयनिमित्तं । बहुपुरिसेहिँ समेओ सगडे घेत्तूण संपत्तो ॥ १३ ॥
अइदुग्गं वणगहणं तत्थ य वणछिन्दणं करेन्तेण । भोयणसमए दिट्ठा सूरी बहुसाहुपरियरिया ॥ १४ ॥
पन्थाओ परिभट्ठा इंओ[1] तेओ[2] तत्थ परिभमन्ता उ । तण्हाछुहाकिलन्ता परिसन्ता सत्थपरिहीणा ॥ १५ ॥
दट्ठूण मुणिवरे ते चिन्तइ अणुकम्पभत्तिसंजुत्तो । एयारिसे अरण्णे कहमेए साहुणो पत्ता ॥ १६ ॥
तो वन्दिऊण पुच्छइ भयवं ! कत्तो समागया तुम्हे[3] । केण व कज्जेण इमं वणगहणं भमह अइभीमं ॥ १७ ॥
दाऊण धम्मलाभं समत्थदुरिओहवारणसमत्थं । पभणइ सूरी सुपुरिस ! अम्हे सत्थेण सह चलिया ॥ १८ ॥
गामन्तरं पविट्ठा सत्थे आवासियम्मि भिक्खट्ठा । जावम्हे ता सत्थो कत्थवि तुरियं गओ सोऽवि ॥ १९ ॥
तो[4] अम्हे संखुद्धा अगहियभिक्खा पहंमि सञ्चलिया । सत्थं गवेसमाणा न य मिलिया तस्स पहभट्ठा ॥ २० ॥

---

१ ब-इतो । २ ब-ततो, एवमग्रेऽपि इ-उ-ओ इत्यादयः स्वरास्तकारविशिष्टा अपि दृश्यन्ते । ३ ब-तुब्भे, एवमग्रेऽपि दृश्यते । ४ ब-ता ।

एयम्मि अरण्णम्मि समागया तुम्ह दंसणं जायं । इय कहिए सो तुट्ठो धन्नोऽहं जेण मे दिट्ठा ॥ २१ ॥
कप्पतरु व्व मरुथले दरिद्दगेहे हिरण्णवुट्ठि व्व । मायङ्गगिहे एरावणो व्व इत्थं इमे दिट्ठा ॥ २२ ॥
सफलं[1] मम मणुयत्तं सहलं मम जम्म जीवियं अज्ज । जं एयंमि अरण्णे दिट्ठा एयारिसा साहू ॥ २३ ॥
पुण्णकलियाण मुणिणो दंसणविसयं पि जन्ति हयपावा। चिन्तामणिसंजोगो होइ अधन्नस्स न कयाइ ॥ २४ ॥

तथाहि—

जइणो हु बम्भयारी अगिहे[2] दन्तिन्दिए पसन्ते य । तवनियमभूसियङ्गे धन्न च्चिय एत्थ पेच्छन्ति ॥ २५ ॥
एयं विचिन्तिऊणं भत्तिभरुल्लसियबहलरोमञ्चो । भत्तं पाणं वियरइ जहोचियं तेसि साहूणं ॥ २६ ॥
भुत्तुत्तरे य तेणं इच्छियपन्थम्मि मेलिया साहू । भणिओ सो य वलन्तो गुरूहिं अणुकम्पजुत्तेहिं ॥ २७ ॥
उवविसह खणं एक्कं रुक्खच्छायाएँ वीसमामो त्ति । एवं ति तेण भणिए उवविट्ठा तत्थ सव्वेऽवि ॥ २८ ॥
धम्मस्स एस जोगो एयं परिभाविऊण सूरीहिं । पारद्धा धम्मकहा पडिबोहत्थं इमा तस्स ॥ २९ ॥
बहुजोणिलक्खगहिरे संसारे दुलहं मणुयजम्मं । राहावेहो व्व इहं जुगछिद्दे समिलपवेसो व्व ॥ ३० ॥

भणियं च—

काऊणमणेगाइं जम्मणमरणपरियट्टणसयाइं । दुक्खेण माणुसत्तं जइ लहइ जहिच्छियं जीवो ॥ ३१ ॥

---

१ व—ता सफलं मणु° । २ 'अगिहे' इति गृहरहितानित्यर्थः ।

इय दुल्लहलम्भं माणुसत्तणं पाविऊण जो जीवो । न कुणइ पारत्तहियं सो सोयइ संकमणकाले ॥ ३२ ॥

एतदेवाह—

चारीमज्झे छूढो व्व गयवरो मच्छओ व्व गलगहिओ । वग्गुरपडिओ व्व मओ संवट्टइओ विहङ्गो व्व ॥ ३३ ॥

सो सोयइ जरमच्चूकवलिओ जो सुधम्मपरिहीणो । तायारमविन्दन्तो कम्मभरपणोल्लिओ जीवो ॥ ३४ ॥

जओ—

कुगईकयत्थणाओ सरोगया हाणि इट्ठजणविरहो । दारिद्दं दोहग्गं अकालमरणं अहम्मेण ॥ ३५ ॥

धम्मेणं चिय अत्था धम्मेणं चेव उत्तमा भोगा । धम्मेण सग्गमोक्खा सुहाइँ सव्वाइँ धम्मेण ॥ ३६ ॥

ता भो दुल्लहलम्भं विज्जुलयाचञ्चलं मणुयजम्मं । लद्धूण जो पमायइ सो काउरिसो न सो पुरिसो ॥ ३७ ॥

धम्मत्थिणा य धम्मो देवो य गुरू य जाणियव्वाइं । धम्मगुरुदेवसद्धा कोइ वि कत्थइ पयट्टेइ ॥ ३८ ॥

सो धम्मो जत्थ दया कीरइ सचराचरेसु जीवेसु । जत्थ य परमनिरोहो इन्दियनोइन्दियाणं च ॥ ३९ ॥

सो च्चिय देवो एत्थं जो अइसयसंजुओ पसन्तप्पा । रागाइदोसरहिओ सव्वण्णू सव्वदंसी य ॥ ४० ॥

परिचत्तघरावासो विसुद्धबम्भव्वओ य सुयनाणी । धम्मगुरू विन्नेओ परिग्गहारम्भपडिविरओ ॥ ४१ ॥

इय धम्मकहं सोउं संबुद्धो परमहरिसमावन्नो । निच्चलसम्मद्दिट्ठी जाओ सो सावगो पवरो ॥ ४२ ॥

---

१ मरणकाले इत्यर्थः । २ ब—मणुसत्तं । ३ ब—परमो ।

भणिओ य तेण गुरू—

उद्धरिओऽहं भयवं ! तुमए भवसायरम्मि निवडन्तो। अहवा उत्तमसङ्गो उत्तमकल्लाणहेउ त्ति ॥ ४३ ॥
एवमभिनन्दिऊणं नमिऊण गुरुं मुणी य सो चलिओ। अत्ताणं मन्नन्तो सुकयत्थं बोहिलाभेण ॥ ४४ ॥

तथाहि—

धन्नोऽहं जेण मए अणोरपारम्मि भवसमुद्दम्मि। भवसयसहस्सदुलहं लद्धं सद्धम्मजाणं ति ॥ ४५ ॥
पत्तो कमेण गेहं कालेण य सुद्धधम्मपरिणामो। सोहम्मे उववन्नो पलियाउ सुरो महिड्ढीओ ॥ ४६ ॥
भोत्तूण तत्थ भोए दिव्वे सुररमणिमज्झयारम्मि। आउयखयम्मि चविउं जत्थुववन्नो तयं सुणह ॥ ४७ ॥
अत्थि अउज्झानयरी मणिकणगमया सुरेहिँ निम्मविया। बारसजोयणदीहा नव वित्थिण्णा परमरम्मा ॥४८॥
तत्थ य भरहो राया छखण्डभरहाहिवो पढमचक्की। सिरिउसहसामितणओ उइण्णसुहपुन्नपब्भारो ॥ ४९ ॥
तस्स सुओ उववन्नो सव्वङ्गोवङ्गसुन्दरो जुइमं। धम्मप्पिओ अकूरो झिरि त्ति नामेण विक्खाओ ॥ ५० ॥
सो तारुण्णे पत्तो पञ्चपयारे उ भुञ्जए भोए। नियपासायवरगओ इट्ठो नियजणणिजणयाणं ॥ ५१ ॥
सिरिउसभस्स भगवओ उप्पन्ने केवलम्मि देवेहिं। रइयम्मि समोसरणे केवलिमहिमाएँ परमाए ॥ ५२ ॥
वट्टन्ताए भरहो समागओ पुत्तनत्तुयसमेओ। भयवन्तवन्दणत्थं परमेणं भत्तिराएणं ॥ ५३ ॥
काऊण य तिक्खुत्तो पयाहिणं वन्दिऊण भयवन्तं। निव्वत्ते नाणमहे उवविट्ठो रइयकरकमलो ॥ ५४ ॥

मिरिई अरहेण समं उसभजिणं पणमिऊण विणएणं । धरणीयले निसन्नो भयवन्तं पज्जुवासन्तो ॥ ५५ ॥
एत्थन्तरम्मि भयवं जोयणणीहारिणीएँ वाणीए । सुरअसुरनरसभाए धम्मं कहिउं समाढत्तो ॥ ५६ ॥
परमङ्गाणि उ चत्तारि दुलहलम्भाणि एत्थ जीवाणं । माणुस्सं धम्मसुई सद्धा तवसंजमे विरियं ॥ ५७ ॥
संसारविरत्तेहिं एयं नाऊण धीरपुरिसेहिं । सव्वायरेण जत्तो कायव्वो धम्मकज्जेसु ॥ ५८ ॥
बहुदुक्खपीडियाणं मच्चुपरद्धाण कम्मवसगाणं । अन्नं न किं पि सरणं धम्मं मोत्तूण संसारे ॥ ५९ ॥
विहडन्ति सुया विहडन्ति बन्धवा विहडइ सुसंचिओ अत्थो । एक्को नवरि न विहडइ विहिणा आराहिओ धम्मो ॥
सयणाइमोहमूढो काऊण महापरिग्गहारम्भे । एक्को जाइ परभवं एक्को चिय वेयए दुक्खं ॥ ६१ ॥
ह कयलीएँ न सारो जह वालुयपीलणे य नो तिल्लं । मायण्हियाएँ न जलं तह संसारे सुहं नत्थि ॥ ६२ ॥
किंपागस्स फलं पिव हालाहलमीसियं व्व परमन्नं । आवायमेत्तसुहया विसया परिणामविरसा उ ॥ ६३ ॥
जह किर दुद्धं पेच्छइ मज्जारी न उण लउडयं मुद्धा । तह मूढो विसयसुहं पेच्छइ नो नरयदुक्खाइं ॥ ६४ ॥
जह रयणखणिं पत्तो महग्घमोल्लाइँ मोत्तु रयणाइं । गेण्हइ वण्णड्ढाइं अइमूढो कायखण्डाइं ॥ ६५ ॥
तह पत्ते मणुयत्ते सग्गपवग्गाइसोक्खसञ्जणगे । न करन्ति धम्मतत्तिं विसए सेवन्ति मूढप्पा ॥ ६६ ॥

---

१ ब–मिरियवि । २ अ–°वासिन्तो । ३ ब–सुही सुखिन इत्यर्थः । ४ ब–परभवे । ५ ब–°पीलणाए । ६ ब–०ए व जलं 'मायण्हियाए' इति मृगतृष्णिकायाम् । ७ ब–°सज्जणगं । ८ ब–सेवेन्ति ।

जो विसयसुक्खपसत्तो लद्धुं मणुयत्तमाइसामग्गिं । न कुणइ धम्मं कागणिसहस्सहारगसरिच्छो सो ॥ ६७ ॥
एवं नाउं तुम्हे जाव न वाही विडम्बए देहं । जाव न जरा न मच्चू अप्पहियं ताव चिन्तेह ॥ ६८ ॥
सम्मत्तं पडिवज्जह करेह सावज्जजोगवेरमणं । निज्जिणह कसायरिवू दण्डत्तियनिग्गहं कुणह ॥ ६९ ॥
मिच्छद्दंसणअविरइकसायमणमाइदुट्ठजोगेहिं । जीवो बन्धइ कम्मं कम्मेण य भमइ संसारे ॥ ७० ॥
इय एवमाइ सोउं धम्मकहं भयवओ सवणसुहयं । भववेरग्गमुवगया पडिबुद्धा पाणिणो बहवे ॥ ७१ ॥
पञ्च य पुत्तसयाइं भरहस्स य सत्त नत्तूयसयाइं । सयराहं पव्वइया तम्मि कुमारा समोसरणे ॥ ७२ ॥
आपुच्छिऊण भरहं मिरिइकुमारोऽवि परमसंविग्गो । संमत्तानिच्छियमई धम्मं सोऊण पव्वइओ ॥ ७३ ॥
पञ्चसमिओ तिगुत्तो सज्झायज्झाणविणयसंपन्नो । तवनियमसंजमरओ विहरइ सो सामिणा सद्धिं ॥ ७४ ॥
एक्कारसअङ्गाइं तेण अहीयाइँ गुरुसयासम्मि । गीयत्थो सञ्जाओ धम्मकहालद्धिसंपन्नो ॥ ७५ ॥
अह अन्नया कयाई गिम्हे उण्हेण तावियसरीरो । अण्हाणेण किलन्तो कम्मवसा चिन्तए एवं ॥ ७६ ॥
मेरुगिरीसमभारे वोढुं संपइ खणं पि न समत्थो । सामण्णगुणे अगुणो अहयं संसारमणुकङ्खी ॥ ७७ ॥
न य घरवासो जुत्तो बहुसावज्जो पमायहेउ त्ति । ता लिङ्गन्तरधारी सावगधम्मं पवज्जामि ॥ ७८ ॥
किञ्च तं लिङ्गन्तरम्—

१ ब—°सामग्गी । २ ब—°उवरमणं । ३ °डण्डत्ति° । ४ 'सयराहं' शीघ्रमित्यर्थः ।

समणा ति[1]दंडविरया भगवन्तो कुसलमणवईकिरिया। डण्डत्तियनिहयस्स य होउ तिडण्डं ममं चिन्धं॥७९॥
लोइन्दियमुण्डा संजया य अहयं खुरेण ससिहाओ। थूलगपाणिवहाईवेरमणं मे सया होउ ॥ ८० ॥
समणा अमोहछण्णा मोहछण्णस्स होउ मे छत्तं। निरुवाहणा य समणा मज्झं तु उवाहणा होन्तु[2] ॥ ८१ ॥
सुक्कम्बरा य समणा विसुद्धचित्ता उ धाउरत्ताइं। होन्तु य मे वत्थाइं रागाईकलुसियमणस्स ॥ ८२ ॥
निक्किञ्चणा य समणा मज्झं पुण किञ्चि किञ्चणं होउ। सीलसुयन्धा समणा होउ ममं देहसक्कारो ॥ ८३ ॥
वज्जिन्ति व[3]ज्जभीरू बहुजीवसमाउलं जलारम्भं। होउ मम परिमिएणं जलेण ण्हाणं च पियणं च ॥ ८४ ॥
एवं[4] परीसहभीरू सच्छन्दविगप्पियं इमं लिङ्गं। परिकप्पिय जुत्तिजुयं पा[5]रीवज्जं पवत्तेइ ॥ ८५ ॥
तं लिङ्गन्तरधारी सकोउगो पुच्छई जणो धम्मं। सो कहइ साहुधम्मं जहट्ठियं सुद्धपरिणामो ॥ ८६ ॥
कहियम्मि जणो पभणइ न कुणसि तं कीस अप्पणो एयं। मेरुगिरीसमभारे इचाई तस्स सो कहइ ॥ ८७ ॥
धम्मकहाअक्खित्ते उवट्ठिए देइ सामिणो सीसे। गामागरणगराइं विहरइ सो सामिणा सद्धिं ॥ ८८ ॥
उज्झाउरीएँ पत्तं भयवन्तं अन्नया भरहराया। अहिवन्दिऊण पुच्छइ कहन्तरे विणयसंपन्नो ॥ ८९ ॥
जारिसया लोगगुरू भरहे वासम्मि केवली तुम्हे। तारिसया कइ अन्ने ताया होहिन्ति तित्थयरा ॥ ९० ॥
तो भणइ जिणवरिन्दो भरहे वासम्मि जारिसो उ अहं। एरिसया तेवीसं अन्ने होहिन्ति तित्थयरा ॥ ९१ ॥

---

१ ब–तिडण्डवि॰ । २ अ–हुन्तु । ३ अवद्यभीरवः । ४ अ–एवं । ५ पारिव्राज्यम् ।

होही अजिओ संभव अभिनन्दण सुमइ सुप्पह सुपासो। ससि पुप्फदन्त सीयल सेज्जंसो वासुपुज्जो य ॥९२॥
विमलोऽणन्तइ धम्मो सन्ती कुन्थू अरो य मल्ली य। मुणिसुव्वय नमि नेमी पासो तह वद्धमाणो य ॥ ९३ ॥
अह भणइ नरवरिन्दो भरहे वासम्मि जारिसो अहयं। तारिसया कइ अन्ने ताया होहिन्ति रायाणो ॥ ९४ ॥
तो भणइ जिणवरिन्दो जारिसओ तं नरिन्दसद्दूलो। एरिसया एक्कारस अन्ने होहिन्ति रायाणो ॥ ९५ ॥
होही सगरो मघवं सणंकुमारो य सन्ति कुन्थु अरो। तह य सुभुमो पउमो हरिसेणो तह जओ बम्भो ॥ ९६ ॥
अप्पुट्ठो कहइ जिणो इमाएँ ओसप्पिणीएँ होहिन्ति। जे केसवबलदेवा नव नव पडिवासुदेवा य ॥ ९७ ॥
होइ तिविट्ठु दुविट्ठू सयम्भुपुरिसोत्तिमे पुरिससीहे। तह पुरिसपुण्डरीए दत्ते नारायणे कण्हे ॥ ९८ ॥
अयले विजए भद्दे सुप्पभे य सुदंसणे। आनन्दे नन्दणे पउमे रामे ओवि[1] अपच्छिमे ॥ ९९ ॥
आसग्गीवे तारएँ मेरएँ महुकेढवे निसुम्भे य। बलि पहराए तह रामणे[2] य नवमे जरासन्धे ॥ १०० ॥
एए खलु पडिसत्तू कित्ती पुरिसाण वासुदेवाण। सवे य चक्कजोही सव्वेऽवि हया सचक्केहिं ॥ १ ॥
पुणरवि पुच्छइ भरहो अजियाईजिणवराण मज्झम्मि। भयवं! कोइ भविस्सइ तित्थयरो तुम्ह परिसाए ॥ २ ॥
तत्थ मिरी पुव्वुत्तो आइपरिव्वायओ उसभणत्ता[3]। सज्झायझाणजुत्तो एगन्ते झायइ महप्पा ॥ ३ ॥
तं दरिसेइ जिणिन्दो एव नरिन्देण पुच्छिओ सन्तो। होही चरिमो एसो तित्थयरो वीरनामो त्ति ॥ ४ ॥

---

१ चापि। २ रावणः। ३ नप्ता पौत्रः इत्यर्थ।

पढमो य वासुदेवो तिविठ्ठु नामेण पोयणाहिवई । पियमित्तचक्कवट्टी मूयपुरीए विदेहम्मि ॥ ५ ॥
तं वयणं सोऊणं राया अञ्चियतणूरुहसरीरो । अभिवन्दिऊण पियरं मिरिस्स अभिवन्दओ जाइ ॥ ६ ॥
सो विणएण उवगओ काऊण पयाहिणं च तिक्खुत्तो । वन्दइ अभित्थुणन्तो इमाहिं महुराहिं वग्गूहिं ॥ ७ ॥
लाभा हु ते सुलद्धा जंमिं तुमं धम्मचक्कवट्टीणं । होहिसि दस चोद्दसमो अपच्छिमो वीरनामो त्ति ॥ ८ ॥
आई य दसाराणं पोयणपुरसामिओ तिविठ्ठु त्ति । मूयाए विदेहम्मी पियमित्तो नाम चक्कि त्ति ॥ ९ ॥
नवि ते पारीवज्जं वन्दामि अहं इमं च ते जम्मं । जं होहिसि तित्थयरो अपच्छिमो तेण वन्दामि ॥ १० ॥
एवं सो थोऊणं काऊण पयाहिणं च तिक्खुत्तो । आपुच्छिऊण पियरं विणीयनयरिं अह पविट्ठो ॥ ११ ॥
तं वयणं सोऊणं तिवइं अप्फोडिऊण तिक्खुत्तो । अब्भहियजायहरिसो तत्थ य मिरिई इमं भणइ ॥ १२ ॥
जइ वासुदेवपढमो होहं चक्की विदेहवासम्मि । चरिमो तित्थयराणं अहो ! अलं मज्झ सेसेणं ॥ १३ ॥
अहयं च दसाराणं पढमो जणओ य चक्कवट्टीणं । अज्जो तित्थयराणं अहो ! कुलं उत्तमं मज्झ ॥ १४ ॥
एवं च कुलमएणं नीयागोयं समज्जियं तेण । जस्स विवागेण इहं नीयत्तं पाविही बहुसो ॥ १५ ॥
जइ ताव एत्तिओऽवि हु बहुनीयट्ठाणकारणं जाओ । भगवन्तस्स मओ ता बहुभयकारीण किं भणिमो ॥ १६ ॥
जओ भणियं—

---

१ ब–जंसि । २ अ–इहं । ३ ब–०त्थ मिरीई । ४ ब–होही ।

जचाइमयफलेणं नीयट्ठाणाइँ पावमाणो उ। भमइ चिरं संसारे तम्हा उ मए विवज्जेज्जा ॥ १७ ॥
सो अन्नया गिलाणो जाओ पडियग्गिओ न साहूहिं। अस्संजउ त्ति काउं ताहे चिन्तेउमाढत्तो ॥ १८ ॥
अस्संजयस्स मुणिणो किचं न कुणन्ति संजमपहाणा। न य कारिउं पि जुज्जइ वेयावचं इमे मज्झ ॥ १९ ॥
ता किञ्चि तहारूवं अप्पसहायं करेमि सीसमहं। भवियव्वयाएँ पउणो जाओ इय चिन्तमावन्नो ॥ २० ॥
तस्स सयासं पत्तो कयाइ कविलो त्ति नाम रायसुओ। पुच्छइ धम्मं सोऽवि य जइधम्मं अवितहं कहइ ॥ २१ ॥
न कुणसि कीस तुममिमं इय पुट्ठे कहइ वइयरं निययं। कविलोऽवि हु धम्मत्थी जइधम्मं काउमसमत्थो ॥ २२ ॥
पभणइ किं तुज्झ वए धम्मफलं नत्थि किञ्चि इय भणिए। गुरुकम्मो एसोऽवि हु जइधम्मं नेच्छए काउं ॥ २३ ॥
इय चिन्तिय सो भणिओ पडिपुण्णफलं जईण धम्मम्मि। भो कविल! केत्तियं पि हु मज्झवि दिक्खाएँ अत्थि त्ति॥
सीसत्थिणा उ एयं मिच्छत्तविवड्ढिकारगं वोत्तुं। बद्धं असुभं कम्मं भवभमणनिबन्धणं घोरं ॥ १२५ ॥

भणियं च—

दुब्भासिएण एक्केण मिरीई दुक्खसागरं पत्तो। भमिओ कोडाकोडिं सागरसरिनामधेज्जाणं ॥ २६ ॥
पव्वाविओ य कविलो तेण समं किं पि विहरिउं कालं। चुलसीइ पुव्वलक्खे सव्वाउं पालिउं तत्तो ॥ २७ ॥
अप्पडिकन्तो दुब्भासियस्स कालं गओऽणसणविहिणा। दससागरोवमाऊ बम्भे कप्पे सुरो जाओ ॥ २८ ॥
आसुरिपमुहा सीसा कविलेणं दिक्खिया समायारं। कहिउं तेसिं नियमं बम्भे कप्पे गओ सोऽवि ॥ २९ ॥

ओरिं पउञ्जिऊणं तत्तो नियदंसणाणुराएणं। नरलोए अवयरिउं कहइ ससीसाण सङ्ख्मयं ॥ १३० ॥

तं पुण पणुवीस तत्तरूवं, ताणि य इमाणि—

पढमं तत्तं पयई सत्तरयतमाण जा समावत्था। तीए य महं जाई जं भण्णइ बुद्धिसद्देणं ॥ ३१ ॥
तत्तो य अहङ्कारो सोलस तत्ता तओ समुप्पन्ना। पञ्च य तम्मत्ताइं एगारस इन्दियाइं च ॥ ३२ ॥
फासणरसणाघाणं चक्खूसोत्ताइँ बुद्धिकरणाइं। करपायपाउवत्था मणवायाकम्मकरणाइं ॥ ३३ ॥
गन्धरसरूवफासा सद्दो तम्मत्तया य मे तत्तो। पुढविजलतेयमारुय तह भूयाई अह कमेण ॥ ३४ ॥
पणुवीसइमं तत्तं आया पुरिसो य तस्स पज्ञाओ। एएसिं तत्ताणं विन्नाणाओ हवइ मोक्खो ॥ ३५ ॥
सो पञ्चवण्णमण्डलयसण्ठिओ अन्तरट्ठिओ देवो। पणुवीसं तत्ताइं कहिऊण गओ नियं ठाणं ॥ ३६ ॥
आसुरिपमुहेहिँ तओ सीसपसीसप्परम्पराए उ। काऊण कुसत्थाइं भागवयं दंसणं एयं ॥ ३७ ॥
वित्थारियं महियले इओ य सो बम्भसुरवरो मिरिई। कोल्लागसन्निवेसे चविउं कोसियदिओ जाओ ॥ ३८ ॥
असिइं च सयसहस्सा पुव्वाणं पालिऊण सव्वाउं। परिवायगवयधारी मरिऊण गओ स सोहम्मे[2] ॥ ३९ ॥
[3]चविऊण चिरं कालं संसारं भमिय माहणो जाओ। थूणाएँ पूसमित्तो बावत्तरिपुव्वलक्खाऊ ॥ ४० ॥
घेत्तुं भागवयवयं सोहम्मसुरत्तणेण उववन्नो। चविउं अग्गिज्जोओ चेइयनयरे दिओ जाओ ॥ ४१ ॥

१ साङ्ख्यतत्त्वसंग्राहकमेतद्गाथापञ्चकं अ-पुस्तके एवोपलभ्यते। २ व-सोहम्म। ३ अ-तचो य।

चउसट्ठि पुव्वलक्खा तत्थाउं होइउं परिव्वाओ। ईसाणे उववन्नो तओ चुओ मन्दिरपुरम्मि ॥ ४२ ॥
जाओ य अग्गिभूई माहण परिवायगो य होऊण। छप्पण्णपुव्वलक्खा सव्वाउं पालइत्ताणं ॥ ४३ ॥
पत्तो सणंकुमारं सेयवियाए य आउयखएणं। जाओ भारद्दाओ पत्तो परिवायगत्तं च ॥ ४४ ॥
चोयालीसं लक्खा पुव्वाणं तत्थ आउयं जायं। मरिउं माहिन्दसुरो संजाओ मज्झिमठिईओ ॥ ४५ ॥
तो संसारं हिण्डिय चिरकालं थावरो त्ति नामेणं। रायगिहे पवरदिओ तत्थवि परिवायगो जाओ ॥ ४६ ॥
चउतीसपुव्वलक्खा परमाउं पालिऊण बम्भम्मि। कप्पम्मि सुरो जाओ भमिओ तत्तो य संसारे ॥ ४७ ॥
रायगिहम्मि पुरवरे राया नामेण विस्संनन्दि त्ति। भज्जा तस्स पियङ्गू विसाहनन्दी य ताण सुओ ॥ ४८ ॥
रण्णो तस्स कणिट्ठो भाया नामं विसाहभूइ त्ति। सो जुवरज्जे ठविओ तस्स पिया धारिणी देवी ॥ ४९ ॥
सो मिरिइजीवदेवो चविऊणं बम्भलोगकप्पाओ। धारिणिपुत्तो जाओ नामेणं विस्सभूइ त्ति ॥ १५० ॥
जणणिजणयाण इट्ठो पञ्चहिँ धाईहिँ लालियसरीरो। चन्दो इव वड्ढन्तो कमेण सो जोव्वणं पत्तो ॥ ५१ ॥

केरिसो य सो—

कुसलो सव्वकलासुं सूरो चाई य सत्तवन्तो य। धम्मप्पिओ अकूरो गुरुयणभत्तो अयसभीरू ॥ ५२ ॥
पुप्फकरण्डुज्जाणं तम्मि पुरे पवरतरुवरसमिद्धं। कीलइ सो तत्थ सुहं अन्तेउरपरिगओ विविहं ॥ ५३ ॥

---

१ ब–परियायं। २ ब–चइऊणं। ३ ब–गुरूण भत्तो।

कीलेउं तत्थ च्छइ रायकुमारो विसाहनन्दि त्ति । नवरि न विरहं पावइ अहिट्ठिए धारणिसुएण ॥ ५४ ॥
पुप्फाईण निमित्तं तत्थ गयाहिं पियङ्गुदासीहिं । दिट्ठो सो कीलन्तो तो ईसावेसकलियाहिं ॥ ५५ ॥
भणिया पियङ्गुदेवी सामिणि ! दोगुन्दुगो व्व उज्जाणे । कीलइ जुवरायसुओ तुम्ह सुओ न लहइ पवेसं ॥ ५६ ॥
एवं सोउं उप्पन्नमच्छरा रोसमुवगया सावि । कोवहरम्मि पविट्ठा ससंभमं पुच्छिया रण्णा ॥ ५७ ॥
तं देवि ! कीस कुविया तीए भणियं न तुम्ह इह रज्जं । राया विसाहभूई जस्स सुओ कीलइ जहिच्छं ॥ ५८ ॥
पुप्फकरण्डुज्जाणे विसाहनन्दी य न लहइ पवेसं । रण्णा भणियं सुन्दरि ! अम्ह कुले एस कप्पो त्ति ॥ ५९ ॥
जं एगम्मि कुमारे पुव्वपविट्ठे चिरेणवि न बीओ । पविसइ तत्थ कुमारो जाव न सो निग्गओ सुयणु ! ॥ १६० ॥
णवरं जइ निब्बन्धो तुम्हं ता अवसरेण केणावि । जइ तुह पुत्तो पविसइ तत्थुज्जाणे तहं करिस्सं ॥ ६१ ॥
एवं तं संठविउं आलोचेऊण मन्तिणा सद्धिं । ताडाविया सुघोरा पयाणभेरी कइयवेणं[1] ॥ ६२ ॥
तं सोउं संभन्तो उज्जाणाओ विणिग्गओ कुमारो । पत्तो रायसमीवं विणएण य पणमिउं भणइ ॥ ६३ ॥
किं देव ! पयाणमिणं रण्णा भणियं विउत्थिओ[2] अम्हं । नियबलगव्वियचित्तो सामन्तो पुरिससीहो त्ति ॥ ६४ ॥
मण्डलमुवद्दवेई नो पडिवन्नं च सो करं देइ । ता तस्सोवरि जत्ता इय कहिए भणइ सो कुमरो ॥ ६५ ॥
वीसत्था इह चिट्ठह तुम्हे को उवरि तस्स संरम्भो । देह ममं आएसं गन्तुं तं जेण साहेमि ॥ ६६ ॥

१ 'कइयवेणं' इति कैतवेन माययेत्यर्थः । २ 'विउत्थिओ' इति पृथग्जातः ।

इय भणिउं सो चलिओ नियखन्धावारपरिगओ सहसा । आगच्छन्तं सोउं सम्मुहमाओ पुरिससीहो ॥ ६७ ॥
नीओ तेण सनयरं कयसम्माणो य भोयणाईहिं । वियरियसविसेसकरो विसज्जिओ विणयपणएणं ॥ ६८ ॥
परिभमिउं नियदेसं अदिट्ठउवद्दवो पडिनियत्तो । रण्णा विसाहनन्दी पवेसिओ तम्मि उज्जाणे ॥ ६९ ॥
सोऽवि य नियपुरपत्तो पुप्फकरण्डम्मि पविसमाणो उ । पडिहारेण निसिद्धो विसाहनन्दी पविट्ठो त्ति ॥ १७० ॥
इय सोउं सो रुट्ठो मायाए नीणिओ अहं पत्तो । तो मुट्ठिपहारेणं तप्पुरओ पहणइ कविट्ठिं ॥ ७१ ॥
पाडइ सव्वकविट्ठे भणइ य तुम्हं सिराइँ पाडन्तो । एवं तु तुज्झ पिउणो पावा जइ हं न लज्जन्तो ॥ ७२ ॥
इय भणिय निग्गओ सो पियज्जुचेट्ठं च मुणियवुत्तन्तो । वेरग्गगओ चिन्तइ अहो! अणज्जाओ महिलाओ ॥ ७३ ॥

अवि य—

महिला कुडिलसहावा बन्धवकुलभेयकारिणी महिला । महिला निद्दयहियया पच्चक्खा रक्खसी महिला ७४
महिला आलकुलहरं महिला लोयम्मि दुच्चरियखेत्तं । महिला सकज्जनिट्ठा महिला जोणी अणत्थाणं ॥ ७५ ॥

किं च—

विसयासत्ता पुरिसा विडम्बणं तं जयम्मि पाविन्ति । जं कहिउं पि न तीरइ धूलीवुक्कावणमहं व ॥ ७६ ॥

अवि य—

१ ब–भागच्छन्तो । २ 'नीणिओ' इति गमितः । ३ अ–चुलपि° । ४ ब–°पुवत्तं । ५ ब–पावेन्ति । ६ अ–जइ । ७ °मह व्व ।

जोव्वणमयणुम्मत्तेहिँ विसयतण्हाविमोहियमणेहिं । तं तं कीरइ पुरिसाऽहमेहिँ जं जं कुगइहेउं ॥ ७७ ॥
लहिउं मणुस्सजम्मं सोगइगमणुग्गसाहणमणग्घं[1] । रयणं वराडियाए व्व हारए विसयगिद्धीए[2] ॥ ७८ ॥
पुरिसत्तणं विवेयं कुलमज्जायं विसिट्ठसंसग्गिं । लज्जं गुरुयणसेवं चएइ विसएहिँ वेलविओ ॥ ७९ ॥
विसयसुहलालसाणं सुधम्ममन्दायराण पुरिसाणं । अमुणियसारासाराण गलइ हत्थट्ठियं अमयं ॥ १८० ॥
विसयासेवणदविणज्जणम्मि कुकुडम्बतत्तिकरणम्मि । निच्चक्खणिया अजरामर व्व चिट्ठन्ति मूढप्पा ॥ ८१ ॥
ता उज्झिउं दुरन्ते विसए पावस्स आसवद्दारे । साहेमि[3] अणन्नमणो सप्पुरिसनिसेवियं धम्मं ॥ ८२ ॥
इय वेरग्गगएणं दिट्ठो सिरिविजयसीहआयरिओ । कुमरेण तेण विणएण वन्दिउं पुच्छिओ एवं ॥ ८३ ॥
भयवं भवाडवीए परिभामिज्जन्ति पाणिणो केणं । सासयसोक्खे मोक्खे केणं व वच्चन्ति मे कहसु ॥ ८४ ॥
धम्मोवयारनिरओ एसो धम्मत्थिओ त्ति मुणिऊणं । कुमरेण पुट्ठमत्थं सो सूरी कहिउमाढत्तो ॥ ८५ ॥
जम्मजरमरणवाहीविओगसोगाइदुक्खपउरम्मि । संसारे भमइ जिओ कम्मेणट्ठप्पयारेणं ॥ ८६ ॥
नाणस्स दंसणस्स य आवरणं वेयणीय मोहणियं । आउ य नामं गोत्तं अट्ठमयं अन्तरायं च ॥ ८७ ॥
पञ्च नव दोन्नि अट्ठावीसा चउरो तहेव बायाला । दोन्नि य पञ्च य कमसो उत्तरपयडीओ कम्माणं ॥ ८८ ॥
मिच्छद्दंसणमविरइकसायजोगा य बन्धहेउ त्ति । ओहेण तस्स संपइ विसेसहेऊ णिसामेहि ॥ ८९ ॥

---

१ ब—°गममग्गसाहणमहग्घ । २ ब—गेहीए । ३ अ—°निसाहेमि ।

पडणीयमन्तराइय उवघाए तप्पओसनिण्हवणे । बन्धइ णाणावरणं एवं चिय दंसणावरणं ॥ १९० ॥
भूयाणुकम्पजिणभत्तिसंजुओ खन्तिदाणविणयपरो । बन्धइ सायावेयं विवरीओ[1] बन्धए[2] इयरं ॥ ९१ ॥
अरहन्तसिद्धचेइयतित्थाइसु पच्चणीयजोगेहिं । मिच्छत्तमोहणीयं बन्धइ संसारवुड्ढिकरं ॥ ९२ ॥
तिव्वकसाओ बहुमोहपरिणओ चरणकरणपडणीओ । बन्धइ चरित्तमोहं दुविहं पि चरित्तगुणघाई ॥ ९३ ॥
कुणिमाइभक्खणरओ मिच्छत्तमहापरिग्गहारम्भो । नरयाउयं निबन्धइ पावमई रुद्दपरिणामो ॥ ९४ ॥
उम्मग्गदेसओ मग्गनासओ अट्टज्झाणज्झाइल्लो । बहुनियडिसंपउत्तो तिरियाउं बन्धई[3] जीवो ॥ ९५ ॥
पयईए तणुकसाओ दाणरओ पयइभद्दगविणीओ । मज्झिमगुणेहिं जुत्तो मणुयाउं बन्धई जीवो ॥ ९६ ॥
अणुव्वयमहव्वएहिं बालतवाकामनिज्जराईहिं । देवाउयं निबन्धइ सम्मदिट्ठी उ जो जीवो ॥ ९७ ॥
मणवयणकायवङ्को गुणदोसी गारवेहिं पडिबद्धो । असुहं बन्धइ नामं तप्पडिवक्खो य सुहनामं ॥ ९८ ॥
अरहन्ताइसु भत्तो सुत्तरुई पयणुमाण गुणरागी । बन्धइ उच्चागोयं विवरीओ[4] बन्धए[5] इयरं ॥ ९९ ॥
पाणवहाईनिरओ जिणपूयादाणभोयविग्घकरो[6] । अज्जेइ अन्तरायं न लहइ जेणिच्छियं लाभं ॥ २०० ॥
इय पावकम्मबन्धस्स हेउणो जाणिऊण सुविवेया । भवभमणभीरुणो जे पयत्तओ ते विवज्जन्ति ॥ १ ॥
णाणाइगुणवसेणं असेसकम्मक्खए य निव्वाणं । होइ जियाणं तम्हा णाणाइसु चेव जइयव्वं ॥ २ ॥

---

१ व–विवरीए । २ व–बन्धई । ३ व–बन्धए । ४ अ–विवरीए । ५ ब–बन्धई । ६ °विग्घयरो ।

तहाहि—

नाणेण सुणइ भावे सद्दहइ य सम्मदंसणगुणेणं । चरणेण नासवेई कम्मं पुण सुज्झइ तवेणं ॥ ३ ॥
इय सुणिय विस्सभूई अइसयसंवेगभावियमईओ । पडिवन्नो पव्वज्जं अणवज्जं गुरुसयासम्मि ॥ ४ ॥
पञ्चसमिओ तिगुत्तो पञ्चिन्दियनिग्गहेण[1] परिकलिओ । निज्जियचउक्कसाओ छक्कायदयाधरो धीरो ॥ ५ ॥
समसत्तुमित्तभावो समतिणमणिलेट्ठुकञ्चणो मइमं । जियउवसग्गपरीसहसेन्नो विहरइ गुरूहिं समं ॥ ६ ॥
कालेणं गीयत्थो जाओ विहरइ सगुरुअणुन्नाओ । एगल्लविहारेणं सव्वत्थ य अपडिवद्धो त्ति ॥ ७ ॥
विहरन्तो संपत्तो महुरपुरिं तत्थ मासपारणए । भिक्खट्ठाय पविट्ठो दिट्ठो भवियव्वयवसेणं ॥ ८ ॥
पुरिसेहिं विवाहत्थं विसाहनन्दिस्स आगयस्स तहिं । संजायमच्छरेहिं पँविसन्तो तेहि सिट्ठो उ ॥ ९ ॥
एत्थन्तरम्मि तेसिं गावीए अहिणवप्पसूयाए । पेच्छन्ताणं सिंगेहिँ पेल्लिओ महियले पडिओ ॥ २१० ॥
सो साहू तवसुसिओ उवहसिओ तेहिं कलयलं काउं । तं संपइ कत्थगयं कविट्ठपाडणबलं तुज्झ ॥ ११ ॥
तं सो उं तेय वियाणिऊण सो कम्मदोसओ रुट्ठो । घेत्तूण य तं गाविं सिंगग्गेहिं भमाडेइ ॥ १२ ॥
नियसीसोवरि तणपूलियं व सो खिवइ भूमिवट्टम्मि । ते पभणइ भयभीए सो रुट्ठो निट्ठुरगिराए ॥ १३ ॥
रे रे पावा ! किं कोल्हुएहिँ सीहस्स दुब्बलस्सावि । लङ्घिज्जइ देहबलं इय भणिउं निग्गओ तत्तो ॥ १४ ॥

१ अ—°निग्गहे य । २ व—कमसो । ३ अ—पयसिओ तस्स विण्णाओ ।

गुरुअहिमाणवसेण य रोसुच्छाइयविवेगरयणेणं। बद्धं तेण नियाणं धी धी कम्मस्स परिणामो ॥ १५ ॥

तं च केरिसं—

जइ होज्ज इमस्स फलं मएऽणुचिण्णस्स तवविसेसस्स। तोऽहं भविस्सकाले अतुलबलपरक्कमो होज्जा ॥ १६ ॥
वरकणगेणं रीरिं रासहमेरावणेण अइमूढो। कप्पूरेण व छारं वेरुलिएणं व कायमणिं ॥ १७ ॥
गुञ्जाओ मोत्तिएहिं जह मग्गइ कोइ तह इमं तेण। मोक्खपसाहणतवसा देहबलं मग्गियमसारं ॥ १८ ॥
काउं नियाणमेयं अपडिक्कन्तो य तस्स ठाणस्स। सो मासियभत्तेणं कोडीवासाउओ होउं ॥ १९ ॥
कप्पम्मि महासुक्के उक्कोसठिई य सुरवरो जाओ। कयसुरकिच्चो भुञ्जइ पञ्चविहे दिव्वकामगुणे ॥ २२० ॥

इओ य—

अत्थि इह भरहवासे णयरं पोयणपुरं परमरम्मं। तत्थ पडिसत्तुराया[1] तं भुञ्जइ विजियपडिवक्खो ॥ २१ ॥
भद्दा य तस्स भज्जा अयलो नामेण तीए परमसुओ। चउहिं महासुमिणेहिं सूइयजम्मो समुप्पन्नो ॥ २२ ॥
भगिणी तस्स कणिट्ठा मिगावई पवररूव[2]संपन्ना। सा पढमजोव्वणत्था सव्वालङ्कारवरदेहा ॥ २३ ॥
पिउपायवन्दणत्थं जणणीए पेसिया वरनिमित्तं। नियउच्छङ्गनिविट्ठा पलोइया तेण सव्वङ्गं ॥ २४ ॥
अज्झुववन्नो तीए रूवम्मि मणोरमम्मि पुच्छेइ। सामन्तमन्तिवग्गं मेलेउं पउरलोयं च ॥ २५ ॥

१ अ–रिवुपडिसत्तू। २ ब–०रूयस०। * कहिर।

जं एत्थ मज्झ भवणे रयणं उप्पज्जए तयं कस्स । भो आहव्वं[1] जायइ तो भणियं तेहिं सव्वेहिं ॥ २६ ॥
अमुणियपरमत्थेहिं सव्वम्मि वि तुज्झ मण्डले सामि ! । जं उप्पज्जइ रयणं तं तुम्हं किं पुण गिहम्मि ॥ २७ ॥
जइ एवं ता एसा मिगावई पवरमित्थिया रयणं । भज्जा मज्झ भविस्सइ जं वयणं अवितहं तुम्हं ॥ २८ ॥
ते सवयणेण छलिया अहोमुहा लज्जिया गया सव्वे । णियणियठाणं पच्छा सव्वेसिं कूयमाणाणं ॥ २९ ॥
गन्धव्वविवाहेणं सयमेव विवाहिया नि[2]या कन्ना । भद्दा निवारयन्ती न य गणिया रायमूढेणं ॥ २३० ॥
[3]सा खेयसमावन्ना चिन्तइ इमिणा अकज्जमायरियं । कुलगोत्तलञ्छणकरं अहो ! हु रागस्स माहप्पं ॥ ३१ ॥

अहवा—

ताव फुरइ वेरग्गु चित्ति कुललज्जवि तावहिं । ताव अकज्जहं तणियसंक गुरुयणभउ तावहिं ॥ ३२ ॥
ताविन्दियहं वसाइ जसह सिरि सहायइ तावहिं । मयरद्धयवेयालवसिउ नरु होइ न जावहिं ॥ ३३ ॥
एवं परिभाविन्ती अयलेण समं गया तओ भद्दा । दक्खिणदेसे नयरिं माहेसरियं निवेसेइ ॥ ३४ ॥
अयलो तत्थ[4] ठवेउं जणणिं पिउमूलमागओ तस्स । जायं नामं च पयावइ त्ति रण्णो जहत्थमिणं[5] ॥ ३५ ॥
अह विस्सभूइजीवो सत्तमकप्पाउ सुरवरो चविउं । सत्तमहासुमिणेहिं वज्जरिओ केसवो पढमो ॥ ३६ ॥
उववन्नो कयपुण्णो मिगाएँ देवीएँ कुच्छिसंभूओ । पुत्तो पयावइस्सा तिविट्ठुनामो त्ति विक्खाओ ॥ ३७ ॥

---

१ ब–आभव्व । २ अ–नियय° । ३ अ–वेरग्गस° । ४ अ–तत्थ । ५ अ–°त्थमिमं ।

सो जोव्वणमणुपत्तो कलासु कुसलो य कीलइ जहिच्छं। अयलेण भाउणा सह बलदेवेणं विणयसक्को ॥ ३८ ॥

इओ य—

अत्थि महामण्डलिओ आसग्गीवो पयण्डनरनाहो। सो पुच्छइ नेमित्तिं कस्स सयासाउ मज्झ भयं ॥३९॥

नेमित्तिएण भणियं—

जो चण्डमेहदूयं धरिसेही तुज्झ तह य बलवन्तं। जो सीहं मारेही तस्स सयासाउ तुज्झ भयं ॥ २४० ॥

इय कहिए सो भीओ दोऽवि पयावइणरिन्दपुत्ते य। बलवन्ते सोऊणं दूयं पेसइ पयावइणो ॥ ४१ ॥

तं चण्डमेहदूयं पेच्छणए संठियाण सो पत्तो। कोउगअक्खित्ताणं तिण्हं पि नरिन्दकुमराणं ॥ ४२ ॥

पेच्छाभङ्गो जाओ दूयागमणेण आसगीवस्स। रुट्ठा दोऽवि कुमारा पेच्छाभङ्गो कओ केण ॥ ४३ ॥

कहियं च तेसि पिउणा जस्साणाकारिणो बहुनरिन्दा। भरहद्धवासिणो इह तस्सेसो आगओ दूओ ॥ ४४ ॥

सम्माणिओ य दूओ कयकज्जोपेत्थिओ सपुरहुत्तं। अद्धपहे गन्तूणं कुमरेहिं पिट्टिओ गाढं ॥ ४५ ॥

तप्पुरिसा य पलाणा सोऽवि य भीएण तेसि जणएणं। बिउणं तिउणं दाउं खमाविओ विणयजुत्तेणं ॥ ४६ ॥

एएहिँ कुमारेहिं अयाणुएहिं सिसुत्तदोसेणं। जं अवयरियं तुम्हं सव्वं चिय खमसु तं मज्झ ॥ ४७ ॥

ण य कहियव्वं एयं रण्णो दुच्चेट्ठियं कुमाराणं। सामोवयारगहिओ सो च्चिय पच्चाह न कहिस्सं ॥ ४८ ॥

---

१ व–°हणाम। २ अ–पट्ठिओ। ३ 'हुत्त' देशीशब्दोऽयमभिमुखार्थः। ४ अ–पेट्टिओ। ~ शिक्षुत्व।

इय भणिय गओ दूओ पुव्वपलाणेहिं साहियं सव्वं । पुरिसेहिं दूयहणणं ओसग्गीवस्स[1] कुमरकयं ॥ ४९ ॥
तं सोउं सो कुविओ दूओऽवि समागओ तयं पुट्ठो। तेणवि सव्वं कहियं पुव्वं च्चिय मुणिगमिमिण त्ति ॥२५०॥
पुणरवि दूओ भणिओ गन्तूण पयावइस्स साहेसु । सालीखेत्तं रक्खसु कसिज्जमाणं तुमं मज्झ ॥ ५१ ॥
दूएण य गन्तूणं आएसो साहिओ जहा भणिओ । केसवपिउणो तेणवि भीएण सुया उवालद्धा ॥ ५२ ॥
धरिसन्तोहिं तहा तं तुब्भेहिं चण्डमेहदूयं ति । हो पुत्ता ! किमयण्डे वीसत्थो खवलिओ मच्चू ॥ ५३ ॥
जं अज्ज अकाले च्चिय सालीरक्खा उ मह समाइट्ठा । तेहिं उ भणियं अम्हे रक्खिस्सामो तयं सालिं ॥ ५४ ॥
सत्थो चिट्ठउ ताओ इय भणिउं ते गया भयविमुक्का । जत्थ कसिज्जइ साली पुट्ठा ते करिसगा तेहिं ॥ ५५ ॥
कह रक्खिज्जइ एसा केच्चिरकालं च तेहिं ते भणिया । चउरङ्गेण बलेणं रक्खिज्जइ जाव छम्मासा ॥ ५६ ॥
भणियं तिविट्ठुणा तो खिज्जिस्सइ को णु एत्तियं कालं । जो एत्थुवद्दवकरो तं मम दरिसेह किं बहुणा ॥५७॥
एत्थ गुहाए चिट्ठइ कुमार ! सीहो कयन्तसारिच्छो । सो वसहकरिसयाइं संहारइ अकयपडियारो ॥ ५८ ॥
तो तं सीहस्स गुहं कुमरो अइवयइ[2] रहसमारूढो । उट्ठइ वियम्भमाणो सीहो जणकलयलरवेणं ॥ ५९ ॥
पयचारी एस अहं रहम्मि ता विसरिसं इमं जुद्धं । इय चिन्तिय असिफरए घेत्तूण रहाओ उत्तरिओ[3] ॥२६०॥
एस वराओ दाढानहरत्थो सत्थपहरणो उ अहं । असमञ्जसमेयं पि हु इय कुमरो मुयइ सत्थाइं[4] ॥ ६१ ॥

---

१ ब–अस्सगी° । २ 'अइवयइ' इति अभिव्रजतीत्यर्थः । ३ ब–ओयरिओ । ४ अ–सत्थाणि ।

तं पेच्छिवि सो रुसिओऽहो ! धारिठं इमस्स पुरिसस्स । एगागी गुहमाओ बीयं परिचत्तरहसत्थो ॥ ६२ ॥
इय चिन्तिय अवदारियवयणो कुमरस्स देइ ओखन्दं । तेणवि दोण्णि[1] वि ओट्ठे[2] घेत्तूणं दोहिँ वि करेहिं ॥६३॥
जुण्णपडओ व्व सीहो हेलाए फालिओ[3] स दुट्ठप्पा । जो आसि पुव्वकाले विसाहनन्दि त्ति रायसुओ ॥ ६४॥
रोसेण फुरुफुरन्तो माणुसमेत्तेण मारिओऽहं ति । सारहिणा उवसमिओ सो सीहो महुरवायाए ॥ ६५ ॥
पसुसीहो भद्द ! तुमं नरसीहो एस पुण कुमारो त्ति । ता जइ सीहो सीहेण मारिओ को किरामरिसो ॥६६॥
अमयं पिव मन्नन्तो सारहिवयणं सुरोद्द[4]परिणामो । मरिऊण गओ नरए[5] सीहो अइदुक्खपउरम्मि ॥ ६७ ॥
अह सन्निहियसुरेहिं मुक्कं कुमरोवरिं कुसुमवरिसं । केसरिचम्मं घेत्तुं चलिया कुमरा सपुरहुत्तं ॥ ६८ ॥
भणिया य करिसगा ते घोडय[6]गीवस्स कहइ गन्तूणं । चिट्ठ तुमं वीसत्थो तुह सत्तू मारिओ सीहो ॥ ६९ ॥
कहियं च तेहिँ गन्तुं वयणं तं आसगीवरायस्स । सोऽवि निसामिय दूयं पेसेइ तिविट्ठुजणयस्स ॥ २७० ॥
पेसेसु नियकुमारे जेणं पिच्छेमि देमि देसे य । इय भणिए सो गन्तुं आएसं कहइ तं तस्स ॥ ७१ ॥
तो भणइ तिविट्ठुपिया सयमागच्छामि रायपासम्मि । अज्जवि बाला कुमरा सेवं काउं न याणन्ति ॥ ७२ ॥
दूएण य हँसिऊणं भणियं किं जम्पिएण इह बहुणा । अह पेसेसु कुमारे अहवा भव जुज्झसज्जो त्ति ॥ ७३ ॥
इय भणिए सो दूओ कुमरेहिं धाडिओ गले घेत्तुं । तेण य तं सविसेसं नियपहुणो साहियं सव्वं ॥ ७४ ॥

१ अ–दोणवि । २ अ–होट्ठे । ३ ब–फाडिओ । ४ अ–सुरुद्द° । ५ ब–णरयं । ६ ब °घोडगी° । ७ अ–रू (रु) सि° । ८ अ–ठायसु । ९ ब–गान्तुं ।

कण्डारिओ व्व सीहो सो तक्खणमेव रोसमावन्नो । बहुसामन्तसमेओ बहुदलअक्खोहणिसमग्गो ॥ ७५ ॥

अक्खोहणीए पुण पमाणं—

इगवीससहस्साइं अट्ठसया [२१८७०] सत्तरा करिरहाणं। तिउणा [६५६१०] आसा अक्खोहिणीएँ सुहडा य पंचगुणा [१०९३५०] ॥ ७६ ॥
अवसउणखलियगमणो तिविट्ठुअयलाण पेत्थिओ उवरिं। अमरिसप[3]हरियहियओ ताडियभेरीरवरउद्दो ॥७७॥

चिन्तियं च तेण—

थेवं पि छिज्जइ रिणं अग्गी थेवोऽवि विज्झवेयव्वो। मउओऽवि गओ छिज्जइ बालो च्चिय हम्मए सत्तू ॥७८॥
विन्नायतयागमणो पयावई नियकुमारपरियरिओ । नियबलसहिओ थक्को देसन्ते तं पडिच्छन्तो ॥ ७९ ॥
मिलियाण तत्थ दोण्हवि बलाण जुद्धं सुदारुणं जायं। बहुदिवसाणि य बहुनरकरितुरयसहस्ससंहरणं ॥८०॥
बहुजीवखयं पेच्छिय तिविट्ठुणा भाणिओ स पडिसत्तू। किं निरवराहजणमारणेण बहुपावमूलेणं ॥ ८१ ॥
तुज्झं मज्झ य जुज्झं संपज्जउ वइरभावजुत्ताणं । इय भणिए ते[6] दोण्णि वि जुज्झेण परो[7]प्परं लग्गा ॥ ८२ ॥
खीणेसु पहरणेसुं आसग्गीवो उ मुयइ वरचक्कं । केसववहणनिमित्तं पडियं तुम्बेण तं तस्स ॥ ८३ ॥

जओ—

कन्तारे जलमज्झे रिउगहणे भीमसावयसमूहे । वसणावडियं पि नरं रक्खइ पुव्वज्जिओ धम्मो ॥ ८४ ॥

---

१ अ–°रिउ व्व । २ अ–पट्ठिओ । ३ अ–°विह° । ४ अ–चणेण । ५ ब–विय । ६ ब–तो । ७ ब–परोपर ।

तेणवि तं चिय घेत्तुं छिन्नं सीसं तु तुरयगीवस्स । भवियव्वयानिओगो न तीरए अण्णहा काउं ॥ ८५ ॥

जइ पविसइ पायालं दुग्गगिरिं विसइ लङ्घइ समुद्दं । कुणइ य बहुपडियारे तहवि न भवियव्वया मुयइ ॥ ८६ ॥

उक्किट्ठिनायपुव्वं देवेहिँ निवाडियं कुसुमवरिसं । भणियं च पढमकेसी उववन्नो एत्थ भरहम्मि ॥ ८७ ॥

कोडिसिला सीसोवरि धरिया छत्तं व बाहुदण्डेहिं । सुरनरपच्चयहेउं तिविट्ठुणा सुबलकलिएणं ॥ ८८ ॥

परिहायन्तम्मि वले सेसेहिं ऊणमूणमुक्खित्ता । जा चरिमकेसवेगं नियजाणुयमेत्तमुक्खित्ता ॥ ८९ ॥

जओ केसवबलं—

सोलसरायसहस्सा सव्वबलेणं तु संकलनियद्धं । [1]अञ्छन्ति वासुदेवं अगडतडम्मि ठियं सन्तं ॥ २९० ॥

घेत्तूण संकलं सो वामगहत्थेण [3]अञ्छमाणाणं । भुञ्जेज्ज विलिम्पेज्ज व महुमहणं ते न चायन्ति ॥ ९१ ॥

पढमो एस दसारो जाओ इय मुणिय सव्वसामन्ता । आणाकारी जाया पणमियचलणा तिविट्ठुस्स ॥ ९२ ॥

ओयवियं भरहद्धं सत्त य रयणाणि तस्स जायाणि । चक्कं छत्तं धणुयं मणि माला [4]तह य गय संखो ॥ ९३ ॥

सोलससाहस्सीणं जाओ सो मउडबद्धराईणं । सामी बत्तीसाए अवरोहवहूसहस्साणं ॥ ९४ ॥

पालन्ताण य रज्जं अयलतिविट्ठूण गरुयनेहाणं । सेज्जंसजिणसमीवे पावियसम्मत्तरयणाणं ॥ ९५ ॥

वोलीणो बहुकालो अप्पडिहयसासणाण भरहद्धे । अह अन्नया तिविट्ठुस्स असुहकम्मोदयवसेणं ॥ ९६ ॥

---

१ व—०इ वहू० । २ 'अच्छन्ति' इति भाति । ३ ब—अञ्छ० । ४ ब—०ह गया ।

बाहुबलभोगसंपयनिवलच्छीपमुहगव्वकलियस्स । परिगलियं सम्मत्तं जं दुलहं भवसएहिं पि ॥ २७ ॥

अवि य—

संपत्तो कप्पतरू अहवा चिन्तामणी अह निहाणं । अहवावि महाविज्जा जह नासइ मन्दपुण्णस्स ॥ २८ ॥

तस्सवि तह संमत्तं दोग्गइमहणं असेसगुणमूलं । सयलसुहाण निहाणं नट्ठं मिच्छत्तउदएणं ॥ २९ ॥

चुलसीं उ वरिसलक्खा आउं अणुहविय बद्धनरयाऊ । मरिउं सोऽसुहलेसो सत्तमपुढवीएँ उववन्नो ॥ ३०० ॥

अयलोऽवि य भाइविओगसोगसंतत्तमाणसो जाओ । चिट्ठइ कयमयकिच्चो दुहेण वेरग्गमावन्नो ॥ १ ॥

अह तत्थ समायाओ आयरिओ नाम धम्मघोसो त्ति । नाणी बहुमुणिसहिओ सीसो सेज्जंसणाहस्स ॥ २ ॥

अयलो तस्सागमणं णाउं गुरुहरिसपुलइयसरीरो । उज्जाणे गन्तूणं तं वन्दइ पज्जुवासेइ[3] ॥ ३ ॥

भवजलहिजाणवत्तं दुहहरणं सुहकरं च सो सूरी । दाऊण धम्मलाभं धम्मकहं कहिउमाढत्तो ॥ ४ ॥

दुहरूवो दुक्खफलो दुहाणुबन्धो य एस संसारो । तुसमुट्ठि व्व असारो भयकारी पेयभवणं व ॥ ५ ॥

जओ—

मत्तकरिकण्णचवला विज्जुलयाचञ्चला मणुयलच्छी । संझब्भरागसरिसा वाउद्धुयवेजयन्तिसमा ॥ ६ ॥

जलबुब्बुओवमाणं कुसग्गजलबिन्दुचञ्चलं जीयं । गिरिणइवेगसमाणं कयलीक्खम्भो व्व निस्सारं ॥ ७ ॥

---

१ अ—°च्छिप्प । २ अ—°सीइ । ३ ब—°वासइ य ।

तरुखुडियकुसुमलावन्नसन्निभं इन्दियालकणगसमं । गन्धव्वपुरसरिच्छं जोव्वणमथिरं मणुस्साणं ॥ ८ ॥
जह रयणीए सउणाण सङ्गमो जह पहे य पहियाणं । जह सुमिणे निहिजोगो तह अथिरो इट्ठसंजोगो ॥ ९ ॥
असुइनिहाणं देहं वहुवाहीवसणवेयणाविहुरं । जरकट्ठं व घुणेणं घुणिज्जइ जराए मणुयाणं ॥ ३१० ॥
मच्चू कुणइ अकाले बहुआसापासमोहियमणाणं । अणिवारणिज्जपसरो आसाभङ्गो[1] मणुस्साणं ॥ ११ ॥

अन्नं च—

मन्नन्ति विसयसुक्खं[2][3] जं पि य मूढा मणोरमं एत्थं[4] । तं पि महुबिन्दुसरिसं न सुहं परमत्थओ होइ ॥ १२ ॥

सुणसु एत्थ दिट्ठन्तं—

एगो दरिद्दपुरिसो उच्छन्नकुलो सुदुक्खिओ दीणो । देसन्तरं पयट्टो एगागी अह सुहासाए[5] ॥ १३ ॥
वच्चन्तो य अरण्णे अणोरपारम्मि पिट्ठओ नियइ । आगच्छन्ती[6] सियकत्तियाकरा[7] रक्खसीमेगं[8] ॥ १४ ॥
अन्नो रुट्ठवणकरी आगच्छइ तं करेण घेत्तुमणो । ते पेच्छिय सो भीओ धावइ वेगेण तेऽवि तहा ॥ १५ ॥
दिट्ठो तत्थ महन्तो वडरुक्खो हत्थिरक्खसिअगम्मो । तम्मि य सो आरुहिउं न तरइ तो हेट्ठओ नियइ ॥ १६ ॥
पेच्छइ य अन्धकूवं तम्मज्झे तेण घत्तिया झम्पा । तडसंठियसरथम्भे लग्गो चिट्ठइ पलम्बन्तो ॥ १७ ॥

---

१ अ—०वारिज्ज० । २ व—०भङ्गं । ३ ब—०सोक्खं । ४ व—एत्थ । ५ व—असुहहा० । ६—७ एतत्पदद्वयं लुप्तद्वितीयान्तम् । ८ व—एगा ।

कूवतडेसुं चउसु वि पेच्छइ चउरो य भीसणभुयङ्गे । तह हेट्ठा य पसारियवयणं गुरुअयगरं नियइ ॥ १८ ॥
छिन्दन्ति य सरथम्भं सियकसिणा मूसगा दुवे सययं । तिक्खाहिं दाढाहिं वाहेइ करं करी तस्स ॥ १९ ॥
जाहे य तं न पावइ ताहे दन्तेहिं हणइ वडरुक्खं । वडकम्पणेण भिण्णं महुयालं साहयन्नाठियं ॥ ३२० ॥
निवडन्ति य महुबिन्दू तस्स निडालोवरिं विरलविरला । ते होड्डग्गे पत्ता जीहाए लिहइ हिट्ठमणो ॥ २१ ॥
महुयालकण्डराहिं य खज्जइ सो निट्ठुरं च सव्वङ्गो । बहुवसणसंकडे वि हु पडिओ मन्नइ सुहं चेव ॥ २२ ॥
महुबिन्दुलिहणलोलो जा चिट्ठइ ताव खहयरो एगो । पत्तो तम्मि पएसे तं दट्ठुं भणइ दयजुत्तो ॥ २३ ॥
भो तं दुहगहणाओ इमाओ मोएमि वडदुमं एयं । सव्वोवद्दवरहियं आरोवेऊण जइ भणसि ॥ २४ ॥
सो भणइ न कज्जं मे महुबिन्दुसुहं तरामि नो चइउं । गच्छ तुमं नियठाणं को लद्धसुहं परिच्चयइ ॥ २५ ॥
खयरेण पुणो भणियं सरथम्भे मूसएहिं छिन्नम्मि । पडिहिसि अयगरवयणे खज्जिहिसि य दुट्ठभुयगेहिं ॥२६॥
सो पभणइ विज्जाहर ! को जाणइ किं भविस्सइ ममेत्थ । आसाएमि अपावियपुव्वे महुबिन्दुणो ताव ॥ २७॥
इय भणिए सो खयरो दुब्बुद्धी एस न सुहभागि त्ति । चिन्तिय गओ सठाणं सुण उवणयमिण्हिमेयस्स ॥२८॥
पहिओ संसारिजिओ भवो अरण्णं व रक्खसि व्व जरा । मत्तकरी य कयन्तो मोक्खो वडपायवसमाणो ॥२९॥
कूवो य मणुस्सभवो सरथम्भो आउयं च जीवस्स । सियकसिणा दो पक्खा आखूदाढा य दिणरयणी ॥ ३३० ॥

१ अ—पयहे° । २ ब—वाहइ य । ३ 'महुयालं' इति मधुपटलमित्यर्थः । ४ मधुपटलमक्षिकाभिरित्यर्थः । ५ अ—भणिओ । ६ अ—°ए य

दुट्ठाहिणो कसाया नरओ पुण अयगरो व्व भयहेऊ । महुविन्दू विसयसुहं गेहिनिमित्तं च तुच्छं च ॥ ३१ ॥
विविहाओं आवयाओ जीवं वाहिन्ति कण्डराउ व्व । विज्जाहरो य सूरी मोक्खो जं पुण वडारोहो ॥ ३२॥
जह सो पहिओ करिमाइवसणभीओऽवि सुहकरं नियमा । हियविज्जाहरवयणं न गणइ महुविन्दुलोहेणं॥३३॥
तह मच्चूजराभीओ भवे भमन्तोऽवि नरयतत्तोऽवि। बहुआवइविहुरत्तणकोढाडकयत्थिओऽवि दढं ॥ ३४ ॥
विसयसुहलेसलुद्धो जीवो दुक्खं भविस्समगणन्तो । धम्मे पवत्तयन्तं धम्मगुरुं मण्णइ न मूढो ॥ ३५ ॥

तम्हा—

विसया किंपागफलं विसया हालाहलं विसं परमं । विसया विसमं सल्लं विसया आसीविसभुयङ्गो[3]॥ ३६॥
विसया उँ कूडपासो विसया कण्डु व्वुओ नरयमग्गो । इय मुणिय विसयसङ्गं धीरा वज्जन्ति दूरेणं ॥ ३७ ॥
एमाईधम्मकहं पडिबुद्धो सोउमयलयलदेवो । संवेगभावियमणो निक्खन्तो सूरिपासम्मि ॥ ३८ ॥
गहिऊण दुविहसिक्खं सज्झायज्झाणविणयसंजुत्तो । निम्मलसंजमनिरओ दुक्करतवचरणसंपन्नो ॥ ३९ ॥
खविऊण घाइकम्मं उप्पाडेऊण केवलं नाणं । लोयालोयपयासं अप्पडिहयमपडिवायं च ॥ ३४० ॥
पडियोहिऊण बहवे भवियजणे सयलकम्ममलमुक्को । संपत्तो परमपयं जम्मणजरमरणदुहरहियं ॥ ४१ ॥
नरगाओ उव्वट्टिय तिविट्ठुजीवो अरण्णमज्झम्मि । सीहत्ताए जाओ मरिऊण पुणो गओ नरयं ॥ ४२ ॥

---

१ व—°ओ य । २ व—°क्खे नयणं । ३ व—°यङ्गा । ४ अ—उक्कड° । ५ व—°म्माउम्मुक्को ।

परिभमिउं संसारं कत्थइ मणुयत्तणं च लद्धूण । आवज्जियसुहकम्मो महाविदेहम्मि आयाओ ॥ ४३ ॥
मूगाए पुरवरीए धणञ्जओ आसि पवरनरनाहो । तस्स य धारिणिभज्जा सो पुत्तो तेसिमुववन्नो ॥ ४४ ॥
चोद्दसहिं महासुमिणेहिं सूइओ पवरलक्खणसमेओ । जाओ कालक्कमेणं पियमित्तो नाम वरकुमरो ॥ ४५ ॥
सो जोव्वणमणुपत्तो पिउणा संठाविओ नियरज्जे । अइरेण य संजाया चोद्दसरयणा इमे तस्स ॥ ४६ ॥
सेणावइ गाहावइ पुरोहि गय तुरय वड्ढई इत्थी । चक्कं छत्तं चम्मं मणि कागणि खग्ग दण्डो य ॥ ४७ ॥
चक्कं छत्तं दण्डो तिन्नि वि एयाइँ वामतुल्लाइं । चम्मं दुहत्थदीहं वत्तीसं अङ्गुलाइँ असी ॥ ४८ ॥
चउरङ्गुलो मणी पुण तस्सद्धं चेव होइ वित्थिण्णो । चउरङ्गुलप्पमाणा सुवण्णवरकागिणी नेया ॥ ४९ ॥
णेसप्पे पण्डुयए पिङ्गलए सव्वरयण महरयणे । काले य महाकाले माणवगे[3] नवमए संखे ॥ ३५० ॥
मणिकणगरयणपुन्ना अहोनिसिं चेव दिज्जमाणावि । निट्ठन्ति न पुन्नवसा ते निहिणो तस्स संजाया ॥ ५१ ॥
नवजोयण वित्थिण्णा बारस दीहा समूसिया अट्ठ । जक्खसहस्सपरिवुडा चक्कठपइट्ठिया नववि ॥ ५२ ॥
छक्खण्डविजयखेत्तं साहिय आणावडिच्छियं काउं । पियमित्तो बलवन्तो पत्तो चक्कित्तणं पवरं ॥ ५३ ॥
चउदसवि जस्स रयणा एक्केक्केणं च सुरसहस्सेणं । निच्चमहिट्ठियदेहा दोहिँ सहस्सेहिँ य सरीरं ॥ ५४ ॥
चउसट्ठिसहस्साइं जस्स य अन्तेउरं मणभिरामं । बत्तीसं च सहस्सा जस्स वसे मउडबद्धाणं ॥ ५५ ॥

---

१ ब–°संसारे । २ ब–चउद° । ३ अ–°गमहानिही । ४ ब–°सी जे वइज° । ५ ब–°च्छगं ।

चुलसी करिरहलक्खा अट्ठारस वरतुरङ्गकोडीओ । छन्नवइ गामकोडी रिद्धी एमाइया जस्स ॥ ५६ ॥
सो चक्कवट्टिभोए भुञ्जन्तो संठिओ चिरं कालं । अह अन्नया कयाई विहरन्तो तत्थ उज्जाणे ॥ ५७ ॥
संपत्तो मुणिजुत्तो पोट्टिलसूरी[1] सुणाणचरणड्ढो । चक्की य वन्दणत्थं तस्स गओ परमभत्तीए ॥ ५८ ॥
वन्दित्तु सुहनिसण्णस्स तस्स सूरी परेसि हियनिरओ । संसारुच्छेयकरिं धम्मकहं कहिउमाढत्तो ॥ ५९ ॥
अइदुलहं मणुयत्तं जीवाणं कम्मपरिणई चित्ता । ता[2] पाविय सामग्गिं[3] कीरउ जिणभासिओ धम्मो ॥ ३६० ॥

तत्थ इमेहिं दिट्ठन्तेहिं दुल्लहं मणुयत्तं—

चोल्लग पासग धन्ने जूए रयणे य सुमिण चक्के य । चम्म जुगे परमाणू दस दिट्ठन्ता मणुयलम्भे ॥६१॥ इय दारगाहा॥
चोल्ल त्ति भोयणं चक्कवट्टिपरिवारभरहगेहेसु । भोत्तुं दियस्स दुलहं पुण चक्किगिहे तह नरत्तं ॥ ६२ ॥
वरलद्धिच्छियपासयपडणे दीणारपत्तिजूयम्मि । अण्णस्स जओ दुलहो जह तह मणुयत्तणं दुलहं ॥ ६३ ॥
धन्ने त्ति भरहधन्ने सिद्धत्थगपत्थयस्स खेवम्मि । थेरीए अवसोहिय तं मेलण दुल्लहं एयं ॥ ६४ ॥
जूयम्मि रज्जकङ्खिस्स जह जओ थेरनिवइपुत्तस्स । थम्भट्ठसयंसीणं तहेव दुलहो मणुयजम्मो ॥ ६५ ॥
रयणे त्ति भिन्नपोयस्स रयणनासे समुद्दमज्झम्मि । अन्नेसणम्मि तल्लाभदुल्लहं माणुसं जम्मं ॥ ६६ ॥
सुमिणम्मि चन्दगिलणे रज्जफलं निसुणियस्स सोऊणं । दमगस्सेकोसियलस्सुमिणदंसणोवमलिह नरत्तं ॥ ६७ ॥

१ अ–पुट्टि° । २ व–तो । ३ स–°मग्गी ।

चंके त्ति निव्वुईए सयंवरे जहवि सिक्खकुमरेहिं । चक्कउन्तरराहावेहो दुलहो तह नरत्तं ॥ ६८ ॥
सेवालचम्मपिहिए दहम्मि पुव्वोवलद्धछिद्दस्स । कुम्मेण दंसणं जह पुण दुलहं तह उ मणुयत्तं ॥ ६९ ॥
जलहिम्मि पुव्वदिसि खित्तजुगयछिद्दम्मि दुलहं जह य । अवरदिसि ठियसमिलापवेसणं तह नरत्तमिणं ॥३७०॥
पीसियखम्भरएणं मेरुसिरट्ठियसुरेण नलियाए । जह फूमिएण दुलहं तग्घडणं तह य मणुयत्तं ॥ ७१ ॥
इय दुलहं पुण एयं अन्नाणपमायदोसबहुलस्स । जीवस्स पुढविमाइसु गयस्स जं तेसि कायठिई ॥ ७२ ॥
अस्संखोसप्पिणिउसपिणीओं एगिन्दियाण उ चउण्हं । ता चेव ऊ अणन्ता वणस्सईए उ बोद्धव्वा ॥ ७३ ॥
संपइ कम्मपरिणइं निसामेहि—
कम्मेण विचित्तेणं संसारं भमइ चउगइसमेयं । विविहाओं अवत्थाओ पावइ जीवो सकम्मेणं ॥ ७४ ॥
तथाहि—
जो मारओ जियाणं परधणपरदारहिंसओ चण्डो । महआरम्भपरिग्गहसत्तो खुणिखिंसणपरो य ॥ ७५ ॥
कुणिमाहारपसङ्गी तन्दुलमच्छो व्व रुद्दपरिणामो । मिच्छदिट्ठी मरिउं दुहपरे जाइ सो नरए ॥ ७६ ॥
तत्थवि—
पढममसन्नी बीयं सिरीसिवा पक्खिणो य तइयम्मि । सीहाइया चउत्थि उरगा पुण पञ्चमं जन्ति ॥ ७७ ॥

१ अ—°कि त्ति । २ ब—°जूयछि° । ३ ब—तह घ° । ४ अ—गुरु° । ५ ब—रोद्द° । ६ ब—°उरगाई प° ।

छट्ठं च नरित्थीओ मच्छा मणुया य सत्तमं नरयं । उक्कोसेणं एसा भणिया नरयम्मि उप्पत्ती ॥ ७८ ॥
अट्टज्झाणोवगया परदुक्खुप्पायगा नियडिबहुला । बहुमोहझाणपरा जीवा तिरियत्तणमुवेन्ति ॥ ७९ ॥
अप्पकसाया दाणुज्जया य खमविणयमद्दवपहाणा । दक्खिण्णपरा पयईएँ भद्दगा जन्ति मणुयत्तं ॥ ३८० ॥
जे य महव्वयधारी अविरयसम्मा य देसविरया य । जिणपूयणदाणरया बालतवाऽकामनिज्जरणा ॥ ८१ ॥
परिणामविसुद्धीए देवाउयकम्मबन्धजोगाए । नरपञ्चिन्दियतिरिया सुरगइगमणं समज्जिन्ति ॥ ८२ ॥

अवि य—

साहू जा सव्वट्ठं सोहम्मा जाव अच्चुयं सड्ढो । वावन्नदंसणो वि हु मुणिलिङ्गी जाव गेवेज्जे ॥ ८३ ॥
पञ्चिन्दिओ तिरिक्खो गुणधारी जाइ जा सहस्सारं । परिवायगा य बम्भे जोइसिए तावसा जन्ति ॥ ८४ ॥
बालतवे पडिबद्धा उक्कडरोसा तवेण गारविया । वेरेण य पडिबद्धा मरिउं असुरेसु गच्छन्ति ॥ ८५ ॥
रज्जुग्गहणे विसभक्खणे य जलणे य जलपवेसे य । तण्हाछुहाकिलन्ता मरिऊणं होन्ति वन्तरिया ॥ ८६ ॥
असढा विणयपहाणा सुसहावा अप्पलोह खमजुत्ता । सव्वया अचवला महिला पुरिसत्तणमुवेई ॥ ८७ ॥
अलियब्भक्खाणरओ असच्चभासी य चञ्चलसहावो । साहसकारी परवञ्चणो य पुरिसो हवइ महिला ॥ ८८ ॥
जो तुरयवसहमहिसाइयाण निल्लञ्छणं कुणइ कूरो । उक्कडमोहो य तहा जीवो संढत्तणमुवेइ ॥ ८९ ॥

---

१ अ—छट्ठिं । २ व—°हिला य णरा । ३ अ—अच्चुए । ४ अ—°वेंति ।

पुढवाईवहनिरओ परलोयं नेय मण्णए मूढो । अइसङ्किलिट्ठकम्मो अप्पाऊ सो भवे पुरिसो ॥ ३९० ॥
सील[1]व्वयखन्तिजुयो अणुकम्पासंजुया महुरभासी । पाणिवहाओ नियत्ता दीहाऊ जन्तुणो होन्ति ॥ ९१ ॥
सयणासणवत्थं वा भत्तं पत्तं च ओसहं पाणं । साहूण देइ तुट्ठो सो भोगी जायए पुरिसो ॥ ९२ ॥
देइ न नियमं सन्तं दिन्नं हारेइ वारए दिन्तं । देइ य अमणुन्नं वा भोगेहिँ विवज्जिओ होइ ॥ ९३ ॥
अगुणो वि गव्विओ जो अप्पं संथुणइ निन्दइ गुणड्ढं । माणी विडम्बओ जो सो जायइ दुब्भगो पुरिसो॥९४॥
गुरुदेवाणं भत्तो विणयपरो खन्तिजुत्त मिउभासी । सव्वजणप्पियकारी सो पुरिसो जायए सुहगो[3] ॥ ९५ ॥
जो पढइ सुणइ चिन्तइ अन्नं पाढेइ देइ उवएसं । सुयगुरुभत्तीजुत्तो मरिउं सो होइ मेहावी ॥ ९६ ॥
तवणाणगुणसमिद्धं अवमन्नइ वट्टई य विग्घम्मि । पढणसवणाइयाणं दुम्मेहो होइ सो पुरिसो ॥ ९७ ॥
पक्खीण सावयाण य विच्छोहं न य करेइ जो पुरिसो । जीवेसु य कुणइ दयं तस्स अवच्चाइँ न मरन्ति॥९८॥
जो परछिद्दाइँ अदिट्ठयाइँ दिट्ठाइँ जम्पइ अणज्जो । छायाभंसपयत्तो जच्चन्धो होइ सो मणुओ ॥ ९९ ॥
असुयं पि सुयं भासइ धम्मविरुद्धाइँ कहइ लोयस्स । पिसुणो परतत्तिल्लो सो बहिरो होइ मूओ य ॥ ४०० ॥
दहणं कणघायणछेयणेहिँ दुक्खं जियाण पकरिन्तो । बहुरोगी होइ नरो विवरीओ जायइ अरोगो ॥ १ ॥
जो कुणइ अन्तरायं धणज्जणे णासगं व[4] अवहरइ । परधणहरणपसत्तो दोगच्चं लहइ सो पुरिसो ॥ २ ॥

---

१ ब–°वय° । २ ब–°त्ता । ३ अ–°हओ । ४ ब–व ।

महुघाय अग्गिदाहं वहणं जो कुणइ इत्थियाईणं । बालवणस्सइघाई कुंठी सो जायए पुरिसो ॥ ३ ॥
जो महिस खरं करहं अइभारारोवणेण पीडेइ । अहवा मणुस्सजाइं सो पुरिसो खुज्जओ होइ ॥ ४ ॥
[1]मण्टा [2]वेडभा य सया साहूण[3]मणज्जकारिणो होन्ति । विच्छोहकारयाणं न पयाण थिरत्तणं होइ ॥ ५ ॥
तवसीलसंजुयाणं जो जम्पइ विप्पियं असच्चं वा । सो पूइमुहो जायइ कुण्ठो पुण पण्हिघाएणं ॥ ६ ॥

तो सामग्गिं पावियन्ति संपइ वण्णिज्जइ—

माणुस्सखेत्तजाई कुलरूवारोगमाउयं बुद्धिं । धम्मसुइअवधारणसद्धा धम्मस्स सामग्गी ॥ ७ ॥

तत्थ मणुयत्तं पढमं साहणं धम्मस्स—

जं माणुसजम्मे च्चिय पडिपुन्नो संजमो तवो होइ । दव्वत्थओ य परमो विसिट्ठसग्गोऽपवग्गो य ॥ ८ ॥
तत्थवि आरियखेत्ते मगहादेसाइए मुणिविहारे । न उ सगजवणाईए विवज्जिए धम्मसद्दाए[4] ॥ ९ ॥
रायगिह मगह चम्पा अङ्गा तह तामलित्ति वङ्गा य । कञ्चणपुरं कलिङ्गा वाणारसि चेव कासी य ॥ ४१० ॥
साएय कोसला गयपुरं च कुरु सोरियं कुसट्टा य । कम्पिल्लं पञ्चाला अहिछत्ता जङ्गला चेव ॥ ११ ॥
बारवई य सुरट्ठा मिहिल विदेहा य वच्छ कोसम्बी । नन्दिपुरं सण्डिब्भा भद्दिलपुरमेव मलया[6] य ॥ १२ ॥

---

१ अ—मण्ठा अनङ्गुलयः । २ 'वडभा' इति वामनाः । ३ अनाज्ञाकारिणः । ४ ब—°साए । ५ ब—°केय । ६ ब—°लए य ।

वइराड वच्छ वरुणा अच्छा तह मत्तियावइ दसन्ना । सोत्तियमई य चेई य वीईभयं सिन्धु सोवीरा ॥ १३ ॥
महुरा य सूरसेणा पावा भङ्गी य मासपुरिवट्टा । सावत्थी य कुणाला कोडीवरिसं च लाढा य ॥ १४ ॥
सेयवियावि य नयरी केयइअद्धं च आरियं भणियं । जत्थुप्पत्ति जिणाणं चक्कीणं रामकण्हाणं ॥ १५ ॥
सगजवणसबरबब्बरकायमुरुण्डोड्डगोंडपक्कणया । अरवागहोणरोमयपारसखसखासिया चेव ॥ १६ ॥
डोंबिलवलउसवोक्कसभिल्लिंन्दपुलिन्दकुम्भभमररुया । कुञ्चा य चीणचुञ्चुयमालवदमिलाकुलग्घा य ॥ १७ ॥
केकयकिरायहयमुहखरमुहगयतुरगमिण्ढगमुहा य । हयकन्ना गयकन्ना अण्णे वि अणारिया बहवे ॥ १८ ॥
पावा य चण्डकम्मा अणारिया निग्घिणा निरणुकम्पा । धम्मो त्ति अक्खराइं तेसु न नज्जन्ति सुविणेऽवि ॥१९॥
माइसमुत्था जाई जम्हा सा माइसुद्धिओ भणिया । पीइसमुत्थं च कुलं जं पिउसुद्धं तयं भणियं ॥ ४२० ॥
जाईए संपन्नो सुविणीओ होइ सुस्सहावो य । लज्जइ अकज्जकरणे तम्हा जाईवि धम्मगुणो ॥ २१ ॥
वयनियमतवविसेसस्स पारगामी सयं पवन्नस्स । होइ न कुलपरिहीणो कुलं पि धम्मस्स हेउ त्ति ॥ २२ ॥
हीणाहियङ्गुवङ्गो विसमसहावो उ होइ पाएणं । ता रूवं धम्मगुणो जत्थागीई गुणा तत्थ ॥ २३ ॥
कुट्ठजलोयरसोसाइएहिँ रोगेहिँ विहुरियसरीरो । नालं वयगहणाइसु ता आरोगं पि धम्मगुणो ॥ २४ ॥
कह कुणइ नाणवुड्ढिं तववुड्ढिं संजमस्स सो वुड्ढिं । जो मणुओ अप्पाऊ धम्मगुणो आउयं तेण ॥ ४२५ ॥

---

१ व–°तीम° । २ न–चेई । ३ व–वीभ° । ४ अ–°ड्डु° । ५ अ–°ल्लद्द° । ६ ब–°को° । ७ °णुतावी ।

हेयमुवाएयं वा न जाणए विमलबुद्धिपरिहीणो । न य धम्माइपरिक्खं वुड्ढी ता धम्महेउ त्ति ॥ २६ ॥
संवेगो निव्वेओ नाणावरणस्स तह खओवसमो । तत्ताहिगमो जायइ गुरुवएसस्स सवणगुणा ॥ २७ ॥
निसुयं पि छिड्डकुडसंनिभस्स न हवइ विसिट्ठगुणहेऊ । अवधारणरहियस्स य तम्हा अवधारणा परमा ॥२८॥
निसुयमवधारियं वा सद्धारहियस्स कं गुणं कुणइ । देवगुरुधम्मतत्ते सद्धा ता सव्वगुणहेऊ ॥ २९ ॥
इय एसा सामग्गी दुलहा जीवाण भवसमुद्दम्मि । धम्मरहियाण जायइ निरत्थिया ता तयं कुणह ॥ ४३० ॥
भवकूवे निवडन्तं हत्थालम्बो व धरइ जो जीवं । सो धम्मो त्ति पवुच्चइ सो पुण जिणभासिओ चेव ॥ ३१ ॥
रुक्खेसु कप्परुक्खो मणीसु चिन्तामणी जह पहाणो । अमयं रसेसु गोसीसचन्दणं चन्दणेसु जेहा ॥ ३२ ॥
तह पावकम्ममहणो सयलदुहनिवारणो सुहनिहाणं । सव्वेसिं धम्माणं जिणधम्मो चेव सुपहाणो ॥ ३३ ॥
सव्वेसिं जीवाणं अहिंसणं चेव थावरतसाणं । सच्चवइभासणं तह अदिन्नपरवत्थुपरिहरणं ॥ ३४ ॥
अब्बम्भवज्जणं तह सव्वाओं परिग्गहाओं वेरमणं । राईभोयणविरई समिईओ तिन्नि गुत्तीओं ॥ ३५ ॥
समसत्तुमित्तभावो समतिणमणिलेट्ठुकञ्चणत्तं च । सव्वत्थ निम्ममत्तं असन्निहीसंचओ चेव ॥ ३६ ॥
खन्तीमद्दवअज्जवमुत्तीतवनियमबम्भगुत्तीओ । पडिलेहणापमज्जणसज्झाओ झाणजोगो य ॥ ३७ ॥
दसहा सामायारी इच्छाकारो य मिच्छकारो य । तइओ य तहक्कारो निसीहियावस्सिया चेव ॥ ३८ ॥

१ अ—°त्तामि° । २ ब—तहा ।

आपुच्छण पडिपुच्छा निमन्तणा छन्दणा य साहूणं । उवसंपया गुरूणं एमाई साहुधम्मो य ॥ ३९ ॥

तथा—

पञ्च य अणुव्वयाइं गुणव्वयाइं च होन्ति तिन्नेव । सिक्खावयाइँ चउरो सावगधम्मो दुवालसहा ॥४४०॥

अन्नं च—

मुद्दातियसुद्धीए पञ्चङ्गपणामपुव्वयं विहिणा । कुणइ तिसञ्झं सढो चीयन्दणमेगचित्तो उ ॥ ४१ ॥

तथाहि—

पुव्वण्हे समणोवासगस्स पाणिं[1] पि कप्पइ न पाउं । मो जाव चेइयाइं साहूवि य वन्दिया विहिणा ॥ ४२ ॥
मज्झण्हे पुणरवि वन्दिऊण नियमेण कप्पए भोत्तुं । पुण वन्दिऊण ताइं पओससमयम्मि सो सुयइ ॥ ४३ ॥
एयस्स फलं मोक्खो तयभावे होइ सुरसुहमुयारं । सुकुलुप्पत्ती वोही पव्वज्जा मोक्खसंपत्ती ॥ ४४ ॥
इह लोगेऽवि न हाणी पायं निववण्हितक्कराईहिं । अन्नेऽवि[2] य उवसग्गा न होन्ति एयम्मि जुत्ताणं ॥ ४५ ॥

तथा—

ण्हाणंविलेवणंवरवासंकुसुंमधूवंक्खएहिं वंत्थेहिं । रयणकणगाइएहिं करेइ पूयं जिणिन्दाणं ॥ ४६ ॥
जत्थत्थि चेइयाइं जत्थ य साहूहिँ होइ संजोगो । जत्थन्ने साहम्मी तत्थ निवेसे वसइ सड्ढो ॥ ४७ ॥

---

१ व–पाण । २ व–च्चिय ।

साहुसगासे सवणं पच्चक्खाणं अपुव्वपढणं च। दाणं च साहुवग्गे तित्थस्स पभावणं कुज्जा ॥ ४८ ॥
तित्थाण वन्दणं सुहभावणनवकारचिन्तणाईयं। एमाइ सावयाणं नरिन्द ! धम्मो समक्खाओ ॥ ४९ ॥
इय सोउं सो चक्की परमं संवेगमागओ खिप्पं। अट्ठाहियमहिमाओ काऊण जिणिन्दभवणेसु ॥ ४५० ॥
दाऊण महादाणं रज्जे संठाविऊण नियपुत्तं। निक्खन्तो सुपसन्तो पोट्टिलसूरिस्स पासम्मि ॥ ५१ ॥
वासक्कोडिं पालिय सामण्णं निक्कलं महासत्तो। चुलसीइ पुव्वलक्खा सव्वाउं पालइत्ता णं ॥ ५२ ॥
अणसणविहिणा कालं काउं सुहझाणभावणाजुत्तो। सव्वट्ठविमाणम्मिं उववन्नो सुक्ककप्पम्मि ॥ ५३ ॥
सत्तरस सागराऊ तम्मि य सो दिव्वभोगदुल्ललिओ। नियमाउयमणुपालिय आयाओ मणुयलोगम्मि ॥५४॥
नयरीऍ छत्तगाए जियसत्तू नरवई महिड्ढीओ। भद्दा य तस्स भज्जा सव्वन्तेउरपहाणा उ ॥ ५५ ॥
सो तेसि सुओ जाओ परममहासुमिणसूइओ सुहओ। [1]रूवंस्सी बन्धुपिओ नन्दणनामो सुकयपुन्नो ॥ ५६ ॥
सो पञ्चधाइकलिओ कलाकलावेण तणुउवचएणं। वड्ढन्तो चन्दो इव मणुण्णतारुण्णमणुपत्तो ॥ ५७ ॥
परिणाविओ य पिउणा बहुयाओ पवररायकन्नाओ। [2]रज्जे य तयणु ठविओ पव्वज्जं घेत्तुकामेणं ॥ ५८ ॥
कयसव्वपयारक्खं रज्जमुदग्गं च विजियपडिवक्खं। वच्चइ समईओ कालो नाएणं पालमाणस्स ॥ ५९ ॥
न य परचक्कपवेसो न य बन्दिग्गहो न तक्करप्पसरो। न य किं पि य उड्डमरं संजायं जस्स रज्जम्मि ॥ ४६० ॥

१ व–रूवंसी। २ व–°रज्जे तयणु ठ°।

सो पयइ चिय कारुण्णसायरो पुरिसयारसोडीरो । सुमई य दाणनिरओ सुप्पियधम्मो सहावेणं ॥ ६१ ॥
तत्थन्नया कयाइं पोट्टिलसूरी समागओ मइमं । छत्तीसगुणसमग्गो उज्जाणे साहुपरियरिओ ॥ ६२ ॥

ते य गुणा पुण एए—

देसकुलजाइरूवे संघयणे धीजुओ अणासंसी । अविकत्थणो अमाइ थिरपरिवाडी गहियवक्को ॥ ६३ ॥
जियनिद्दो जियपरिसो मज्झत्थो देसकालभावण्णू । आसण्णलद्धपइभो नाणाविहदेसभासण्णू ॥ ६४ ॥
पञ्चविहे आयारे जुत्तो सुत्तत्थतदुभयविहण्णू । आहरणहेउकारणनयनिउणो गाहणाकुसलो ॥ ६५ ॥
ससमयपरसमयविऊ गम्भीरो दित्तिमं थिरो सोमो । इय छत्तीसगुणजुओ आयरिओ होइ हुं जहत्थो ॥ ६६ ॥
तस्सागमणं नाउं सहरिसचित्तो महाविभूईए । नीहरइ वन्दणत्थं मयगलखन्धं समारुहिउं ॥ ६७ ॥
वन्दित्ता य निसन्नो परितुट्ठो धम्मलाभदाणेणं । भयवं पि महुरवाणी उवएसं दाउमाढत्तो ॥ ६८ ॥
संसारे नत्थि सुहं चउसुं पि गईसु वट्टमाणाणं । जीवाणसओ भद्दा! मोक्खत्थं आयरं कुणह ॥ ६९ ॥

तथाहि—

अच्छिनिमीलणमेत्तं पि नत्थि सोक्खं जियाण नरयम्मि । सारीरमाणसेहिं दुक्खेहिं पच्चमाणाणं ॥४७०॥
उववन्नस्स उ नरए संपुडघडियालमज्झयारम्मि । सण्डासकड्ढणाओ पढमं चिय दारुणं दुक्खं ॥ ७१ ॥

---

१ अ–सिठो । २ व–उ । ३ अ–°उत्तो । ४ व–उज्जम । ५ व–°कुढ° ।

उण्हनरयाउ गिम्हे पज्जलियच्चियाएँ नारगो खित्तो । देवेण सुहं सज्जइ अइउण्हं उण्हणरएसु ॥ ७२ ॥
कत्थइ य गाढसीयं इहच्चसीयाउ तं असंखगुणं । अयभारसहस्समओ गोलो जेणं विलिज्जेज्जा ॥ ७३ ॥
केइवि कुम्भीपागं भडित्तपागं च भट्ठपागं च । केइवि लोहीपागं कुणन्ति इय अग्गिवियणाओ ॥ ७४ ॥
कुव्वन्ति जन्तपीलं केइवि करवत्तदारुणं घोरं । केइवि सिलायलम्मी अच्छोडणमम्बरस्सेव ॥ ७५ ॥
कुव्वन्तसिपत्तवणं पडन्तपत्तेहिँ लुणइ अङ्गाइं । जं चक्कासिसमेहिं केइवि सूलासु रोवेन्ति ॥ ७६ ॥
तिक्खेहिँ वासिपरसूकप्पणिचक्कासिछुरियमाईहिं । कण्णोट्ठनासिकरचरणबाहुगीवाओं छिन्दन्ति ॥ ७७ ॥
जीहच्छिसुक्खणंति उ कुच्छीहियओदराणि भिन्दन्ति । सेल्लेहिँ तिसूलेहिँ य पहँरन्ति य मोग्गरेहिं सिरं ॥ ७८ ॥
कुव्वन्ति कण्टयाउलसिम्बलिरुक्खावरुण्डणं करिउं । कड्ढोकड्ढीदुक्खं उक्कत्तान्ती य तणुखल्लं ॥ ७९ ॥
तंम्बतउसीसयाइं केइवि पाइन्ति कढकढिन्ताइं । तिसिए परमाहम्मी नेरइए कन्दमाणे उ ॥ ४८० ॥
वेयरणीएँ णईए जलन्तवसरुहिरपूयपुन्नाए । बोलन्ति घं लोलन्ति य अइतत्ते वालुयापुलिणे ॥ ८१ ॥
खावन्ति समंसाइं खण्डेहिं जे भविसु मंसासी । तत्तायसमहिलाओ आलिङ्गाविन्ति परदारी ॥ ८२ ॥
जोइत्तिय लोहरहे जलन्तसमिलाजुगम्मि महिसे व्व । अवहन्ते पुण रुसिउं कुट्टन्ति य लउडघाएहिं ॥ ८३ ॥
कत्थइ य रिञ्छचित्तयवराहसद्दूलसुणँयमाईहिं । वेउव्वियरूवेहिं खायन्ति सुतिक्खतुण्डेहिं ॥ ८४ ॥

१ अ–इय उ° । २ ब–°प्पण च° । ३ ब–°हण° । ४ ब–तउतम्ब° । ५ ब–य अतितत्ते अन्ने पुण वा° । ब–६ ह° । ७ अ–°णह° ।

वन्धन्ति उद्धपाए जलन्तजलणोवरिं च तरुविडवे। पाडिन्ति अम्बराओ पडियं च सिलाहिँ चुन्नन्ति ॥ ८५ ॥
मारेह हणह छिन्दह भिन्दह खइरं वं कुट्टह दहेह। एयस्स लेहवद्धे इय सद्दे ते पभासन्ति ॥ ८६ ॥
हा ताय! पहू! सामिय! भाइय! पणओऽम्हि तुम्ह दासोऽहं। मा मं दीणमणाहं सरणागयमिय कयत्थेह॥८७॥
एवं पि विलवमाणं सेहिन्ति उ दढयरं विगयकरुणा। न मरन्ति ते अकाले सहस्ससो खण्डियतणूवि ॥ ८८ ॥
इय नारयदुक्खाइं अपमाणाइं न साहिउं तरइ। अतिसयनाणविरहिओ तमन्धयारेसु नरएसु ॥ ८९ ॥
तीसु परोप्परजणियं परमाहम्मियकयं च पुढवीसु। दुक्खं नेरइयाणं सेसासु परोप्परकयं तु ॥ ४९० ॥
तिरियगईए दुक्खं पच्चक्खं चेव दीसइ जियाणं। पञ्चेन्दियपज्जवसाणयाणमेगिन्दियादीणं ॥ ९१ ॥
सिसिरम्मि सीयदुक्खं गिम्हेसु य चण्डआयवसमुत्थं। वासासु निरन्तरमेहवारिभूयं कओ सोक्खं ॥ ९२ ॥
वाएण य वज्झडणं खुहापिवासाओं सत्थघायं च। वाहण दोहण दहणंकणं च छविछेयरूवं च ॥ ९३ ॥
केइवि आराविन्धणमन्ने पुण ताडणं कसादीहिं। अङ्कुसदारणमवरे सहंन्ति अवरे य गुरुभारं ॥ ९४ ॥
केइ गलकत्तणाइं जालग्गहणं च पासबन्धं च। वागुरबन्धं पञ्जरबंधं च सहन्ति दीणमणा ॥ ९५ ॥
किञ्चि दुहं मणुयकयं किञ्चि परोप्परकयं तिरिक्खेसु। कालाइभावजणियं किञ्ची किञ्चिच्च सयमेव ॥ ९६ ॥
मणुयगईए दुक्खं असुईकीडयसमस्स गब्भम्मि। पढमं चिय अइदुसहं जायइ संकोडियङ्गस्स ॥ ९७ ॥

१ब—घ। २ ब—तोत्तघा°। ३अ—°हिन्ति। ४ ब—गलजालगहं। ५ ब—एवं मणुयगईए दुक्खं असुइंमि कीडेयसमस्स। गब्भंमी पढम चिय जायइ°।

भणियं च—

अग्गिवन्नाहिं सूईहिं संभिन्नस्स निरन्तरं। जावतियं जायए दुक्खं गब्भे अट्ठगुणं तओ ॥ ९८ ॥
गब्भाओ नीहरन्तस्स जोणीजन्तनिपीलणे। जं तं सयगुणं तत्तो सहस्सगुणमेव वा ॥ ९९ ॥
दन्तुब्भेयाईसुं दुक्खं बालत्तणे जुवत्ते य। इच्छियवत्थुअजोगे अहवा पियविप्पओगम्मि ॥ ५०० ॥
इन्दियहाणीकम्पणपरिभवणाई दुहं च थेरत्ते। मरणदुहं पुण सो चिय जाणइ अहवावि सव्वण्णू ॥ १ ॥
दारिद्दं दोहग्गं इट्ठवियोगं च अत्थणासो य। दासत्तं पेसत्तं परसेवा आवईओ य ॥ २ ॥
चिन्ता सोगो बहुवाहिवेयणा तह कुभोयण कुवासो। कुकलत्त कुपुत्तत्तं सयणं नरवाहणाभावो ॥ ३ ॥
सयणविरोहो कन्नापेडुत्तणं सीयतावछुहतण्हा। एमाइमणुयलोए पयडं चिय दीसए दुक्खं ॥ ४ ॥
देवाणवि णत्थि सुहं कोहाइकसायकलुसियमणाणं। समयम्मि जओ एए निदंसिया दुक्खहेउ त्ति ॥ ५ ॥

तथाहि—

सपरोभयाण संतावकारओ कुगइगमणहेऊ य। पीईविच्छेयकरो कोहो ता दुक्खहेउ त्ति ॥ ६ ॥
माणोऽवमाणहेऊ मन्नस्सवि कुणइ माणिणोऽवन्नं। गुरुविणयभंसकारी माणो इय दुक्खहेउ त्ति ॥ ७ ॥
माया कुविगप्पेहिं भवमाणेहिं परवञ्चणनिमित्तं। विस्सस्स वाउलत्तं कुणइ अतो दुक्खहेउ त्ति ॥ ८ ॥

१ व–तयं। २ व–°बहु°। ३ ब–माणओ।

रक्खणवायामेणं सन्तेसु असन्तएसु कंक्खाए। अज्जणवावारेणं लोभो दुक्खस्स हेउ त्ति ॥ ९ ॥
ईसा भयं विसाओ मइलियत्ताइ आभिओगित्तं। केसिञ्चि सुराण दुहं किव्विसियत्तं च केसिञ्चि ॥ ५१० ॥
पियदेवीए चवणे गुरुदुक्खं रूसणम्मि वा तीए। छम्मासियविंयणाए महिड्डियसुरस्स घाएणं ॥ ११ ॥
सुररिद्धिं चिन्तेन्तो चवणं सग्गाउ गब्भवासम्मि। असुइम्मि य उववायं सहइ महन्तं सुरो दुक्खं ॥ १२ ॥
इय चउगइयं दुक्खं नाऊण विवेइणो सुकयकम्मा। भवपरिभमणुव्विग्गा कुणन्ति धम्मं जिणाभिहियं ॥१३॥
एवं निसामिउं सो तुरियं चिय भवविरागमावन्नो। राया पभणइ भयवं! असंसयं एवमेवेयं ॥ १४ ॥
काऊण रज्जसुत्थं दिक्खागहणेण तुम्ह पासम्मि। करिकन्नचलं माणुसजम्मं सफलं करिस्सामि ॥ १५ ॥
देवाणुपिया! तुज्झं अहासुहं मा करेह पडिबन्धं। किच्चमिणं भवियाणं इय भणिओ सूरिणा तुट्ठो ॥ १६ ॥
गन्तूण नियं भवणं आपुच्छेऊण मन्तिसामन्ते। रज्जे संठविय सुयं काऊण जिणिन्दपूयाई ॥ १७ ॥
सिवियारूढो गन्तुं उज्जाणं पवररिद्धिफलकलियं। नमिऊण सुगुरुचलणे जम्पइ पञ्जलिउडो एवं ॥ १८ ॥
आलित्तो य पलित्तो भयवं! सव्वो वि एस लोगो त्ति। आलित्तपलित्तोऽवि य जराएँ रोगेहिँ मरणेणं॥१९॥
जह गेहम्मि पलित्ते तस्स पहू सारवक्खरं गिण्हे। नित्थारियमेयं मे हियं सुहं होहिही नूणं ॥ ५२० ॥
एवमहं अप्पाणं नित्थारिस्सामि दुहपलित्तम्मि। भवरण्णे पडिवज्जिय दिक्खं सासयसुहनिमित्तं ॥ २१ ॥

---

१ अ—सुरगणाणं। २ ब—°याए वियणा। ३ अ—°भव°। ४ ब—य गुरु°। ५ ब—नीणे।

संबलएणवि रहिओ जो पडिवज्जइ महन्तमद्धाणं। सो वच्चन्तो पावइ दुक्खं तण्हाछुहाहिंतो ॥ २२ ॥
एवं धम्ममकाउं सुहजणणं परभवम्मि जो जाइ। सो होइ दुक्खभागी पए पए जम्ममरणत्तो ॥ २३ ॥
ता पव्वावेह ममं काऊणाणुग्गहं सहत्थेण। सिक्खवह साहुकिरियं सीसोऽहं तुम्ह पयसेवी ॥ २४ ॥
पव्वाविओ य गुरुणा जहाविहाणेण सुद्धलेसिल्लो। विहरइ य तेहिँ सद्धिं विणीयविणओ पसन्तप्पा ॥ २५ ॥
अब्भसियसाहुकिरिओ सुत्तत्थविसारओ य अइरेण। मासोववासणिरओ निरन्तरं धीरसत्तो सो ॥ २६ ॥
दोहिं पि बन्धणेहिं रहिओ दोहिं असुद्धझाणेहिं। दण्डेहिँ गारवेहिँ य सल्लेहिं तिहिँ वि परिमुक्को ॥ २७ ॥
उवसन्तचउकसाओ विगहासन्नाहिँ वज्जिओ चउहिं। पञ्चकिरियानियत्तो पञ्चसु कामेसु वि विरत्तो ॥ २८ ॥
पञ्चसु समिइसु समिओ छज्जीवनिकायरक्खणपरो य। सत्तभयठाणरहिओ अट्ठमयट्ठाणपरिहीणो ॥ २९ ॥
नवबम्भचेरगुत्तिसु उवउत्तो दसविहम्मि धम्मम्मि। अट्ठारसविहबम्भे सूरो बारसविहतवे य ॥ ५३० ॥
पञ्चविहे सज्झाए उज्जुत्तो चउविहोवसग्गेहिं। अखलियचित्तो धीरो बावीसपरीसहेहिं च ॥ ३१ ॥
वीसाए ठाणेहिं बहुसो आसेविएहिँ विमलेहिं ।तित्थयरनामकम्मं नन्दणमुणिणा अह निबद्धं ॥ ३२ ॥

वीसं ठाणाणि पुण इमाणि—

अरहन्तसिद्धपवयणगुरुथेरबहुस्सुए[3] तवस्सीसुं[1]। वच्छलं कुणमाणो तित्थयरत्तं समज्जिणइ ॥ ३३ ॥

१अ—तण्णं। २ ब—समीसु। ३ च—॰रुबहुसुयथेरसत्तव॰।

सड्ढो पवयणमत्थं गुरुणो धम्मोवएसगाईया[1]। सुत्तत्थोभयधारी बहुस्सुया हुन्तवेक्खाए[2] ॥ ३४ ॥
जाईसुयपरियाए पडुच्च थेरो तिहा जहक्कमेणं। सट्ठीवरिसो समवायधारओ वीसवरिसो य ॥ ३५ ॥
भत्तीपूयावन्नप्पयडणवज्जणमवन्नवायस्स। आसायणपरिहारो अरहन्तादीण वच्छल्लं ॥ ३६ ॥
नाणुवओगो भिक्खं दंसणसुद्धी य विणयसुद्धी य। आवस्सयजोगेसुं सीलवएसु य निरइयारो ॥ ३७ ॥
संवेगभावणाझाणसेवणं खणलवाइकालेसुं। तवचरणं जइजणसंविभागकरणं जहासत्ती ॥ ३८ ॥
वेयावच्चं दसहा गुरुमाईणं समाहिजणणं च। किरियादारेण तहा अपुव्वनाणस्स गहणं च ॥ ३९ ॥
आगमबहुमाणो वि य तित्थस्स पभावणा जहासत्ती। एएहिं ठाणेहिं तित्थयरत्तं लहइ जीवो ॥ ५४० ॥
इय सो पच्चूयकालं[3] सामन्नं निक्कलं चरेऊणं। पज्जन्ते आराहणमेयं[4] काउं समाढत्तो ॥ ४१ ॥
दुक्कडगरिहा जन्तूण[5] खामणं भावणा य चउसरणं। पञ्चण्ह नमोक्कारो अणसणमाराहणा एसा ॥ ४२ ॥

तत्थ दुक्कडगरिहा—

कालविणयाइओ खलु नाणायारो य अट्ठहा भणिओ। जो मे तत्थइयारो कोइ कओ तमिह निन्दामि ॥ ४३ ॥
निस्सङ्कियाइयम्मी अट्ठविहे दंसणस्स आयारे। जो अइयारो विहिओ तिविहेणं वोसिरे तं पि ॥ ४४ ॥
सुहुमो य बायरो वा पाणिवहो मोहलोहजुत्तेणं। जो कोइ कओ पुव्विं तिविहेणं वोसिरे तमहं ॥ ४५ ॥

१ ब—°माई°। २ ब—°न्तवि°। ३ ब—बहुयं का°। ४ ब—°मेवं। ५ ब—जीवा°।

जं किञ्चि मुसं भणियं हासभया कोहलोहमोहेहिं । तं सव्वं निन्दामिं पायच्छित्तं पवज्जामि ॥ ४६ ॥
अप्पं बहुं[1] व कत्थइ परदव्वमदिन्नयं च जं गहियं । रागेण व दोसेणं तं सव्वं मज्झ वोसिरियं ॥ ४७ ॥
जं सुरतिरिक्खमाणुसमेहुणमासेवियं मए पुव्विं । तिविहेणवि करणेणं तं निन्दे तं च गरिहामि ॥ ४८ ॥
जो कोऽवि[2] लोहदोसा धणधन्नचउप्पयाइबहुभेओ । गहिओ परिग्गहो मे वोसिरिओ सो मए इण्हिं ॥ ४९ ॥
राईए जो भुत्तो असणाइचउव्विहोऽवि आहारो । इन्दियवसगेण मए तं पि य निन्दामि भावेण ॥ ५५० ॥
जो पुत्तकलत्तेसुं बन्धुसु मित्तेसु गिहधणे धन्ने । एमाईसु ममत्तो सो सव्वो मज्झ वोसिरिओ ॥ ५१ ॥
जो कोइ कओ कोहो माणो माया य दुट्ठलोहो य । रागो दोसो कलहो पेसुन्नं परपरीवाओ ॥ ५२ ॥
अब्भक्खाणं इय एवमाइ जं किञ्चि दुट्ठमायरियं । अन्नाणाइवसेणं तं तिविहं वोसिरे सव्वं ॥ ५३ ॥

जन्तुखामणं[3] पुण—

जो कोइ मए वहिओ कडुयं भणिओ य जस्स मे हरियं । अवयारो जस्स कओ सव्वोऽवि हु खमउ सो मज्झं ५४
मित्तो व अमित्तो वा सयणो वा परजणो व जो कोइ । सो खमउ मज्झ सव्वो समभावो मज्झ सव्वेसु ॥ ५५ ॥
देवत्तणम्मि देवा तिरिया तिरियत्तणम्मि जे केइ । नरयम्मि वि नेरइया मणुया मणुयत्तणे जे उ ॥ ५६ ॥
दुक्खम्मि मए ठविया खमन्तु ते मज्झ खामणपरस्स । अहमवि खमामि तेसिं मेत्ती मे सव्वभूएसु[4] ॥ ५७ ॥

१ व—बहुयं । २ व—कोइ । ३ व—खामणा पुण । ४ व—°जीवेसु ।

भावणा पुण—

जीयं जोव्वणमिड्ढी रूवं पियसंगमो बलं सव्वं । विसमखरमारुयाहयकुसग्गजलबिन्दुणा सरिसं ॥ ५८ ॥
जम्मजरामरणेहिं अभिभूयाण बहुवाहितत्ताणं । जन्तूण नत्थि सरणं धम्मो जिणभासिओ मोत्तुं ॥ ५९ ॥
सव्वे जाया सयणा सव्वे जीवा य परजणा जाया । सव्वेसिं जीवाणं पडिबन्धं तेसु को कुणइ ॥ ५६० ॥
एगो पावइ जम्मं एक्को च्चिय मरइ कम्मवसगो त्ति । एगो सुहदुक्खाइं जीवो अणुहवइ संसारे ॥ ६१ ॥
अन्नं इमं सरीरं अन्ना धणधन्नसंपया सयला । अन्नो य एस जीवो बहुहा परिभमइ संसारे ॥ ६२ ॥
वसमंसरुहिरचम्मट्ठिविरइए असुइपूरिए अन्तो । देहेऽसुइघरसरिसे मुच्छं को कुणइ जाणन्तो ॥ ६३ ॥
अइलालियं पि अइपालियं पि देहमइरेण मोत्तवं । भाडीगहियं व्व घरं विद्धंसणधम्मयं एयं ॥ ६४ ॥
धीरेणवि मरियव्वं काउरिसेणवि अवस्समरियव्वं । तह मरियव्वं विउसा जह मरणं पुण न संहवइ ॥ ६५ ॥

चउसरणं पुण इमं—

अरहन्ता मह सरणं सिद्धा साहू य बम्भवयजुत्ता । केवलिणा पन्नत्तो धम्मो ताणं च सरणं च ॥ ६६ ॥
जिणधम्मो मह माया जणओ य गुरू सहोयरा साहू । सह धम्मयरा मह बन्धवा य सेसं पुणो जालं ॥५६७॥

पञ्चनमोक्कारो इमो—

---

१ ब—°मिद्धी । २ ब—तेऽत्थु । ३ अ—°यणा । ४ ब—°लिपन्नतो मे ध° । ५ ब—°क्कारा इमे ।

उसभाईतित्थयरे चउवीसं सुरनए नमंसामि । भरहेरवयविदेहे जे केई ते य वन्दामि ॥ ६८ ॥
अरहन्तणमोक्कारो जीवं मोएइ भवसहस्साओ । भावेण कीरमाणो होइ पुणो बोहिलाभाए ॥ ६९ ॥
सिद्धाण णमोक्कारं करेमि भावेण निट्ठियट्ठाणं । भवसयसहस्सबद्धं दद्धं[1] कम्मिन्धणं जेहिं ॥ ५७० ॥
पञ्चविहं आयारं आयरमाणाण पन्नवेन्ताणं । आयरियाणं पि णमो धारिज्जइ पवयणं जेहिं ॥ ७१ ॥
उवज्झायाणं पि णमो सङ्गोवङ्गं सुयं धरेन्ताणं[2] । सीसगणस्स हियट्ठा झरमाणाणं तयं चेव ॥ ७२ ॥
साहूण णमोक्कारं करेमि सीलव्वए धरन्ताणं । भवसयसहस्स[3] बद्धं जे किर निन्नासए पावं ॥ ७३ ॥

अणसणं चेमं—

सव्वं चिय सावज्जं जोगं उवहिं च बाहिरन्तरयं । तिविहेण वोसिरामी निविहमहं जाव जीवाए ॥ ७४ ॥
असणं पाणं खादिम साइमयं वोसिरामि सव्वं पि । संपइ जावज्जीवं चरिमुस्सासेहि[4] देहं पि ॥ ७५ ॥
इय आराहणमिणमो आराहेऊण नन्दणो भयवं । धम्मायरियं समणे समणीओ खामेए सम्मं ॥ ७६ ॥
वासाण सयसहस्सं परियायं पालिऊण सुहझाणो । पणुवीससयसहस्से सव्वाउं अणुभवेऊणं ॥ ७७ ॥
संपुन्नकयाणसणो णिप्पडिकम्मो य निम्ममत्तो य । आलोइयपडिकन्तो विहिणा कालं गतो धीरो ॥ ७८ ॥

---

१ अ–दड्ढं । २ ब–धरं° । ३ अ–°भय° । ४ ब–°से य दे° । ५ ब–°मिउं ।

पाणयकप्पे पुप्फुत्तरम्मि विउलम्मि वरविमाणम्मि । उववायसहामज्झे सुरसयणिज्जम्मि उववन्नो ॥ ७९ ॥
देवो महिड्ढिओ सो अन्तमुहुत्तेण सव्वपज्जत्तो । अवणीय देवदूसं उवविट्ठो नियइ पासाई ॥ ५८० ॥
दट्ठुं तं सुररिद्धिं विमाणरयणाइँ देवसङ्घायं । विम्हइयमणो चिन्तइ दिव्विड्ढी पाविया एसा ॥ ८१ ॥
केण मए कम्मेणं तवेण दाणेण देवभत्तीए । दुद्धरवयधरणेणं ओहिं च पउञ्जए तत्तो ॥ ८२ ॥
पेच्छइ पुव्वभवं सो निच्चलसामन्नपालणं मुणइ । चिन्तइ अहो पभावो जिणवरधम्मस्स सुकयस्स ॥ ८३ ॥
एत्थन्तरम्मि दट्ठुं उप्पन्नं तं सुरं महिड्ढीयं । हिट्ठमणा पञ्जलिया मिलन्ति सुरकिंकरा बहवे ॥ ८४ ॥

भणन्ति य—

जय जय नन्दा जय जय भद्दा तं अम्ह सामिओ देवो । अजियं जिणाहि सुरपहु जियं पुणो पालयाहि त्ति ८५
तुम्ह विमाणं एयं आणाकारी य एस सुरनियरो । उववणमेयं सुरतरुसुसमिद्धं कीलणट्ठाए ॥ ८६ ॥
मज्जणवावी एसा मज्जणयसहाइयाओं एयाओ । एयं सिद्धाययणं अत्थाणसहा सुहम्मा य ॥ ८७ ॥
एयाण तुमं सामी अम्हं पुन्नोदएण जाओऽसि । संपइ उट्ठह सामिय ! मज्जणयसहाएँ उवविसह ॥ ८८ ॥
इय भणिओ सो गन्तुं मज्जणयसहाएँ बहुसुरसमग्गो । सीहासणे निसीयइ पुव्वाभिमुहो सपयपीढे ॥ ८९ ॥
खीरोयॅाइजलेहिं अभिसित्तो विविहकलसखित्तेहिं । किंकरसुरेहिँ तत्तोऽलंकारसहाएँ गन्तूणं ॥ ५९० ॥

१ अ—°तवचरणेणं । २ ब—पसाओ । ३ ब—देव । ४ अ—°याहि° ।

निवसेइ देवदूसे वरहरियन्दणविलेवणं कुणइ । बन्धइ सिरोहराए सुरपायवकुसुममालाओ ॥ ९१ ॥
केऊरकडयकुण्डलहारलयामउडमाइए भरणं । सव्वङ्गेसु पिणिन्धइ रेहइ नं कप्परुक्खो व्व ॥ ९२ ॥
ववसायसहं गन्तुं पोत्थयरयणं च वायए पवरं । पुप्फाई पूयङ्गं घेत्तुं सिद्धालयं विसइ ॥ ९३ ॥
अट्ठोत्तरपडिमसयं ण्हावइ पूएइ वन्दइ थुणेइ । तो सोहम्मसहाए अत्थाणं देइ सुरमज्झे ॥ ९४ ॥
पेक्खणयगीयवाइयमहूसवं अणुहवेइ गुरुहरिसो । दिव्वे य कामभोए जहिच्छिए माणए तत्थ ॥ ९५ ॥
कल्लाणएँ जिणाणं आगच्छइ एत्थ तह विदेहेसु । वन्दइ जिणिन्दचन्दे निम्मलसम्मत्तगुणधारी ॥ ९६ ॥
वीसं च सागराइं आउठिइं पालिउं तओ चविओ । तिहिं नाणेहिं समग्गो अवयरिओ एत्थ भरहम्मि ॥९७॥
हत्थुत्तरजोगेणं आसाढे सुद्धपक्खछट्ठीए । विगए य अद्धरत्ते अग्गाहारे दियवराणं ॥ ९८ ॥
माहणकुण्डग्गामे कोडालसगोत्तमाहणो आसि । नामेण उसहदत्तो उववन्नो तस्स गेहम्मि ॥ ९९ ॥
गयमाइमहासुमिणेहिं सूइओ माहणीएँ चोद्दसहिं । देवाणन्दाएँ जिणो कुच्छीए कुलमदवसेणं ॥ ३०० ॥
तुट्ठो य उसहदत्तो देवाणन्दा य पवरसुमिणेहिं । होही सुओ त्ति अम्हं वेदविऊ दियकुलपहाणो ॥ १ ॥
अह दिवसे बासीई वसइ तहिं माहणीए कुच्छिंसि । सक्को आसणकम्पे जाए तो ओहिणा नियइ ॥ २ ॥
पेच्छइ जिणमुववन्नं चिन्तइ अ अहो ! अजुत्तमावन्नं । जं एसो चरिमजिणो उववन्नो माहणकुलम्मि ॥ ३ ॥

१ ब–सिरे वराओ । २ ब–°हारस° । ३ ब–पवायए । ४ ब–अट्ठुत्त° । ५ ब–°णगे । ६ ब–निचलस° ।

जओ—

उग्गकुले भोगकुले इक्खागकुले य तह य हरिवंसे । नायकुले कोरव्वे उववज्जन्ती पुरिसमीहा ॥ ४ ॥
एसो पुण नीयकुले तिलोयमहिओ जिणो समुववन्नो । अहवा न जिनवरेणावि लङ्घिज्जइ कम्मपरिणामो ॥ ५ ॥
अच्छेरमिणं जायइ अणन्तकालाओ समयनिद्दिट्ठं । जीयं पुण सक्काणं जिणस्स गब्भन्तरे नयणं ॥ ६ ॥

इओ य—

अत्थि इह भरहवासे मज्झिमदेसस्स मण्डणं परमं । सिरिकुण्डगामनयरं वसुमइरमणीनिलयभूयं ॥ ७ ॥
अमराउरि व्व अलयाउरि व्व लङ्काउरि व्व रमणीयं । बहुविहविलासकीलाणच्चणगेयाइमोहाहिं ॥ ८ ॥

जं च—

तियचउ[चउ]क्कच्चरचउमुहरच्छामुहेहिँ सोहिल्लं । उत्तुङ्गवियडमणहरबहुगोउरदारकयसोहं ॥ ९ ॥
कविसीसट्टालयपरिगएण निट्ठुरसिलानिबद्धेणं । सालेण वलइयमिणं सुपुरिसहिययं व तुङ्गेणं ॥ १० ॥
परिहाए पइवयाए महासईइ सव्वगहिरमज्झाए । सव्वदिसिं परिखित्तं परपुरिसालङ्घणिज्जाए ॥ ११ ॥
आरामुज्जाणाइं नन्दणवणसन्निभाइँ रेहन्ति । जत्थ फलफुल्लपल्लवमणहरवणराइकलियाइं ॥ १२ ॥
वरवारिभरियसरवरवावीकूवेहिँ परिसरं जस्स । सव्वदिसासु विरायइ बहुकीलाठाणरमणिज्जं ॥ १३ ॥

---

१ व–॰य व्व । २ व–फरि॰ । ३ अ–॰भया॰ । ४ व–॰ ईइ व । ५ अ–तत्थ । ६ अ–तस्स ।

सरयब्भखण्डपण्डुरपासायसएहिँ तुङ्गसिहरेहिं । जत्थ क्खलिज्जइ मन्ने रविणो रहतुरयसंचारो ॥ १४ ॥
कम्हीरमलयगिरिणो उवहसई घुसिणचन्दणोहेणं । घणसारदीवमणुहरइ पवरकप्पूरपूरेणं ॥ १५ ॥
बहुसुरहिदव्वपब्भारपरिमलुग्गारवासियदियन्ता । आणन्दइ जत्थ जणं गन्धियहट्टी बहुधणड्ढा ॥ १६ ॥
तत्थुब्भवेहिँ देसागएहिँ वत्थेहिँ पञ्चवन्नेहिं । जत्थ विरायइ अइघणदोसियहट्टाण रिञ्छोली ॥ १७ ॥
तत्थ य रुप्पसुवन्नयपवालमुत्ताहलेहिँ अइरम्मा । रेहइ वियड्ढतुङ्गा सोवन्नियहट्टिया पन्ती ॥ १८ ॥
कत्थइ कइगजणघणा पूगीफलनालिएरनियरेहिं । बहुपडिपुन्ना[1] हट्टा तप्फलदीव[2] व्व रेहन्ति ॥ १९ ॥
कत्थइ जा सुयणोवमकुसुम्भसम्भारभरियभूमितला । कत्थइ सुगन्धविक्किज्जमाणअणवरयघयतेल्ला ॥ ६२० ॥
कत्थइ[3] गिरिगुरुकरडिप्पयरा रेहन्ति विञ्झदेस व्व । कत्थइ उडुनियरोवमउज्जलकप्पासपब्भारा ॥ २१ ॥
कड्ढिज्जमाणवलयाइकम्मपरिकम्ममाणकरिदसणा । कत्थइ सुगन्धगन्धाइ[4]दव्वसुरभा विवणिपन्ती ॥ २२ ॥
कत्थइ जिणसमया इव बहुविहसुत्तत्थसारपरिकलिया । कत्थइ सुकट्ठपउरा दारिद्दक्कन्तसेणि व्व ॥ २३ ॥
सत्तरसविहधन्नाणं कुसुमाण फलाण पत्तसागाणं । दहिखीराणं दीसन्ति विक्कया ठाणठाणेसु ॥ २४ ॥
सालिजववीहिकोद्दवरालयतिलमुग्गमासचवलचणा । तुवरिमसूरकुलत्था गोहुमनिप्फावअयसिसणा ॥ २५ ॥
इय केत्तियं व भन्नइ जहट्ठियं विवणिमग्गवन्नणयं । उक्कोसहीणमज्झिमविक्कयदव्वायरे तम्मि ॥ २६ ॥

१ अ—॰यन्ना । २ अ—तरुफलदीवो व । ३ अ—॰त्थय । ४ ब—दवाइ॰ ।

विन्नाणं सिप्पकला आभरणं वत्थमन्नवत्थुं वा । तं नत्थि वसुमईए ण होज्ज जं तम्मि वरनयरे ॥ २७ ॥

किं च—

लायन्नरूवजोवणविलासस्रिङ्गारचारुवेसाओ । जत्थ हरन्ति निरुमणं तियसाणवि वेसविलयाओ ॥ २८ ॥
उज्जलपसन्तवेसो परोवयारी य सुइसमायारो । जत्थ महायणवग्गो रेहइ णयविणयसंपन्नो ॥ २९ ॥
मिउमहुरभासिणीओ विणयपहाणाओ सीलकलियाओ । उज्जलनेवत्थाओ जत्थ य पउराण जुवईओ ॥ १३० ॥
वरकणयकलसकिरणावलीहिँ पिञ्जरियगयणमग्गाइं । सरयब्भविब्भमाइं हिमगिरिसिहरं व तुङ्गाइं ॥ ३१ ॥
णरकरितुरङ्गमणहरपडिरूवयँबिम्बभत्तिकलियाइं । जणनयणागरिसणसालभञ्जियावलयकलियाइं ॥ ३२ ॥
वरसिप्पिविरइयाइं जत्थ विरायन्ति देवभवणाइं । उत्तुङ्गतोरणाइं सग्गविमाण व्व पवराइं ॥ ३३ ॥
मणिमण्डियचामीयरपवरालङ्कारभूसियङ्गाहिं । सहरिहसुरपडिमाइं अहिसंसियगब्भहरयाइं ॥ ३४ ॥
जगइपरिसंठिएहिं पडिजिणभवणेहिँ पुहइसारेहिं । निच्चपँवत्तियजत्तामहूसवाइं जिणहराइं ॥ ३५ ॥
खन्ताईगुणकलिया कव्वालङ्कारवागरणकुसला । सिद्धन्तमहोयहिणो जत्थ य विहरन्ति मुणिवसहा ॥ ३६ ॥
एक्को चिय दोसो णवरि तत्थ सावयकुलेसु सुपसिद्धो । अप्पधणोऽवि य धम्मे महन्तमत्थव्वयं कुणइ ॥ ३७ ॥
अन्नोऽवि तत्थ दोसो रायङ्गँणरायमग्गविँपणिपहे । विँयरन्तभग्गपसरा निच्चं चिय मत्तमायङ्गा ॥ ३८ ॥

१ ब–तन्न° । २ ब–°रूय° । ३ ब–°यण° । ४ अ–°यविविहभ° । ५ अ–°पवि° । ६ अ–°ङ्गणि । ७ ब–°रायपहे । ८ ब–°हर° ।

तम्मि पुरे सुपसिद्धो णायनरिन्दकुलणहयलमियङ्को । पणिवइयवच्छलो वित्थरन्तनिवलच्छिपरिकलिओ ॥३९॥
सिरिसिद्धत्थनरिन्दो उद्दण्डपयावनिहयपडिवक्खो । गरुयपरक्कमसामन्तनमिरसिरघुट्ठपयजुयलो ॥ ६४० ॥
तरणि व्व पयावेणं भीमो व्व परक्कमेण गरुएणं । पणयजणकप्परुक्खो कन्नो विव चायसोडीरो ॥ ४१ ॥
सच्चपइन्नो नीई[1]वियक्खणो परकलत्तविमुहो य । दुट्ठजणनिग्गहपरो सव्वपयापालणेक्करसो ॥ ४२ ॥
दट्ठुं जं गयखन्धे रूवक्खेत्ताओ पउरजुवईओ । सुन्नमणाओ दिवसं पि गेहकम्माइँ न कुणन्ति ॥ ४३ ॥
[2]दन्तपहारुप्पेल्लियभूमीभारेण सेसफणनि[3]वहं । जस्सोनामिन्ति दढं बलवन्तो मत्तमायङ्गा ॥ ४४ ॥
निट्ठुरखुरक्खएणं भूमिरओहेण जस्स वियरन्ता । अन्धारयन्ति गयणं दप्पुद्धुरतुरयसङ्घाया ॥ ४५ ॥
चक्कासिकुन्त[4]कुन्तीकोदण्डपयण्डसेन्नविगराले । दट्ठुं जस्स भडे नणु वेयालगणावि णासन्ति ॥ ४६ ॥
जम्मि य जत्ताभिमुहे उग्गपयावे भएण विहुराइं । पडिवक्खमण्डलाइं खलहलयं जन्ति सव्वदिसिं ॥ ४७ ॥
तस्स य तिसला भज्जा रम्भा इव [6]पवररूयलायन्ना । कामकरिकुम्भविब्भमपओहरा सरयससिवयणा ॥ ४८ ॥
वियसियकुवलयनयणा रम्भाखम्भसुकुमालसव्वङ्गा । गुरुखमदमविणयज्जवसच्चदयादाणसीलगुणा ॥ ४९ ॥
अह भणइ नेगमेसिं देविन्दो एस एत्थ तित्थयरो । लोगुत्तमो महप्पा उववन्नो माहणकुलम्मि ॥ ६५० ॥
खत्तियकुण्डग्गामे सिद्धत्थो नाम खत्तिओ अत्थि । तस्स घरे तं साहर तिसलादेवीएँ कुच्छिंसि ॥ ५१ ॥

१ अ—॰सन्तगे॰ । २ अ—दत्त॰ । ३ ब—॰वहो । ४ अ—॰जुङ्गी । ५ अ—तास॰ । ६ ब—परम॰ ।

बाढं ति भणिऊणं वासारत्तस्स पञ्चमे पक्खे । साहरइ पुव्वरत्ते हत्थुत्तरतेरसीदिवसे ॥ ५२ ॥
गब्भट्ठाणं परिसोहिऊण साहरइ तिसिलकुच्छीए । सुमिणे य पडिनियत्ते ते पेच्छइ माहणी सावि ॥ ५३ ॥
कहियं च इमं पइणो दोऽवि विसन्नाइँ ताइँ चित्तेणं । निहिलम्भे णयणुप्पाडणं व विहिणा कयमिणं ति ॥ ५४ ॥
तिसलाऽवि सग्गिहम्मि सुहसुत्ता पेच्छए महासुमिणे । तिहुयणदिवायरम्मि गब्भम्मि समाहरिज्जन्ते ॥ ५५ ॥
कुन्देन्दुसंखवन्ने गयवसहमयाहिवे पसन्नमुहे । लच्छीए अभिसेयं दामजुयं रयणकब्बुरियं ॥ ५६ ॥
किरणकरालं तरणिं निम्मलजोण्हं च पुन्निमाइन्दं । मणिमयदण्डं च झयं पउमपिहाणं च वरकलसं ॥ ५७ ॥
पउमसरं पवरजलं महल्लकल्लोलमालियं जलहिं । मणिरयणमयविमाणं बहुविहरयणाण मुकुरुडं ॥ ५८ ॥
निद्धूमसिहाजालं जलणं इय पेच्छिउं सुहपवुद्धा । अब्भहियजायहरिसा साहइ सिद्धत्थनरवइणो ॥ ५९ ॥
तं सोउं सो राया पहिट्ठचित्तो य पुलइयसरीरो । कल्लाणभोगसुहअत्थकारया देवि ! तुह सुमिणा ॥ ६६० ॥
अइरेण य ते पुत्तो होही कुलकित्तिवद्धणो सूरो । इय भणिउं तं तिसिलं विसज्जए नियगपासाओ ॥ ६१ ॥
पुव्वण्हे अत्थाणे वाहरिउं सुमिणपाढगे राया । पुच्छइ सुमिणाण फलं तेऽवि य सत्थाणुसारेणं ॥ ६२ ॥
कहयन्ति राय ! सत्थे बायालीसं हवन्ति सुमिणाइं । तीसं च महासुमिणा चोद्दस तं मज्झयारम्मि ॥ ६३ ॥
तित्थयरे चक्किम्मि य उववज्जन्तम्मि पेच्छए जणणी । सत्त उ केसवजणणी चउरो बलदेवजणणी उ ॥ ६४ ॥

ता तिसिला तित्थयरं चक्कहरं वावि पसविही नि[1]यमा । [2]इय भणिय उवज्झाया कयपूया ते गया सगिहं ॥ ६५ ॥
तं सोउं सा तिसिला अइसयहरिसुल्लसन्तरोमञ्चा । तं गब्भं परिपालइ भोज्जेहिं हियसुहकरेहिं ॥ ६६ ॥
भयवं तिनाणसहिओ जणणीए पीडरक्खणनिमित्तं । संकोडियङ्गमङ्गो अच्छइ अणुकम्पगयचित्तो ॥ ६७ ॥
तं निप्फन्दं नाउं भीयमणा परमसोयमावन्ना । चिन्तइ गलिओ गब्भो मतो व्व हरिओ व्व केणावि ॥ ६८ ॥
तो सा पणट्ठनिद्दा अजम्पिरी चत्तभोयणविलासा । चिट्ठइ नं गयजीवा हियरज्जा नट्ठसव्वस्सा ॥ ६९ ॥
हा पेच्छ अहन्नाए विहिणा चिन्तामणी म[3]मं दाउं । हरिओ विडम्बणट्ठा धिरत्थु ता मज्झ जीवस्स ॥ ६७० ॥
इय सोगभरुच्छइयं जणणिं दट्ठुं जिणेण संचलियं । निरुवहओ मे गब्भो त्ति सावि पुण हरिसमावन्ना ॥ ७१ ॥
[4]भयवं पि अदिट्ठस्सवि अहो इमाए ममोवरिं नेहो । ता जइ जीवन्तीए दिक्खागहणं करेमि अहं ॥ ७२ ॥
ता मोहमोहियमणा मम विरहुप्पन्नसोयसन्तत्ता । अट्टज्झाणोवगया बन्धइ असुहं बहुं कम्मं ॥ ७३ ॥
दुप्पडियाराणि दढं अम्मापियरो हवन्ति लोगम्मि । ता एएसिं म[5]धिई रक्खेयव्वा मएऽवस्सं ॥ ७४ ॥
इय चिन्तियमभिगिण्हइ अभिग्गहं सत्तमम्मि मासम्मि । नाहं समणो होहं अम्मापियरम्मि जीवन्ते ॥ ७५ ॥
तिसिला गब्भगयम्मी भयवंते तिरियजम्भगा देवा । सक्कस्स समाएसा खिवन्ति सिद्धत्थभवणम्मि ॥ ७६ ॥
उच्छन्नसामियाइं गामारन्नपुरपव्वयगयाइं । विविहाइँ निहाणाइं जिणवरपुन्नाणुभावेणं ॥ ७७ ॥

---

१ व–नूण । २ व–उवज्ञाया सम्माणिय क० । ३ न– महं । ४ ब–०वं अद्दि० । ५ मकारोऽलाक्षणिकस्ततोऽघृतिरिर्थः ।

अह चेत्ततेरसीए सुद्धाए अड्ढरत्तसमयम्मि । हत्थुत्तराहिं जाओ तिहुयणचिन्तामणी वीरो ॥ ७८ ॥
आसणचलणाणन्तरमोहिन्नाणेण मुणियजिणजम्मो । तक्खणमेत्तायाओ दिसाकुमारीण सट्ठाओ ॥ ७९ ॥
तथाहि—
अहलोगउड्ढलोगा[1] पुव्वाईरुयगवासिणीओ य । अट्ठ विदिसि चउरो मज्झिमरुयगाउ चत्तारि ॥ ६८० ॥
छप्पन्न सुरवहूओ सव्वालङ्कारभूसियङ्गीओ । नमिऊण जिणं तिसलं थुणन्ति परमप्पमोएणं ॥ ८१ ॥
तुज्झ नमो परमेसर ! जगमुद्धरिउं तुमं सिं[2] अवयरिओ । भवचारयनिम्महणो जणपत्थियसोक्खकप्पतरू ॥८२॥
अत्थमिए पासजिणे लोगाइच्चे अणाहयं भरहं । उववन्ने नाह ! तुमे अज्ज सणाहं पुणो जायं ॥ ८३ ॥
तुज्झ नमो जय सुन्दरि ! सुकयत्था सव्वलक्खणा तं सि । जं नररयणं उयरे जगप्पईवो जिणो धरिओ ॥८४॥
इय एवमाइ थोउं दिसाकुमारीउ जीयमेयं ति । अणुजाणाविय जणणिं नियनियकिच्चाइँ कुव्वन्ति ॥ ८५ ॥
अट्ठ विउव्वियवाया भूमी सोहन्ति अट्ठ कयमेहा । गन्धजलं वासन्ति य जाणुपमाणं च कुसुमोहं ॥ ८६ ॥
अट्ठ उ आयंसधरा अट्ठ उ भिङ्गारधारिया अट्ठ । वरतालियण्टहत्था अट्ठ उ वरचमरधारीओ ॥ ८७ ॥
दीवयधरा उ चउरो चउरो मज्झिमगरुयगवासाओ । कप्पिन्ति नालमुच्चियं निहणन्ति य रयणवियरम्मि ॥८८॥
अब्भङ्गिन्ति य दोन्नि[3]वि सयपागसहस्सपागतेल्लेहिं । उव्वट्टणं च काउं उदगेहिं तिहि उ ण्हाविन्ति ॥ ८९ ॥

१ व—॰लोगे । २ व—॰सिमव॰ । ३ व—॰न्निवि ।

हरियन्दणाणुलेवं सव्वालङ्कारमणहरं काउं । रक्खाकम्मं विविहं आसीसाएऽभिनन्दन्ति ॥ ६९० ॥
एवं किच्चं काउं सयणिज्जे ठाविउं जिणं जणणिं । गायन्ति मङ्गलाइं सव्वाओ महुरसद्देणं ॥ ९१ ॥
एत्थन्तरम्मि हरिणो सोहम्मपहुस्स आसणं चलियं । सो नियइ पउत्तोही कुण्डग्गामे जिणं जायं ॥ ९२ ॥
अब्भुट्ठइ संभन्तो घोलिरहारो पलम्बवणमालो । कुण्डलविलिहियगण्डो हरिसाडोवेण चलमउडो ॥ ९३ ॥
सत्तट्ठपए गन्तुं पञ्चङ्गपणामपुव्वयं वामं । भूमिं निहित्तु जाणुं दाहिणमञ्चेवि पञ्जलिओ ॥ ९४ ॥
हरिसुल्लसन्तपुलओ सक्कथयं पढइ एगवयणेण । भणइ य वन्दामि जिणं तत्थगयं नियउ मं भयवं ॥ ९५ ॥
पच्चुट्ठिओ य सीहासणम्मि उववििसिय सुरविबोहट्ठा । ताडावेइ सुघोसं घण्टं हरिणेगमेसिसुरं ॥ ९६ ॥
तीए य ताडियाए तस्सद्देणं च काउमाढत्ता । बत्तीसघण्टलक्खा एगूणा कणकणारावं ॥ ९७ ॥
घण्टासद्दं सोउं मिलिया सव्वे सुरा सदेवीया । सक्कोऽवि हु संचलिओ आरुहिउं पालगविमाणं ॥ ९८ ॥
तस्सट्ठ अग्गमहिसी परिसाओ तिन्नि तह य चउरासी । सामाणियसाहस्सी चउग्गुणा आयरक्खा उ ॥ ९९ ॥
सत्तेव अणीयाइं एमाइदिव्वरिद्धिसंजुत्तो । अहया विच्छड्डेणं कुण्डग्गामे य संपत्तो ॥ ७०० ॥
भयवं पयक्खिणेउं वन्दित्ता भत्तिनिब्भरसरीरो । ओसोयणिं च दाउं पडिरूवं तत्थ ठविऊणं ॥ १ ॥
हरिणगमेसिसमप्पियमह भयवन्तं सकरयले धरिउं । पञ्चविउव्वियरूवो मेरुं संपत्थिओ सक्को ॥ २ ॥

१ व—मिघा° । २ अ—°हिओ । ३ अ—क्खातो । ४ व—°गवे° ।

गहियजिणिन्दो एक्को दोन्नि य पासेसु गहियवरचमरो । धरियधवलायवत्तो एक्को एक्को य वज्जधरो ॥ ३ ॥
मणिरयणकञ्चणमयं पत्तो सक्को खणेण मेरुगिरिं । सव्वेऽवि तत्थ इन्दा समागया नियविभूईए ॥ ४ ॥

सो य केरिसो—

जोयणसहस्समेगं अवगाढो धरणिमज्झयारम्मि । नवनउइं उव्विद्धो चउवरवणसण्डरमणिज्जो ॥ ५ ॥
भूमीए भद्दसालं मेहलजुयलम्मि दोन्नि रम्माइं । नन्दणसोमणसाइं सिहरम्मि य पण्डगवणं तु ॥ ६ ॥
चउसु वणेसु चउद्दिसि चउरो चउरो य होन्ति जिणभवणा । तस्सोवरिं तु चूला जिणभवणजुया दुवीसोच्चा ॥७॥
पण्डगवणम्मि चउरो सिलाओ चउसु वि दिसासु चूलाए । चउजोयणूसियाओ सव्वज्जुणकञ्चणमयाओ ॥८॥
पञ्चसयायामाओ तस्सद्धं चेव होन्ति रुन्दाओ । चन्दद्धसंठियाओ तासुं सीहासणा छच्च ॥ ९ ॥
पुव्वावरासु दो दो सिलासु सीहासणाइँ रम्माइं । जम्माएँ उत्तराए सिलाएँ एक्केक्कयं भणियं ॥ ७१० ॥
दाहिणसिलाएँ सिंहासणम्मि करकमलधरियजिणचंन्दो । सक्को य समुवविट्ठो कयत्थमत्ताण मन्नन्तो ॥ ११ ॥
खीरोदहिस्स सलिलं मागहगङ्गाइयाण आणीयं । अभिओगियदेवेहिं अच्चुयसुरनाहवयणेणं ॥ १२ ॥
रुप्पस्स कञ्चणस्स य मणीण तह चेव रुप्पकणयाणं । रुप्पमणीणं मणिकञ्चणाण मणिकणयरुप्पाणं ॥ १३ ॥
कलसाण मिँउमयाणं पउमपिहाणाण पउमनिहियाणं । अट्ठसहस्सं भरियं पत्तेयं गन्धवारिस्स ॥ ७१४ ॥

---

१ व—° सुवि वणेसु चउदि° । २ व—°सणे । ३ व—°इन्दो । ४ व—मिम्मया० ।

जिणवरमज्जणकज्जे उक्खित्ता भत्तिनिब्भरमणेहिं । चन्दणचच्चियकलसा अच्चुयइन्दाइअमरेहिं ॥ १५ ॥
तं कलसभरं दट्ठुं सक्को चिन्तेइ संकमावन्नो । लहुयसरीरो भयवं विसहिस्सइ किं व समकालं ॥ १६ ॥
बहुकलससहस्सजलं सुरखित्तं मइ इमा गरुयचिन्ता । भयवं पि य तं नाउं ओहीनाणेण सक्कस्स ॥ १७ ॥
चलणग्गेणं चालइ मेरुगिरिं लेट्टुयं व्व लीलाए । इन्दस्स अलियसङ्काअवणयणत्थं अतुलथामो ॥ १८ ॥
चलमाणेण समन्ता सुरगिरिणा वसुमईवि हलहलिया । टलटलिया धरणिधरा चलन्तगुरुगण्डसेलोहा ॥ १९ ॥
उच्छलिया मयरहरा महल्लकल्लोलहल्लिरजलोहा । संखुहियमच्छमयरा णइप्पवाहा य उत्थल्ला ॥ ७२० ॥
उत्तत्था थलचारी दिसोदिसिं सव्वओ पलायन्ति । तंडुवियकन्नजुयला णासन्ति दिसागइन्दावि ॥ २१ ॥
थरथरथरन्ति वाढं देउलपायारतुङ्गधवलहरा । भज्जन्ति कडयडन्ता फलफुल्लभरोणया तरुणो ॥ २२ ॥
भुवणं हल्लोहलियं सुरअसुरतिरिक्खखयरणरकलियं । चिन्तइ किं किं एयं अकण्डविड्डुरमहो जायं ॥ २३ ॥
किं एस पलयकालो किं कोइ महिड्ढिओ सुरो कुविओ । खलियारियस्स रिसिणो किं कोववियंभियं एयं ॥ २४ ॥
आभग्गो फणनिवहो वसुमइभारेण किं फणिन्दस्स । जिन्नत्तणेण भग्गा आइवराहस्स किं दाढा ॥ २५ ॥
इय एवमाइ जाए संखोभे सुरवई वि चिन्तेइ । हा किं सन्तिविहाणे वेयालो उट्ठिओ एसो ॥ २६ ॥
तो किं विड्डुरमेयं ति जाव जोएइ अवहिणा सम्मं । पेच्छइ य ताव जिणचलणकोटिसंचालियं मेरुं ॥ २७ ॥

---

१ ताण्डवितकर्णयुगला इत्यर्थ. । २ ब—°कोडिस°।

तो लज्जिओ विलक्खो पच्छायावेण दुम्मणो सक्को । चिन्तइ असङ्कणिज्जं पि संकियं पेच्छ मूढेणं ॥ २८ ॥
कप्पदुमो उ वियरइ नूणं कप्पियफलाइँ लोयस्स । चिन्तामणी पयच्छइ चिन्तियवत्थूणि तणुओऽवि ॥ २९ ॥
लहुयावि हु दीवसिहा तमनियरं नासए महन्तं पि । अप्पोऽवि महामन्तो उच्चाडइ दुट्ठवेयालं ॥ ७३० ॥
उत्थल्लिवि महिवट्ठं मन्दरदण्डं धरन्ति छत्तं व । जे किर ते सिसुणो वि हु अतुलबला चेव तित्थयरा ॥ ३१ ॥
इय चिन्तिउं सखेओ वीरजिणं खामए विणयपणओ । कुविगप्पेहिँ जिणेसर ! अयाणमाणेहिँ[3] जा तुम्ह ॥३२॥
आसायणा उ विहिया तं सव्वं खमह खन्तिसुपहाण ! । कुणह पसायं होइ हु चुक्कक्खलियं सकम्मस्स ॥ ३३ ॥
भयभीयं भुवणमिणं आसासह सामि ! करिय गुरुकरुणं । मन्नामि गुरुमणुग्गहमिय जं मिच्छत्तमवणीयं ॥ ३४ ॥
उवसन्ते संखोहे जिणस्स वरमज्जणं समाढत्तो । काउं अच्चुयइन्दो भत्तिभरावज्जियसरीरो ॥ ३५ ॥
गायन्ति केऽवि वायन्ति केऽवि नच्चन्ति तियसरमणीओ । जय जय करेन्ति केई पढन्ति केई सुरा तुट्ठा ॥ ३६ ॥
वासन्ति केइ गज्जन्ति केइ केइ पुण विज्जुयाइन्ति । फलकुसुमरयणवज्जयवत्थाइं केऽवि मुञ्चन्ति ॥ ३७ ॥
उक्किट्ठिसीहनाए करेन्ति वग्गेन्ति[4] दिन्ति किरणाइं[5] । एमाइहरिसचेट्ठा कुणन्ति जिणमज्जणे अमरा ॥ ३८ ॥
तित्थजलमट्टियाहिं सव्वकसाएहिँ पुप्फगन्धेहिं । सव्वोसहीहिँ गोसीसचन्दणाईहिँ य ण्हवन्ति ॥ ३९ ॥
एवं च ण्हाविऊणं सव्वालङ्कारभूसियं काउं । अच्चुयइन्दो पणमइ संथुणइ य महुरवग्गूहिं ॥ ७४० ॥

१ ब—°दुमपातोऽविहु । २ अ—°न्तियं । ३ ब—°माणेण । ४ ब—वग्गि° । ५ ब—कर° ।

एवं कमेण सव्वे करेन्ति जिणमज्जणं सुरवरिन्दा । अन्ते य कुणइ सक्को ईसाणो पञ्चरूवो य ॥ ४१ ॥
धरइ जिणं उच्छङ्गे छत्तं धारेइ [1]ढालए चमरे । एक्को य सूलपाणी चिट्ठइ पुरओ जिणवरस्स ॥ ४२ ॥
चत्तारि धवलवसहे सक्को विउरुव्विऊण चउपासे । अट्ठविसाणेहिंतो निस्सारइ वारिधाराओ ॥ ४३ ॥
गोखीरसन्निभाओ [2]उड्ढं ता उप्पइत्तु एगत्थ । मिलिउं निवडन्ति सिरे वीरस्स भवारिमहणस्स ॥ ४४ ॥
काऊण विहिं एयं कप्पो त्ति तओ य अच्चुइन्दो व्व । सव्वं करेइ ण्हाणं रुप्पसुवन्नाइकलसेहिं ॥ ४५ ॥
हरियन्दणाणुलेवण[3]मल्लालङ्कारमण्डणविहीए । मण्डित्तु जिणं वन्दइ गुरुआणन्दो थुइं कुणइ ॥ ४६ ॥
जय जय तिहुयणसामिय ! सिद्धत्थणरिन्दकुलनहमियङ्क ! । जय जय निन्नासियपावपङ्क ! अकलङ्क ! जिणवीर ! ॥४७॥
जय परम[4]रूव ! कारुन्नपुन्न ! लावन्नविजि[5]यतियलोक्क ! । जगदप्पभञ्जणुद्धुरमयरद्धयमाणनिम्महण ! ॥ ४८ ॥
कमलदलदीहलोयण ! पडिपुन्नमयङ्कसरिसमुहसोह ! । सिरिवच्छवच्छलञ्छिय ! जयभूसण ! जयपहु ! नमो ते ॥
जगचिन्तामणि ! जयगुरु ! जगबन्धव ! जगपईव ! जगनाह ! । सयलजगजन्तुरक्खण ! तारसु मं भवसमुद्दाओ ॥
ते वञ्चिया वराया विहलं चिय तेसि माणुसं जम्मं । सयलसुहाण निहाणं णाह ! न दिट्ठो तुमं जेहिं ॥ ५१ ॥
ताव जरजम्ममच्चू ताव चिय रोयसोयसंतावा । होन्ति जियाणं सामिय ! जाव न पत्तो पहू तं सि ॥ ५२ ॥
भवचारयम्मि भीमे देव ! अहं रोद्ददुहसयाइण्णे । वसिओ कालमणन्तं कम्ममहासङ्कलनिबद्धो ॥ ५३ ॥

---

१ व–दोहि सियच° । २ व–उड्ढेणं उ° । ३ व–°मज्जा° । ४–व–°रूव° । ५ व–°यतेलो° ।

तुह दंसणमलहन्तो करुणायर! ता करेसु कारुन्नं। नीसेसवसणसंतावविरहियं देसु सुहनिवहं ॥ ५४ ॥
तं मह नाहो तं मज्झ बन्धवो तं जिणिन्द! मह सरणं। तं चिय आसाठाणं पत्तो मे नाह! पुन्नेहिं ॥ ५५ ॥
एवं थोउं गहिऊण करयले सुरवई विभूईए। कुण्डग्गामे गन्तुं ठवेइ जणणीएँ पासम्मि ॥ ५६ ॥
साहेरिउं पडिरूवं विज्जं अवसोयणिं च अवणेउं। घोसावइ घोसणयं सुरनरमज्झे महासद्दं ॥ ५७ ॥
उवरिं जिणस्स जिणजणणिए य जो मङ्गुलं मणो कुणइ। फुट्टिस्सइ मुद्धाणं तस्सज्जगमञ्जरि व्व फुडं ॥ ५८ ॥
खिवइ हिरन्नसुवन्नयकोडीओ जिणगिहम्मि बत्तीसं। बन्धइ जिणसयणोवरि लम्बन्तं कणयलम्बूसं ॥ ५९ ॥
खोमं कुण्डलजुयलं सिरिदामं चेव देइ सक्को से। मणिकणगरयणवासं वासन्ति य जम्भगा देवा ॥ ७६० ॥
एवं सक्काईया जिणजम्ममहूसवं करिय अमरा। नन्दीसरम्मि जत्तं काऊण गया उ सट्ठाणं ॥ ६१ ॥
सिद्धत्थणरिन्देणं पहायसमए य सव्वनयरीए। घोसावियं महन्तं वद्धावणयं सुतोसेणं ॥ ६२ ॥

अवि य—

संमज्जिओवलित्तं वन्दणमालासहस्सरमणिज्जं। उब्भियचन्दणचच्चियजुगमुसलसहस्सपरिकलियं ॥ ६३ ॥
मञ्चाइमञ्चपवरं उब्भडवेसं विमुक्कचारगिहं। मुक्ककरदण्डसुक्कं वड्ढियउम्माणमाणं च ॥ ६४ ॥
गन्धव्वनट्टपउरं पारद्धोदारजिणभवणपूयं। दिज्जन्तमहादाणं उग्घोसियअभयदाणं च ॥ ६५ ॥

---

१ ब—आसट्ठा°। २ अ—° रियं।

ऊसियधयप्पडायं वरतोरणहट्टसोहरेहिल्लं । कुण्डग्गामं नयरं सुरलोयसमं तहिं जायं ॥ ६६ ॥

किं च—

तुट्ठाओ देवीओ देवा आणन्दिया सपरिसागा । भयवम्मि वद्धमाणे तेलोगसुहावहे जाए ॥ ३७ ॥
सिद्धत्थो य नरिन्दो तिसिलादेवी य रायलोओ य । सव्वो तया पुरजणो हरिसेण न माइ अङ्गेसु ॥ ६८ ॥
वित्ते वद्धावणए कए य सव्वम्मि जायकम्मम्मि । नामं बारसमदिणे गुणनिप्फन्नं जिणस्स कयं ॥ ६९ ॥
गब्भप्पभिई वड्ढइ अम्हगिहं कणयरयणमाईहिं । तम्हा उ वद्धमाणो त्ति नामओ होउ अम्हसुओ ॥ ७७० ॥
बालत्तणेऽवि सूरो पयईए गुरुपरक्कमो भयवं । वीरो त्ति कयं नामं सक्केण य तुट्ठचित्तेणं ॥ ७१ ॥
अह वड्ढइ सो भयवं दियलोयचुओ अणोवमसिरीओ । दासीदासपरिवुडो परिकिन्नो पीढमद्देहिं ॥ ७२ ॥
असियसिरओ सुनयणो बिम्बोट्ठो धवलदन्तपन्तीओ । वरपउमगब्भगोरो फुल्लुप्पलगन्धनीसासो ॥ ७३ ॥
जाईसरो उ भयवं अप्परिवडिएहिं तिहिं उ नाणेहिं । कन्तीए बुद्धीए अब्भहिओ तेहिं मणुएहिं ॥ ७४ ॥
अह ऊणअट्ठवासो भयवं कीलइ कुमारएहिं समं । आमलियाखेल्लेणं लोयपसिद्धेण पुरबाहिं ॥ ७५ ॥
तत्थ य खेड्डे रुक्खं आरुहियव्वं तु खेलयनरेहिं । एत्थन्तरे य सक्को सोहम्मसहाए उवविट्ठो ॥ ७६ ॥
सत्तगुणकित्तणयं करेइ वीरस्स अमरमज्झम्मि । वीरत्तगुणवियारे परगुणगहणम्मि तल्लिच्छो ॥ ७७ ॥

---

१ ब—नाणाहिं । २ अ—॰खेड्डेणं । ३ अ—लणं॰ । ४ ब—धीर॰ ।

बालो अबालभावो अब्बालपरक्कमो महावीरो । न हु सक्का भेसेउं देवेहिं सइन्दएहिं पि ॥ ७८ ॥
तं वयणं सोऊणं मिच्छदिट्ठी उ अह सुरो एगो । चिन्तइ माणुसमेत्तं तत्थवि सिसुभावमावन्नं ॥ ७९ ॥
देवेहिँ पि नो तीरइ भेसेउं सद्दहामि णो एयं । ता गन्तुं भेसेमी इय चिन्तिय आगओ तत्थ ॥ ७८० ॥
कीलइ जत्थ जिणिन्दो कीलणरुक्खं च वेढइ समन्ता । कज्जलवन्नं काउं फणिरूवं दीहरं भीमं ॥ ८१ ॥
तं दट्ठूण पलाणा भयभीया कीलमाणया कुमरा । सव्वेऽवि ठिओ वीरो फणिणावि कओ फणाडोवो ॥ ८२ ॥
सो घेत्तूण करेणं उल्लालेऊण घल्लिओ दूरं । भयरहिएण जिणेणं तो मिलिया ते पुणो डिम्भा ॥ ८३ ॥
चिन्तइ सुरो न भीओ एत्थं ता अन्नहा पुणो भेसे । एत्थन्तरम्मि वीरो तिन्दूसयकीलणं कुणइ ॥ ८४ ॥
तेहिँ कुमारेहिँ समं सोऽवि सुरो डिम्भरूवयं काउं । कीलइ वीरेण समं जिओ य सो भगवया तत्थ ॥ ८५ ॥
तप्पट्ठीए वीरो आरूढो तस्स वाहणनिमित्तं । एसो च्चिय तत्थ पणो जियस्स जं पुट्ठिआरुहणं ॥ ८६ ॥
सो वड्ढिउं पयत्तो वेयालाकारधारओ रुद्दो । सत्ततलमाणदेहो संजाओ भेसणट्ठाए ॥ ८७ ॥
जिणणाहेणावि पहओ पट्ठीए वज्जकढिणमुट्ठीए । सो आराडिं काउं भएण ससगो व्व संकुडिओ ॥ ८८ ॥
पायडियामररूवो रञ्जियहियओ य पणमइ जिणिन्दं । भणइ तुहं परमेसर ! [3]वीरत्तं तारिसं चेव ॥ ८९ ॥
जारिसयं सुरवइणा सुरमज्झे वन्नियं तिँ ता खमसु । मज्झ तुमं भेसविओ परिक्खणत्थं जमेवं ति ॥ ७९० ॥

---

१ अ–अम्हहा । २ ब–पोट्ठि° । ३ ब–धीर° । ४ अ–तु ।

भुज्जो भुज्जो खामिय पणमिय वीरं गओ स सोहम्मं । भयवं पि गिहे चिट्ठइ विसिट्ठकीलाविणोएणं ॥ ९१ ॥
मोहेणम्मापियरो जाणित्ता अहियअट्ठवासं तु । ण्हायं विलित्तदेहं कयकोउयमङ्गलं वीरं ॥ ९२ ॥
सव्वालंकारधरं सोहणदिवसे कलाण गहणत्थं । कयपूयासक्कारस्स उवज्झायस्स उवंणिन्ति ॥ ९३ ॥
एत्थन्तरम्मि सक्को आसणकम्पेण संपउत्तोही । चिन्तइ अहो! महन्तो मोहो सिद्धत्थरायस्स ॥ ९४ ॥
तिहिं नाणेहिँ समग्गो तित्थयरो सव्वसत्थतत्तन्नू । जं उवणिज्जइ पागयणरस्स अप्पप्पविज्जस्स ॥ ९५ ॥
विज्जागहणनिमित्तं इय चिन्तिय आगओ तहिं तुरियं । उज्झायस्स निमित्तं रइए सीहासणे पवरे ॥ ९६ ॥
तस्सेव य पच्चक्खं वीरकुमारं निवेसइ पहट्ठो । वन्दित्तु सद्दलक्खणमह पुच्छइ मउलकरकमलो ॥ ९७ ॥
भयवं पि वागरेई जहट्ठियमसङ्कियं तयं पुट्ठो । उंज्झाओऽवि पमुइओ निसुणइ परमेण विणएणं ॥ ९८ ॥
पेच्छ अहो! अच्छरियं बालोऽवि हु पढणसुणणरहिओऽवि । सव्वन्नू विव साहइ जहट्ठियं सद्दसत्थत्थं ॥ ९९ ॥
तुट्ठा अम्मापियरो एवं नाउं वियक्खणं वीरं । सक्कोऽवि य सट्ठाणं वन्दिय वीरं गओ खिप्पं ॥ ८०० ॥
वीरजिणस्स सगासे अवधारिय सद्दलक्खणलवेणं । उंज्झाएणवि रइयं वागरणं किर अइन्दं ति ॥ १ ॥
उम्मुक्कबालभावं कमेण नवजोव्वणं समणुपत्तं । भोगसमत्थं नाउं अम्मापियरो महावीरं ॥ २ ॥
तिहिरिक्खम्मि पसत्थे महन्तसामन्तकुलपसूयाए । कारिन्ति पाणिगहणं जसोयवररायकन्नाए ॥ ३ ॥

१ ख–°वणेन्ति । २ ख–उवज्झा° । ३ ख–उवज्झा° ।

पञ्चविहं माणुस्सं विसयसुहं तस्स अणुभवन्तस्स । ससिणेहा सोमतणू जाया पियदंसणा धूया ॥ ४ ॥
परिणीया समयम्मि य जमालिणा पवरनरवइसुएणं । वीरस्सऽम्मापियरो दिवं गया एत्थ समयम्मि ॥ ५ ॥
वीरस्स जेट्ठभाया अहिसित्तो नन्दिवद्धणो कुमरो । वररायलक्खणधरो रज्जे सामन्तनन्तीहिं ॥ ६ ॥
वीरोऽवि नन्दिवद्धणपमुहं आपुच्छए सयणवग्गं । पव्वज्जागहणत्थं पडिपुन्नाभिग्गहत्तेण ॥ ७ ॥
तो भणइ जेट्ठभाया मम जणणीजणयविरहदुहियस्स । तुह विरहग्गी सुन्दर ! खयम्मि खारोवमो होइ ॥ ८ ॥
एवं भणिए जेट्ठेण भाउणा परमपणयकलिएणं । तस्सेव बोहणत्थं भणइ जिणो भवविरत्तमणो ॥ ९ ॥
नडपेच्छणए पेच्छय जणाण जह दीहरो ण संजोगो । तह बन्धुसमाजोगो अथिरो च्चिय एत्थ संसारे ॥८१०॥
किं च—
पीमाइभाइभइणीभज्जापुत्तत्तणेण सव्वेऽवि । जीवा जाया बहुसो जीवस्स उ एगमेगस्स ॥ ११ ॥
ता कम्मि कम्मि कीरइ पडिबन्धो कम्मि कम्मि वा नेय । इय नाऊण महायस ! मा किज्जउ सोयसंतावो ॥१२॥
नन्दिवद्धणेण भणियं—
अहमवि जाणामि इमं किन्तु ममं बन्धणाइँ तुट्टन्ति । जीवियभूएण तए अज्जवि मुक्कस्स सयराहं ॥ १३ ॥
ता मह उवरोहेणं वासाइं दोन्नि चिट्ठसु गिहम्मि । उत्तमपुरिसा दट्ठुं दुहियं करुणापरा होन्ति ॥ १४ ॥

१ 'सयराह' इति शीघ्रम् । २ ब—॰चेट्ठ॰ । ३ ब—परा ।

एवं चोयरूवेण भणियं वीरेण—

एवं होउ नरीसर! किन्तु महेट्ठा ण कोइ आरम्भो। कायव्वोऽहं फासुयभोयणपाणेण चिट्ठिस्सं ॥ १५ ॥
एवं ति य पडिवन्ने चिट्ठइ सुहझाणभावणो वीरो। विसयसुहनिप्पिवासो दयावरो सव्वजीवेसु ॥ १६ ॥
संवच्छरेण होही अभिनिक्खमणं तु मुणिय जिणचन्दो। आढत्तो दाउं जे संवच्छरियं महादाणं ॥ १७ ॥
एगा हिरन्नकोडी अट्ठेव अणूणगा सयसहस्सा। सूरोदयाउ दिज्जइ जाव य मज्झण्हसमेओ त्ति ॥ १८ ॥
वरह वरं वरह वरं इय घोसिज्जइ महन्तसद्देण। पुरतियचउक्कचच्चररच्छारायप्पहाईसु ॥ १९ ॥
जो जं वरेइ तं तस्स दिज्जए हेमवत्थमाईयं। वियरन्ति तत्थ तियसा सक्काएसेण सव्व पि ॥ ८२० ॥
तिन्नेव य कोडिसया अट्ठासीइं च होन्ति कोडीओ। असिइं च सयसहस्सा एयं संवच्छरे दिन्नं ॥ २१ ॥

एत्थन्तरम्मि य—

सारस्सय माइच्चा वण्ही वरुणा य गद्दतोया य। तुसिया अव्वाबाहा अग्गिच्चा चेव रिट्ठा य ॥ २२ ॥
एए समयं नाउं निययं लोगन्तिया सुरा पत्ता। पभणन्ति विणयपणया वन्दित्ता महुरवग्गूहिं ॥ २३ ॥
हत्थालम्बोऽसि तुमं सामिय! निवडन्तयाण भवकूवे। सव्वजगज्जीवहियं ता पहु! तित्थं पवत्तेहि ॥ २४ ॥
पुट्ठो य पुणो भाया जिणेण वीरेण विगयमोहेणं। तुह सन्तिओ हुं अवही पुन्नो गिण्हामि दिक्खमहं ॥ २५ ॥

१ ब—णरेस°। २ ब—ममट्ठा। ३ ब—°मउ। ४ ब—°सियं। ५ अ—य।

वयगहनिच्छयमेवं नाउं वीरस्स जेट्ठभाया उ । बाहजलाउलनयणो निक्खमणमहं समाढत्तइ ॥ २६ ॥
धयहत्तसोहवन्दणमालामञ्चाइमं च रमणिज्जं । कुण्डग्गामं नयरं सुरलोयसमं कयं तइया ॥ २७ ॥
जेम्मोत्तकलसनियरेण ठाविओ नन्दिवद्धणनिवेणं । निक्खमणत्थं[3] परमो अहिसेओ वद्धमाणस्स ॥ २८ ॥
चलियासणा य इन्दा सव्वेऽवि समागया सपरिसागा । सक्केणावि तह चिय उवट्ठविओ कलससङ्घाओ ॥२९॥
दोऽवि य परोपरं ते अन्तब्भूया समाणकलसेसु । तो रन्ना सक्केण य महाविभूईएँ अभिसित्तो ॥ ८३० ॥
सुरचन्दणाणुलित्तो सुरतरुवरकुसुममालचिञ्चइओ । सियवत्थपाउयङ्गो जस्स उ मोल्लं सयसहस्सं ॥ ३१ ॥
भासुरकिरीडमउली हारविरायन्तकण्ठवच्छयलो । केऊरकडयमण्डियभुयडण्डो कुण्डलाहरणो ॥ ३२ ॥
सिबियाएँ समारोहइ वीरो चन्दप्पहाभिहाणाए । मणिरयणकञ्चणमए निविसइ सिंहासणे तत्थ ॥ ३३ ॥
केरिसी य सा सिबिया—
पन्नासं आयामा धणुइं रुन्दा य पन्नवीसं तु । छत्तीसं उव्विद्धा मणिकञ्चणरयणविच्छुरिया ॥ ३४ ॥
उत्तुङ्गपवरसिहरा महग्घवरवत्थविरइउल्लोया । उम्मुक्कहारदामा परिलम्बिरकुसुममालोहा ॥ ३५ ॥
णरवइआएसेण य उक्खित्ता सा नरेहिँ बहुएहिं । तरुणेहिँ सरूवेहिं सव्वालङ्कारधारीहिं ॥ ३६ ॥
पच्छा वहन्ति सीयं सक्कीसाणबलिचमरइन्दाओ । कोणेसु चउसु अमरा सेसावि जहारिहं[6] लग्गा ॥ ३७ ॥

---

१ अ–॰यव॰ । २ ब–जम्मु॰ । ३ अ–निक्व॰ । ४ अ–ठविओ कलसाण सङ्घाओ । ५ अ–॰सिया । ६ अ–॰विहं ।

भणियं च—

चलचवलभूसणधरा सच्छन्दविउव्वियाभरणधारी । देविन्ददाणविन्दा वहन्ति सीयं जिणिन्दस्स ॥ ३८ ॥
कुसुमाणि पञ्चवन्नाणि मुयन्ता दुन्दुभीउ वायन्ता । देवगणा उ पहट्ठा भूमिं गयणं च छायन्ति ॥ ३९ ॥
वणसण्डो व्वे कुसुमिओ पउमसरो वा जहा सरयकाले । सोहइ कुसुमभरेणं इय गयणयलं सुरगणेहिं ॥८४०॥
अयसिवणं व कुसुमियं सिद्धत्थवणं व चम्पगवणं व्वे । तिलगवणं व कुसुमियं इय गयणयलं सुरगणेहिं ४१॥
वरपडहभेरिझल्लरिदुन्दुभिसङ्खसहिएहिँ तूरेहिं । धरणियले गयणयले तूरनिनाओ परमरम्मो ॥ ४२ ॥
निग्गच्छन्तो य तया कुण्डग्गामणयरस्स मज्झेणं । अभिनन्दिज्जइ वीरो आसीसाहिं बहुविहाहिं ॥ ४३ ॥
जय जय नन्दा जय जय भद्दा धम्मे य होअविग्घं ते । जय जय खत्तियवरवसभ ! तुज्झ दुक्खक्खओ होउ ॥
अग्घे पडिच्छमाणो णयणसहस्सेहिं दीसमाणो उ । अवरोप्परं च दरिसिज्जन्तो अङ्गुलिसहस्सेहिं ॥ ४५ ॥
एवं सदेवमणुयासुराएँ परिसाएँ परिवुडो भयवं । अभिथुव्वन्तो गिराहिँ संपत्तो णायसण्डवणं ॥ ४६ ॥
उज्जाणं संपत्तो ओरुहिउं उत्तमाएँ सीयाए । छट्ठेणं भत्तेणं लेसाहिं विसुद्धपरिणामो ॥ ४७ ॥
ओमुयइ अलङ्कारं पडिच्छँए तं च आमधाईओ । हत्थुत्तरजोएणं मग्गसिरे किण्हदसमीए ॥ ४८ ॥
लोयं च पञ्चमुट्ठिं करेइ सक्को पडिच्छए केसे । अणुणविय जिणवरिन्दं खीरसमुद्दम्मि पक्खिवइ ॥ ४९ ॥

---

१ व—॰ओ । २ व—व । ३ व—व । ४ अ—॰साइं । ५ अ—॰च्छइ ।

दिव्वो मणुस्सघोसो तुरियणिणाओ य सक्कवयणेणं। खिप्पामेव निलुक्को जाहे पडिवज्जइ चरित्तं ॥ ८५० ॥
सिद्धाण नमोक्कारं काऊण अभिग्गहं तु सो गिण्हे। सव्वं मे अकरणिज्जं पावं ति चरित्तमारूढो ॥ ५१ ॥
भन्ते त्ति सद्दवज्जं सव्वं उच्चरइ सामइयसुत्तं। पडिवन्ने य चरित्ते मणपज्जवनाणमुप्पन्नं ॥ ५२ ॥

भणियं च—

तिहिँ नाणेहिँ समग्गा तित्थयरा जाव होन्ति गिहवासे। पडिवन्नम्मि चरित्ते चउनाणी जाव छउमत्था ॥
एगं च देवदूसं सक्कविइन्नं खिवेइ खन्धम्मि। सीसाण सचेलं चिय धम्मविहिं पन्नविस्सामि ॥ ५४ ॥
सक्काईया देवा भयवन्तं वन्दिउं सपरितोसा। कयनन्दीसरजत्ता नियनियठाणाइँ संपत्ता ॥ ५५ ॥
वीरोऽवि बन्धुवग्गं आपुच्छिय पत्थिओ विहाराए। सोऽवि य विसन्नचित्तो वन्दिय भयवं पडिनियत्तो॥५६॥
एत्थन्तरम्मि एगो आजम्मं चेव निद्धणो भट्टो। धणलाभत्थी पत्तो आसं काउं जिणसयासे ॥ ५७ ॥
सो पुण दाणावसरे जिणस्स देसन्तरं गओ आसि। लाहत्थमेव रडिओ भज्जाए आगओ सन्तो ॥ ५८ ॥
एवं जिणेण दिन्नं सव्वस्सं ढणक्कए तुमं देसि। तो निल्लक्खण! अज्जवि गन्तूण तमेव मग्गेसु ॥ ५९ ॥
भणियं च तेण भयवं! दीणोऽहं दुत्थिओ अभग्गो य। मग्गन्तस्समन्तस्सवि न किंचि मे सामि! संपडइ ॥८६०॥

किञ्च—

१ व–एवं। २ व–°म्ममहं। ३ अ–°ज्झढ°। ४ व–°रुवन्त°।

किं किं न कयं को को न पत्थिओ कत्थ कत्थ न य भं[1]मिओ। दुब्भरउ[2]यरस्स कए तं पि कयं जं न कायव्वं ॥ ६१ ॥
दिन्नं च तए दाणं सव्वस्स जहिच्छियं चिरं कालं। नासि तया एत्थाहं ता सामि ! करेवि कारुन्नं ॥ ६२ ॥
देसु मह किञ्चि दाणं सव्वस्स जगस्स तं सि कारुणिओ। इय विन्नत्तो भयवं करुणेक्करसोऽणुकम्पाए ॥ ६३ ॥
वियरइ सुरदूसद्धं अन्नं मह नत्थि किं पि ई[3]य भणिउं। सोऽवि गओ पणमित्ता महापसाओ त्ति तं गहिउं ॥६४॥
तुन्नागस्सुवणीयं दसियाकज्जम्मि तेण सो भणिओ। भमसु जिणमग्गओ तं खन्धाउ पडिस्सइ तमद्धं ॥ ६५ ॥
न य घे[4]च्छी सो भयवं निस्संगो तो तुमं तमाणेज्ज। दोऽवि अहं तुन्नेउं अद्धे सगलं करिस्सामि ॥ ६६ ॥
दीणारसयसहस्सं लहिही तं विक्कयम्मि तो तुज्झं। मज्झं च अद्धमद्धं होही भणिओ इय गओ सो ॥ ६७ ॥
भयवं पि महावीरो तीसं वासाइं वसिय गिहवासे। पडिवज्जिऊण दिक्खं विहरन्तो तम्मि चेव दिणे ॥ ६८॥
संज्झाए संपत्तो कुमारगामम्मि तस्स बाहिम्मि। पडिमाएँ ठिओ भ[5]यवं धम्मज्झाणं झियायन्तो ॥ ६९ ॥
गोवो य तत्थ एगो दिवसं सव्वं हलम्मि वाहेउं। निययबइल्ले घेत्तुं संपत्तो वीरपासम्मि ॥ ८७० ॥
तस्सासन्ने मोत्तुं गामस्सब्भन्तरं पविट्ठो सो। गोदोहाइनिमित्तं तेऽवि चरन्ता गया रन्नं ॥ ७१ ॥
गोवो तत्थायाओ न वइल्ले तत्थ पेच्छइ तओ य। सामी पुच्छइ वसहे कत्थ गया ते इसी कहसु ॥ ७२ ॥
सामी मोणेणच्छइ न मुणइ एसो त्ति सव्वराइं पि। सो मग्गिउं पव[6]त्तो न य लद्धा तो विसन्नमणो ॥ ७३ ॥

---

१ ब—ममियं। २ व—°पेट्टस्स। ३—ला—जं भ°। ४ अ—पेच्छी। ५ ब—धीमं। ६ ब—पयत्तो।

पुण आगओ पहाए सामिसमीवे य पेच्छए वसहे । ते पुण रत्तिं चरिउं माणुसनिस्सं समल्लीणा ॥ ७४ ॥
तो सो कुविओ एए इमिणं च्चिय नूण आसि ओहरिया । संपइ पुण पायडिया रयणीएँ न सक्किया णेउं ॥७५॥
उग्गामिऊण सेल्लं पहाविओ भगवओ पहणणत्थं । एत्थन्तरम्मि सक्को चिन्तइ किं कुणइ अज्ज जिणो ॥ ७६ ॥
दट्ठूण तमुवसग्गं वेगेणागम्म पहणए गोवं । पुच्छइ य सुहविहारं सामी वन्दइ नमंसइ य ॥ ७७ ॥
भणइ य भयवं तुम्हं बारसवरिसाइँ सोवसग्गं ति । ता तेसिं वारणेणं वेयावच्चं करेमि अहं ॥ ७८ ॥
नो भूयं नो भव्वं न भविस्सं देवराय ! जं होज्जा । परनिस्साए केवलणाणुप्पत्ती जिणिन्दाणं ॥ ७९ ॥
नो भूयं नो भव्वं न भविस्सं देवराय ! जं होज्जा । परनिस्साए केवलणाणुप्पत्ती जिणिन्दाणं ॥ ७९ ॥
नियबलपरक्कमेणं कम्माण खयं कुणन्ति तित्थयरा । मोक्खो अवेइयाणं तेसिं जं होज्ज न कयाइ ॥ ८० ॥
एत्थन्तरे सहरिसो माउसियसुओ उ वद्धमाणस्स । वन्दणहेउं पत्तो सिद्धत्थो वन्तरसुरोऽवि ॥ ८१ ॥

सो य सक्केण भणिओ—

भो सिद्धत्थ ! न मन्नइ भयवं मं वारयन्तमुवसग्गं । करिसद्दे सीहो अहिलसइ किमन्नसाहेज्जं ॥ ८२ ॥
ता चिट्ठ तुमं बारसवरिसाइं भगवओ समीवम्मि । पाणन्तियमुवसग्गं वारेज्जसु अप्पमत्तो उ ॥ ८३ ॥
इय तज्जिऊण सक्को सिद्धत्थं नयजिणो गओ सग्गं । इयरोऽवि भत्तिमन्तो चिट्ठइ सामिस्स सन्निहिओ ॥ ८४॥
कोल्लागसन्निवेसे भयवं पि य छट्ठखमणपारणए । भिक्खट्ठाएँ पविट्ठो दियस्स बहुलस्स गेहम्मि ॥ ८५ ॥

---

१ ब–य ह° । २ अ–°सग्गे । ३ ब–सिंहो । ४ ब–चेट्ठि । ५ ब–°सुमप्प° । ६ तर्जयित्वा शिक्षयित्वेत्यर्थः । ७ ब–तत्थ° ।

घयमहुसंजुत्तेणं परमन्नेण पडिलाभिओ तेणं । हरिसुद्धुरेण पञ्च य पाउब्भूयाणि दिव्वाणि ॥ ८६ ॥
गन्धजलकुसुमवुट्ठी हिरन्नवुट्ठी पभूयकोडीओ । चेलुक्खेवो सुरदुन्दुही य घुट्ठं अहो ! दाणं ॥ ८७ ॥
बहुलेण तेण तइया दाणेणं गाहगाइसुद्धेणं । देवाउयं निबद्धं कओ परित्तो य संसारो ॥ ८८ ॥
सामी तं पारेउं विहरइ गामनयराउलं पुहइं । पञ्चसमिओ तिगुत्तो जिइन्दिओ जियकसाओ य ॥ ८९ ॥
अममो विसुद्धलेसो उवसग्गपरीसहाण य अभीओ । वाउ व्व अपडिबद्धो निक्कम्पो मन्दरगिरि व्व ॥ ८९० ॥
सीहो व्व भयविमुक्को सोडीरो कुञ्जरो व्व मयमुक्को । चन्दो व्व सोमसुत्ती तवतेएणं दिणयरो व्व ॥ ९१ ॥
गयणमिव निरुवलेवो संखो व्व निरञ्जणोऽविगारेहिं । धरणिं पिव सव्वसहो महासमुद्दो व्व गम्भीरो ॥ ९२ ॥
लाभम्मि अलाभम्मि य जीवियमरणे सुहे य दुक्खे य । सव्वत्थवि समभावो समो य माणावमाणेसु ॥ ९३ ॥
दुक्करतवचरणरओ खन्तिखमो उग्गबम्भचेरो य । अप्पपरतुल्लचित्तो मोणव्वय पाणिभोई य ॥ ९४ ॥
दूईज्जन्तगतावसगामम्मि गओ य विहरमाणो उ । तत्थच्छइ पीमित्तो जयपहुणो तावसाहिवई ॥ ९५ ॥
दट्ठूण जिणं सो साइयत्थमब्भुट्ठिओ गरुयनेहं । कइवि दिणे तत्थच्छिय वचन्तो तेणिमं भणिओ ॥ ९६ ॥
आगच्छेज्जह एत्थं वासावासत्थमग्हमुवरोहा । सामी वि विहरिऊणं वासासमए समायाओ ॥ ९७ ॥
तग्गामे कुलवइणा समप्पिए तणगिहम्मि तत्थठिओ । चारिमपावन्ताइं तणाइं उडयाण कड्ढन्ति ॥ ९८ ॥

१ व–त्र । २ व–दूई° । ३ व–पिइमि° पितृमित्रम् । ४ स्वागतार्थमित्यर्थः ।

... सउणी वि नियनीडं ॥ ९९ ॥
भुक्खियगोरूवाइं सामी नो वारए विगयसंगो । तो कुलवइणा भणिओ कुमार! सउणी वि नियनीडं ॥ ९९ ॥
रक्खइ ता किं न तुमं रक्खसि निययं उवस्सयं एयं । ग्वज्जन्तं इय भणिए अचियत्तो उग्गहो एसो ॥१००॥
धम्मत्थिणा य कस्सइ अपत्तियं सव्वहा न कायव्वं । इय चिन्तिय निक्खन्तो पाउससमयम्मि पढमम्मि ॥ १ ॥
भणियं च—
सो तावसासमाओ तेसिं अप्पत्तियं मुणेऊणं । परमं अबोहिबीयं तओ गओ हन्त कालेऽवि ॥ २ ॥
इय सव्वेणवि सम्मं सक्कं अप्पत्तियं सइजणस्स । नियमा परिहरियव्वं इयरम्मि सतत्तचिन्ताओ ॥ ३ ॥
तथाहि—
जिणभवणसाहुदंसणमाई वि हु जेण होइ केसिंचि । अप्पत्तियस्स हेउं कुन्तलनमुयाइयाणं व ॥ ४ ॥
निग्गन्तूण य तत्तो अट्ठियगामे गओ महावीरो । तत्थ ठिओ आययणे जक्खस्स उ सूलपाणिस्स ॥ ५ ॥
सो पुण दुट्ठसहावो वासं कस्सइ न देइ रयणीए । सो पुव्वभवे वसहो आसी धणदेववणियस्स ॥ ६ ॥
पञ्चसए सगडाणं उत्तारेउं नईए सो तुट्टो । गामस्स वद्धमाणस्स बाहिं मोत्तुं गओ वणिओ ॥ ७ ॥
पाणियचारिनिमित्तं दव्वं गामेल्लयाण दाऊण । तेहिं य न किञ्चि दिन्नं तण्हाए छुहाए सो मरिउं ॥ ८ ॥

१ ब—भूखियगोरुबाइं । २ 'अचियत्तो' अयोग्य इत्यर्थः । ३ ब—एस । ४ अप्रीतिकमित्यर्थ एवमग्रेऽपि । ५ अ—'भणिय च' इति नास्ति । ६ ब—ण ब । ७ ब—वसभो । ८ अ—ई उ । ९ अ—मुत्तुं ।

जाओ य सूलपाणी रुट्ठो उवरिं च तस्स गामस्स । मारिं विउव्विऊणं निवाइओ बहुजणो तेणं ॥ ९ ॥
लोगेणं विन्नत्तो तव्वयणेणं च देउलं काउं । तप्पडिमा कारविया जस्सं पूयं च कारेन्ति ॥ ९१० ॥
तम्मारियजणअट्ठीनियरो दीसइ पए पए तत्थ । तो सो अट्ठियगामो त्ति लोयमज्झम्मि विक्खाओ ॥ ११ ॥
तस्सेव बोहणत्थं भयवं पडिमाएँ सण्ठिओ रत्तिं । तस्सायर्येणे सो चिय दट्ठुं रुट्ठो जिणस्सुवरिं ॥ १२ ॥
उवसग्गिउमाढत्तो संज्झाए कुणइ भूमिभेयकरं । अट्टट्टहाससद्दं मणुयतिरिक्खाण तासणयं ॥ १३ ॥
तत्तो य हत्थिरूवं पिसायरूवं च नागरूवं च । काउं उवसग्गेई खुहइ मणागं पि नो भयवं ॥ १४ ॥
सिरकन्ननासनहअच्छिदन्तपट्ठीसु वेयणं कुणइ । एक्केक्का जा जीवियहरणे अन्नस्स सुसमत्था ॥ १५ ॥
जाहे य सव्वरयणिं भयवं उवसग्गिओऽवि नो खुंहिओ । तो उवसन्तो खामइ संथुणइ य गरुयसद्दं सो ॥१६॥
अट्ठङ्गनिमित्तविऊ पासावच्चिज्जओ तहिं गामे । निवसइ आगमकुसलो उप्पलओ सिद्धपुत्तो त्ति ॥ १७ ॥
सो देवचयकहियं सामिसरूवं सुणेइ उव्विग्गो । मन्ने वीरजिणिन्दो छउमत्थो एत्थ आयाओ ॥ १८ ॥
सुम्मइ य किलंकिलरवो जक्खायघणम्मि ता न नज्जेज्जा । किं पि अवत्थं जक्खो सो दुट्ठो कुणइ सामिस्स ॥१९॥
समइक्कन्ता रयणी इय चिन्ताए अलद्धनिद्दस्स । तस्स पहाए य गओ जक्खाययणे जिणं दट्ठुं ॥ ९२० ॥
भयवं पि सव्वरयणिं सुरेण संताविओ पहायम्मि । उवसन्तसव्वविघणो मुहुत्तमेत्तं गओ निद्दं ॥ २१ ॥

१ व—विन्नविओ । २ अ—॰यण । ३ न—ताहे सव्व रयणिं । ४ न—चलइ । ५ न—ता । ६ व—सुणेवि । ७ न—किलिकिलि॰ ।

जक्खेण थुव्वमाणो निचं चिय अद्धमासखवणेहिं । सरयन्ते निग्गन्तुं गओ य मोरागवासम्मि ॥ ३५ ॥
उज्जाणे तत्थ ठिओ अच्छन्दो नाम तत्थ पासण्डी । जोइसमन्तनिमित्तेहिँ जीवए लोयविक्खाओ ॥ ३६ ॥
तस्स विगोयणकज्जे केलिपियत्तेण तह जिणिन्दस्स । पूयाए जणणत्थं सिद्धत्थो वाहरेऊण ॥ ३७ ॥
आसन्ने गच्छन्तं एगं गोवं च कहइ जिणरूवो । जं तेण कयं भुत्तं दिट्ठं संप[3]त्थिओ जत्थ ॥ ३८ ॥
एमाइँ नियं चिट्ठं सोउं सो रञ्जिओ गओ गामे । सव्वजणाणं साहइ तीयाणागयनिमित्तविऊ ॥ ३९ ॥
उज्जाणगओ चिट्ठइ एगो देवज्जगो तओ लोगो । सव्वोऽवि समागन्तुं पुच्छइ सोऽवि य परिकहेइ ॥ १४० ॥
सो आउट्टो वीरं वन्दइ पूएइ पज्जुवासेइ । कहइ य एत्थवि चिट्ठइ अच्छन्दो जाणओ एगो ॥ ४१ ॥
सिद्धत्थेण य भणियं न किं पि सो मुणइ वञ्चए लोगं । एमेव तओ लोगो गन्तूणं तस्स तं कहइ ॥ ४२ ॥
सो अमरिसिओ पभणइ जइ पुरओ मज्झ मुणइ तो सव्वं । जाणइ सो देवज्जो गओ य जणसंजुओ तत्थ ॥४३॥
ठाउं जिणस्स पुरओ तणं च घेत्तूण दोहिँ वि करेहिं । भणइ इमं भज्जिस्सइ न व त्ति सो चिन्तइ इमं ति॥४४॥
जं एस किं पि भणिही विवरीयं चेव तं करिस्सामि । सिद्धत्थेण य भणियं न भज्जिही सोऽवि आढत्तो ॥४५॥
भञ्जेउं सक्केणवि दिन्नुवओगेण पक्खिविय वज्जं । अच्छन्दगस्स छिन्ना करङ्गुलीओ दसवि झसिउं ॥ ४६ ॥
इय विग्गुत्तो लोएण खिंसिओ आगओ य वेलक्खं । सामी परमपसिद्धिं संपत्तो परमपुज्जं च ॥ ४७ ॥

१ अ—थामंमि । २ ब्र—अच्छन्तं । ३ अ—संपत्तिओ त० । ४ ब—ई नियचि० । ५ ब—चि । ६ ब—लोयं ।

सिद्धत्थो पुण रुट्ठो लोयस्स कहेइ एस चोरो त्ति । किं चोरियमेएणं अत्थि इहं वीरघोसो त्ति ॥ ४८ ॥
एगो पणमिय पभणइ एस अहं तुज्झ अमुगकालम्मि । वट्टं दसपलमाणं नट्ठं आमं तयं हरियं ॥ ४९ ॥
एगो पणमिय पभणइ एस अहं तुज्झ अमुगकालम्मि । पुव्वदिसाए निहिंयं[2] एयस्स पुरोहडे चेव ॥ १५० ॥
इमिणा तं कत्थच्छइ महसिन्दुतरुस्स हत्थमेत्तेणं । पुव्वदिसाए निहिंयं एयस्स पुरोहडे चेव ॥ १५० ॥
गिण्हह तं खणिऊणं गया य दिट्ठं च आगया तत्थ । कलकलरवं कुणन्ता अन्नं पि सुणेह एयस्स ॥ ५१ ॥
अत्थेत्थ इन्दसम्मो ऐसोऽहं तुज्झ ऊरणो नट्ठो । अमुगे काले आसं एएणं चेव सो खइओ ॥ ५२ ॥
उक्कुरुडिगाएँ बयरीए दाहिणे अट्ठियाणि चिट्ठन्ति । ते तत्थ गया दिट्ठाणि आगया कुक्कुयन्ता य ॥ ५३ ॥
तइयमवच्चमकज्जं कहिही एयस्स भारिया चेव । सा पुण तस्स विरत्ता चिट्ठइ छिद्दाणि मग्गन्ती ॥ ५४ ॥
अक्कोसदाणनिरया तम्मि दिणे चेव पिट्टिया तेण । लोगेण य सा पुट्ठा मा गेण्हह एयनामं ति ॥ ५५ ॥
एसो अकज्जकारी इय भणिउं साहए इमो पावो । भगिणीए समं अच्छइ तं सोउं खिंसए लोगो ॥ ५६ ॥
धी एस महापावो फलियं अज्जेव दुकयमेयस्स । अङ्गुलिछेएणेवं तह सो सव्वत्थ विग्गुत्तो ॥ ५७ ॥
जहभिक्खं पि न पावइ ताहे दीणो रहे पणमिऊणं । पभणइ सामी तुब्भे अन्नत्थवि पूयणिज्जाओ ॥ ५८ ॥
मम नत्थि अन्नथामं मा भञ्जह मज्झ जीवियं तम्हा । अचियत्तमिमं[6] नाउं सामी वि हु विहरिओ तत्तो ॥ ५९ ॥
वच्चन्तस्स य पडियं खन्धाओ सुवन्नवालुयापुलिणे । वत्थं कण्टियलग्गं घेत्तूण य सो दिओ वलिओ ॥ १६० ॥

१ ब–आमंति तं । २ अ–विहि° । ३ अ–स अहं । ४ ब–°गाइ । ५ अ–ता । ६ ब–°त्तमीकाउं अप्रीतिकमितिकृत्वा ।

तुन्नागस्सुवणीयं तुन्नियमेएण लक्खमोल्लं च । जायं अद्धद्धेण य दव्वं दोहिं पि तं गहियं ॥ ६१ ॥
संपत्थिओ य भयवं उत्तरचावालसन्निवेसम्मि । तत्थ य उज्जू वक्को दो मग्गा उज्जुणा चलिओ ॥ ६२ ॥
गोवालेहिं निसिद्धो एत्थच्छइ दिट्ठिविसहरो भुयगो । तप्पडिबोहणहेउं गन्तुं तेणेव कणगखले ॥ ६३ ॥
आसमपयम्मि पत्तो मण्डवियाए य जक्खभवणस्स । पडिमाएँ ठिओ दिट्ठीविसस्स सप्पस्स आसन्ने ॥ ६४ ॥

सो य पुव्वभवे को आसी—

एगम्मि सन्निवेसे मुणिगच्छे आसि खमरिसी एगो । भिक्खट्ठा य पविट्ठो पारणए खुड्डएण समं ॥ ६५ ॥
खमरिसिणा अक्कन्ता एगा मण्डुक्किया मया तत्थ । खुड्डेण तस्स कहिया सो भणइ इमा न मे वहिया ॥ ६६ ॥
किं दुट्ठसेह ! झङ्खसि जणेण एयाउ पेच्छ वहियाओ । खुड्डो चिन्तइ छुहिओ एसो ता चोयणेऽसमओ ॥ ६७ ॥
पुण पडिक्कमणे सारइ खुड्डो मण्डुक्कियं खमरिसिस्स । सो रुट्ठो आहन्तुं पहाविओ खुड्डयस्सुवरिं ॥ ६८ ॥
खम्भम्मि समावडिओ पडिओ य मओ य रोसमावन्नो । जोइसियसुरो जाओ तओ चुओ कणयखलयम्मि ॥
कुलवइणो संजाओ पुत्तो पञ्चण्हतावससयाणं । अहिवइणो तस्स तहिं नामं पुण कोसिओ त्ति कयं ॥७०॥
सो पुव्वसहावेणं चण्डो तो चण्डकोसिओ जाओ । पियरम्मि य कालगए सो तेसिं कुलवई जाओ ॥ ७१ ॥
न य देइ तावसाणवि वणसण्डे मुच्छिओ फले घेत्तुं । तेऽवि य अन्नत्थ गया अलहन्ता सो य एगागी ॥ ७२ ॥
हिण्डइ वणं समन्ता गोवाईयं पि तत्थ पविसन्तं । धाडेइ फरसुहत्थो कोहन्धो निद्दयसहावो ॥ ७३ ॥

आसन्नपुरवरीए कयाइ आगन्तुरायपुत्तेहिं । तस्स परोक्खं भग्गो उडवो मोडेवि वणसण्डं ॥ ७४ ॥
गोवेहिं तस्स कहियं कण्टियहेउं गयरस्स जहवत्तं । सोउं च आसुरुत्तो वहणत्थं धाविओ ताणं ॥ ७५ ॥
घेत्तूण तिक्खफरुसं अक्ख[1]ुडिओ खाणुयम्मि सो पडिओ । च[2]ण्डेण फरसुणा सो दुहजायसिरो मओ तुरियं ॥७६॥
रोसवसेणुववन्नो तम्मि वणे चेव मोहमूढमणो । दिट्ठीविसो भुयङ्गो मसिवन्नो भीसणागारो ॥ ७७ ॥
मुच्छाए वणसण्डं रक्खइ जे तत्थ तावसा आसि । ते दट्ठा केई पुण नट्ठा वेगेण भयभीया ॥ ७८ ॥
[3]परियञ्चइ वणसण्डं सोऽवि तिसंज्झं पि तत्थ जं नियइ । सउणं पि तं सरोसो दिट्ठिविसेणं दहइ सहसा॥७९॥
दिट्ठो य तेण सामी चिन्तइ य अहो उ एस धिट्ठो त्ति । वीसत्थो इह चिट्ठइ असुणन्तो मज्झ सामत्थं ॥८०॥
तो आसुरै[4]त्तचित्तो सूरं निज्झाइऊण भयवन्तं । जोयइ पुणो पुणो सो तवतेएणं न पहवेइ ॥ ८१ ॥
सुट्ठुयरं आरुट्ठो डसिउं ओसरइ झत्ति दूरम्मि । पडिही ममोवरिं चिय इय चिन्तिय न य विसं कमइ ॥ ८२ ॥
सामिसरीरे सोऽवि हु पुणो पुणो डसइ नियइ भयवन्तं । जिणकन्तिसोमयाए दिट्ठी वि हु तस्स विज्झाया॥८३॥
णाउं बोहावसरं भणिओ सो भयवयाणुकम्पाए । उवसमसु चण्डकोसिय ! कोवो जं दारुणसहावो ॥ ८४ ॥

तथाहि—

न मुणन्ति परं अप्पं हियमहियं सुन्दरं च इयरं वा । धणमित्तणासमरणं वेरं न गणन्ति कोहन्धा ॥ ८५ ॥

---

१ अ—°क्कुडिओ । २ अ—अडुणं । ३ परिभ्राम्यतीत्यर्थः । ४ अ—°रूत° ।

तं चिय जन्तुं पढमं कोवो निद्दहइ जत्थ उववन्नो । जत्थुप्पन्नो तं चेव इन्धणं धूमकेउ व्व ॥ ८६ ॥
सुहसंपयाण विग्घो अणत्थमूलं विवेयपडिवक्खो । कोहो दुग्गईहेऊ तवसंजमनेहखयकारी ॥ ८७ ॥
सुमरसु तं खमगभवे कोवफलं चण्डकोसियभवे य । इय एवमाइ सोउं ईहापोहं करेन्तस्स ॥ ८८ ॥
जायं जाईसरणं संवेगं आगओ य सो परमं । तिक्खुत्तो भत्तीए पयाहिणं भगवओ कुणइ ॥ ८९ ॥
पच्चक्खिऊण भत्तं सुहपरिणामो बिले मुहं छोढुं । नवकारपरो चिट्ठइ जिणोणुकम्पाएँ तत्थ ठिओ ॥ ९९० ॥
सामिं दट्ठुं गोवाइयावि तत्थागया सुविम्हइया । पाहाणखिवणकट्ठाइघट्टणेहिं परिक्खन्ति ॥ ९१ ॥
जाहे कहवि न फन्दइ ताहे लोगस्स कहियमेएहिं । सो आगन्तुं सामिं वन्दइ सप्पं च पूएइ ॥ ९२ ॥

भणइ य—

पेच्छ रिसिणो पहावो इमस्स जं एरिसो फणी दुट्ठो । उवसमिओ नत्थि तवस्स अहव इह [3]किंञ्चि वि असज्झं ॥ ९३ ॥
मक्खिन्ति घयाईहिं बहुमाणेणं च गोउलित्थीओ । तग्गन्धेण य घेप्पइ नियरेण पिपीलियाणं सो ॥ ९४ ॥
तं वेयणमहियासिय सम्मं मासद्धमणसणं काउं । सहसारे उववन्नो मरिऊण महिड्ढिओ देवो ॥ ९५ ॥
संपत्थिओ य भयवं सुरहिपुरं तत्थ अन्तरे गङ्गा । तो सिद्धदत्तनावं आरूढो लोगमज्झम्मि ॥ ९६ ॥
रविए य कोसिएणं खेमिलओ सउणजाणओ भणइ । पाणन्तियमुवसग्गं कहइ इमो अम्ह जलमज्झे ॥ ९७ ॥

१ व–°इकेऊ । २ व–करि° । ३ व–किं पिवि । ४ अ–व । ५ अ–°णअहि° ।

तस्सोवसमं च पुणो इमस्स रिसिणो महापभावेणं । इय कहिए संचलिया नावा पत्ता अगाहजले ॥ ९८ ॥
दिट्ठो य तत्थ भयवं सुदाढनामेण नागकुमरेणं । पुव्वं निविट्ठमारियकेसरिजीवेण सो कुविओ ॥ ९९ ॥
कयसंवट्टगवाओ उब्बोलइ नावमुदगमज्झम्मि । एत्थन्तरे य कम्बलसबलाणं आसणं चलियं ॥ १००० ॥
तेसिं पुण उप्पत्ती भणइ महुराएँ सावओ आसि । जिणदासो नामेणं जिणदासी भारिया[1] तस्स ॥ १ ॥
जीवाइपयत्थविऊ जिणपवयणरागरत्तमिञ्जट्ठी । धम्माउ न चालिज्जइ देवासुरजक्खरक्खेहिं ॥ २ ॥
पञ्चहिँ अणुव्वएहिं गुणव्वएहिं च तिहि वि परिसुद्धो । बहुबीयणन्तकाइयकम्मादाणेण[2] विणियत्तो ॥ ३ ॥
सामइयमुभयसंज्झं चीवन्दणपूयणं च तिक्कालं । अट्ठमिचउद्दसीसु य चउव्विहं पोसहं कुणइ ॥ ४ ॥
असणं पाणं पत्तं उवस्सयं सयणमासणं वत्थं । ओसहमाई वियरइ अइहीणं संविभागम्मि ॥ ५ ॥
पढइ गुणेइ सुणेइ य एगग्गो झायए नमोक्कारं । तवनियमभावणाइसु सावगकिच्चेसु उवउत्तो ॥ ६ ॥
तेहि य पच्चक्खायं जाजीवं चउप्पयस्स सव्वस्स । गिण्हन्ति दहियमाई निच्चं गोउलियहत्थाओ ॥ ७ ॥
जाया सिणेहवुड्ढी परोप्परं तेसिमिन्तजन्ताणं । गोउलियविवाहम्मि य कयाइ सोहा कया तेहिं ॥ ८ ॥
वत्थाहरणाईहिं तेहि य तुट्ठेहिं तस्स सड्ढस्स । उवणीया सियवन्ना गोणजुवाणा दुवे पवरा ॥ ९ ॥
सो भणइ मज्झनियमो परिग्गहे चउप्पयस्स काउं जे । ताणि पुणो तस्स गिहे बन्धेत्तु गया नियट्ठाणं ॥ १०१० ॥

१ ब–साविया । २ ब–°दाणाण ।

सोऽवि य सड्ढो चिन्तइ बाहिं मुक्का इमे हु लोगेहिं । बाहिञ्जन्ति चरन्ति य अफासुयहरियमाईयं ॥ ११ ॥
ताहे गिहड्डियाणं फासुयचारीएँ गलियमुदएणं । खाणेण य सो तेसिं करेइ सव्वं पि अक्खुणं ॥ १२ ॥
अट्ठमिचउद्दसीसु य उववासं करिय धम्मसत्थाइं । वाएइ तेसि पुरओ ते सव्वी ताणि सोऊणं ॥ १३ ॥
भद्दयचित्ता जाया जद्दिवसं सावओ न जीवेइ । तद्दिवसं सुहभावा आहारं तेऽवि वज्जन्ति ॥ १४ ॥
सड्ढस्स तेसु जाओ बहुमाणो समहिओ सिणेहो य । एए उवसन्तप्पा भावियचित्त त्ति नाऊणं ॥ १५ ॥
भण्डीरमणे जत्ता जाया नीया य ते अपुच्छाए । सावगमेत्तेण तहिं जोएत्ता नियफिरिक्काए ॥ १६ ॥
अन्नस्स एरिसा णत्थि एव सिङ्गारमुव्वहन्तेणं । अन्नन्नेहिं य सद्धिं धवाडिया तेण वसहेहिं ॥ १७ ॥
ते य मिलाणा छिन्ना सड्ढगिहे तेण आणिउं बद्धा । न चरन्ति नेय उदगं पियन्ति अइविहुरसव्वङ्गा ॥ १८ ॥
विन्नायवइयरेणं सड्ढेण य खिज्जिउं बहुपयारं । भत्तं पच्चक्खाविय दिन्नो तेसिं नमोक्कारो ॥ १९ ॥
तो मरिउं सुहभावा नागकुमारा महिड्ढिया जाया । पेच्छन्ति य ओहीए उवसग्गं वद्धमाणस्स ॥ १०२० ॥
तुरियं तत्थागन्तुं जिणवरभत्तीए गिण्हए नावं । बीओ य तं सुदाढं निज्जिणइ महिड्ढियत्तेणं ॥ २१ ॥
जं तस्स चवणकालो नवजाया ते य सो तओ नट्ठो । पणमन्ति ते य चलणे महिमं च करिन्ति वीरस्स ॥२२॥
लोगोऽवि तह करेई सुरेहिं वुट्ठं च कुसुमजलवरिसं । नावाए उत्तिन्नो वीरो अक्खुरा पेडिगया य ॥ २३ ॥

१ अ—अनरेहिं। २ अ—०मित्ते० । ३ ब—ते य । ४ ब—भिस० । ५ ब—०यन्ति । ६ ब—०ए । ७ ब—य ते । ८ ब—करे० । ९ ०परिग० ।

दगतीरे पडिकमिउं इरियावहियं य पत्थिओ भयवं। नइपुलिणे तत्थ पया दीसन्ति सुलक्खणा पवरा ॥२४॥
ते दट्ठूणं चिन्तइ पुस्सो सामुद्दलक्खणफलेण्णू। पयचारेणं गच्छइ भविस्सचक्की फुडं एसो ॥ २५ ॥
ता ओलग्गामि इमं साहेमि भविस्सलक्खणफलं च। जेणाहं लच्छीए आजम्मं भायणं होमि ॥ २६ ॥
थूणागसन्निवेसे बाहिं पडिमं ठियं च सो वीरं। दट्ठुं विसन्नचित्तो चिन्तइ मे निप्फलमहीयं ॥ २७ ॥
जं चक्किलक्खणजुओ हिण्डइ अप्पत्तनिवसणाहारो। एसो हु समणरूवो ता लक्खणसत्थमुज्झामि ॥ २८ ॥
एत्थन्तरम्मि सक्को आभोइय ओहिणा तहिं एइ। वन्दइ नमंसइ जिणं पभणइ सामुद्दियं तं च ॥ २९ ॥
भो पूस! किं विसन्नो अमुणन्तो लक्खणाण परमत्थं। एसो तिहुयणमहिओ अट्ठुत्तरलक्खणसहस्सो ॥१०३०॥

अब्भिन्तरलक्खणं पुण तुमं न याणासि—

रुहिरं गोखीराभं मंसं संखुज्जलं च निव्विस्सं। देहं आमयमलसेयवज्जियं सुरहिनीसासं ॥ ३१ ॥ इच्चाइ ॥
धम्मवरचक्कवट्टी असुरिन्दसुरिन्दवन्दिओ एसो। तिहुयणवरकप्पतरू अमोहवयणो महावीरो ॥ ३२ ॥
संवच्छरं च दाणं वरवरियाघोसणेण दाऊणं। सासयसुहमोक्खट्ठा तवसंजमरज्जमल्लीणो ॥ ३३ ॥
ता सत्थमवितहं चिय मा निव्वेयं करेसु मग्गसु य। जं ते रोयइ आसा मा जायउ निप्फला तुज्झ ॥ ३४ ॥
सामिं उद्दिसिय कया इय भणिउं देइ सुरवई तस्स। जं मग्गियं हिरन्नं सो तुट्ठो पणमए वीरं ॥ ३५ ॥

---

१ व—°याए। २ अ—लं च। ३ अ—°अंर च। ४ व—थोणा°। ५ अ—अट्ठो°। ६ अ—°त्थ अ°। ७ अ—सामिय उ°। ८अ—°णिओ।

पत्तो य पाउसम्मी रायगिहे तन्तुवायसालाए। तत्थ ठिओ णालन्दाबाहिरयाए महावीरो ॥ ३६ ॥

इओ य—

मङ्खलिमङ्खस्स सुओ भद्दाए उयरसंभवो अत्थि। गोसालाएँ पसूओ तो सो गोसालनामो त्ति ॥ ३७ ॥
अब्भसियमङ्खसिप्पो जोव्वणपत्तो य चित्तफलमकरो। एगागी हिण्डन्तो रायगिहे सोऽवि संपत्तो ॥ ३८ ॥
वासावासनिमित्तं सामिं अणुनविय सालकोणम्मि। नियसिप्पदंसणपरो पुरलोयाणं ठिओ सोऽवि ॥ ३९ ॥
भयवं पि पढममासक्खमणस्स उ पारणम्मि भिक्खट्ठा। विजयस्स गिहं पविसइ सो पासिय एज्जमाणं तं ॥१०४०॥
अब्भुट्ठइ अभिगच्छइ सत्तट्ठपए पयाहिणं कुणइ। हिट्ठमणो पडिलाहइ विउलाए भोयणविहीए ॥ ४१ ॥

भणियं च—

"पडिलाहिस्सामि त्ति तुट्ठे पडिलाहेमाणे तुट्ठे पडिलाहिए वि तुट्ठे।"

एवं तिकालतुट्ठीसुद्धेणं परमपत्तदाणेणं। पुन्नं सुहाणुबन्धं उत्तममावज्जियं तेण ॥ ४२ ॥

किञ्च—

देवाउयं निबद्धं भवो परित्तीकओ य अन्नेसिं। जणियं च बोहिबीयं पसंसणाहेउभावेणं ॥ ४३ ॥

जओ—

---

१ ब—सामी। २ ब—°णं ति।

एक्कं पि सयलकल्लाणकारणं होइ परमसद्धाए । दाणं मुणीण दिन्नं जहेव धणसालिभद्दाणं ॥ ४४ ॥
जायाणि पञ्च दिव्वाणि ताणि दट्ठूण रिद्धिलोभेण । गोसालो भणइ जिणं भयवमहं तुज्झ सीसो त्ति ॥ ४५ ॥
भयवं मोणेण ठिओ मासक्खमणं करेइ बीयं तु । पारणए आणन्दो पडिलाहइ खज्जगविहीए ॥ ४६ ॥
तइयम्मि पुणो नन्दो पारावइ सव्वकामगुणिएण । गोसालोऽवि निओदरभरणपरो सेवए वीरं ॥ ४७ ॥

कत्तियपुन्निमाए य ।

नाणी एसो सुम्मइ ता णाणपरिक्खणं करेमि त्ति । चिन्तिय पुच्छइ वीरं अज्जाहं किं लभिस्सामि ॥ ४८ ॥
सिद्धत्थो भणइ तुमं कोद्दवकूरं च अम्बिलुम्मीसं । कूडं रूवगमेगं दक्खिणकज्जे य पाविहिसि ॥ ४९ ॥
सो मग्गइ हिंडन्तो भण्डीसुणगो व्व भोयणं मिट्ठं । न य लहइ तओ संज्झासमए कम्मारयविइन्नो ॥१०५०॥
लद्धो कोद्दवकूरो भुक्खियतिसिएण अम्बिलुम्मीसो । तह रूवगो य एगो परिक्खिओ जाव सो कूडो ॥ ५१ ॥
तो आगओ विलक्खो भयवं पि चउत्थखमणपारणए । नालन्दाओ विहरिय पत्तो कोल्लागगामम्मि ॥ ५२॥
बहुलदिएणं घयमहुजुत्तेणं पायसेण भत्तीए । पडिलाहिओ महप्पा पञ्च य दिव्वाणि सव्वत्थ ॥ ५३ ॥
गोसालो भयवन्तं अनियन्तो तुण्डमुण्डणं काउं । हिण्डइ विमग्गमाणो कोल्लागे आगओ मिलिओ ॥ ५४ ॥
वच्चइ सुवन्नखलयं सामी नत्थन्तरे अरन्नम्मि । महईए थालीए खीरिं रन्धन्ति गोवाला ॥ ५५ ॥
गोसालो भणइ पहू एत्थ पडिक्खेह जेण भुञ्जामो । निप्पज्जिही ण एसा खीरी इय आह सिद्धत्थो ॥ ५६ ॥

सोऽवि तमसद्दहन्तो ते गोवे भणइ एस देवज्जो । तीयाणागयवेया थालीए भञ्जमाऽसउ ॥ ५७ ॥
ता रक्खह जत्तेणं तेऽवि य वंसविदलेहिं बन्धन्ति । रक्खन्ति तहवि फुट्टा बहुतन्दुलखेवपब्भारा ॥ ५८ ॥
गोवेहिं कवल्लाइं गहियाइं तेण किं पि नो लद्धं । ताहे विलक्खचित्तो धाविय मिलिओ जिणवरस्स ॥ ५९ ॥
सावत्थि संपत्तो कयाइ बाहिं ठिओ य पडिमाए । तो गोसालो पभणइ भिक्खावेल त्ति पविसामो ॥१०६०॥
नयरीए सिद्धत्थो जम्पइ भो अज्ज अन्तरं अम्ह । सो भणइ ममं साहसु अज्जाहं किं लहिस्सामि ॥ ६१ ॥
अज्ज तुमे भोत्तव्वं माणुसमंसं ति आह सिद्धत्थो । तमहं अज्ज गहिस्सं मंसस्स न संभवो जत्थ ॥ ६२ ॥
सो हिण्डिउमाढत्तो तत्थ य गाहावई उ पियदत्तो । तब्भज्जा सिरिदत्ता सा निन्दू पुच्छए एगं ॥ ६३ ॥
सिवदत्तं नेमित्तिं किह मे जीवेज्ज पुत्तभण्डाइं । सो भणइ नियं गब्भं पीसित्ता पायसं कुणह ॥ ६४ ॥
सुतवस्सिस्स पयच्छह नियघरदारं च अन्नओ कुणसु । कायव्वं सो नाउं नियतवतेएण मा दहिही ॥ ६५ ॥
इय ते पयाथिरत्तं सोउं चेमं तहाकयं तीए । गोसालो हिण्डन्तो तीए पविठो घरे कह वि ॥ ६६ ॥
तीए वि तस्स दिन्नो पुव्वुत्तो पायसो महुघयड्ढो । नत्थेत्थ नूण मंसं इय भुत्तो तुट्ठचित्तेणं ॥ ६७ ॥
आगन्तूण य जम्पइ वट्टइ नेमित्तियत्तणं तुज्झ । कुणमाणस्स उ सुइरं अज्ज चुक्कं तुह निमित्तं ॥ ६८ ॥
विहडइ मज्झ निमित्तं न कयाइ वि एवमाह सिद्धत्थो । पत्तियसि जइ न तो वमसु तेण वमियं तओ दिट्ठं ॥६९॥

१ अ–°टले° । २ अ–°देवं । ३ अ–अवन्न° ।

नाओ तुम्ह पहावो छुट्टो एसो तुहाणुभावेणं । ता खमह मज्झ भयवं न याणिओ तुम्ह सीसो त्ति ॥ ८२ ॥
गोसालो पुण पुच्छइ किमेस जूयायरो भणइ भयवं ! । कहियं च तेउलेसासामत्थं सामिणा तेस्स ॥ ८३ ॥
तो संभन्तो पुच्छइ किह एसा होइ जो उ गोसाला । छट्ठं छट्ठेण तवं करेइ आयावणानिरओ ॥ ८४ ॥
पारणए य नहन्तं भुञ्जइ कुम्मासपिण्डियं एगं । पियइ उदगस्स पसइं छम्मासं जाव तस्सेसा ॥ ८५ ॥
जायइ एवं कहिउं कुम्मग्गामम्मि विहरिओ वीरो । चलिओ तेण पहेणं तिलथंम्भो जत्थ दिट्ठो त्ति ॥ ८६ ॥
सो मक्खसुओ पभणइ तिलथम्भो सामि! सो न निप्फन्नो । निप्फन्नो गोसाला पुप्फजिया तह तिला जाया ॥८७॥
उक्खणसि तुमं तइया मिच्छावाइत्तणं मम कुणन्तो । गोखुरनिहओ नवरं सुरकयवासेण सो लग्गो ॥ ८८ ॥
तो य असद्दहमाणो तत्थ गओ पेच्छए तहेव तयं । पक्खोडइ सुंगणियं करम्मि दिट्ठा य सत्त तिला ॥ ८९ ॥
कोद्दवियकूरभोयणपायसथालिनरमंसभोगम्मि । तिलनिप्फत्तीएँ तहा तेणं गहिओ नियइँवाओ ॥ १०९० ॥
तो सामिसयासाओ फिट्टेउं सो गओ यँ सावत्थिं । साहेइ नेउलेसं कुलालसालाए पुव्वुत्तं ॥ ९१ ॥
छहिँ मासेहिँ य जाया दासीए परिक्खिया य कूवतडे । तो दिट्ठपच्चओ सो गुरुहरिसो दप्पमावन्नो ॥ ९२ ॥
मिलिया छ सिद्धपुत्ता अवितहनेमित्तिया नया तस्स । तेसि सयासेऽहीयं निमित्तमह लोयमोहणयं ॥ ९३ ॥
अजिणो जिणप्पलावी अकेवली केवलिप्पलावी य । सो हिण्डइ मयमत्तो बहुअन्तेवासिपरियरिओ ॥ ९४ ॥

१ ब—तुह प्पहा° । २ ब—तत्थ । ३ अ—°थुवो । ४ अ—°तिवा° । ५ ब—उ ।

भयवं पि विहरमाणो दढभूमिं आगओ बहिं तीए। पेढाले उज्जाणे पोलासं चेइयं तत्थ ॥ ९५ ॥
अट्ठमभत्तेण ठिओ अइदुक्करमेगराइयं पडिमं। अनिमिसनयणो एगम्मि पोग्गलेऽचित्तलुहम्मि ॥ ९६ ॥
निच्चलनिरुद्धदिट्ठी सुद्धज्झाणोपलम्बियभुओ य। ईसिं ओणयकाओ निक्कम्पो मन्दरगिरि व्व ॥ ९७ ॥
सक्को य देवराया भगवन्तं ओहिणा पलोएउं। संजायबहलहरिसो बहुसुरपरिसाए मज्झगओ ॥ ९८ ॥
सामिस्स नमोक्कारं काउं पञ्चङ्गकयपणामो य। अच्चब्भुयजयपहुचरियरञ्जिओ भणइ गुरुसद्दं ॥ ९९ ॥
सव्वं पि हु तेलोक्कं अभिभूय ठिओ अहो! महावीरो। देवेहिँ दाणवेहिं झाणाओ ण तीरए चलिउं ॥११००॥
गुरुपवणेहिँ व मेरू इय सोउं चिन्तए अभव्वसुरो। पावमई संगमओ सुरवइसामाणिओ तत्थ ॥ १ ॥
सच्छन्दवाइसक्को अहवा रागेण एवमुल्लवइ। को किर मणुस्समेत्तो चालिज्जइ नो सुरेहिं पि ॥ २ ॥
चालेमि अहं गन्तुं सक्को पुण तं न वारए इन्तं। परनिस्साए भयवं कुणइ तवं मा इमं मुणउ[1] ॥ ३ ॥
सीहस्सेव सियालो तुच्छप्पा वायसो व्व गरुडस्स। वीरस्स खोहणत्थं पोलासे आगओ सोऽवि ॥ ४ ॥
धूलीवरिसं बहलं[2] पिपीलियाओ[3]ऽवि वज्जतुण्डाओ। दंसा घयइल्ला[4] विच्छुया य नउला अइकराला ॥ ५ ॥
मूसा सप्पा य करी करेणुया वग्घदुट्ठवेयाला। खरमारुयमण्डलिमारुया य सिद्धत्थतिसलाण ॥ ६ ॥
करुणं विलवन्ताइं रूयाइं[5] विउव्वए रुयन्ताइं। पक्कणओ जिणवरतणुविलइय बहुसउणपञ्जरओ ॥ ७ ॥

---

१ अ–सुणउ। २ अ–बहुल। ३ ब–°ओ य। ४ अ–यउ°। ५ ब–°वाइं।

जिणचलणन्तरमङ्गालरन्धओ विरइओ य सुयारो । एएहिं जा न खुहिओ ताहे रुट्ठो वहनिमित्तं ॥ ८ ॥
अयंभारसहस्समयं सिरेम्मि गयणाओं मुयइ सो चक्कं । पडिहाएणं जस्स हु चुन्निज्जइ पव्वयवरोऽवि ॥ ९ ॥
भयवं पि जाणुमेत्तं खुत्तो धरणीए वज्जकढिणाए । वालग्गं पि न भयवं झाणाओ चलइ धीरप्पा ॥ १११० ॥
दंसइ सूरस्सुदयं भणइ य देवज्जगा किं न वयसि । भयवं पि मुणइ अज्जवि वट्टइ रयणी इमा माया ॥ ११ ॥
वीसइमो उवसग्गो अणुकूलो एस होइ नायव्वो । अहवावि इमो भण्णइ संगमओ भणइ जिणवीरं ॥ १२ ॥
तुट्ठोमि तुज्झ भयवं ! सग्गं तं नेमि अहव पाएसु । पाडेमि तुज्झ तिजगं अहवा जं मग्गियं देमि ॥ १३ ॥
इय वीसं उवसग्गा एक्कनिसाए कया उ पावेणं । छम्मासं जाव पुणो अन्ने अणुकूलपडिकूला ॥ १४ ॥
जा चालिउं न सक्कइ सामी मणयंपि धम्मझाणाओ । ताहे निव्विन्नमणो आउट्टो पडइ पाएसु ॥ १५ ॥
खामेइ य अवराहं सच्चं तं सामि ! जं भणइ सक्को । तुम्हे सच्चपइन्ना भट्ठपइन्नो अहं जाओ ॥ १६ ॥
संपइ हिण्डह विहरह भुञ्जह न करेमि किञ्चि उँस्सग्गं । इय भणिओ भणइ पहू हो संगमया ण कस्सावि ॥१७॥
होमि अहं वत्तव्वो नियइच्छाए अईम्मि चिट्ठामि । संगमओ य विलक्खो कयगुरुपणई गओ सग्गं ॥ १८ ॥

इओ य—

---

१ अ—°तिभा° । २ व—°रिम्मि । ३ व पुस्तके—अस्या गाथाया उत्तरार्द्धमग्रेतनगाथायाश्च पूर्वार्द्धं नास्ति । ४ अ—तह वि हु । ५ अ—°यंति । ६ व—णाउट्ठो । ७ ब—उवस° ।

सक्काईया देवा उव्विग्गमणा य तत्थ चिट्ठन्ति । परिचत्तहासकीला पेच्छन्ता सामिउवसग्गे ॥ १९ ॥
संगमयमेज्जमाणं दट्ठूण परंमुहो ठिओ सक्को । जम्पइ भो भो तियसा ! एस दुरप्पा अदट्ठव्वो ॥ ११२० ॥
एएण चित्तरक्खा ण कया अम्हाण जं जिणिन्दस्स । विहिया महोवसग्गा तिहुयणजणवन्दणिज्जस्स ॥ २१ ॥
ता एस असंभासो निव्विसओ होउ एव भणियम्मि । सो नियदेविसमेओ मन्दरसिहरे ठिओ गन्तुं ॥ २२ ॥
भयवं पि बीयदिवसे घोसगओ वच्छवालथेरीए । पडिलाहिओ सुहरिसियमणाएँ दोसीण खीरीए ॥ २३ ॥
दिव्वाणि पञ्च भूयाणि विहरमाणो गओ य सावत्थिं । बाहिं पडिमाएँ ठिओ उज्जाणे तत्थ लोगाणं ॥ २४ ॥
जत्ताएँ खन्दपडिमा अलङ्किया पुप्फवत्थमाईहिं । रहआरोहनिमित्तं आढाइ न कोइ वीरस्स ॥ २५ ॥
णाऊण ओहिणा तो सक्को अणुपविसिऊण तं पडिमं । चलिओ वीराभिमुहो लोगो तुट्ठो इमं भणइ ॥ २६ ॥
सयमेव रहे देवो विलग्गिही सोऽवि पणमए गन्तुं । वीरं[1] ताहे लोगो आउट्टो एस देवो त्ति ॥ २७ ॥
पूएइ महावीरं सक्कोऽवि हु होइऊण पच्चक्खो । वन्दइ नमंसइ जिणं सरीरखेमं च पुच्छेइ ॥ २८ ॥
निद्दयसंगमयामरदुस्सहविविहोवसग्गकसवट्टे । निव्वडियं जयपहुणो वीरत्तं[2] थोउमाढत्तो ॥ २९ ॥
जय संगमयसुरेण देव ! दारुणपरिणामिण विरइयघोरुवसग्गविविहतुहखोहणकामिण ।
नवरि न झाणह चलिउ चित्तु तुह वीर ! उदारह गुरुवाओविलिहि चलइ सिहरु किं कुलगिरिसारह ॥११३०॥

१ ब–सामिं ताहे लो° । २ ब–धीरत्त° ।

तणु संछाइउ बहलधूलिसंभारनिवाइण खण्डिउ तेण पयण्डतुण्डउड्डंसन्निकाइंण ।
पीवरनउलुन्दुरोहिं दीहदाढुग्गोहिं वियलिउ तहवि समाहिहि बद्धलक्खु तुह चित्तु न तरलिउ ॥ ३१ ॥
दुट्ठपिपीलियकुलिसतुण्डघेइल्लमहिल्लिय केसरिकन्धररोमवन्नविञ्छुयगणपेल्लिय ।
छिन्दिउ भिन्दिउ डसिउ तेहिं तुह देहु करालिउ सुहज्झाणह सोडीर वीर ! मणु तुज्झ न चालिउ ॥३२॥
सुण्डाडण्डेण लेवि गयणि तुह तणु उल्लालिउ पहणिउ दन्तग्गेहिं गैएण महियलि अप्फालिउ ।
घोरघुरुक्कारोंविवग्घरूवेहिं विहण्डिउ धम्मज्झाणु पहाणु तोऽवि तुह णाह ! ण खण्डिउ ॥ ३३ ॥
खुहियकयन्तसमाणु फुरियभासुरकत्तियकरु दीहरदसणकरालवयणु तिहुयणह भयंकरु ।
विरइउ गुरुवेयालु तेण तणु तुज्झ कयत्थिउ तुह मणु तोऽवि न वीर ! धीर ! उम्मग्गिं पत्थिउ ॥ ३४ ॥
सक्करेणुहिं निविडघाउ खरमारुइं ताडिउ मण्डलिवाइं कुलालचक्क जिह अङ्गु भमाडिउ ।
तेहिं न खोभिउ वीर ! तंसि न य दुट्ठभुयङ्गिहिं खोहिज्जइ केसरिकिसोरु किं कैहिं वि कुरङ्गिहिं ॥ ३५ ॥
पुण गयणग्गह कालचक्कु सिरिमुक्कु सुरुट्ठिण गिरिगुरु तेण सुतिक्खधारु सुरनरह अणिट्ठिणं ।
तसु घाएण तुह जाणु जाव तणु धरणिंहिं खुत्तउ चलिउ न चित्तु समाहिमग्गि पसरन्तु निरुत्तउ ॥ ३६ ॥
विहरिउ तणु छम्मासु जाव बहुविहउवसग्गेहिं झाणभङ्गु पारद्धु वीर ! तुह णेगेहिं मग्गेहिं ।

१ ब–°रण । २ अ–न्तेभु° । ३ अ–गयणि । ४ ब–°राव° । ५ अ–कहि । ६ ब–ट्ठेण । ७ ब–°ट्ठेण । ८ ब–°णिहि ।

विहडिउ तोऽवि न देव ! चित्तु सुविसुद्धह भावह विहडइ किं कत्थइ सुवन्नु उत्तिन्नु सुतावह ॥ ३७ ॥
बहुसो सुरु पाविट्ठु दुट्ठ परिभट्ठु पइन्नहि तिहुयणि भायणु विगयपुन्नु संपन्नु अवन्नहि ।
तुहु पुणु तिन्नपइन्नभारु तइं जसु वित्थारिउ कुन्दसमुज्जलु भुवणमज्झि पसरइ अनिवारिउ ॥ ३८ ॥
गरुयपरक्कमसत्तसारभत्तिब्भरभारिउ तइं उवसग्गपडिक्खलंतु हउं देव ! निवारिउ ।
किं खरनहरपहारु घोरदाढालिविराइउ करिवररणिसंघट्टि करइ हरि अवरु सहाइउ ॥ ३९ ॥
तइं पहु घोरुवसग्गसोढ बारस संवच्छर सामि ! अकारणरुट्ठदुट्ठजणजणियअमच्छर ।
धीरत्तणु तुह किं पि अन्नु निरुवमु अब्भुट्ठिउ वीरनाउं पइं लोयमज्झि पायडिउ जहट्ठिउ ॥ ११४० ॥
तुहु अतुलियबलु विमलनाणु गम्भीरथिरासउ सारयससहरकन्ति खन्तिकारुन्नह आसउ ।
निरुवमसत्तुपसन्तचित्तु तइं जगु आणन्दिउ तुहु पयजुयलु नरिन्दचन्ददेविन्दिहि वन्दिउ ॥ ४१ ॥
इय थोऊणं सक्को काऊण पयाहिणं गओ सग्गं । भयवं वेसालीए संपत्तो विहरमाणो उ ॥ ४२ ॥
समरे उज्जाणम्मी बलदेवगिहम्मि संठिओ भयवं । चाउम्मासियखमणं उवसंपज्जित्तु वासासु ॥ ४३ ॥
तत्थत्थि परमसड्ढो जिणदत्तो जो जणम्मि विक्खाओ। विहवक्खएण सेट्ठिप्पयचाइओ जिन्नसेट्ठि त्ति ॥११४४॥
जो य—

---

१ ब—पहु सो । २ अ—तुहं । ३ ब—°रण । ४ अ—बहु° । ५ ब—वीरु° । ६ ब—पइं । ७ ब—तुहु । ८ ब—°वेहिं वि° । ९ ब—पडिमं ।

जीवाइपयत्थविऊ चीवन्दणमाइधम्मकिच्चेसुं । निच्चं च्चिय उज्जुत्तो उदारयाईगुणजुओ य ॥ ४५ ॥

किञ्च—

जह भिक्खूणं बारस मासाईया हवन्ति पडिमाओ । तह सावयाण दंसणमाई एक्कारसप्पडिमा ॥ ४६ ॥
दंसणवयसामाइयपोसहपडिमा अबम्भसच्चित्ते । आरम्भपेसउद्दिट्ठवज्जए समणभूए य ॥ ४७ ॥
एमाई परिभाविय जह सत्तीए य फासियप्पडिमो । सत्ताइसु मेत्ताईगुणेहिँ पवरेहिँ उववेओ ॥ ४८ ॥
दिट्ठो य तेण भयवं णाओ अरिहा इमो ये चरिमो त्ति । वन्दइ य पज्जुवासइ पइदियहं परमभत्तीए ॥ ४९ ॥
नाओ अ विहरणेणं मासक्खमणेण संठिओ भयवं । कत्तिगिदिवसे चिन्तइ नूणं पारिस्सई अज्ज ॥ ११५० ॥
तो[3] जइ कहमवि गेहे आगच्छइ मज्झ पुन्नजोगेणं । ता पडिलाहेमि अहं इय चिन्तिय अच्छए पउणो ॥५१॥
पउणियवरभोज्जविही भिक्खासमए य गोयरं पविसे । मत्तवरवारणगई वीरो चउमासखवणन्ते ॥ ५२ ॥
अडमाणं दट्ठूणं हरिसियहियओ य कुणइ सो चिन्तं । सत्तट्ठपयाइँ अहं समुहं गन्तुं जिणवरस्स ॥ ५३ ॥
तिपयाहिणं करिस्सं पणमिस्सं भूमिनिहियभालयलो । पडिलाभिस्सामि तओ निययकरेहिं सुभत्तीए ॥५४॥
सफलं मज्झ भविस्सइ जम्मं जीयं च माणुसत्तं च । आगच्छिस्सइ भयवं मज्झ गिहे अज्ज जइ कह वि ॥
इय जिणवरभत्तीए पइसमयसमुल्लसन्तपरिणामो । अज्जिन्तो सुहपुन्नं खवयन्तो पावकम्माइं ॥ ५६ ॥

१ ब—°पेसि° । २ ब—उ । ३ ब—ता ।

जा चिट्ठइ ता भयवं अहिणवसेट्ठिस्स मन्दिरं पत्तो। तेण य उदासभावा भणियं रिसिणो दलह भिक्खं ॥
दिन्ना तो कुम्मासा गिहकम्मयरीएँ सेट्ठिवयणेणं। जाया य पञ्चदिव्वा पारिय वीरो गओ तत्थ ॥ ५८ ॥
दुन्दुहिसद्दं सोउं दट्ठुं देवागमं च सो चिन्ते। पडिलाभिओ जिणिन्दो केणइ इह पुन्नमन्तेणं ॥ ५९ ॥

अवि य—

चिन्तामणी उ एसो कप्पतरू जङ्गमो तिहुयणम्मि। अम्हारिसाण गेहे नागच्छइ पुन्नरहियाण ॥ ११६० ॥
एवं चिसन्नहियओ दाणुल्लासपरिवड्ढणनियत्तो। बन्धइ अच्चुयकप्पे आउं उक्कोसयं अह सो ॥ ६१ ॥
खणमेत्तं न सुणन्तो दुन्दुहिसद्दं तु जइ सुपरिणामो। आरुहिय खवगसेढिं ता केवलमेव पाविन्तो ॥ ६२ ॥
अहिणवसेट्ठी एत्थं कयउन्नो जस्स एरिसी जाया। रिसिदाणेणं रिद्धी एव पसिद्धी जणो कुणइ ॥ ६३ ॥
दाणुज्जयस्सवि इमा न जिन्नसेट्ठिस्स ता इमं सव्वं। अच्छी पसारिय चिय कज्जलयं वाउणा नीयं ॥ ६४ ॥
पासजिणस्स[2] य केवलि तत्थुज्जाणे समोसढो तइया। तं वन्दिउं पुरजणो हिट्ठमणो[3] पज्जुवासेइ ॥ ६५ ॥

केवलिणा भणियं—

धम्मे उज्जमियव्वं लद्धुं माणुस्समाइसामग्गिं। धम्माधम्माण फलं पयडं चिय दीसए जेणं ॥ ६६ ॥
उत्तमकुलेसु धन्ना एगे जायन्ति खत्तियाईसुं। चण्डालभिल्लमाइसु अन्ने जायन्ति कयपावा ॥ ६७ ॥

---

१ त–॰मेस। २ ब–॰ स्स केवली। ३ अ–हेट्ठ॰।

चित्तियधवलहरेसुं गवक्खसारेसु केइ निवसन्ति। अन्ने उ तणकुडीरे नीए बिलधूलिकलियम्मि ॥ ६८ ॥
वरभोज्जखज्जगनिही छव्वरसं केइ एत्थ भुञ्जन्ति। अन्ने कुलत्थकोद्दवकूरम्बिलमाइ न लहन्ति ॥ ६९ ॥
पट्टंसुयाइपवरे महग्घवत्थे य केइ परिहन्ति। अन्ने उ जिण्णकम्बलिडण्डियखण्डाइं निवसन्ति ॥ ११७० ॥
मणिकञ्चणछुरियासु य सेज्जासुं पवरतूलिकलियासुं। एगे सुयन्ति अन्ने खडसत्थरयं पि न लहन्ति ॥ ७१ ॥
करितुरयरहाईसुं एगे गच्छन्ति पवरजाणेसुं। अन्नेणुवाहणा च्चिय ढणक्कयं [2]देन्ति फुट्टपया ॥ ७२ ॥
पाहाउयसद्देहिं केइ वि उज्झ(ट्ठ)न्ति गीयसद्देहिं। अन्ने अरन्नवासी [3]सियालरावेहिँ जग्गन्ति ॥ ७३ ॥
अन्तेउरमेगेसिं रूवाइजुयं वियक्खणविणीयं। अन्ने निम्महिल च्चिय दुम्महिला अहव जायन्ति ॥ ७४ ॥

तथाहि—

आलत्ता वि न भासइ भिउडिं [4]काउं व देइ उल्लावं। अज्जाघरघण्टा इव छिक्का सुइरं कणकणेइ ॥ ७५ ॥
एगे चाई भोगी अन्ने देहि त्ति जम्पिणो रङ्का। नग्गुग्घाडा अवरे करेन्ति कम्माइँ परगेहे ॥ ७६ ॥
सिसिरे गमन्ति रयणिं वरपाउरणेहिँ पाउया एगे। अन्ने देसउडीए वायन्ति उ दन्तवीणाओ ॥ ७७ ॥
केसिञ्चि कुलुद्धरणा धम्मत्थपरा हवन्ति वरपुत्ता। अन्नेसिं बहुयाओ दुच्छरहण्डाओ धूयाओ ॥ ७८ ॥
निसुणन्ति केइ निच्चं जिउ देव! महापहु! त्ति वयणाइं। अन्ने मदिट्ठ! पाविट्ठ! फिट्ट इय घरिणिमाईणं ॥ ७९ ॥

---

१ ब—°कुद्द°। २ ब—दिन्ति। ३ ब—सीयालरवेहि। ४ अ—काउं य। ५ ब—मोह। ६ ब—अन्ने।

केइ विलेवणमङ्गे कुङ्कुमकंत्थूरिया य लायन्ति । अन्ने धूलीमलकद्दमाविला एत्थ हिण्डन्ति ॥ ११८० ॥
केइ वि नीरोयतणू केइ वि कुट्ठाइदुट्ठगयविहुरा । केइ चिराऊ अन्ने बालावत्थाइसु मरन्ति ॥ ८१ ॥

एवं च नाऊण—

सयणे धणे असारे मोहं मोत्तूण कुणह जिणधम्मं । जं परभवाणुगामी सो च्चिय जोहारमित्तो व्व ॥ ८२ ॥

किञ्च—

माणुस्सं मूलधणं पाविय लाभो बुहेण कायव्वो । न उ छेयमाइतिन्नि उ वणियसुया एत्थुदाहरणं ॥ ८३ ॥
एमाई सोऊणं पडिबुद्धा पाणिणो तहिं बहवे । पुच्छइ य पुरजणो तो भयवं! को एत्थ पुन्नो त्ति ॥ ८४ ॥
जिन्नेयरसेट्ठीणं भयवं पि हु आह जिन्नसेट्ठि त्ति । जं दाणुल्लासेणं तेण बहू अज्जिओ लाभो ॥ ८५ ॥
अच्चुयकप्पुप्पत्ती अहरेण य सिवसुहं च[3] सो लहिहि । तप्परिणामो य तहिं पुव्वुत्तो तेसि परिकहिओ ॥८६॥
इयरस्स एगभविया हिरन्नवुट्ठी न पेच्चसुहहेऊ । सावि य जिणभत्तीए खित्ता नो तस्स बहुमाणा[4] ॥ ८७ ॥
सद्धारहियमविहिणा दाणं पि न होइ सुहफलं जम्हा । दाणासंपत्तीयवि विसिट्ठसद्धा महाफलया ॥ ८८ ॥
वीरोऽवि सुंसुमारे गन्तुं बाहिं ठिओ महापडिमं । तत्थ य चमरुप्पाओ जाओ सो भन्नए इण्हि ॥ ८९ ॥
एत्थेव भरहवासे वेभेलो नाम सन्निवेसो त्ति । तत्थत्थि अइसमिद्धो गाहवई पूरणो नाम ॥ ११९० ॥

---

१ ब—°कप्पुरियाइ ला° । २ अ—°यसु । ३ ब—च होहीओ । ४ ब—पहु° ।

मज्झिमवयपत्तो सो धम्मत्थी पुच्छिउं सयणवग्गं । दारुमयं चउपुडगं पडिग्गहं कारवेऊणं ॥ ९१ ॥
पडिवन्नो पव्वज्जं पाणायामं अभिग्गहं गेण्हे । जावज्जीवं छट्ठंछट्ठेण तवं करिस्सामि ॥ ९२ ॥
पारणए पुण पढमे पुडए जं पडइ भिक्खचरियाए । तं पहियाणं दोच्चे वायसस्सुणगाइयाणं च ॥ ९३ ॥
तच्चे य जलयराणं दायव्वं मच्छकच्छभाईणं । जं पुण चउत्थपुडए तं भुञ्जिस्सामि सयमेव ॥ ९४ ॥
कुणमाणस्स य एवं बारसवासा उ तस्स वोलीणा । अन्ते तवसुसियङ्गो पच्चक्खियभत्तपाणो उ ॥ ९५ ॥
पाओवगमनिवन्नो दिट्ठा रुट्ठे जणे य खामेत्ता । अच्छइ समाहिचित्तो मासियसंलेहणाज्झुसिओ ॥ ९६ ॥
कालं काऊण तओ उववन्नो चमरचञ्चनामाए । असुराण पुरवरीए चमरो नामेण असुरिन्दो ॥ ९७ ॥
सीहासणे निसन्नो सोहाभावेण ओहिणा उड्ढं । सोहम्मगयं सक्कं पासइ सुरभडसहामज्झे ॥ ९८ ॥
तं दट्ठुमासुरुत्तो अप्पत्थियपत्थियाइगुणजुत्तो । को एस सुहं चेट्ठइ अवमन्नन्तो तिणं व जगं ॥ ९९ ॥
पुच्छइ य निए देवे उड्ढं को एस रिद्धिमयमत्तो । चिट्ठइ मम सीसोवरि तेऽवि य साहेन्ति पञ्जलिया ॥१२००॥
एसोऽवि देवराया सामी सोहम्मवासिदेवाणं । पडिवक्खमहणपच्चलवज्जधरो अतुलबलरिद्धी ॥ १ ॥
तं सोउं सुट्ठुयरं परिकुविओ भणइ अज्ज टालेमि । नियभुयपरक्कमेणं विलसन्तो सुरवराण सिरिं ॥ २ ॥
असुराणवि एस पहू हवेज्ज अहवा अहं सुराणं पि । एक्कम्मि न मायन्ति य पडियारे दोन्नि खग्गाइं ॥ ३ ॥

१ अ—गेण्ह । २ ब—॰वन्नो । ३ अ—॰मट्ठे । ४ ब—॰मेत्तो । ५ ब—चिट्ठ॰ । ६ ब—॰ण व । ७ ब—नियपद॰ ८ब—साहि॰ । ९ ब—हु ।

अमुरमहल्लएहिं भणियं—

पुव्वज्जियपुन्नेहिं सामि! सुरिन्दत्तणं इमो पत्तो। तं असुरिन्दो जाओ नियसुहकम्माणुसारेणं ॥ ४ ॥
ता नत्थि इह विरोहो परोप्परं तुज्झ पुव्ववइरं वा। नियठाणठिया दोऽवि हु उवभुञ्जह सुरसिरिं पत्तं ॥ ५ ॥
अन्नं च न टालेउं सक्कइ तुम्हेहिँ[1] नियबलेणेसो। एरावणं निहन्तुं किं सक्कइ कोइ इयरकरी ॥ ६ ॥
नियसामत्थणुरूवो होइ विरोहोऽवि बुद्धिमन्ताणं। अहियबले कीरन्तो जसत्थतणुमाणनिम्महणो ॥ ७ ॥
न य माहप्पं सक्करस तुम्ह लहुयत्तणं च कुणमाणा। एव भणेमो अम्हे किन्तु सरूवं इमं भणियं ॥ ८ ॥
चमरो पभणइ चेट्ठह[2] तुम्हे वीसत्थमाणसा एत्थ। एगोऽवि अहं गन्तुं हयमहियं तं करिस्सामि ॥ ९ ॥
जं एक्को च्चिय सीहो निहणइ[3] मयमत्तकुञ्जरसमूहं। एक्को विहङ्गराया विद्ववइ य उग्गनायकुलं ॥ १२१० ॥
गुरुभिउडिभासुरमुहो एवं भणिऊण सो समुप्पइओ। दप्पन्धाणं अहवा गुणदोसवियारणा नत्थि ॥ ११ ॥
कुण्डलकिरीडकेऊरहारवरकडयमण्डियसरीरो। दट्ठूण महावीरं संपत्तो सुंसुमारम्मि ॥ १२ ॥
कयतिपयाहिणकम्मो पणमित्ता भूमिनिहियभालयलो। रइयकरजुयलमउलो वीरं विन्नवइ सो एवं ॥ १३ ॥
सामिय! तुह पयजुयलं चिन्तामणिकप्पपायवसमाणं। सुहसंपयाण मूलं दुहआवइणासणं परमं ॥ १४ ॥
तुम्ह पभावेणाहं देविन्दं निज्जिणेज्ज जयनाह!। वसणावडियस्सवि मज्झ सामि! सरणं तुमं चेव ॥ १५ ॥

---

१ ब–तुम्ह। २ ब–चिट्ठ°। ३ ब–विह°।

तओ य—

अप्सिमसिकज्जलवन्नं विगरालं सुरनराण तासणयं । जोयणसयसाहस्सं विउव्वए भीसणं रूवं ॥ १६ ॥
घेत्तूण महाफलिहं गज्जइ उल्लुलइ कुणइ रुआओ । दलइ य भूमिचवेडं करेइ पयदद्दरं घोरं ॥ १७ ॥
सीहो व नदइ तुरओ व हेसए गुलुगुलेइ हत्थि व्व । अङ्गुट्ठअङ्गुलीए मुहं तिरिच्छं विडम्बेइ ॥ १८ ॥
खोहन्तो अहलोगं कम्पेमाणो य मेइणीपीढं । फोडेमाणो व्व नहं पकरेन्तो वणरयग्घायं ॥ १९ ॥
तमुकायगज्जिविज्जं वुट्ठिं च कुणन्तओ समुप्पइओ । तासन्तो वणवरए जोइसिए दुहवि भयमाणो ॥ १२२० ॥
पत्तो सहं सुहम्मं एगं पायं सहाएँ मज्झम्मि । बीयं च वेइयाए काउं इय भणिउमाढत्तो ॥ २१ ॥
भो भो सक्का सामाणिया ! य भो आयरक्खदेवा ! य । सुमरह सा सुररिद्धी भुत्ता जा एत्तियं कालं ॥ २२ ॥
अज्ज महेमि अज्जं वहेमि सग्गाओ अज्ज टालेमि । अहवावि भिच्चभावं पडिवज्जह मज्झ सव्वेऽवि ॥ २३ ॥
चमरम्मि वि पच्चक्खे तुम्हं पि पहुत्तणं इमं आसि । रविविरहे ससिणोऽवि हु फुरइ पयावो नहयलम्मि ॥
संपइ सक्कं मोत्तुं सुररिद्धी संकमेउ चमरम्मि । अमरवहू तो य इमा तस्सेवाराहगा होन्तु ॥ २५ ॥
सुरजोहावि हु चमरं समागयं पेच्छिऊण संभन्ता । दुव्वयणभासणेण य अमरिसिया भणिउमाढत्ता ॥२६॥
भो चमरा ! कोऽसि तुमं भुल्लो भग्गिओ य किंव उम्मत्तो । किं तं वाउँलारिओ जं पलवसि इय विरुद्धाइं॥२७॥

१ ब-°कर° । २ ब-°रवु° । ३ ब-रहं । ४ ब-तो । ५ ज-होसु । ६ ब-°यंत° ।

केसरिशुहं सियालो एइ जहा तस्स टालणनिमित्तं । तह तं पत्तो इह सुरवइस्स दम्भोलिपाणिस्स ॥ २८ ॥
अहवा तुज्झ विणासो उवट्ठिओ जमंइभूमिमायाओ । पक्खा पिपीलियाणं मच्चू समए चिय हवन्ति ॥ २९ ॥
ता नत्थि तुज्झ मोक्खो सुमरसु जो कोइ अत्थि तुह सरणं । सुरभडपहारपहओ लहसि फुडं दुन्नयस्स फलं १२३०॥
इय भणिऊणं चमरं समकालं पहरिउं समाढत्ता । तेण्ण झत्ति महिया पयडं पवणेण जलय व्व ॥ ३१ ॥
ते वित्तोसिय समुहं अक्कोसन्तो य एइ सक्कस्स । रोसावेसपरद्धो देविन्दो चिन्तए एव ॥ ३२ ॥
नोवसमइ दप्पन्धो एसो हियकहणसामुवाएण । जलइ चिय जलसित्तं घयं सुतत्तं हुयवहेण ॥ ३३ ॥
इय मुणिय तस्स मुञ्चइ वज्जं जालासहस्सपजलन्तं । अङ्गारसहस्साइं विक्खिरमाणं फुलिङ्गेहि ॥ ३४ ॥
सो तं दट्ठुं भीओ अहोसिरो उड्ढपयजुओ नट्ठो । कम्पन्तसव्वगत्तो हा निहओ मन्दभग्गो त्ति ॥ ३५ ॥
परिगलियहारमउडो वेगेणणुगच्छमाणसयधारो । वीरस्स पविट्ठो कमजुयस्स मज्झम्मि अइतुरिओ ॥ ३६ ॥
इओ य सक्को—
नो जिणवराइनिस्सं मोत्तुं चमरो पहू इहागन्तुं । ता कस्स कया निस्सा इय चिन्तिय ओहिणा नियइ ॥
पासइ य वीरनाहं तओ य हाहा अजुत्तमावडियं । जिणआसायणहेउं खडहडिओ अकयपुन्नोऽहं ॥ ३८ ॥
वेगेण य आगन्तुं वज्जं पडिसाहरेइ अप्पत्तं । चउरङ्गुलेहिं जिणवरचलणेसुं लज्जियमणो उ ॥ ३९ ॥

१ अ—°मय° । २ अ—°त्तासिय प° । ३ अ—°मवा° । ४ ब—पुलिंगत्थं ।

तिपयाहिणं च काउं वन्दइ खामइ पुणो पुणो वीरं । कलिऊण चमरपरिहत्थवहयरमागद्धकरजुयलो ॥ १२४० ॥
मुक्कोऽसि चमर ! चिट्ठसु वीसत्थो भगवओ पभावेणं । इहरा चुक्को होन्तो वज्जहओ असुररिद्धीए ॥ ४१ ॥
चमर ! तए साहुकयं सामीसरणं पवज्जमाणेणं । जं सव्वस्सवि सरणं एसो च्चिय वसणपत्तस्स ॥ ४२ ॥
जा य तुमे गलगज्जी सुराण पुरओ कया विगयसङ्कं । निव्वडिया सावि तुहं सामीसरणं पवन्नस्स ॥ ४३ ॥
इय जम्पिऊण सक्को गओ सठाणं जिणं पणमिऊणं । चमरोऽवि पायवडिओ थुणइ जिणिन्दं भयविमुक्को ॥४४॥
*नाहु ! अणाहहँ वीर ! तं सि अप्पडिहयसासण दुट्ठोवद्दवदुट्ठरिट्ठकम्मट्ठविणासण ।
सरणु अन्नु भवरन्नि देव दुक्खियहं न विज्जइ तुम्ह चेव ओलग्ग तेण इह वित्तसेहि किज्जइ ॥ ४५ ॥
धन्नु सलक्खणु सो कयत्थु जो पइं आराहइ वग्गणु करेविणु तुम्ह सग्गु अपवग्गु पसाहइ ।
पइं सामिउ को लहइ एत्थु पेडिहय सव्वावइ फलइ पुन्नु जसु सो जि देव ! चिन्तामणि पावइ ॥ ४६ ॥
बलि किज्जउ नरजम्मु तासु बलि किउ देवत्तणु भत्तिभरेण करेइ देव ! जो तुह भिच्चत्तणु ।
मह लीणह पयकमलि एक्कपत्थण णिसुणिज्जउ जह तुह दंसणु लहिमि सामि ! भवि भवि तह किज्जउ ॥४७॥
इय थोउं असुरिन्दो विलक्खवयणो गओ नियं ठाणं । भयवं पि विहरमाणो कोसम्बिपुरीए संपत्तो ॥४८॥
तत्थ सयाणियनामो राया भज्जा मिगावई तस्स । तम्मन्ती य सुगुत्तो नन्दा पुण पणइणी तस्स ॥ ४९ ॥

---

१ ब–वि । २ अ–प्पडि° । ३ अ–°भावइ । ४ व–दुलहु । * रोलावृत्तानि ।

नन्दामियावईओ परोप्परसहीओं परमसड्ढीओ। तत्थ य भयवं गिण्हइ अभिग्गहं किण्हपक्खम्मि ॥१२५०॥
पोसस्स पडिवयाए दव्वाइचउव्विहं पि दुरणुचरं। सुप्पट्ठियकुम्मासे कप्पन्ति उ दव्वओ मज्झ ॥ ५१ ॥
खेत्तम्मि एलुगाए अन्तो बाहिं च कमजुयं काउं। कालम्मि नियत्तेसुं भिक्खाचारीसु भावे य ॥ ५२ ॥
निवधूया दासत्तं पत्ता मुण्डियसिरा नियलबद्धा। रुयमाणी अट्ठमपारणम्मि जइ देइ तो कप्पे ॥ ५३ ॥
कुणइ ये भिक्खायरियं पुरीए नीउच्चमज्झिमकुलेसु। तीए सव्वपरीसहउदंओ तो तेसि सहणत्थं ॥ ५४ ॥
हिण्डिय चउरो मासे अन्नम्मि दिणे गिहम्मि नन्दाए। भिक्खट्ठमणुपविट्ठो विन्नाणो तीएँ वीरजिणो ॥ ५५ ॥
परमायरेण भिक्खा आणीया निग्गओ य सो[3] भयवं। ताहे अहो! अधन्ना इय नन्दा खेयमावन्ना ॥ ५६ ॥
दासीहि य सा भणिया एस रिसी पइदिणं इहागच्छे। ताए नायं नूणं अभिग्गहो सामिणो कोई ॥ ५७ ॥
सुट्ठुयरं उव्विग्गा पुच्छइ उव्वेयकारणममच्चो। सा भणइ अम्ह मन्तित्तणेण किं पावमूलेणं ॥ ५८ ॥
किं वा तुह बुद्धीए अभिग्गहं जं न मुणसि जयगुरुणो। अज्ज चउत्थो मासो न लहइ मणचिन्तियं भिक्खं ॥५९॥
सो भणइ पिए चिट्ठसु वीसत्था ता करेमि कल्लदिणे। जह लहइ जिणो भिक्खं कप्पे य इमम्मि वट्टन्ते॥१२६०॥
तत्थागया मिगावइपडिहारी विजयनामिया कह वि। साहइ मिगावईए सा गन्तुं तं समुल्लावं ॥ ६१ ॥
सावि महादुक्खत्ता जाया रन्ना य पुच्छिया भणइ। किं रज्जेण मए वा तुह जं सामी विहरमाणं ॥ ६२ ॥

---

१ अ–य। २ अ–स। ३ व–तो। ४ व–कुणइ। ५ व–जप्पे य।

णियनयरीए न याणसि अभिग्गहं वावि तस्स न मुणेसि। एत्तियकालो वट्टइ अलद्धभिक्खो भमइ सामी॥६३॥
मा कुणसु देवि! अधिइं एत्तियकालं न किं पि मे नायं। संपइ सामिअभिग्गहपूरणकज्जे जइस्सामि ॥ ६४ ॥
अंबाडिओ अमच्चो अम्हं चिन्तेसि सयलकज्जाइं। जयगुरुपारणकज्जे कीस पमत्तोऽसि इय भणिउं ॥ ६५ ॥

अमच्चेण भणियं—

सामि! न नायं संपइ करेमुवायं तओ य वाहरइ। तच्चावाई नामं ओज्झायं धम्मसत्थविउं ॥ ६६ ॥

भणिओ य—

तुह सत्थे आयारो वन्निज्जइ चेव सव्वधम्मीणं। ता मुणसु जिणाभिग्गहरूवं होऊण अभिउत्तो॥ ६७ ॥
सो भणइ नियविवक्खा संभूयाभिग्गहा बहुपयारा। दव्वाइएहिँ भणिया सत्त य पिण्डेसणा चेव ॥ ६८ ॥
असंसट्ठा उँ संसट्ठा उद्धडा अप्पलेविया। उग्गहिया पग्गहिया सत्तमुज्झियधम्मिया॥ ६९ ॥
ता सामि! परविवक्खा न मुणिज्जइ राइणा तओ लोगो। सव्वोऽवि समाइट्ठो जत्तेणं सामपुव्वं तु॥१२७०॥
वीरजिणोऽभिग्गहिओ गोयरचरियं करेउ ता तुब्भे। सामिस्स देह भिक्खं इमिणा इमिणा पयारेण॥७१॥
सो धम्मत्थी वियरइ बहुयपयारेहिँ सत्थभणिएहिं। सामी न चेव गिण्हइ जणो य सव्वोऽवि उव्विग्गो॥७२॥

इओ य पुव्वं—

१ ब—°वायं। २ ब—°त्थवियं। ३ ब—°याविक्खा। ४ ब—संसट्ठा य। ५ ब—करेइ। ६ अ—य।

दहिवाहणगहणत्थं चम्पं वेढइ सयाणिओ राया। एगाए रत्तीए नावाकडगेण गन्तूणं ॥ ७३ ॥
दहिवाहणोऽवि नट्ठो चम्पाए जग्गहो नरिन्देण। घोसाविओ य सेणालोगेण य लूसिया नयरी ॥ ७४ ॥
दहिवाहणस्स रन्नो वसुमइधूयाए संजुया गहिया। भयभीया एगेणं वण्ठेणं धारिणी देवी ॥ ७५ ॥
वलिओ सयाणियनिवो सो वण्ठो भणइ एस मे भज्जा। होही इमाएँ धूयं एयं पुण विक्किणिस्सामि ॥ ७६ ॥
तो धारिणी विचिन्तइ एसा बाला अणज्जहत्थगया। कमवत्थं पाविस्सइ न नज्जए[2] हा! विहिविलासो ॥ ७७ ॥
मज्झं पि सीलखलियं होही तं तु जसधम्मनासणयं। सुद्धस्स वरं मरणं मा जीयं सीलखलियस्स ॥ ७८ ॥
हा हियय! किन्न फुट्टसि बन्धुविउत्ताए वसण[3]वडियाए। सज्झ तुमं इय दुस्सहदुक्खेणं सा[4] उ कालगया ॥ ७९ ॥
अव्वत्तसरं रोयइ जणणीमरणेण वसुमई दीणा। तो सो वण्ठो चिन्तइ मरिही एसावि जइ किञ्चि ॥ १२८० ॥
जम्पामि अजुत्तमहं तो मोल्लं वि हु न होइ इय नाउं। अणुयत्तंतेण दढं कोसम्बिपुरीएँ आणीया ॥ ८१ ॥
वीहीएँ ओडिया[5] सा दिट्ठा य धणावहेण इब्भेण। अणलक्खियावि लावन्नपुन्नसव्वङ्गसोहिल्ला ॥ ८२ ॥
चिन्तियं च[6] णेण—
आगीएँ चेव नज्जइ ईसरधूया नरिन्दधूया य[7]। एसा विसमं पत्ता हन्त! अवत्थं विहिवसेणं ॥ ८३ ॥
ता मा वसणं दीहं पावउ करुणापवन्नचित्तेणं। जं मग्गियमोल्लेणं गहिया सा सेट्ठिणा तेणं ॥ १२८४ ॥

---

१ अ–°न्ने लोगेणं लू°। २ ब–°जई। ३ अ–°पडियाए। ४ अ–साहु। ५ ब–ओड्डीया दि°। ६ ब–च तेण। ७ ब–वा।

नीया य नियघरम्मी कासि तुमं पुच्छिया न साहेइ । रुयइ परं पव्वालियगण्डयला अंसुधाराहिं ॥ ८५ ॥
पियवयणेहिं सनेहं संठविया 'बेट्टिय त्ति पडिवन्ना । ण्हावणभोयणवत्थाइएहिं सम्माणिया घणियं ॥ ८६ ॥
मूला य नियय भज्जा भणिया धूया तुहेस ता सम्मं । तह कायव्वं जह सरइ नेव नियजणणिजणयाणं ॥ ८७ ॥
चिट्ठइ य कुलहरम्मि व सा निव्वुयमाणसा गिहे तम्मि । विणएणं सीलेण य सव्वोऽवि य रंजिओ लोगो ॥
गिहवासी पुरवासी भणइ अहो ! सीलचन्दणा एसा । तो तीएँ बीयनामं संजायं चन्दण त्ति फुडं ॥ ८९ ॥
एवं वच्चइ कालो मूला पुण मच्छिरिज्जए हियए । तीए उवरि घणावहबहुमाणं पेच्छमाणी उ ॥ १२९० ॥
चिन्तइ य—
सव्वोऽवि जणो पायं अहिणववत्थुम्मि कुणइ अणुरायं । चिरपरिचियमवधीरइ ता जइ एसो इमं भज्जं ॥
कुणइ गुरुरायरत्तो ता गेहअसामिणी अहं होमि । इय सा पावा तीए चिट्ठइ छिड्डाइँ जोयन्ती ॥ ९२ ॥
सो सेट्ठी मज्झण्हे वीहीओ आगओ गिहे विजणे । एगम्मि दिणे नत्थि उ जो कोइ विसोयए चलणे ॥ ९३ ॥
ताहे चन्दणबाला उवट्ठिया तत्थ पाणियं घेत्तुं । वारन्तस्सवि य बला आढत्ता सोहउं चलणे ॥ ९४ ॥
एत्थन्तरम्मि तीए छुट्टा केसा सहावसोहिल्ला । पडिहिन्ति कद्दमे इय चिन्तेउं सेट्ठिणा झत्ति ॥ ९५ ॥
हत्थट्ठियलीलाजट्ठियाएँ धरिया तहेव बद्धा य । [3]ओलोवणोवविट्ठा मूला चिन्तेइ तं दट्ठुं ॥ ९६ ॥

---

१ क—बिट्टिय । २ ब—य । ३ गवाक्षस्था इत्यर्थः ।

नूण विणट्ठं कज्जं ता तरुणो चेव छिज्जए वाही । जइ पुण परिणेइ इमं ता अज्ज मुहे ठवइ छारो ॥ ९७ ॥

अन्नं च—

वँरि हउं मुय वरि हउँ अजाय वरि विसहरि खद्धी । वरि उक्कीसूलिधरिं भिन्न वरि हुयवहि दद्धी ।
वरि उब्बन्धिय रुक्खडालि वरि खड्डहिँ घल्लिय । मं मेइ दिट्ठु सवत्तिजुत्तु पिउ हियडासल्लिउं ॥ ९८ ॥

इय एवमाइ चिन्तिय सेट्ठिम्मि विणिग्गए गरुयरोसा । निद्दयचित्ता पहणइ सिरं च मुण्डावए तीसे ॥९९॥
नियलेहि य बन्धावइ चलणेसुं ओयरम्मि पक्खिवइ । भणइ य जो सेट्ठिस्सा साहिस्सइ सो ममं वइरी॥१३००॥
गेहमागओ य पुच्छइ सेट्ठी सो चन्दणा कहिं चेट्ठे । सूलाए य भएणं न परियणो साहए कोइ ॥ १ ॥
सो सुणइ अह कत्थवि रत्तिं जाणेइ नवरि सा सुत्ता । बीयदिवसे न दिट्ठा पुट्ठा य ण केणई सिट्ठा ॥ २ ॥
तइयदिणे परिकुविओ भणइ य मारेमि जइ न साहेह । ताहे एगा थेरी चिन्तइ किं मज्झ जीएणं ॥ ३ ॥
सा जियउ महाभागा मज्झवि जीएण पाविया एसा । सूला जं सियचीयाससिलेहानिक्कलङ्काए ॥ ४ ॥
एईए इमं ववसइ नरयनिमित्तं तओ य थेरीए । सेट्ठिस्स जहावत्तं मूलाए चेट्ठियं कहियं ॥ ५ ॥
सेट्ठी वि अहो ! पावा मूला निद्धम्मनिद्दयसहावा । इय चिन्तन्तो ओयरगदारमुग्घाडए खिप्पं ॥ ६ ॥

---

१ ब–छिज्जए य जह । २ ब–°ब्भासू° । ३ अ–ओलंबि° । ४ ब–मइ । ५ ब–°य । ६ ब–उघ° । ७ ब–चिट्ठ° । ८ ब–°त्थइ ।

* रोलावृत्तमिदम् ।

तं दट्ठुं छुसियङ्गिं तिरुक्खुक्खकिलालियं सुदीणमुहं । रे जीव ! सएच्छु वुक्कयकम्मफलं ऐस भावन्ती ॥ ७ ॥
बाहजलभरियनयणा गुरुदुक्खं पावए जलं थोवं । नियइ य भोयणजायं णत्थि य भवियव्वयवसेणं ॥ ८ ॥
कुम्मास च्चिय दिट्ठा न य दिट्ठं तत्थ भायणं किं पि । उस्सुगभावेणं च्चिय सुप्पे काऊण कुम्मासा ॥ ९ ॥
पासेसु पुत्ति ! एए तुह भञ्जावेमि जाव नियलेऽहं । इय भणिय तं पणामिय लोहारघरं गओ सेट्ठी ॥ १३१० ॥
सा तयवत्था सुमरिय पिउगेहं एत्थिणि व्व नियजूहं । मुत्ताहलसरिसाइं रोयइ अंसूणि मुयमाणी ॥ ११ ॥
जणयविओगं पत्ता जणणीमरणं च बन्धुविरहं च । परदेसमिमवत्थं हा हा ! देवस्स परिणामो ॥ १२ ॥
तारिसकुलजायाए तारिसलीलाए एरिसं वसणं । ता नत्थि सा अवत्था कम्मवसा जा न संपडइ ॥ १३ ॥
एवं चिन्तेमाणी उद्धठिया गरुयदुक्खपब्भारा । पुरओ कयसुप्पा सा चिट्ठइ दारं पलोयन्ती ॥ १४ ॥
जइ कोइ एज्ज अतिही ता अट्ठमपारणं करेमि अहं । एए च्चिय कुम्मासे दाउमवत्थोचियं तस्स ॥ १५ ॥
एत्थन्तरम्मि सामी पत्तो पुन्नाणुभावओ तीए । सा दट्ठुं भयवन्तं खणेण जाया विगयदुक्खा ॥ १६ ॥
गुरुहरिसभरा चिन्तइ दरिद्दगेहे हिरन्नवुट्ठि व्व । संपत्तो मम भयवं कयपुन्नाए इहावसरे ॥ १७ ॥
तो सुप्पं दरिसित्ता पयमेगं काउमेलुया बाहिं । धीयं चन्तो पभणइ भयवमणुग्गहह कुम्मासे ॥ १८ ॥
पुन्नो अभिग्गहो मे दव्वाइचउव्विहोऽवि इय नाउं । कुम्मासग्गहणत्थं पसारिओ सामिणा पाणी ॥ १९ ॥

१ ब–दट्ठुं त । २ ब–ग्व । ३ ब–°क्खो पायए । ४ ब–थोय । ५ ब–°सूइं । ६ ब–पुरओ । ७ अ–°चिए । ८ ब–°लुगा । ९ ब–गन्तो ।

दिन्ना य चन्दणाए पञ्च य दिव्वाणि पाउभूयाणि । जिणपारणगं जायं पञ्चदिणेणूणछम्मासे ॥ १३२० ॥
देवा य सन्निवइया केसा तीए य वरतरा जाया । तुट्टा तड त्ति नियला सुवन्नमणिनेउरा भूया ॥ २१ ॥
अमरेहिं य सा विहिया सव्वालङ्कारभूसियावयवा । पहयमहिरेणुउदगं वुट्ठं हरिचन्दणुम्मीसं ॥ २२ ॥
मुक्काइं अंमरेहिं दसद्धवन्नाइं सुरहिकुसुमाइं । पहयाओ दुन्दुहीओ चेलुक्खेवो कओ परमो ॥ २३ ॥
घुट्ठं च अहो ! दाणं गयणे सक्को समागओ तुट्ठो । कोडीओ अद्धतेरस तत्थ हिरन्नस्स वुट्ठाओ ॥ २४ ॥
गायन्ति य नच्चन्ति य वायन्ति पढन्ति तहवि मुञ्चन्ति । उक्किट्ठिनायममरा पारणए तम्मि वीरस्स ॥ २५ ॥
जाओ पुरे पघोसो चन्दणबालाएँ पुन्नकलियाए । पाराविओ मुणिन्दो धणावहो तो समावन्नो ॥ २६ ॥
राया मिगावई वि य नन्दामच्चो य आगया तत्थ । दट्ठुं पारणमहिमं परमपमोयं गया सव्वे ॥ २७ ॥
दहिवाहणस्स रन्नो संपुलओ नामकञ्चुई जो उ । बन्दित्तणाणीओ सो पेच्छिवि चन्दणकुमारिं ॥ २८ ॥
चलणेसु पडिय रोयइ रन्ना पुट्ठो य का इमा कन्ना । दहिवाहणस्स रन्नो एसा धूय त्ति सो आह ॥ २९ ॥
तं आलिङ्गिय पभणइ मिगावई एस भइणिधूया मे । राया हिरन्नवुट्ठिं गेण्हन्तो वारिओ हरिणा ॥ १३३० ॥
जस्सेसा भो ! वियरइ तस्स इमा होइ पुच्छिया सा य । तायस्स मए दिन्नं हिरन्नमेयं ति पडिभणइ ॥ ३१ ॥
सक्केण निवो भणिओ एसा वीरस्स सिस्सिणी पढमा । होही चरिमसरीरा केवलनाणम्मि उप्पन्ने ॥ ३२ ॥

---

१ ब–अइभरेहिं । २ ब–°वइ ।

ता संगोवाहि तुमं परिवालसु आयरेण परमेणं। रन्ना तह त्ति भणिउं कन्नन्तेउरगिहे नीया ॥ ३३ ॥
मूला धणावहेणं निच्छूढा तांडिया[1] तह जणेणं। निन्दित्ता खिंसित्ता विगोइया नयरमज्झम्मि ॥ ३४ ॥
भयवं पि विहरमाणो छम्माणीगाममागओ तस्स[2]। याहिं पडिमाएँ ठिओ तत्थवि कुम्मारगामे व्व ॥ ३५ ॥
गोवो सामिसमीवे गोणे मुञ्चइ गया य ते अडविं। सो आगओ चिरेणं पुच्छइ देवज्जगा[3] कत्थ ॥ ३६ ॥
मज्झ बइल्ला सामी मोणेणं चिट्ठए तओ कुविओ। कन्नेसु कडसलागा दोसु वि पक्खिवइ जा मिलिया॥ ३७॥
दोन्नि वि मज्झे मूलाओं भञ्जए उक्खणेउ मा कोइ। कम्मं तिविट्ठुकाले जमज्जियं तं उइन्नमिणं ॥ ३८ ॥

भणियं च—

कन्नेसु तउयतत्तं गोवस्स कयं तिविट्ठुणा रन्ना। कन्नेसु वद्धमाणस्स तेण छूढा कडसलागा ॥ ३९ ॥
तित्थयरस्सवि एवं कडाण कम्माण नत्थि मोक्खो त्ति। इय मुणिय बन्धहेऊ वुहेहिँ सइ वज्जियव्वो त्ति॥१३४०॥

भावेइ य भयवं—

सयमेव कँडं एयं[4] इहइं पि अकज्जयारिणो दण्डो[5]। अकयं कोइ न पावइ भगीरही नागदहणं[6] व्व ॥ ४१ ॥
सम्ममहियासमाणो सामी तं वेयणं विसुद्धमणो। मज्झिमपुरम्मि पत्तो सिद्धत्थो तत्थ अत्थि वणी ॥ ४२ ॥

---

१ अ–घाडिआ। २ अ–तत्थ। ३ ब–सय। ४ ब–कयं। ५ ब–इण्डो। ६ अ–°दवणं व।

सल्लवियणाकिलन्तो तत्थ ठिओ खरगवेज्जेणं ॥ ४३ ॥
तस्स गिहम्मि पविट्ठो सामी दिट्ठो य तस्स मित्तेणं । सिद्धत्थोऽवि य वन्दइ भयवन्तं थुणइ देइ वरभिक्खं। खरगोऽवि य भणइ अहो ! समत्थलक्खणजुओ भयवं ॥
सिद्धत्थोऽवि य वन्दइ भयवन्तं थुणइ देइ वरभिक्खं । जोएह कहिं सल्लो पलोइओ तेण दिट्ठा य ॥ ४५ ॥
किन्तु ससल्लसरीरो संभन्तमणो य भणइ सिद्धत्थो । अवणेसु इमा सिग्घं पुन्नं होही तुह महन्तं ॥ ४६ ॥
कन्नेसु कडसलागा सिट्ठासु य तासु भणइ सिद्धत्थो । उज्जाणठियस्स गया पडिमावत्थस्स वीरस्स ॥ ४७ ॥
निप्पडिकम्मो भयवं नेच्छइ किरियं तओ य पडियरिउं । अब्भङ्गिय सव्वङ्गं सम्मद्दिय मउयहत्थेणं ॥ ४८ ॥
सिद्धत्थो खरओ तह बहुपुरिसजुया य ओसहजुया य । अब्भङ्गिय सव्वङ्गं सम्मद्दिय मउयहत्थेणं ॥ ४८ ॥
सिद्धत्थो खरओ तह बहुपुरिसजुया य ओसहजुया य । उक्कड्ढिया सलागा [3]दक्खबलवन्तपुरिसेहिं ॥ ४९ ॥
बहुपुरिसपरियतणुणो दोहिं व सण्डासएहिं समकालं । मुक्को महन्तनाओ तत्थ महाभइरवं जायं ॥ १३५० ॥
तासु य ससोणियासुं कड्ढिज्जन्तासु वेयणवसेणं । वन्दित्ता खामित्ता गया गिहं सेट्ठिविज्जा उ ॥ ५१ ॥
संरोहणोसहेणं संरोहित्ता वणे मणे तुट्ठा । वन्दित्ता खामित्ता गया गिहं सेट्ठिविज्जा उ ॥ ५१ ॥
संरोहणोसहेणं संरोहित्ता वणे मणे तुट्ठा । वन्दित्ता खामित्ता गया गिहं सेट्ठिविज्जा उ ॥ ५१ ॥
सव्वुक्कोसुवसग्गा सीयं कडपूयणा कयं पढमो । वीओ य कालचक्कं सल्लुद्धरणं इमं तइओ ॥ ५२ ॥
सत्तमपुहवीएँ गओ गोवो मरिऊण सेट्ठिवेज्जा य । सुरलोयं सुहभावा महन्तवियणं कुणन्तावि ॥ ५३ ॥

अओ च्चेव भणियं—

सुहपरिणामो निच्चं कायव्वो जेण बन्धमोक्खाणं । सो चिय परमं अङ्गं नायं पुण्डरियकण्डरिया ॥ ५४ ॥

---

१ ब–॰यहि कहिं स । २ ग–अप्प॰ । ३ अ–॰लक्ख॰ । ४ अ–सुसो॰ ।

दिव्वादी उवसग्गा सम्मं अहियासिया इय जिणेणं । पडिकूला अणुकूला छउमत्थावत्थकालम्मि ॥ ५५ ॥

छउमत्थकालमाणं पुण इमं—

बारसवासा सड्ढा पक्खो तवपारणादिणेहिं इमो । वीरस्स दिक्खदिणसंजुओ य छउमत्थपरियाओ ॥ ५६ ॥
एयम्मि य परियाए जो अणुचिन्नो तवो जिणवरेणं । वीरेण भगवया तं कहिज्जमाणं निसामेह ॥ ५७ ॥
नव चउमासियखमणे छ प्पुण दोमासिए अकासी य । बारस य मासियाइं बावत्तरि अद्धमासाइं ॥ ५८ ॥
एगं पुण छम्मासं दोन्नि य तेमासियाइँ खमणाइं । अड्ढाइयमासाइं दो दोन्नि दिवड्ढमासाइं ॥ ५९ ॥
दोहिं अहोरत्तेहिं भद्दप्पडिमं अकासि वीरजिणो । चउहिं च महाभद्दं दसहिं पुणो सव्वओभद्दं ॥ १३६० ॥
पढमाए उस्सग्गो चउजामा चउदिसिं पि पत्तेयं । बीयाएँ अहोरत्तं तं चिय तइयाएँ[1] दिसिदसगे ॥ ६१ ॥
पंचदिवसेहिँ ऊणं खमणं छम्मासियं च कासी य । गोयरचरियसमेयं घोराभिग्गहजुयं वीरो[2] ॥ ६२ ॥
बारस य एगराइयपडिमाओ अट्ठमेण भत्तेणं । चरिमाए रयणीए काउस्सग्गोववेयाओ ॥ ६३ ॥
दो चेव उ छट्ठ सए अउणत्तीसे अकासि जिणवसभो । कासी[3] य निच्चभत्तं चउत्थभत्तं च न कयाइ ॥ ६४ ॥
अउणापन्नं तिन्नि य सयाणि वीरस्स पारणदिणाणं[4] । बहुयसयाणि य आसी उक्कुडुयनिसेज्जपडिमाणं ॥ ६५ ॥
एवं तवो गुणरओ छउमत्थो[5] विहरिउं अपडिबद्धं । घोरं परीसहचमुं अहियासिन्तो महावीरो ॥ ६६ ॥

---

१ ब—तइए दिसा° । २ ब—धीरो । ३ ब—आसी । ४ अ—°णेणं । ५ ब—°मत्थं ।

जम्भियगामम्मि गओ भयवं उज्जुवालिया नई तत्थ । तीए उत्तरकूले सामागकुडुम्बिणो खेत्ते ॥ ६७
सालदुमस्स य हेट्ठा अपाणएणं च छट्ठभत्तेणं । उक्कुडुयनिसेज्जाए ठियस्स आयावमाणस्स ॥ ६८ ॥
करणमपुव्वं पाविय सुक्कज्झाणेण मोहपयडीओ । अणमिच्छमीससम्मं अठ नपुंसित्थिवेयं च ॥ ६९ ॥
हासाइछक्क पुंवेयमह य कोहाइए य संजलणे । खविऊण खीणमोहस्स गुत्तमणवयणकायस्स ॥ १३७० ॥
हत्थोत्तरजोगेणं वइसाहे सुद्धदसमिअवरण्हे । वीरवरस्स भगवओ उप्पन्नं केवलं नाणं ॥ ७१ ॥

अवि य—

घणघाइकम्मरयणीखयम्मि तमतिमिरनासणो सुहओ । कयभवियकमलबोहो कुतित्थिगहपहविणासयरो ७२॥
केवलसहस्सकिरणो उइओ वीरस्स भुयणपणयस्स । लोयालोयपयासी अत्थमणविवज्जिओ विमलो ॥ ७३ ॥
उप्पन्ने य अणन्ते नाणे वीरस्स सुरवरा सव्वे । चलियासणा सपरिसा समागया चउनिकायावि ॥ ७४ ॥
आणन्दनिब्भरमणा सव्वे ते बहलपुलइयसरीरा । वीरस्स कुणन्ति तहिं केवलनाणुप्पया महिमं ॥ ७५ ॥

तहाहि—

*वरिसिउ गन्धोदगपुप्फपूरु अप्फालिउ विविहपयारु तूरु ।
तहिं ताडिय दुन्दुहि सुरगणेहिं जिणनाणमहिमहरिसियमणेहिं ॥ ७६ ॥

---

१ ब—°ममभिग° । २ ब-उज्जालि° । ३ ब—हत्थु° । * प्रज्झटिकावृत्तपञ्चकम् ।

सुरगायण गायहिँ गेउ तारु किवि पढेहि वीरु तिहुयणह सारु ।
उक्कुट्ठि नाउ केइ वि कुणन्ति जय जयहि देव ! केइ वि भणन्ति ॥ ७७ ॥
गज्जन्ति केइ नहि उल्ललन्ति किवि मयगलु नावइ गुलुगुलेन्ति ।
महिवट्टि केइ पुणु पुणु रुलन्ति मयमत्त जेमे केइ वि घुलन्ति ॥ ७८ ॥
अट्टट्टहाससद्दं हसन्ति रोमञ्च सव्वगत्तेहिँ वहन्ति ।
इय हरिसचेट्ठ बहुविह करेन्ति खणि अन्नुणाहिँ तहिँ संभरन्ति ॥ ७९ ॥
नच्चन्ति पवरकरणङ्गहार सुररमणिहियघोलन्तहार ।
किउ अमरिहिँ चारु समोसरणु तहिँ जिणु निविट्ठु गयजरमरणु ॥ १३८० ॥
सक्कोऽवि हट्ठतुट्ठो काऊण पयाहिणं च तिक्खुत्तो । पणमित्तु महावीरं संथुणइ सुगहिरनिग्घोसो ॥ ८१ ॥
*जय जिणेसर ! जय जयाणन्द !, जय जीवरक्खणपरम !, जय समत्थतिहुयणदिवायर[3] ! । जय भीसण-भवमहण !, जय अपारकारुन्नसायर !।
जय सिवकारण ! सिवनिलय !, वद्धमाण ! जिणइन्द ! । तिहुयणपत्थियकप्पतरु !, जय जय पणयसुरिन्द ! ८२॥

---

१ अ–°ढहि । २ व–जेम्व । ३ अ–°कर । * वस्तु रड्डा वा वृत्तम् ।

सरयससहरसरिसत्तुहसोह !, सिद्धत्थनिवकुलतिलय !, वरविसिद्दकन्दुट्टलोयण !। चन्दद्धसमभालयल !, परमरूयभुवणप्पमोयण !।

तुह दंसण मिच्छत्तहर, पावगण्ठिसुपयण्ड !। भवसयसंचिउ मज्झु गउ, गुणसायर ! सयखण्डु ॥ ८३ ॥

करणतक्करपसरनिद्दवण !, मणमल्लवग्गणमहण !, चउकसायवणगहणमोडण !। कन्दप्पकुञ्जरदमण !, मोहमूलभववेल्लितोडण !।

निकल निरञ्जण अजरमर, कयकम्मिन्धणदाह । सरणु असरणह मज्झु तुहुं, वद्धमाणजिणनाह ! ॥ ८४ ॥

बहुपरीसहसमरसंघट्टसोडीर ! दुद्धरधरियबम्भचेरगुरुभर ! सुलक्खण !। अइदुक्करतवियतव !, खन्तिसूर ! तियलोक्करक्खण !।

जगबन्धव ! पइं विन्नवउं, करि मह्णु एक्कु पसाउ । भवसायरि निवहन्तु मइं लहु उद्धरहि वराउ ॥ ८५ ॥

एत्थन्तरम्मि य—

पव्वज्जाइगुणाणं पडिवत्तिखमो न कोइ इह अत्थि । इय नाउं खणमेगं केवलमहिमं सुरेहिं कयं ॥ ८६ ॥

जीयं ति अणुभवेउं सुरकयवरकणयकमलनवगम्मि। चरणे विनिक्खिवन्तो चउविहसुरसङ्घपरियरिओ॥ ८७॥

१ ब—°सट्टकन्दोट्ट° । २ ब—°रूव° । ३ ब—मज्झ° । ४ अ—°दवण । ५ ब—°वल्लि° । ६ अ—°दाहु । ७ न-मज्झ । ८ ब—°दुत्तर° । ९ ब—जय° ।

गन्तूण जोयणाइं बारसरयणीएँ संठिओ वीरो । नयरीए अपावाए महसेणवणम्मि उज्जाणं ॥ ८८ ॥
तत्थत्थि सोमिलज्जो त्ति माहणो तस्स जागकालम्मि । बहवे दियाइलोया समागया जन्नवाडम्मि ॥ ८९ ॥
एगन्ते य विवित्ते उत्तरपासम्मि जन्नवाडस्स । तो देवदाणविन्दा करिन्ति महिमं जिणिन्दस्स ॥ १३९० ॥
देवेहिँ समोसरणं पुणोऽवि रइयं समन्तओ रम्मं । तं चिय संखेवेणं वन्निज्जन्तं निसामेह ॥ ९१ ॥
तणकट्ठसक्कराईं केइ सुरा आहुणित्तु वाएणं । जोयणमेत्तं भूमिं सोहेन्ति समन्तओ पढमं ॥ ९२ ॥
काऊणमब्भवद्दलमन्ने गन्धोदगं तु वासन्ति । वरसुरहिपरिमलुग्गारमणहरं सहियमहिरेणुं ॥ ९३ ॥
अन्ने उ जच्चकञ्चणसिलबद्धतलं कुणन्ति धरणियलं । आयंसतलं व समं भासुरमणिरयणविच्छुरियं ॥ ९४ ॥
कप्पसुरा पायारं पढमं विरयन्ति जच्चरयणमयं । वरमणिकविसीसजुयं कमतणुयं मणहरुत्तुङ्गं ॥ ९५ ॥
उत्तत्तकणयघडियं जोइसवासी कुणन्ति बीयं तु । रयणकविसीसयेहिं[2] किरणेहिँ निबद्धसुर[3]चावं ॥ ९६ ॥
उज्जलकलहोयसिलाविणिम्मियं पवरकणयकविसीसं । तइयं बहिपायारं भवणवइसुरा उ विरयन्ति ॥ ९७ ॥
उत्तुङ्गरयणतोरणरेहिल्ला वरपडायसोहिल्ला । उभओ पासे पउमप्पिहाणवरकलसपरिकलिया ॥ ९८ ॥
वररूवसालिभञ्जियसयकलिया मयरमुहविराइल्ला । सरयब्भखण्डपण्डुरहारावलिसारछत्तजुया ॥ ९९ ॥
विप्फुरियकिरणबहुभेयरयणरइया मणोहरायारा । एक्केक्के पायारे चउरो चउरो कया दारा ॥ १४०० ॥

१ ब–सोहि° । २ ब–यन्नुं । ३ अ–°परचा° । ४ ब–ऊणयधम्मविच्छिन्ना ।

मघमघमहन्तगन्धा विरयन्ति य धूयघडियाओ ॥ १ ॥
कालागुरुहरियन्दणकप्पूरतुरुक्ककुन्दुरुक्केहिं । मघमघमहन्तगन्धा विरयन्ति य धूयघडियाओ ॥ १ ॥
चउसोयाणपरम्परकलिया वरकमलविमलजलपुन्ना । विरयन्ति सुरा वावी पुव्वाइदिसासु चत्तारि ॥ २ ॥
तो पढमबीयसालन्तरम्मि पुव्वुत्तरम्मि दिसिभाए । विरयन्ति देवछन्दं विस्सामत्थं जिणवरस्स ॥ ३ ॥
सीहासणं सपीढं चीक्खलं देवछन्दयं चमरे । छत्तत्तयमिचाई वन्तरदेवा विउव्वन्ति ॥ ४ ॥
रइयम्मि समोसरणे एवं सूरोदए जिणो एइ । दोहिं पउमेहिं पाए ठवयन्तो मग्गओ सत्त ॥ ५ ॥
आगच्छन्ति य पउमा तेसिं जं जं अपच्छिमं होइ । तं तं अग्गे गन्तुं पयठाणे ठाइ वीरस्स ॥ ६ ॥
अह पुव्वदारेणं पविसिय काउं पयाहिणं वीरो । पणमिय तित्थं उवविसइ आसणे पुव्वदिसिसमुहो ॥ ७ ॥
सेसदिसासुं अमरा जिणपडिरूवाइं तिन्नि उ कुणन्ति । तेसिं पि तयणुरूवं जिणप्पभावा हवइ रूवं ॥ ८ ॥
उवविट्ठस्स भगवओ अट्ठवि रायन्ति पाडिहेराइं । कहमाणाइँ तिहुयणसामित्तं जिणवरिन्दस्स ॥ ९ ॥

तहाहि—

तुङ्गवट्टुलु[1] मसिणथुडनालु, वेरुलियसमबहलदलु, घणविसालसमसालसालिउ । मयरन्दलालसभसलपि-
ज्जमाणकुसुमोहमालिउ[2] ।
वीरह उवरि असोयतरु रविकरपहहरु, भाइ । पवणन्दोलपवालकरु, हरिसिं नचइ नाइ ॥ १४१० ॥

१ ब–°वट्टुल । २ ब–°मोहु° ।

विण्टसंठियसुरहिगन्धड्ढ, जलथलयंरुसंभवहं, पञ्चवन्न सुरगणविमुक्किय । आजाणुउस्सेह तहिं, गन्धलुद्धभमरहं अचुक्किय ।

सहइ समन्ता जिणवरह वियसियकुसुमहं वुट्ठि । जिणदंसणि उप्फुल्लमुह नाइ पयासइ तुट्ठि ॥ ११ ॥

हरिसवियसियवयणणयणेहिं, हरिणेहिं सुय अइरसिण, विजियसजलजलवाहगज्जिय । अन्नाणतिमिरन्तरियभुवणभावपायडणसज्जिय ।

जिणझुणि पसरइ दसदिसिहिं, तिहुयणजणियपणाम । नं गुरुतमनिद्दोवहयजणपडिबोहणकाम ॥ १२ ॥

खीरसायरलहरिडिण्डीरपण्डुरयरसरयससिकिरणसरिसचिहुरोहसुन्दरु । माणिक्कमण्डियपवरकणयडण्डुरञ्जियपुरन्दरु ।

सुरवइकरकमलट्ठिउं चामरजुयलु ढलेइ । नावइ गुणगणु मुइयमणु पुणु पुणु जिणह नमेइ ॥ १३ ॥

जच्चकञ्चणघडिउ मणिचित्तु, उत्तुङ्गु वित्थरपवरु, नमियमज्झु पेरन्तउद्धुरु । बहुचित्तविछुरियतणु, पडिमरूववरसीहसिन्धुरु ।

सीहासणु तिहुयणगुरुहु सोहइ निरुवमकन्ति । नं रूवन्तरि मेरुगिरि धारइ तणु गुरुभत्ति ॥ १४ ॥

अब्भवज्जियगयणरविकिरणनियरो व्व परिभासुरह, विप्फुरन्ततणुकिरणरइयह । नहविवरपरिसक्किरह,

---

१ व–°तरु° । २ अ–°सिहु । ३ अ–°दण्ड° । ४ व–°ट्ठियं । ५ व–°गण । ६ अ–°मणु । ७ अ–°रूय° । ८ व–°यहं ।

तिमिरनियरमहिवलयनइंयह ।

पसरन्तइ भामण्डलह वीरह निरुवमसोह । [2]नं जिणसेवहिं पट्ठविय दिणयरि नियकिरणोह ॥ १५ ॥

पउरपडिरवभरियनहविवरबहिरीकयजणसवणगुरुचमक्कउक्कन्नवयणेहिं । आयन्निय पसुगणेहिं, कम्पमाण-तणुतरलनयणेहिं ।

सुरदुन्दुहि वज्जन्त तहिं गुरुनिग्घोसमहन्त । हक्कारइ जिणपासि किर सुर नर दूरि चरन्त ॥ १६ ॥

थूलनितूलविमलविलुलन्तमुत्तावलिमालियहं, सरयसोममण्डलरवन्नहं । मणिखण्डपरिमण्डियहं, हरतुसारगिरिसरिसवन्नहं ।

तिहुयणपहुछत्तत्तयह सोहइ उज्जलकन्ति । नं सुरसिन्धुपवाहनियफेणह संठिय पन्ति ॥ १७ ॥

अन्नं च—

रुइरं च धम्मचक्कं णवहरियविरायमाणकरपसरं । नीलमणिरयणमइयं रेहइ पुरओ जिणिन्दस्स ॥ १८ ॥

माणिक्कजडियकञ्चणडण्डो सिञ्जन्तकिङ्किणिकलावो । छज्जइ य महिन्दधओ पुरट्ठिओ भुवणनाहस्स ॥ १९ ॥

सीहासणोवविट्ठे जिणम्मि परिसाउ ठन्ति सट्ठाणे । बारस उ मज्झयारे पढमे पायारवलयस्स ॥ १४२० ॥

भणियं च—

---

१ अ—॰पह । २ अ—जं । ३ अ—॰कन्न॰ । ४ ब—॰ज्जन्ति । ५ अ—॰नेत्तुल॰ । ६ अ—॰लुर॰ । ७ ब—॰न्नहं । ८ अ—॰झओ ।

संजयवेमाणित्थीसंजइ पुव्वेण पविसिउं वीरं । काउं पयाहिणं पुव्वदक्खिणे ठन्ति दिसिभाए ॥ २१ ॥
जोइसियभवणवन्तरदेवीओ दक्खिणेण पविसित्तु । चिट्ठन्ति दक्खिणावरदिसिम्मि तिगुणं जिणं काउं ॥ २२ ॥
अवरेण भवणवासी वन्तरजोइससुरा य अइगन्तुं । अवरोत्तरदिसिभागे ठन्ति जिणं ते नमंसित्ता ॥ २३ ॥
समहिन्दा कप्पसुरा राया नरनारिओ उइन्नेणं । पविसन्ति पणमिऊणं ठन्ति य पुव्वुत्तरदिसाए ॥ २४ ॥

अवि य—

इन्तं महिड्ढियं पणिवयन्ति ठियमवि वयन्ति पणमन्ता । नवि जन्तणा ण विकहा न परोप्परमच्छरो न भयं ॥ २५ ॥
बीयम्मि होन्ति तिरिया तइए पायारमन्तरे जाणा । पायारबहिं तिरियावि केवला मणुयमिस्सा वा ॥ २६ ॥
सच्चवइ समणुगाए जुगवं चिय सव्वसंसयहराए । अमयरसस्साविणीए जोयणनीहारिणीए य ॥ २७ ॥
वाणीए मणहराए कयकिच्चोऽवि हु कहेइ भव्वाणं । तित्थयरनामकम्मोदएण धम्मं महावीरो ॥ २८ ॥
धम्मत्थकाममोक्खा पुरिसत्था एत्थ होन्ति चत्तारि । धम्माओ जेण सेसा हवन्ति ता तम्मि जइयव्वं ॥ २९ ॥
पुरिसेणं बुद्धिमया, सो पुण दुविहो भवे समासेणं । पढमो य समणधम्मो सावगधम्मो भवे बीओ ॥ १४३० ॥
पव्वज्जापडिवत्ती आरम्भपरिग्गहाण चाएण । विहियाणुट्ठाणपवित्तिओ य धम्मो जईणेसो ॥ ३१ ॥
सो पुण दुप्परियल्लो काउरिसाणं विवेगरहियाणं । दुद्धरपञ्चमहव्वयधारणमित्थं जओऽवस्सं ॥ ३२ ॥

---

१ ब—०वरुच० । २ ब—पागा० । ३ ब—उ । ४ अ—०परिग्गहो य । ५ ब—सा । ६ ब—०परियछा । ७ ब—०मेत्थं ।

राईभोयणविरई असन्निहीसंचओ अकिञ्चनं । पिण्डो उग्गमउप्पायणेसणाएँ सया सुद्धो ॥ ३३ ॥
पञ्चसु तहा समीसुं गुत्तीसुं तीसु तवविहाणे य । उज्जमियव्वं निचं ममत्तभावो य न कहिञ्चि ॥ ३४ ॥
असिणाणं जा जीवं भूमीसयणं च तं पि जामदुगं । केसुद्धरणं परजायणं च अवमाणसहणं च ॥ ३५ ॥
गुरुकुलवासो सययं खुहापिवासाइयाँ य जेयव्वा । वावीसं च परीसहसत्तू दिव्वाइउवसग्गा ॥ ३६ ॥
सीलङ्गसहस्साणं भारो अट्ठारसण्ह वोढव्वो । लद्धावलद्धभिक्खावित्ती तह उत्तमा खन्ती ॥ ३७ ॥
जओ—
खन्ती गुणाण मूलं विराहए कोहणो अहिंसाई । दहइ तवसंजमं पि य जहेव मण्डुक्कियाखमओ ॥ ३८ ॥
बम्भाईवयधरणं तवकरणमरन्नवासवसणं च । सज्झाओ सज्झाणं अहलं चिय खन्तिरहियस्स ॥ ३९ ॥
मद्दवमज्जवनिल्लोभया य विणओ य अपडिकम्मत्तं । मासाइया य पडिमा पव्वज्जा दुक्करा एवं ॥ १४४० ॥
निसिउग्गखग्गधारासंकमणं दुक्करं जहा होइ । लोहमयचणयचावणमग्गिसिहाजालपाणं वा ॥ ४१ ॥
सायरबाहुत्तरणं मन्दरगिरितोलणं तुलाए य । चक्कट्ठगमज्झेणं धीउल्लियविन्धणं चेव ॥ ४२ ॥
अहवाऽवि जहा गयणे गङ्गापडिसोयगमणमइकट्ठं । तह साहसरहिएणं पव्वज्जा दुक्करा काउं ॥ ४३ ॥
भणियं च—

१ ब—॰याइ जे॰ । २ अ—॰सग्गो ।

वुब्भन्ति नाम भारा ते च्चिय वुब्भन्ति वीसमन्तेहिं । सीलभरो वोढव्वो जावज्जीवं अविस्सामो ॥ ४४ ॥

अओ य—

विसयसुहपिवासाए अहवा बन्धवजणाणुरागेणं । अचइन्तो बावीसं परीसहे दुस्सहे सहिउं ॥ ४५ ॥
जइ न तरेज्ज विसुद्धं काउं अइदुक्करं समणधम्मं । समणोवासगधम्मं तो कुज्जा सत्तिओ मइमं ॥ ४६ ॥
पढइ पढमं च ताइं सुणेइ जाणेइ गुरुसमीवम्मि । तत्तो गिण्हइ पालइ उवओगपरो सया कालं ॥ ४७ ॥
दुविहतिविहेण पढमो दुविहं दुविहेण बीयओ होइ । दुविहं एगविहेणं एगविहं चेव तिविहेणं ॥ ४८ ॥
एगविहं दुविहेणं एक्केक्कविहेण छट्ठओ होइ । उत्तरगुणसत्तमओ अविरओ चेव अट्ठमओ ॥ ४९ ॥

सो य इमो—

पञ्च य अणुव्वयाइं गुणव्वयाइँ च होन्ति तिन्नेव । सिक्खावयाइँ चउरो सावगधम्मो दुवालसहा ॥ १४५० ॥
थूलपणासववविरई दिसिवयभोगवयणत्थदण्डो य । सम्मइयदेस[2]वगासियपोसहतिहिसंविभागो य ॥ ५१ ॥
वोसिरइ जहासत्तिं थूलं संकप्प[3]ओ निरवराहं । जीवं पडुच्च हिंसं जयणं च करेइ सुहुमेसु ॥ ५२ ॥
थूलमुसावायवए कन्नालियमाइपञ्चभेयं च । गुरुसंकिलेसहेऊ असच्चवयणं विवज्जेइ ॥ ५३ ॥
थूलमदत्तादाणं सचित्ताचित्तमीसविसयं च । जं इह अणत्थहेऊ तं वज्जे जावजीवाए ॥ ५४ ॥

१ ब—चेय । २ ब—०सावगा० । ३ अ—०प्पए ।

वज्जइ थूलमबम्भं परनारितिरिक्खदेविविसयं च। होइ व सदारनिरओं अहव सदारं पि वज्जेइ ॥ ५५ ॥
धणधन्नखेत्तवत्थू रुप्पसुवन्ने तहेव कुवियम्मि। दुपए चउप्पयम्मि य अपरिमियपरिग्गहं वज्जे ॥ ५६ ॥
गणिमं धरिमं मेज्जं पारिच्छिज्जं धणं चउद्धा उ। एयम्मि य पत्तेयं परिमाणं होइ कायव्वं ॥ ५७ ॥
धन्ने सालिजवाई खेत्तं सेक्काइ वत्थु घरहट्टा। रुप्पसुवन्नं दुविहं घडियमघडियं च विन्नेयं ॥ ५८ ॥
कुवियं कडाहिमाई विविहं गिहवक्खरं वियाणाहि। दाससगडाइ दुपयं गोमाइ चउप्पयं नेयं (?) ॥ ५९ ॥
उड्ढमहे तिरियम्मि य दिसिपरिमाणं तु सावओ कुज्जा। परओ सव्वजियाणं अभओ दिन्नो भवइ एवं॥१४६०॥
उवभोगे परिभोगे भोयणओ कम्मओ य वयगहणं। भोयणओ मंसाई कम्मयओ पन्नरसकम्मा ॥ ६१ ॥
मंसमहुमज्जमक्खणपञ्चुम्बरिणन्तकायबहुवीयं। वज्जेइ राइभत्तं अमुणियफलकरगमाईयं ॥ ६२ ॥
सचित्तदव्वविगईवत्थविलेवणविभूसणं मल्लं। तम्बोलण्हाणमब्भङ्गणं च असणाइ नियमेइ ॥ ६३ ॥
इङ्गालीवणसाडीभाडीफोडीसु कम्मलक्खाए। दन्ते रसविसकेसे वाणिज्जं जन्तपीलणयं ॥ ६४ ॥
णिल्लञ्छणकम्मदवग्गिदाणसरदहतलायसोसणया। असईपोसं च तहा जहसत्तीए य नियमेज्जा ॥ ६५ ॥
इङ्गालविक्कयं इट्टवायकुम्भारलोहगाराणं। ठट्ठारभाडिभुञ्जाइयाण वित्तिं विवज्जेइ ॥ ६६ ॥
वणछेयाओ वणविक्कएण फलफुल्लपत्तपणिएण। आरामविक्कएण य जा वित्ती तं विवज्जेज्जा ॥ ६७ ॥
सगडाणं घडणघडावणेण तव्विक्कएण जा वित्ती। तं नियमे सगडाई भाडियकम्मं च वज्जेइ ॥ ६८ ॥

नियमेइ उञ्छसिलकुट्टयत्तंहलखडणमाइणा वित्ती । सव्वेसिमागराणं ववहारे वोसिरेइ सया ॥ ६९ ॥
नहदन्तचमरचम्मं कच्छूरियपूइए ससुत्तीणं । मुत्ताहलसंखवराडेया य जहसत्तिओ नियमे ॥ १४७० ॥
वोसिरइ लक्खजउलोहभाइमहुमज्जलोणियाईणं । विससत्थमुसलजन्तणिउक्खलपेभिईण य वणिज्जं ॥ ७१ ॥
मणुयाण तिरिक्खाण य केसवणिज्जम्मि विक्कयं नियमे । जन्ताण वाहणं घञ्चियत्ततिलतेल्लियं वज्जे ॥ ७२ ॥
णिल्लञ्छणं च वसभाइयाण दाणं च पावकम्माणं । दवदाणं सरदहसोसणं च वज्जे असइपोसं ॥ ७३ ॥
चउहा अणत्थदण्डो अवज्झाणपमायहिंसदाणे य । पावुवएसम्मि तहा तत्थावज्झाणविसयम्मि ॥ ७४ ॥
अजरामरत्तदेसाइधाइविज्जाहरिन्दकिड्डाइ । धाउव्वायाइ असंबद्धज्झाणं विवज्जेइ ॥ ७५ ॥
वज्जइ पमायचेट्ठं परेसि खग्गाइहिंसगप्पिणणं । करिसणनिवसेवाई पावुवएसं च नो देइ ॥ ७६ ॥
सावज्जजोगवज्जणरूवं सामाइयं उभयकालं । बहुसो वावि करेज्जा समभावावट्ठिओ सड्ढो ॥ ७७ ॥

भणियं च—

जो समो सव्वभूएसु तसेसु थावरेसु य । तस्स सामाइयं होइ इइ केवलिभासियं ॥ ७८ ॥
सामाइयम्मि उ कए समणो इव सावओ हवइ जम्हा । एएण कारणेणं बहुसो सामाइयं कुज्जा ॥ ७९ ॥
देसावगासियं पुण दिसापमाणस्स आवकहियस्स । पइदिणमाइसमासो सव्ववयाणं च संखिवणं ॥ १४८० ॥

---

१ अ—॰तवह॰ । २ न—॰डइगाइ ३ अ—॰पभीण॰ । ४ अ—॰या य ।

आहारपोसहो तह सरीरसक्कारबम्भवावारे । अट्ठमिचउद्दसीसुं चउभेयं पोसहं कुज्जा ॥ ८१ ॥
चरमवए असणाई साहूणं देज्ज निज्जरट्ठाए । देसद्धसद्धसक्कारकमजुयं मोक्खहेउ त्ति ॥ ८२ ॥

भणियं च—

निव्वाणं खलु कज्जं नाणाइतिगं तु कारणं तस्स । निव्वाणकारणाणं तु कारणं होइ आहारो ॥ ८३ ॥
पुव्वोइयधम्मस्स य संमत्तं मूलकारणमिमस्स । मूलाईउवमाए जं एयं वन्नियं समए ॥ ८४ ॥

तहाहि—

मूलं व दुमस्स इमं सुप्पायारनगरस्स दारं व । पासायस्स व पीढं निहि व्व रयणाणमिचाइ ॥ ८५ ॥
देवत्तणपडिवत्ती जिणम्मि साहुसु गुरुत्तपडिवत्ती । तत्तत्थसद्दहाणं च होइ संमत्तमेयं तु ॥ ८६ ॥
एगविह दुविह तिविहं चउहा पञ्चविह दसविहं सम्मं । मोक्खतरुबीयभूयं तत्तत्था पुण इमे होन्ति ॥ ८७ ॥
जीवाजीवा पुन्नं पावासवसंवरो य निज्जरणा । बन्धो मोक्खो य तहा नव तत्ता होन्ति नायव्वा ॥ ८८ ॥
जीवा दुविहा संसारिणो य मुत्ता य णवविहा भविणो । पुढविदगागणिवाऊवणस्सइ चउव्विहा य तसा ॥ ८९ ॥
अहवा दुविहा तिविहा चउहा पञ्चविह छव्विहा चेव । नवविह चउदस भेया बत्तीसविहा उ ते भणिया ॥ १४९० ॥
पाणा पज्जत्तीओ तणुमाणं आउयं च कायठिई । लेसा जोगुवओगा एएसिं जाणियव्वाइं ॥ ९१ ॥

---

१ अ—चउहेम । २ ब—°र व ।

तित्थअतित्थे सिद्धा तित्थयरा तह अतित्थकरसिद्धा । सयपत्तेयविबुद्धा बुद्धबोहियसन्नगिहिलिङ्गे ॥ ९२ ॥
इत्थीपुरिसनपुंसा एगाणेगसिद्धाइभेएणं । मुत्ता अणेगभेया असरीरा परमसुहजुत्ता ॥ ९३ ॥
धम्माधम्मागासा गइठिइअवगाहलक्खणा होन्ति । तह पुग्गलत्थिकाओ कालो अ इमे अजीवा उ ॥ ९४ ॥
सायं उच्चागोयं सत्तत्तीसा य नामपगडीओ । तिन्नि य आऊणि तहा बायालं पुन्नपगडीओ ॥ ९५ ॥
णाणन्तरायदसगं दंसण नव मोहपयडिछव्वीसं । णामस्स चउत्तीसं तिण्हं एक्केक्क पावाओ ॥ ९६ ॥
अव्वयकसायइन्दियकिरियाजोगा य आसवो होइ । एएसि निरोहो पुण घोधव्वो संवरो चेव ॥ ९७ ॥
अणसणभेयाइ तवो बारसहा तेण निज्जरा होइ । भद्दमहाभद्दाई अहव तवोऽणेगहा भणिओ ॥ ९८ ॥
पयइठिईअणुभागप्पएसभेया चउव्विहो बन्धो । नीसेसकम्मविगमो मोक्खो इय नव उ तत्ताणि ॥ ९९ ॥
चउसद्दहणतिलिङ्गं अट्ठविहायारसुपरिसुद्धं च । पञ्चविहलक्खणजुयं संमत्तं छव्विहागारं ॥ १५०० ॥
परमत्थसंथवो वा सुदिट्ठपरमत्थसेवणा वावि । वावन्नकुदंसणवज्जणा य संमत्तसद्दहणा ॥ १ ॥
सुस्सूसधम्मराओ गुरुदेवाणं जहासमाहीए । वेयावच्चे नियमो सम्मद्दिट्ठिस्स लिङ्गाइं ॥ २ ॥
निस्सङ्किय निक्कङ्खिय निव्वितिगिच्छा अमूढदिट्ठी य । उववूहथिरीकरणे वच्छल्लपभावणे अट्ठ ॥ ३ ॥
उवसमसंवेगोऽवि य निव्वेगोऽवि य तहाणुकम्प त्ति । अत्थिक्कं चेव तहा संमत्ते लक्खणा पञ्च ॥ ४ ॥
छिण्डी रायाभियोगो गणाभियोगो बलाभियोगो य । देवाभियोग गुरुनिग्गहो य कन्तारवित्ती य ॥ ५ ॥

खीणेसुवसन्तेसु य खीणुवसन्तेसु अहवणन्तेसु । मिच्छत्तम्मि य जीवो सम्मत्तं लहइ न उ इहरा ॥ ६ ॥
जह चउरङ्गं सेन्नं नायगरहियं न साहए कज्जं । तह नाणाइगुणजुओ अदंसणो साहइ न मोक्खं ॥ ७ ॥

जओ भणियं—

कुसमयसुईण महणं सम्मत्तं जस्स सुट्ठियं हियए । तस्स जगुज्जोयगरं नाणं चरणं च भवमहणं ॥ ८ ॥
सम्मत्तम्मि उ लद्धे ठइयाइं णरयतिरियदाराइं । दिव्वाणि माणुसाणि य मोक्खसुहाइं सहीणाइं ॥ ९ ॥
चन्दणमाइ न कप्पइ इह लोइयदेवलोइयगुरूणं । लोइयतवो य लोइयतित्थेसुं ण्हाणदाणाइं ॥ १५१० ॥
सम्मत्तमूलमेयं धम्मं नाउं समत्थसुहहेउं । भो भव्वा ! जहसत्ती इमम्मि चेवुज्जमं कुणह ॥ ११ ॥
एत्थन्तरम्मि जागो वित्थरओ सोमिलेण पारद्धो । उवज्झाया एगारस वेयाइविऊ तहिं पत्ता ॥ १२ ॥

भणियं च—

पढमेत्थ इन्दभूई बीओ पुण होइ अग्गिभूइ त्ति । तइए य वाउभूई तओ वियत्ते सुहम्मे य ॥ १३ ॥
मण्डिय मोरियपुत्ते अकम्पिए चेव अयलभायोए । मेयज्जे य पभासे य गणहरा होन्ति वीरस्स ॥ १४ ॥
एत्थाइल्ला तिन्नि वि सहोयरा अन्नमन्नमणुरत्ता । मण्डियमोरियपुत्ता य दोऽवि एक्कोयरसमुत्था ॥ १५ ॥
सव्वे पण्डियमन्नू सव्वे चिंय जन्नमाहणा एए । पढमेलुयसंघयणा समचउरंसा य सण्ठाणा ॥ १६ ॥

१ अ—बीए । २ ब—०या य । ३ ब—च्चिय ।

उक्कुट्ठिनायमुहले अप्फालियदुन्दुही नहाउ सुरे । आगच्छन्ते दट्ठुं परितुट्ठो भणइ जन्नजणो ॥ १७ ॥
जन्ने अहो ! सुजट्ठं सक्खं चिय जं सुरा इह समिन्ति इय । तेसि वयन्ताणं देवा जन्नं अइक्कमिउं ॥ १८ ॥
गच्छन्ति जिणसगासे ताहे जम्पन्ति ते विलक्खमणा । को एस इहायाओ कुणन्ति महिमं सुरा जस्स ॥१९॥
रुप्पाइसालतियगाइया उ रिद्धी विउव्विया एसा । जाणियपरमत्थेहिं अन्नेहिं विं तेसि परिकहियं ॥ १५२० ॥
सव्वन्नुसव्वदंसी तित्थयरो एत्थ आगओ वीरो । तिहुयणमहिओ सव्वे सुरासुरा किङ्करा जस्स ॥ २१ ॥
तं सोऊण दियवरो गोतमगोत्तो उ इन्दभूइ त्ति । गुरुअमरिसगहविहुरियचित्तो चिन्तइ अहम्माणी ॥ २२ ॥
मोत्तूण ममं लोगो किं धावइ एस तस्स पासूलं । अन्नोऽवि जाणइ मए ठिअम्मि कत्तो च्चियं एयं ॥ २३ ॥
वचेज्ज व[3] मुक्खजणो देवा कहणेण विम्हयं नीया । नन्दन्ति संथुणन्ति य जेणं सव्वन्नुबुद्धीए ॥ २४ ॥
अहवा जारिसओ चिय सो णाणी तारिसा सुरा तेऽवि । अणुसरिसो संजोगो गामनडाणं च मोक्खाणं ॥ २५ ॥
काउं हयप्पयावं पुरओ देवाण दाणवाणं वा । नासेहं नीसेसं खणेण सवन्नुवायं से ॥ २६ ॥
इय वोत्तूणं पत्तो दट्ठुं तियलोयपरिवुडं वीरं । चउतीसाइसयणिहिं स सक्किओ सो ठिओ पुरओ ॥ २७ ॥

उक्तं च—

"साक्षाद्दृष्टेन्द्रभूतिः समवसृतिभुवो भूषणस्यान्तिकस्था-

---

१ ब—य । २ अ—च्चियं व—च्चयं । ३ म—मोक्ख° । ४ ब—च ।

नायातानङ्गनाभिः सह वरविबुधान् पञ्चवर्णैर्विमानैः ।
रूपं चाश्चर्यभूतं झगिति दशदिशो भासयन् स्फारकान्त्या
तस्थौ क्षोभात्सशङ्को मुनिपतिपुरतो हा किमेतत् किमेतत् ? ॥ २८ ॥"

आभासिओ जिणेणं जाइजरामरणविप्पमुक्केणं । नामेण य गोत्तेण य सवन्नू सव्वदंसी य ॥ २९ ॥ १५३०
हे इन्दभूइ ! गोयम ! सागयमुत्ते जिणेण चिन्तेइ । नामं पि मे वियाणइ अहवा को मं न याणेइ ॥ ३१ ॥
जइ किर[3] हियगयं मे संसयमन्नेज्ज अहव छिन्नेज्जा[4] । ता होज्ज विम्हओ मे इय चिन्तन्तो पुणो भणिओ ॥ ३२ ॥
किं अत्थि जिओ देहे उयाहु नत्थि त्ति संसओ तुज्झं । वेयपए य भणित्ता जीवो अत्थि त्ति तुह बुद्धी ॥ ३२ ॥

वेयपयं च इमं—"स वै अयं आत्मा ज्ञानमयः ।"

पच्चक्खाइपमाणागम्मो मुत्तत्तणाइभावाओ । जं ता नत्थि त्ति मई ण य जुत्ता तुज्झ सा काउं ॥ ३३ ॥
चेयन्नमणुहविज्जइ जीवन्ततणुम्मि तं च जीवगुणो । देहस्स गुणो णेयं भूयाणमचेयणत्तणओ ॥ ३४ ॥
सुहदुहचेयणधारणमरणाणुस्सरणमाइ न घडेइ । अणुहवसिद्धं जीवाभावे ता अत्थि सो नियमा ॥ ३५ ॥
एवं जिणेण कहिए सव्वन्नू चेव एस इय मुणिउं । हिट्ठमणो संविग्गो पडिबुद्धो वन्दए वीरं ॥ १५३६ ॥

किञ्च—

---

१ व—०सीणं । २ व—याणा० । ३ व—जइ वा हि० । ४ अ—वा । ५ अ—०वो भा० ।

छिन्नम्मि संसयम्मी जिणेण जरमरणविप्पमुक्केणं । सो समणो पव्वइओ पञ्चहिँ सह खण्डियसएहिं ॥ ३७ ॥
तं पव्वइयं सोउं अग्गिभूई वि अमरिसावन्नो । चिन्तइ भायरमाणेमि तं पराजित्तु समणमहं ॥ ३८ ॥
सो छलवाई अहविन्दजालिओ छलइ सत्थचित्तजणं । इहरा उ इन्दभूइं वाए को तरइ जेउं जे ॥ ३९ ॥
ता सो जइ मम पक्खं जाणिस्सइ अह निरागरिस्सइ य । ताहं पि तस्स सीसो इय भणिय गओ जिणसयासे । १५४०
णामेण य गोत्तेण य जिणेण आभासिओ ससंकमणो । भणिओ य विम्हिओ सो कम्मे तुह संसओ अत्थि ॥ ४१ ॥
पच्चक्खाइअगम्मं कम्मं मुत्तं च कह इमं जीवे । वज्झइ अमुत्तरूवे उवघायाणुग्गहा य कहं ॥ ४२ ॥
मुत्तेण अमुत्तस्स उ कम्मेण जियस्स सो य नो जुत्तो । पच्चक्खं चिय कम्मं अइसयनाणीण मज्झं च ॥ ४३ ॥
तुज्झाणुमाणगम्मं इह जियवइचित्तदंसणाओ उ । कम्माओ चिय सुहदुहविकलेयरमाइभावाओ ॥ ४४ ॥
दीसइ य मुत्तघडमाइणा उ जोगो अमुत्तगयणस्स । नाणे सुरोसहेहिँ य उवघायाणुग्गहा मुत्ते ॥ ४५ ॥
वेदेऽप्युक्तम्—"पुण्यः पुण्येन कर्मणा पापः पापेन कर्मणा ।"
छिन्नम्मि संसयम्मी जिणेण जरमरणविप्पमुक्केणं । सो समणो पव्वइओ पञ्चहिँ सह खण्डियसएहिं ॥ ४६ ॥
ते पव्वइए सोउं वाउभूई वि चिन्तए एवं । सव्वन्नू चेव इमो भयवं ता वन्दिमो गन्तुं ॥ ४७ ॥
सीसत्तं पडिवन्ना संपइ इन्दग्गिभूइणो जस्स । तिहुयणकयप्पणामो स महाभागोऽभिगमणिज्जो ॥ ४८ ॥

---

१ व—सय । २ व—हु ।

ता तस्स वन्दणनमंसणाइणा होमि पूयपावोऽहं । वोच्छिन्नसंसओ वा वोत्तुं पत्तो जिणसयासं ॥ ४९ ॥
तो रूवरिद्धिदंसणपरितुट्ठो सो जिणेण आभ(पु)ट्ठो । तज्जीवतस्सरीरं ति संसओ तुज्झ हिययम्मि ॥ १५५० ॥
पच्चक्खाइअगहणा जीवो नत्थेत्थ देहवइरित्तो । जलबुब्बुउ व्व सलिले देहे संमुच्छई एसो ॥ ५१ ॥

इमं च न जुत्तं—

देसेण स पच्चक्खो जीवगुणाणं अवग्गहाईणं । पच्चक्खत्तणओ चिय तहाणुमाणेणवि स गम्मो ॥ ५२ ॥
देहिन्दियाइरित्तो आया जं इन्दियाण विगमेऽवि । इन्दियदिट्ठे अत्थे सुमरइ मरणं च पावेइ ॥ ५३ ॥

वेदेऽप्युक्तम्—"सत्येन लभ्यस्तपसा ह्येष ब्रह्मचर्येण । नित्यं ज्योतिर्मयो हि शुद्धोऽयं पश्यन्ति धीरा यतयः संयतात्मानः ॥"

छिन्नम्मि संसयम्मी जिणेण जरमरणविप्पमुक्केणं । सो समणो पव्वइओ पञ्चहिं सह खण्डियसएहिं ॥ ५४ ॥
तयणन्तरं वियत्तो आगच्छइ भगवओ सयासम्मि । आभासिओ जिणेणं भूएसुं संसओ तुज्झ ॥ ५५ ॥
भूयाणि ण विज्जन्ति उ तप्पडिवत्ती दुचन्दरूवं ति । तो सव्वसुन्नया इह जुत्ता वेए जओ भणियं ॥ ५६ ॥

"स्वप्नोपमं वै सकलं" इमं च अजुत्तं, जेओ—

सुमिणासुमिणविभागो गन्धव्वपुरेयराइभेओ य । सव्वपसिद्धो जुज्जइ न सव्वसुन्नत्तपक्खम्मि ॥ ५७ ॥

---

१ ब—भय० । २ अ—मओ ।

अधुवत्तमसारत्तणकहणेणं वेयवयणमेयं तु। संसारियवत्थूसुं पडिबन्धनिवारणपहाणं ॥ ५८ ॥
न उ सव्वसुन्नभावस्स साहगं किंञ्चि अत्थि अन्नं पि। वेयपयं भूयाणं सत्तासंसूयगं तं च ॥ ५९ ॥

"पृथिवी वै देवता, आपो वै देवता, तेजो वै देवता, वायुर्वै देवता" इत्यादि ॥

छिन्नम्मि संसयम्मी जिणेणजरमरणविप्पमुक्केणं। सो समणो पव्वइओ पञ्चहिं सह खण्डियसएहिं ॥१५६०
तो एइ सुहम्मदिओ विम्हियचित्तो उ जिणसयासम्मि। आभासिओ जिणेणं आमन्तेऊण नामेणं ॥ ६१ ॥
जो जारिसो इह भवे सो तारिसो उ परभवे होइ। इय संसओ तुह मणे वेयपयाणत्थभन्तीए ॥ ६२ ॥

वेयपयं च—"पुरुषो वै पुरुषत्वमश्नुते पशवः पशुत्वमश्नुवते।" इत्यादि ॥

अन्नं च तुज्झ वुद्धी कज्जं किर कारणस्स अणुरूवं। ण जणेइ सालिबीजं जं कइयवि गोहुमङ्कूरं ॥ ६३ ॥

इमं च न जुत्तं, जओ—

कारणरूवं कज्जं णेगन्तो सिंगओऽवि होइ सरो। जायइ तह गोलोमा विलोमओ एत्थ दुव्व त्ति ॥ ६४ ॥
जं पुरिसो पुरिसत्तं पावइ इच्चाइ भासियं वेएँ। तं मद्दवज्जवाईगुणजुत्तो सो तयं लहइ ॥ ६५ ॥
मायाईगुणजुत्ता पुणो पसुत्तं लहन्ति पसुणोऽवि। न उ नियमेणं जं इह कम्मावेक्खा भवुप्पत्ती ॥ ६६ ॥
कम्मं च चित्तरूवं ता कारणरूवमेव कज्जन्ति। एवं पि जुज्जइ च्चिय किच्चन्नं वेयवयणं ति ॥ ६७ ॥

१ अ—किञ्च। २ ब—°हासि°। ३ ब—°भीयं। ४ अ—कयाइ यवि। ५ अ—न्वेवं।

"श्रृगालो वै एष जायते यः सपुरीषो दह्यते ।" इत्यादि ॥
छिन्नम्मि संसयम्मी जिणेण जरमरणविप्पमुक्केणं । सो समणो पव्वइओ पद्महिँ सह खण्डियसएहिँ ॥६८॥
तयणन्तरमागच्छइ मण्डियपुत्तो जिणस्स पासम्मि । भणिओ जिणेण भो तुह संदेहो बन्धमोक्खेसु ॥ ६९ ॥
विरुद्धवेदपदनिबन्धनश्चायं, तानि चामूनि—"स एष विगुणो विभुर्न बध्यते संसरति वा मुच्यते मोचयति वा ॥" इत्यादि ॥
[1]मुत्ते पडुच्च एयं [2]वेयपयं भासियं न उ भवत्थे । बन्धाइअभावम्मि य [3]दिक्खाइ निरत्थयं सव्वं ॥ १५७० ॥
किञ्च—"न ह वै सशरीरस्य प्रियाप्रिययोरपहतिरस्ति, अशरीरं वा वसन्तं प्रियाप्रिये न स्पृशतः ॥"
इच्चाइवेयवक्कातो बन्धमोक्खा उ होन्ति विन्नेया । इय छिन्नसंसओ सो अद्धुट्ठसएहिँ पव्वइओ ॥ ७१ ॥
वीरजिणस्स सयासे मोरियपुत्तो य तो समागच्छे । भणिओ य भगवया सो देवेसु संसओ तुज्झ ॥ ७२ ॥
"को जानाति मायोपमान् गीर्वाणानिन्द्रयमवरुणकुबेरान्" ।
इच्चाइवेयवक्का तुज्झ सुराभावपच्चओ जाओ । सो य ण जुत्तो जम्हा अणिच्चयावेयगं [4]चेवं ॥ ७३ ॥
मायोवमत्तमेयं देवाणं न उ अभावसंकहगं । पच्चक्खं पेच्छ इमे देवा मम पासमल्लीणा ॥ ७४ ॥
किञ्च—"स एष यज्ञायुधी यजमानोऽञ्जसा स्वर्गं लोकं गच्छति ।"

---

१ अ—मत्ते । २ अ—वह । ३ व—०क्खाइ । ४ व—चेय ।

एयम्मि य वेयपए सुरसत्ता सूइया तुह मयम्मि । इय छिन्नसंसओ सो अद्धुट्ठसएहिँ पव्वइओ ॥ ७५ ॥
आगच्छइ जिणपासे अकम्पिओ सो जिणेण आलत्तो । तुह नारएसु जाओ सन्देहो वेयवयणाओ ॥ ७६ ॥

तं च इमं—"न ह वै प्रेत्य नरके नारकाः सन्ति ।"

एयं च वेयवयणं सुहकम्माणो न नारया होन्ति । एयत्थसाहगं चिय न य तदभावं पसाहेइ ॥ ७७ ॥
केवलिणो पच्चक्खा जुत्तीगम्मा भवारिसाणमिमे । जे वेइन्ति पगिट्ठं पावफलं ते उ नेरइया ॥ ७८ ॥

किञ्च—"नारको वै एष जायते यः शूद्रान्नमश्नाति ।"

वेउत्तीऍ इमाए विज्जन्ते नारय त्ति बोधव्वं । वोच्छिन्नसंसओ सो पव्वइओ तिहिँ सएहिँ समं ॥ ७९ ॥
संपइ य अयलभाया आगच्छइ भयवओ समीवम्मि । भो तुज्झ पुन्नपावेसु संसओ इय जिणो आह॥१५८०॥
सो य न जुत्तो जम्हा पच्चक्खं चेव दीसए पयडं । पुन्नस्स य पावस्स य फलमिह लोगागमपसिद्धं ॥ ८१ ॥
सुकुलुप्पत्ती रूवं विहवो भोगा पहुत्तमारोग्गं । एमाई पुन्नफलं विवरीयं होइ पावस्स ॥ ८२ ॥
सुतिवयणं एत्थत्थे जहग्गिभूइम्मि तह उ दट्ठव्वं । इय छिन्नसंसओ सो पव्वइओ तिहिँ सएहिँ समं ॥८३॥
मेयज्जो आगच्छइ जिणपामूलम्मि तं जिणो भणइ । मेअज्ज ! संसओ तुह परलोगत्थित्तणे अत्थि ॥ ८४ ॥
सो य ण जुत्तो जम्हा आया चेयन्नलिङ्गओ सिद्धो । सो परलोगं वच्चइ सो वज्जियकम्मजोएणं ॥ ८५ ॥

---

१ ब—नार° । २ अ—वेउद्यं ।

परलोगस्साभावे दिक्खातवदाणजन्नपूयाइ । सव्वं निरन्थयमिहं इमे सुरा पेच्छ परलोगो ॥ ८६ ॥

किञ्च—

"शूद्रान्नेनोदरस्थेन यो वै ह म्रियते द्विजः । श्वानयोनिशतं गत्वा चाण्डालेषु प्रजायते ॥ ८७ ॥"

इय छिन्नसंसओ सो पव्वइओ तिहि सएहि समं ॥ ८८ ॥

परलोगो मन्निज्जइ एयाओ चेव समयवक्काओ । जिणेण आभासिओ सोऽवि ॥८९॥

तयणन्तरं पहासो सव्वजयपहासयस्स पासम्मि । आगच्छइ कुसलमणो

निव्वाणे संदेहो तुह हियए सो य होइ नो जुत्तो । जं निव्वाणं मोक्खो सो पुण नीसेसकम्माणं ॥ १५९० ॥

विगमो भन्नइ एत्थं कम्मं पुण वेयसिद्धमन्नं च । हीणुत्तमाइजीवावत्थावइचित्तदंसणओ ॥ ९१ ॥

नाणतवदंसणेहि य सुद्धेहिं होइ कम्मविगमो उ । इय छिन्नसंसओ सो पव्वइओ तिहि सएहि समं ॥ ९२ ॥

उत्तमसंवेगपरा ते उत्तमचरणकरणसंपन्ना । सव्वे उत्तमवन्ना जयपहुणो गणहरा जाया ॥ ९३ ॥

उप्पन्नविगमधुवपयतियम्मि कहिए जिणेण तो तेहिं । सव्वेहिं वि य बुद्धीहिं बारस अङ्गाइं रइयाइं ॥ ९४ ॥

आयारो सूयगडो ठाणं समवाय भगवई चेव । णायाधम्मकहाओ सत्तमयमुवासगदसाओ ॥ ९५ ॥

तह अन्तगडदसाओ अणुत्तरोवाइयाण य दसाओ । पण्हावागरणं तह एक्कारसमं विवागसुयं ॥ ९६ ॥

एक्कारस अङ्गाइं दुगुणादुगुणाइँ गन्थमाणेणं । बारसमं पुण अङ्गं चउदसपुव्वेहिं नायव्वं ॥ ९७ ॥

---

१ ब—°पत्ता ।

ताणि य इमाणि—

उप्पायपुव्वमग्गेणियं च तइयं च वीरियं पुव्वं। अत्थीनत्थिपवायं तत्तो नाणप्पवायं च ॥ ९८ ॥
सच्चप्पवायपुव्वं तत्तो आयप्पवायपुव्वं च। कम्मप्पवायपुव्वं पच्चक्खाणं भवे नवमं ॥ ९९ ॥
विज्जाअणुप्पवायं अवज्झपाणा उ बारसं पुव्वं। तत्तो किरियविलासं पुव्वं तह बिन्दुसारं च ॥ १६०० ॥
गणहरपयम्मि ठविया ते तित्थयरेण सुहमुहुत्तम्मि। गन्धे निक्खिविय सिरे सुरोवणीए सुगन्धड्ढे ॥ १ ॥
जाओ य तत्थ सङ्घो चउव्विहो जिणवरस्स पढमिल्लो। सीसो गोयमसामी चन्दणबाला य सिस्सिणिया ॥२॥
भवियारविन्दपडिबोहदिणयरो विहरए महीवीढं। चउतीसअइसयजुओ वीरो बहुगामनयरड्ढं ॥ ३ ॥

ते य इमे—

वररूवसुरहिरयमलआमयपासेयवज्जियं देहं। गोखीरसंखधवलं निव्विस्सं मंसरुहिरं च ॥ ४ ॥
आहारो नीहारो दीसइ न जिणस्स मंसचक्खूहिं। वरफुलुप्पलसुरही निस्सासो दसदिसामोओ ॥ ५ ॥
जोयणमेत्ते खेत्ते मायन्ति सुराइयाण कोडिसया। सव्वसभासाणुगया जोयणनीहारिणी वाणी ॥ ६ ॥
पणवीसजोयणाइं चउद्दिसिं भगवओ उवसमन्ति। पुव्वुप्पन्ना रोगा पसमेइ वइरमारी य ॥ ७ ॥
अइवुट्ठि अणावुट्ठी दुब्भिक्खं तह न होइ डमरं च। भामण्डलं रविसमं विरायए पट्ठिभायम्मि ॥ ८ ॥
आगासगयं चक्कं छत्तं इन्दज्झओ चमरजुयलं। सीहासणं विचित्तं सपायपीढं सहविहारि ॥ ९ ॥

कणगमया णवपउमा पायारतियं च चउमुहत्तं च । वरदुन्दुही असोगो नहरोमसवड्ढियं चेव ॥ १६१० ॥
मग्गम्मि कण्टया किर अहोमुहा ठन्ति अवनमन्ति दुमा । होन्ति मणुन्ना पञ्च उ सद्दाई इन्दियत्था य ॥११॥
वणराइसु छप्पि रिऊ मणोरमा अवयरन्ति समकालं । अणुकूलो भूभागं विसोहए सुरहिपवणो य ॥ १२ ॥
विहगा पयाहिणगई गन्धोदयपञ्चवन्नकुसुमस्स । वुट्ठी होइ समन्ता सुरेहिँ विहिया जिणिन्दस्स ॥ १३ ॥
कप्पसुरा जोइसिया भवणवई वाणमन्तरसुरा य । चिट्ठन्ति समोसरणे कोडिपमाणा जहन्नेणं ॥ १४ ॥
इय चउतीसमइसया चउरो जम्मप्पभीइ जिणिन्दस्स । एक्कारस कम्मक्खयसंभूया सुरकया सेसा ॥ १५ ॥
केवलिमहिमं काउं वीरस्स सुरेसरा सपरिवारा । अट्ठाहियानिमित्तं दीवे नन्दीसरम्मि गया ॥ १६ ॥
बहुनन्दिरुक्खवणसण्डमण्डिए सुरवरच्छरनिवासे । तत्थ य चउद्दिसासुं नीलुप्पलमणिमया चउरो ॥ १७ ॥
अञ्जणगिरिणो तुङ्गा बहुविहवणराइरेहिरा वट्टा । विच्छिन्नोवरिमतला तेसिं पुण चउसु पासेसु ॥ १८ ॥
चउरो पुक्खरिणीओ पत्तेयं विमलवारिभरियाओ । गहिरपरिमण्डलाओ जम्बूदीवप्पमाणाओ ॥ १९ ॥
तासि बहुमज्झदेसे धवलुज्जलमणिमया सुरम्मतला । परिवट्टुलोरुतुङ्गा दहिवन्ना दहिमुहा गिरिणो ॥ १६२० ॥
इय अञ्जणेसु चउसुं सोलससुं दहिमुहेसु उवरितले । सासयजिणभवणाइं चउरदुवाराइँ रेहन्ति ॥ २१ ॥
जोयणसयदीहाइं पन्नासं वित्थडाइँ रम्माइं । बावत्तरूसियाइं मणिरयणसुवन्नमइयाइं ॥ २२ ॥

---

१ अ–चउसु वि ।

उत्तुङ्गतोरणाइं मन्दरचूल व्व उच्चसिहराइं । मणिरयणकिङ्किणीगणपडागपन्तीसणाहाइं ॥ २३ ॥
हयगयरहविज्जाहरपडिरूवयपवरपन्तिजुत्ताइं । सव्वङ्गमणोहरसोलभञ्जियावलयकलियाइं ॥ २४ ॥
गब्भहरमज्झभागे तेसिं मणिपीढिया य एगेगा । पवरा तासु य चिट्ठइ विसिट्ठसंठाणसाराणं ॥ २५ ॥
पणवन्नमणिमयाणं अट्ठमहापाडिहेरजुत्ताणं । वरलोमहत्थघण्टियधूयकडुच्छुयसमेयाणं ॥ २६ ॥
उसभजिणपमाणाणं उक्कोसेणं जिणिन्दपडिमाणं । वीरजिणिन्दपमाणं जहन्नओ अट्ठसयमेगं ॥ २७ ॥
जिणभवणदुवाराणं पुरओ मुहमण्डवा चउण्हं पि । वरथम्भपन्तिरम्मा विचित्तचित्ता उ तिदुवारा ॥ २८ ॥
तप्पुरओ पेच्छामण्डवा उ सुरपेच्छणाण ते जोगा । मुहमण्डवसारिच्छा तेसिं पुरओ य वरथूभा ॥ २९ ॥
चउरो जिणपडिमाओ थूभाभिमुहाउ चउदिसिं होन्ति । मणिपेढियाठियाओ पसन्तमुहनयणसोहाओ॥१६३०॥
सिरिउसभवद्धमाणयचन्दाणणवारिसेणणामाओ । थूभाण तेसि पुरओ चेइयरुक्खा परमरम्मा ॥ ३१ ॥
तेसिं पुरओ मणिपेढियाँ य इन्दज्झया य अइउच्चा । तेसिं पुरओ होन्ति उ पुक्खरणीओ सुरम्माओ ॥ ३२॥
इय एवंविहरूवा सिद्धाययणा जिणेहिँ पन्नत्ता । णन्दीसरम्मि वीसं संपत्ता तेसु सुरवसभा ॥ ३३ ॥
मुत्तावलिकणगावलिदिव्वंसुयरइयरुइरउल्लोयं । सुरतरुनिकोसकुसमोहविहियफुल्लहरयससिद्धं ॥ ३४ ॥
जिणण्हवणच्चणसारं तूररवुद्दामनट्टगीयड्ढं । सव्वजिणायणेसुं कुणन्ति अट्ठाहियामहिमं ॥ ३५ ॥

---

१ व–कणिरकर्लकिं° । २ अ–°सालिभं° । ३ व–°समाणं । ४ व–°यासु ।

सोलसपुक्खरणीसुं उभओ पासेसु केइ रइकरगा । दो दो हेममयगिरी भवन्ति सव्वे य बत्तीसं ॥ ३६ ॥
तेसु वि जिणभवणाइं अमहन्ततराइं केइ साहन्ति । इय नन्दीसरदीवो बावन्नजिणालओ होइ ॥ ३७ ॥
भयवं पि महावीरो विहरन्तो पुरवरम्मि रायगिहे । गुणसियलचेइयम्मी समोसढो सुद्धदेसम्मि ॥ ३८ ॥
रइयम्मि समोसरणे सुरेहिँ सीहासणम्मि उवविट्ठो । तो जाणियवुत्तन्तो सेणियराया सपरिवारो ॥ ३९ ॥
निट्ठुरखुरुक्खयक्खमहेसारवमु[3]हलतुरयबहुथट्टो । कयमत्तमयगलुद्दामगज्जियाकालघणसद्दो ॥ १६४० ॥
चामीयरछु[4]रियरहोरुघणघणारावबहिरियदियन्तो । दिप्पन्तखग्गकुन्तीतडिच्छडाडोवभीमभडो ॥ ४१ ॥
ताडियभेरीभाणयझम्भापडुपडहकाहलानियरो । सामन्तनिरन्तरधवलछत्तनहरइयसरयघणो ॥ ४२ ॥
उद्दण्डपुण्डरीओ उभओ कयचारुचामरुक्खे[5]वो । पढमाणभट्टथट्टो वाउद्धुयधयवडसमूहो ॥ ४३ ॥
[6]आबद्धवीरवलओ केऊरकिरीडहारसोहिल्लो । सेयणयगयारूढो सक्को अइरावणगओ व्व ॥ ४४ ॥
आरूढेहिँ समन्ता हयगयरहकरहजाणसिबियासु । अणुगम्ममाणमग्गो अन्नेहिँ वि पायचारीहिं ॥ ४५ ॥
नि[7]यपुत्तेण चउव्विहबुद्धिसमिद्धेण सुपियधम्मेणं । अभयकुमारेण समं नाणाविहपुरजणसमग्गो ॥ ४६ ॥
आगन्तूणुज्जाणं तिपयाहिणपुव्वयं जिणं नमिउं । उवविट्ठो नियठाणे जिणदंसणहिट्ठमणनयणो ॥ ४७ ॥
भयवं पि कहइ धम्मं असेसदुरिओहवारणसमत्थं । भवजलहिजाणवत्तं भव्वाण विबोहणट्ठाए ॥ ४८ ॥

---

१ ब–ते उ । २ ब–महिंसा । ३ ब–°हर° । ४ अ–°छुहिय° । ५ ब–°क्खेत्तो । ६ ब–आविद्ध° । ७ ब–पिय° ।

लद्धूण माणुसत्तं सुदुल्लहं जलहिपडियरयणं व । बुद्धिमया पुरिसेणं जत्तो धम्मम्मि कायव्वो ॥ ४९ ॥
सो पुण दाणं सीलं तवो य तह भावणा चउविगप्पो । दाणं तिविहं नाणाभयधम्मोवग्गहकराणं ॥ १६५० ॥
दिन्नेण जेण जीवो विन्नाया होइ बन्धमोक्खाणं । तं होइ नाणदाणं सिवसुहसंपत्तिसंजणगं ॥ ५१ ॥
एयं उ[1] नाणदाणं जं सुयदाणं तयत्थकहणं च । भव्वाणमहव सुयणाणकारणं सुयलिहावणयं ॥ ५२ ॥
नाणाओ भवविरागो संवेगो इन्दियाण य निरोहो । कोहाइयाण जायइ खउवसमो भावसत्तूणं ॥ ५३ ॥
सयलपयत्थपईवं निरुवहयं निम्मलं इमं चक्खुं । नाणविहीणो मणुओ पसु व्व अन्धो व्व बहिरो वा ॥५४॥
जिणवयणं च लिहावइ जो सो अन्नाण अप्पणो हणइ । अन्नाण य भव्वाणं उम्मग्गं तह पणासेई ॥ ५५ ॥
पयडेइ मोक्खमग्गं कमेण[2] तो घाइकम्मखवणेणं । पावइ केवलनाणं लोयालोयप्पयासयरं ॥ ५६ ॥
सव्वेसिं जीवाणं हिंसापरिवज्जणं जमिह सम्मं । तं होइ अभयदाणं इट्ठं तं चेव सव्वेसिं ॥ ५७ ॥
देसं चयन्ति रज्जं मुयन्ति उज्झन्ति बन्धुवग्गं पि । विचरन्ति य सव्वस्सं पडन्ति पाएसु रिउणोऽवि ॥ ५८ ॥
जीवियकज्जे मणुया नत्थि तयं किं पि जं न कुव्वन्ति । ता सव्वपियं नं च्चिय दायव्वं मोक्खकामेण ॥ ५९ ॥
दीहाऊ वरमुत्ती निरुजो जणवल्लहो परमविहवो । जीवो उ सुलहबोही संजायइ अभयदाणेणं ॥ १६६० ॥
धम्मोवग्गहदाणं असणं पाणं च वत्थु पत्तं च । ओसहभेसज सयणं वसहिं च पडुच्च जं दाणं ॥ ६१ ॥

१ व—तु । २ व—कम्माणं घा° ।

जो देइ असणमाई साहूण ससत्तिओ सुविहियाणं । नाणाइगुणोवग्गहहेउं सो पुन्नफलभागी ॥ ६२ ॥
सो पावइ सुररिद्धिं सुकुलं रूवं च उत्तमे भोगे । सोहग्गं वरकित्ती धम्मपवित्ती तओ मुत्ती ॥ ६३ ॥
सद्धाजलेण रहियं बीयं व न होइ बहुफलं दाणं । सुक्खेत्तवावियं पिहु ता सद्धापुव्वगं देयं ॥ ६४ ॥
मोक्खो नाणाईहिं ताणि पुणो देहजावणाए उ । असणाइएहिँ सावि हु सिवहेऊ तेण तद्दाणं ॥ ६५ ॥

वसहिदाणफलं पुण—

गई तेण दिन्ना मई तेण दिन्ना ठिई तेण दिन्ना सुहं तेण दिन्नं ।
गुणश्रीसमालिङ्गियाणं वराणं मुणीणं वरो जेण दिन्नो निवासो ॥ ६६ ॥

तहा—

संजमतवुज्जैयाणं वसहिं साहूण देइ जो भइमं । वत्थन्नपाणसयणाइयाइँ तेणं विइन्नाइं ॥ ६७ ॥
तवसंजमसज्झाओ नाणब्भासो जणोवयारो य । जो साहूणमुवग्गहकारी सेज्जायरो तस्स ॥ ६८ ॥
दाऊण वसहिदाणं पमुइयचित्तो चरित्तजुत्ताणं । साहूण गिही पुन्नं सुहाणुबन्धं समज्जेइ ॥ ६९ ॥
वररयणरासिपुन्ने अच्छरगणसंकुले सुरविमाणे । उववज्जइ तियसवरो सुहकलिए वसहिदाणेणं ॥ १६७० ॥
उत्तमकुले विसाले विभवाइजुए नरत्तणं लहइ । तत्तो चुओ सुदुलहं पावइ तह बोहिलाभं च ॥ १६७१ ॥

१ ब-°विति° । २ ब-मुत्ति° । ३ अ-°वज्जु° ।

पारम्परेण पावइ परमपयं नरयतिरियगइमुक्को[1] । जत्थ न जरा न मच्चू न वाहिणो नेय वसणाइं ॥ ७२ ॥
सेज्जावसही तीए सुदुत्तरं तरइ जेण भवजलही । सेज्जायरो त्ति तेणं भणन्ति जं परमनाणी वि ॥ ७३ ॥

अन्नं च—

जह जह सज्झायझुणी निसुणिज्जइ जिणवराण[2] दुहदलणी । तह तह पावमलोहो गलइ जहा अञ्जलीसलिलं ॥
इय साहुवसहिदाणं कल्लाणपरम्परासुहनिहाणं । जिणवयणाओ नाउं जहसत्तीए उ दायव्वं ॥ ७५ ॥
मूलुत्तरगुणरूवं सीलं समणाण सावयाणं च । कम्मासवाण पिहणं महव्वयाणुव्वयाईणं[3] ॥ ७६ ॥
सव्वगुणालङ्कारो कुगइदुवारम्मि अग्गला सीलं । सोवाणपन्तिया इव सीलं सग्गापवग्गाणं ॥ ७७ ॥
सीलं कुलुन्नइकरं लोयपियत्तजणगं जसकरं व । सीलं सुइत्तणकरं सीलं चिय संपयामूलं ॥ ७८ ॥
सीलस्स पहावेणं कुव्वन्ति सुरासुरावि सन्निज्झं । सीयारेवइभद्दामणोरमासावियाणं च ॥ ७९ ॥
अणसणमूणोयरिया वित्तीसंखेवणं रसच्चाओ । कालकिलेसो संलीणया य बज्झो तवो होइ ॥ १६८० ॥
पायच्छित्तं विणओ वेयावच्चं तहेव सज्झाओ । झाणं उस्सग्गोऽवि य अब्भिन्तरओ तवो होइ ॥ ८१ ॥
सिद्धिपुरमग्गजाणं संसारसमुद्दरुन्दबोहित्थो । कम्मिन्धणस्स जलणो पत्थियवत्थूण कप्पतरू ॥ ८२ ॥
वायायवेण सुस्सइ तलायसलिलं व पावकम्मं पि । तवसा हेममलो विव डज्झइ जलणो[4]हतावेणं ॥ ८३ ॥

---

१ व–॰चुक्को । २ व–मुणिवराण । ३ अ–॰णीयं । ४ अ–सिद्ध॰ ।

जं नेरइओ कम्मं खवेइ बहुयाहिँ वासकोडीहिं । णाणी पसन्तचित्तो तं थेवतवेण नासेइ ॥ ८४ ॥
सव्वं सवस्स सज्झं तवो उ सव्वेसि पूयणिज्जयरो । हरिकेसरिसिं तुट्ठा सुरावि जं पज्जुवासन्ति ॥ ८५ ॥
सव्वमणिच्चयमाईभावणाजालमेगचित्तेणं । भववेरग्गनिमित्तं अट्ठमयट्ठाणछेयकरं ॥ ८६ ॥
धणसयणरूवजोव्वणजीवाईयं अणिच्चमिह सव्वं । धम्मं मोत्तूणन्नं न य सरणं किं पि संसारे ॥ ८७ ॥
विविहाओ अवत्थाओ पावइ जीवो नडो व्व भवरङ्गे । रोगजरमरणजम्मणदुक्खं पि य वेयए एगो ॥ ८८ ॥
अन्नो य एस जीवो अन्नं धणसयणदेहमाईयं । वससोणियाइनिम्मियमसुइनिहाणं इमं देहं ॥ ८९ ॥
आसवइ जिओ कम्मं मिच्छत्ताईहिँ असुहपरिणामं । तस्सेव य संवरणं करेइ तेसिं निरोहेणं ॥ १६९० ॥
बारसविहेण तवसा कम्मं निज्जरइ पुव्वबद्धं पि । सो नत्थि लोयदेसो जत्थ न जाओ जिओ न मओ ॥ ९१ ॥
बोही वि एत्थ दुलहा पुढवाइजिएसु संसरन्तस्स । मणुयत्तेऽवि हु दुलहो धम्मगुरू अकयपुन्नस्स ॥ ९२ ॥
एमाइभावणाओ भाविन्तो सुक्कलेसपरिणामो । भरहइलापुत्तो इव उप्पाडइ केवलं नाणं ॥ ९३ ॥
एमाई धम्मकहं सोउं सेणियनिवाइया भव्वा । संमत्तं पडिवन्ना केई पुण देसविरयाइ ॥ ९४ ॥
एवं च पइदिणं सो सेणियराया सुणेइ जिणपासे । निच्चलसम्मद्दिट्ठी धम्मं अणन्तजिणभत्तो ॥ ९५ ॥
पुव्वण्हे पहरन्ते आणावइ उज्जलक्खयबलिं च । मङ्गलतूररवेणं जिणपूयत्थं जओ भणियं ॥ ९६ ॥

१ व–विवेय० । २ अ–तत्थ । ३ अ–सोऊण सेणियाइया ।

राया य रायमच्चो तस्सासइ पउरजणवओ वावि । दुब्बलिखण्डियवलिछडियतन्दुलाणाढगं कलमा ॥ ९७ ॥
भाविय पुणानियाणं अखण्डफुडियाण फलगसरियाणं। कीरइ बली सुरावि य तत्थेव छुहन्ति गन्धाइं॥ ९८॥
बलिपविसणसमकालं पुव्वद्दारेण ठाइ परिकहणा । तिगुणं पुरओ पाडण तस्सद्धं अवडियं देवा ॥ ९९ ॥
अद्धद्धं अहिवइणो अवसेसं होइ पागयजणस्स । सव्वामयप्पसमणी कुप्पइ नं नो य छम्मासं ॥ १७०० ॥
तयणन्तरं च भयवं देवछन्दम्मि कुणइ विस्सामं । वीयाए पोरिसीए गणहारी कहइ परिसाए ॥ १ ॥

भणियं च—

राओवणीयसीहासणम्मि विट्ठो य पायपीढम्मि । जेट्ठो अण्णयरो वा गणहारी कहइ बीयाए ॥ २ ॥
संखाईए उ भवे साहइ जं वा परो उ पुच्छेज्जा । न य णं अणईसेसी वियाणई एस छउमत्थो ॥ ३ ॥
खेयविणोओ सीसगुणदीवणा पच्चओ उभयओऽवि । सीसायरियकमोऽवि य गणहरकहणे गुणा होन्ति ॥ ४ ॥
अभयकुमारो संवेगसंगओ परमधम्मसद्धालू । पुच्छइ विहारसमए किं किच्चं सावगाण पहू ॥ ५ ॥

भगवया भणियं[2]—

चीवन्दणमावस्सयं सज्झायं चेव अपुव्वपढणं च । कायव्वं निच्चं चिय धीरेहिं[3] भवविरत्तेहिं ॥ ६ ॥
अत्थं परिभावेन्तो गुणरागं विम्हयं भवभयं च । हियए समुव्वहन्तो करेज्ज चीवन्दणं सड्ढो ॥ ७ ॥

---

१ व–अणाइ° । २ व–कहियं । ३ अ–वीरेहि° ।

अरिहन्तो अरहन्तो अरुहन्तो अहव तह य भयवन्तो । एमाई चीवन्दणसुत्तपयत्थं विभावेइ ॥ ८ ॥
रागद्दोसकसाया पञ्चेव इन्दियाणि दुदम्माणि । एए अरिणो तेसिं हन्तारो होन्ति अरिहन्ता ॥ ९ ॥
अट्ठविहं पिय कम्मं अरिभूयं होइ सव्वजीवाणं । तं कम्ममरिं हन्ता अरिहन्ता तेण वुचन्ति ॥ १७१० ॥
अरहन्ति वन्दणनमंसणाणि अरहन्ति पूयसकारं । अरहन्ति सिद्धिगमणं अरिहन्ता तेण वुचन्ति ॥ ११ ॥
दड्ढम्मि जहा बीए वुत्तेऽवि न होइ अङ्कुरुप्पत्ती । तह दड्ढकम्मबीया रोहन्ति भवङ्कुरे न जिणा ॥ १२ ॥
एसो सुहस्स हेऊ सव्वन्नू परहिएक्कनिरओ य । सब्भूयवत्थुवाई वन्देयव्वो जिणो भयवं ॥ १३ ॥
कप्पदुमो सुक्कमहीरुहे व्व दरिद्दगामे व्व महानिहाणं । सरोयसण्डो व्व मरुप्पहम्मि दिट्ठो जिणो एत्थ मएज्ज चित्तं ।
जम्मजरामरणजलो अणाइमं वसणसावयाइन्नो । जीवाण दुक्खहेऊ कट्ठं रुद्दो भवसमुद्दो ॥ १५ ॥
णिचं अणोरपारे एयम्मि निबुड्डुणाइं पकरेन्तो । जिणवयणजाणवत्तं जइ एत्थ अहं अपाविन्तो ॥ १६ ॥
नवकारेण जहन्ना दण्डयथुइजुयलमज्झिमा नेया । संपुन्ना उक्कोसा विहिणा खलु वन्दणा तिविहा ॥ १७ ॥
दव्वेणं[3] य भावेण य सुद्धा एसा य बहुफला होइ । जह टङ्कदव्वसुद्धो सफलो काहावणो होइ ॥ १८ ॥
चीवन्दणाउ सम्मं जायइ भावस्स जो समुल्लासो । तत्तो कम्मस्स खओ तओ य कल्लाणसंपत्ती ॥ १९ ॥
ता तिपयाहिणतिपणइमुद्दातियसंजुयं तिपणिहाणं। पूयातियपुव्वं चिय कुणइ तिसंज्झं इमं पयओ ॥१७२०॥

---

१ अ—य । २ ब—°चरण । ३ अ—°वेणं ।

सामइयं चउवीसत्थओ य वन्दणयमह पडिक्कमणं । काउसग्गो पच्चक्खाणं आवस्सया छच्च ॥ २१ ॥
समभावो सामइयं तम्मि कए समणसन्निभो होइ । ता तं जिणदत्तो विव निच्चलचित्तो करेज्जाहि ॥ २२ ॥

अन्नहा—

सामाइयं पि काउं घरचिन्तं जो य चिन्तए सड्ढो । अट्टवसट्टोवगओ निरत्थयं तस्स सामइयं ॥ २३ ॥
दव्वत्थयभावथए उसभाइजिणाण सावओ कुणइ । ण्हवणाई दव्वथए सन्तगुणुक्कित्तणा भावे ॥ २४ ॥
दारिद्दं दोहग्गं परपत्थणमिन्दियाण विगलत्तं । दीणत्तरोगसोगा जिणथयकारीण नो होन्ति ॥ २५ ॥
जो वन्दणयं सम्मं साहूण करेज्ज सीलकलियाणं । सो लहइ सग्गमोक्खे हरि व्व गुणलाभमज्जिणइ ॥ २६ ॥
खवइ य निच्चागोयं उच्चागोयं च बन्धए कम्मं । सोहग्गं निव्वत्तइ आणासारं जणपियत्तं ॥ २७ ॥
मिच्छाउक्कडवियडणनिन्दणगरिहानियत्तणं सोही । पायच्छित्तविहीए नियदुच्चरियस्स पडिकमणं ॥ २८ ॥
कयपावोऽवि मणुस्सो आलोइयनिन्दिओ गुरुसगासे । होइ अइरेगलहुओ ओहरियभरो व्व भारवहो ॥ २९ ॥
मिच्छत्तपडिक्कमणं तहेव अस्संजमे पडिक्कमणं । कसायाण पडिक्कमणं जोगाण य अप्पसत्थाणं ॥ १७३० ॥
काउस्सग्गे जह सुट्ठियस्स भज्जन्ति अङ्गमङ्गाइं । इय भिन्दन्ति मुणिवरा अट्ठविहं कम्मसंघायं ॥ ३१ ॥
जह करकओ णिकिन्तइ दारुं इन्तो पुणोऽवि वचन्तो । इय किन्तन्ति सुविहिया काउसग्गेण कम्माइं ॥ ३२ ॥
अन्नं इमं सरीरं अन्नो जीवो त्ति एव कयबुद्धी । छिन्दिय देहममत्तं काउस्सग्गं कुणइ साहू ॥ ३३ ॥

गेण्हइ पच्चक्खाणं कालम्मि विऊ विउस्स पासम्मि। उवउत्तमणो सम्मं तं पि य इणमो दसविहं तु ॥ ३४ ॥
णवकारपोरिसीए पुरिमड्ढेक्कासणेगठाणे य। आयम्बिलभत्तट्ठे चरिमे य अभिग्गहे विगई ॥ ३५ ॥
दो चेव णमोक्कारे आगारा छच्च पोरुसीए उ। सत्तेव य पुरिमड्ढे एक्कासणगम्मि अट्ठेव ॥ ३६ ॥
सत्तेगट्ठाणस्स उ अट्ठेव य अम्बिलम्मि आगारा। पञ्चेव अब्भत्तट्ठे छप्पाणे चरिमे चत्तारि ॥ ३७ ॥
पञ्च चउरो अभिग्गहे निव्वीए अट्ठ नव य आगारा। अप्पाउरणे पञ्च उ हवन्ति सेसेसु चत्तारि ॥ ३८ ॥
णवणीतोगाहिमए अद्दवदहि पिसिय घय गुले चेव। नव आगारा तेसिं सेसदवाणं तु अट्ठेव ॥ ३९ ॥

विगईओ पुण—

गोमहिसुट्टिपसूणं एलगखीराणि पञ्च चत्तारि। दहिघयनवणीयाइं उट्टीणं ताणि नो होन्ति ॥ १७४० ॥
चत्तारि होन्ति तेल्ला तिलअयसिकुसुम्भसरिसवाणं च। दो गुलपिण्डदवगुडा चलचलपक्कं च पक्कन्नं ॥ ४१ ॥
कुत्तिय मच्छिय भामर तिहा महुं कट्ठपिट्ठयं मज्जं। चम्मं सोणिय पिसियं मंसतियं जलयमाई वा ॥ ४२ ॥
दहिमत्थू घयघट्टो विगईवीसन्दणं च केसिंचि। एयासिं परिमाणं कुणइ अभक्खाण नियमं च ॥ ४३ ॥
दक्खाखण्डाईणं निव्वीयाणं पि कारणावेक्खो। उक्कोसगदव्वाणं परिभोगो नाधिसेसेणं ॥ ४४ ॥
कासियं पालियं चेव सोहियं तीरियं तहा। कित्तियमाराहियं चेव एरिसयम्मि पयइयव्वं ॥ ४५ ॥

---

१ अ—०दहिपिसियघयगुडे चेव।

आगारेहिँ विसुद्धं जं गहियं फासियं सयं नेयं । तह पालियं तु असइं सम्मं उवओगपडियरियं ॥ ४६ ॥
गुरुदत्तसेसभोयणसेवणयाए उ सोहियं जाण । पुन्नेऽवि थेवकालावत्थाणा तीरियं होइ ॥ ४७ ॥
भोयणकाले अमुगं पच्चक्खायं ति भुञ्ज किंत्तियं । एएहिं पगारेहिं सम्मं आराहियं होइ ॥ ४८ ॥
पच्चक्खाणस्स फलं इह परलोगे य होइ दुविहं तु । इह लोए धम्मिलाई दामन्नगमाइ परलोए ॥ ४९ ॥
बारसविहम्मि वि तवे सब्भिन्तरबाहिरे कुसलदिट्ठे । नवि अत्थि णवि य होही सज्झायसमं तवोकम्मं १७५०॥
सज्झाएण पसत्थं झाणं जाणइ य सव्वपरमत्थं । सज्झाए वट्टन्तो खणे खणे जाइ वेरग्गं ॥ ५१ ॥
णाणावरणस्स खओ संवेगो सुयरसो नवनवो य । तित्थयरत्तनिबन्धो अपुव्वपढणं कुणन्तस्स ॥ ५२ ॥
एवं सोउं अभओ परितुट्ठो वन्दिउं महावीरं । नियए भवणम्मि गओ सुसावगो एरिसो जाओ ॥ ५३ ॥

अड्ढे दित्ते विच्छिन्नविउलसयणासणजाणवाहणाइन्ने बहुधणबहुजायरूवरयए आओगपओगसंपउत्ते विच्छड्डियपउरभत्तपाणे बहुदासीदासगोमहिसगवेलगप्पभूए बहुजणस्स अपरिभूए अहिगयजीवाजीवे उवलद्धपुन्नपावे आसवसंवरनिज्जराबन्धमोक्खकिरियाहिगरणकुसले असंहेज्जदेवासुरनागसुवन्नजक्खरक्खसकिन्नरकिंपुरिसमहोरगाईएहिं देवगणेहिं निग्गन्थाओ पावयणाओ अणइक्कमणिज्जे निग्गन्थे पावयणे निस्सङ्किए निक्कङ्खिए निव्वितिगिच्छे लद्धट्ठे गहियट्ठे पुच्छियट्ठे विणिच्छियट्ठे अट्ठिमिञ्जपेमाणुरायरत्ते अयमाउसो निग्गन्थे

१ ब—०कित्तीयं । २ ब—०संढेज्ज० । ३ ब—०पेमा० ।

पावयणे अट्ठे य अयं परमट्ठे सेसे अणट्ठे ऊसियफलिहे अवङ्गुयदुवारे चियत्तन्तेउरपरघरप्पवेसे बहूहिं सीलव्वयगुणव्वयवेरमणपच्चक्खाणपोसहोववासेहिं अत्ताणं भावेमाणे चाउद्दसट्ठमुद्दिट्ठपुण्णिमासीसुं तिहीसु पडिपुन्नं पोसहं पडिवालेमाणे फासुएसणिज्जेणं असणपाणखाइमसाइमेणं वत्थपडिग्गहकम्बलपायपुंच्छणेणं पाडिहेरेण य पीढफलगसेज्जासंथारएणं ओसहभेसज्जेण य समणे निग्गन्थे पडिलाभेमाणे तवसा संजमेण य अप्पाणं भावेमाणे विहरइ ॥

पिट्ठीचम्पं पत्तो वीरजिणो तत्थ रागजुवराया । सालो य महासालो वन्दिय वीरं उवासन्ति ॥ ५४ ॥
भयवं पि कहइ धम्मं दोग्गइगमवारणं सुगइमूलं । अणुवकयपरहियरओ तेसिं पडिबोहणनिमित्तं ॥ ५५ ॥

तंजहा—

भूएसु संसरन्तस्स जङ्गमत्तं पि दुलहं । तम्मि पञ्चिन्दियत्तं च तत्तो वि मणुयत्तणं ॥ ५६ ॥
नरत्ते आरियं खेत्तं खेत्तेऽवि विमलं कुलं । कुलेऽवि उत्तमा जाई जाईए रूवसंपया ॥ ५७ ॥
रूवेऽवि बलसंपत्ती बलेऽवि चिरजीवियं । हियाहियाइविन्नाणं जीविए खलु दुलहं ॥ ५८ ॥
संमत्तममलं तम्मि संमत्ते सीलमुत्तमं । सीलेऽवि खाइओ भावो सव्वकम्मखयङ्करो ॥ ५९ ॥
णाणं च केवलं तत्थ लोयालोयपयासयं । परमं तम्मि नेव्वाणं जम्ममच्चुविवज्जियं ॥ ७१६० ॥

---

१ ब—०सु णं ति० । २ ब--०पुंच्छ० ।

इय सयागा एत्थं दुलहा जीवाण कुणह ता धम्मं । इय सोउं पडिवुद्धा सालमहासालरायाणो ॥ ६१ ॥
रज्जम्मि भाइणेज्जं पिढरसुयं जसमईए अङ्गरुहं । संठाविय पव्वइया संविग्गा सामिपासम्मि ॥ ६२ ॥
कालन्तरेण केणइ चम्पानयरीए विहरिओ भयवं । सालमहासालावि य गोयमगणहारिणा सहिया ॥ ६३ ॥
पिट्ठीचम्पाए गया तत्थ य वन्दन्ति परमभत्तीए । जसमइगग्गलिपिढरा सपरियरं गोयमगणिन्दं ॥ ६४ ॥
सुररइयकणयकमले उवविट्ठो गोयमो चउन्नाणी । उवइसइ इमं भव्वा धम्मो च्चिय एत्थ सुहमूलं ॥ ६५ ॥
कसछेयतावसुद्धं जहा सुवन्नं सुवन्नयमुवेइ । तह एएहिं सुद्धो धम्मो धम्मत्तणमुवेइ ॥ ६६ ॥

ते य इमे—

पाणवहाईयाणं पावट्ठाणाण जत्थ पडिसेहो । झाणज्झयणाईणं जोयविही एस धम्मकसो ॥ ६७ ॥
बज्झाणुट्ठाणेणं जेण न बाहिज्जए दुगं पि तयं । संभवइ य परिसुद्धं सो पुण धम्मम्मि छेउ त्ति ॥ ६८ ॥
जीवाइभाववाओ बन्धाइपसाहगो इहं तावो । एएहिँ अपरिसुद्धो कारिमकणगोवमो धम्मो ॥ ६९ ॥

अवि य—

एएहिँ जो न सुद्धो अन्नयरम्मि वि न सुट्ठुनिव्वडिओ । सो तारिसओ धम्मो नियमेण फले विसंवयइ १७७०॥
एमाई धम्मकहं सोउं संठाविउं सुयं रज्जे । अम्मापिईसमेओ पव्वइओ गग्गलिनरिन्दो ॥ ७१ ॥
आगच्छन्ताण पहे तेसिं सामिस्स वन्दणनिमित्तं । सुहपरिणामविसेसा केवलणाणं समुप्पन्नं ॥ ७२ ॥

चम्पाउरीए पत्ता ते पञ्चवि केवली जिणसयासे। गोयमसहिया काउं पयाहिणं वीरनाहस्स ॥ ७३ ॥
तित्थपणामं काउं केवलिपरिसाएँ पत्थिया तेऽवि। गोयमसामी पभणइ मा वच्चह वन्दह जिणिन्दं ॥ ७४ ॥
भयवं पि भणइ गोयम! मा आसाएहि केवली एए। तो सो विम्हियचित्तो संविग्गो खामए ते उ ॥ ७५ ॥
मिच्छाउक्कडपुव्वं कुणइ य खेयं मणम्मि हा मज्झं। नो उप्पज्जइ नाणं किमिह भवेऽहं न सिज्झेज्जा ॥ ७६ ॥
सुणइ य अमरुल्लावं वागरियं अज्ज भो! भुवणपहुणा। जो नियसत्तीए नरो वन्दइ अट्ठावयं तित्थं ॥ ७७ ॥
सो तेणेव भवेणं सिज्झइ विहुणियसव्वकम्मंसो। तो गोयमो वि सोउं अट्ठावयवन्दणं महइ ॥ ७८ ॥
तस्स अभिइविगमत्थं तावससंबोहणं च नाऊणं। पभणइ वीरो गोयम! वन्दसु अट्ठावयजिणिन्दे ॥ ७९ ॥
इय सोउं परितुट्ठो वन्दिय वीरं गओ य सो तम्मि। सासयसुहेक्करसिओ चारणलद्धीए संपन्नो ॥ १७८० ॥

इओ य—

अट्ठावयं विलग्गा लोगसुईए सुणेत्तु जिणकहियं। कोडिन्नदिन्नसेवालनामया तावसा तिन्नि ॥ ८१ ॥
पढमो कुणइ चउत्थं पारइ कन्दफलाइयं सो य। पञ्चसयतावसजुओ आरूढो मेहलं पढमं ॥ ८२ ॥
बीओ य कुणइ छट्ठं सुक्कफलाई य भुञ्जइ निरीहो। सो मेहलं विलग्गो बीयं पञ्चहिँ सएहिँ जुओ ॥ ८३ ॥
सेवाली अट्ठमयं करेइ भुञ्जइ य सुक्कसेवालं। सो पञ्चसओ तइयं आरूढो मेहलं जाव ॥ ८४ ॥
परतो ते अचयन्ता आरोढुं उम्मुहा विसन्ना य। चिट्ठन्ति ताव पत्तो गोयमसामी सुतवतेओ ॥ ८५ ॥

उत्तत्तकणयवन्नो सुन्दरलावन्नरूवसंपन्नो । तं दट्ठुं ते सव्वे परोप्परं भणिउमाढत्ता ॥ ८६ ॥
अम्हे सुक्का भुक्खा इमं न सत्ता गिरिं विलग्गेउं । एयस्स थूलरिसिणो एत्थारुहणम्मि का सत्ती ॥ ८७ ॥
इय तेसि भणन्ताणं पेच्छन्ताणं च विम्हियमणाणं । तुरियं समारुहन्तो खणेण अद्दंसणीहूतो ॥ ८८ ॥
ते आउट्टियचित्ता भणन्ति ते पेच्छिमस्स सामत्थं । एस महप्पा कोइ वि परमरिसी पयडतवतेओ ॥ ८९ ॥
ता जइ एसो एही सीसा अम्हे इमस्स होहामो । इय ते निच्छियचित्ता गोयममिन्तं पडिच्छन्ति ॥ १७९० ॥
अट्ठावयसिहरट्ठियमाययणं गोयमो वि संपत्तो । नन्दीसरसिद्धालयपडिच्छन्दो जं विणिम्मवियं ॥ ९१ ॥

अवि य—

आधाक्षु जासु जोयणपमाणु जहिं रिसहपहू मोक्खपयाणु ।
गाउयइं तिन्नि उच्चत्तु कहिउ तं पवरु तित्थु अमरेहि महिउ ॥ ९२ ॥
रयणुज्जलमणिमयचउदुवारु निम्मवियविविहचित्तप्पयारु ।
मन्दरचूला विव सिहरु जासु को वन्निउ सक्कइ सोह तासु ॥ ९३ ॥
तहिं घडियपवरपुत्तलियपन्ति अवयरियवरच्छर नं सुकन्ति ।
पणवन्नरयणकरविच्छरन्ति नं इन्दचावसयविप्फुरन्ति ॥ ९४ ॥
उत्तत्तकणयवरकलसु भाइ रविबिम्बु उदयगिरिसिहरि नाइ ।

धयदण्डु रुइरमाणिक्कजडिउ माणवयखम्भु विहिरेविव घडिउ ॥ ९५ ॥
तुङ्गत्तणि सो नहसिहरि लग्गु नं भवियहं दरिसइ मोक्खमग्गु ।
जोइज्जइ जं जं तासु अङ्गु उप्पायइ तं तं मणह रङ्गु ॥ ९६ ॥
गब्भहरमज्झि मणिपेढियाए उसहाइयाण समसेढियाए ।
पडिमाओ जिणाण पसन्नियाओ नियवन्नपमाणसमन्नियाओ ॥ ९७ ॥
जहिं मुहमण्डव सोहहिं चउदिसिमणहरण पुरओ पेच्छामण्डव वरथम्भाहरण ।
पडिमथूभचीरुक्खमहिन्दज्झयपवर एवमाइनन्दीसरजिणहरसरिसु[3]पर ॥ ९८ ॥
उसभाइजिणे वन्दिय थुणइ तओ गोयमो भयवं ॥ ९९ ॥
काउं पयाहिणाओ तिन्नि उ हरिसुल्लसन्तरोमञ्चो ।
उसभाई जयगुरुणो इमाए ओसप्पिणीए उप्पन्ने । पढमपवत्तियतित्थे थोसामि जिणेसरे पयओ ॥ १८०० ॥

जय उसहजिणेसर ! पढमदेव ! जय अजिय ! सुरासुरविहियसेव ! ।
जय संभव ! भवभयभीयसरण ! अभिनन्दण ! जय सुरपणयचलण ! ॥ १ ॥
जय सुमइ ! कुमयसारङ्गसीह ! पँउमप्पह ! जय जैसपत्तलीह ! ।
जय जय सुपास ! ससिसोमवयण ! चन्दप्पह ! जय कन्दोट्टनयण ! ॥ २ ॥

१ अ—०इरु । २ ब—०हरि० । ३ अ—०सुपर । ४ ब—परम० । ५ ब—जग० ।

जय सुविहि ! विहियसंसारभङ्ग ! जय सीयल ! ववगयसयलसङ्ग ! ।
सेज्जंस ! जयहि जयजन्तुरक्ख ! जय वासुपुज्ज ! सिवसुद्धलक्ख ! ॥ ३ ॥
जय विमल ! दलियगुरुकम्मकन्द ! जय जय अणन्त ! महिवलयचन्द ! ।
जय धम्म ! धम्मधुरधरणधीर ! जय सन्ति ! वसणघणरयसमीर ! ॥ ४ ॥
जय कुन्थुदेव ! भुवणप्पयास ! जय अरजिण ! सिवपुरकयनिवास ! ।
जय मल्लि ! मल्लसममोहमहण ! मुणिसुव्वय ! जय भवरन्नदहण ! ॥ ५ ॥
जय नमिजिण ! चिन्तामणिपकप्प ! जय नेमि ! भग्गकन्दप्पसप्प ! ।
जय पास ! पणासियसयलदुक्ख ! जय वीरनाह ! जय कप्परुक्ख ! ॥ ६ ॥
सन्नाणपयासियवत्थुजाय बत्तीससुरेसरनमियपाय ।
रागाइसत्तुनिम्महणसूर भव्वारविन्दपडिबोहसूर ॥ ७ ॥
चउवीसवि करुणारसनिहाण चउवीसवि पावियसिद्धिठाण
चउवीसवि भुवणुद्धरणखम्भ चउवीसवि दुद्धरधरियबम्भ ॥ ८ ॥
चउवीसवि अन्नाणयखण्डण चउवीसवि मायामयखण्डण ।

१ अ–°मुरु° । २ क–°दप्प° । ३ °द्धठा° । ४ व–°मह° ।

चउवीसंवि भरहेसरकारिय वन्दइ नियनियनामुच्चारिय ॥ ९ ॥

एवं थोऊण जिणे निग्गन्तुं जिणहरस्स मज्झाओ। उवविट्ठो सिलपट्टे असोगरुक्खस्स हेट्ठम्मि ॥ १८१० ॥
सुरदाणवखयरेहिँ य गणहारी वन्दिओ सबहुमाणं। धम्मकहाअवसाणे य पुच्छिओ तेहिँ सो भयवं ॥ ११ ॥
केणेमं जिणभवणं कारवियं सुकयकम्मुणा रइयं। कहइ य गोयमसामी आसी इह पढमतित्थयरो ॥ १२ ॥
उसभो नाम महप्पा तस्स सुओ आसि पढमचक्कि त्ति। भरहो तेण य निसुया उसभसमीवे जिणाईया ॥ १३ ॥
भरहम्मि जे भविस्सा सत्तसु ठाणेसु दविणविणिओगो। होइ य गिहीण सम्मं सद्धाजोगेण कीरन्तो ॥ १४ ॥
बीयस्सवि निक्खेवो सुक्खेत्तेसुं बहुफलो चेव। एमाइओ य निसुओ धम्मुवएसो तया तेण ॥ १५ ॥

सत्तट्ठाणाणि पुण—

जिणभवणं जिणबिम्बं जिणागमो चउविहो य सिरिसङ्घो। संजयसमणीसावयसावियरूवो गुणनिहाणं ॥ १६ ॥
जो अहिगारी विहिणा जिणभवणं कारवेइ जहसत्ती। सो सुरनरसिवसोक्खं अइरेणं लहइ कयपुन्नो ॥ १७ ॥
एवं च बिम्बकारी जिणागमुद्दीवणं च कुणमाणो। सुहफलभागी जायइ तित्थयरत्ताइ अज्जेइ ॥ १८ ॥
सत्तीए संघपूया अविसेसेणं गिहीण कायव्वा। जं एस सुए भणिओ तित्थयराणन्तरं सङ्घो ॥ १९ ॥
पत्तं सिवतरुबीयं भववल्ली दुहफलाउला छिन्ना। सायत्ताइं कयाइं सुहाइं इह तेण सव्वाइं ॥ १८२० ॥

---

१ अ–॰न्तरो।

दारिदं चोवहयं वद्धं तित्थयरनामकम्मं ति । सद्धासंवेगपरं सद्धो परिपूइओ जेण ॥ २१ ॥
एसा उ महादाणं एस च्चिय होइ भावजन्नो त्ति । एसा गिहत्थसारो एस च्चिय संपयामूलं ॥ २२ ॥
एयाएँ फलं नेयं परमं नेव्वाणमेव नियमेणं । नरसुरसुहाइँ अणुसंगियाइँ इह किसिपलालं व ॥ २३ ॥
भरहेण इमं सोउं अट्ठावयपव्वयम्मि एयम्मि । मोक्खगए उसभजिणे एयं काराविय तित्थं ॥ २४ ॥
जिणपडिमाचउवीसं भाउयपडिमासयं च एगूणं । नियमुत्ती य जिणिन्दे कारविया पज्जुवासन्ती ॥ २५ ॥
थूभसयं भाईणं परिपेरन्तेसु रक्खणनिमित्तं । चीभवणस्सुत्तुङ्गं वड्ढइरयणेण निम्मवियं ॥ २६ ॥
लोहमया पडिहारा जन्तमया कारिया दुवारम्मि । अट्ठेव मेहलाओ ते छिन्ना दण्डरयणेणं ॥ २७ ॥
इगजोयणन्तराओ एगपँए अट्ठजोयणुस्सेहे । एयम्मि रक्खणत्थं तो पच्छा सगरपुत्तेहिं ॥ २८ ॥
फरिहा कया अगाहा भरिया गङ्गाजलस्स आणेउं । डंण्डमहारयणेणं समन्तओऽलङ्घणिज्जस्स ॥ २९ ॥
इय कहिऊण गोयमो रयणिं गमिउं पहायसमयम्मि । उत्तिन्नो तो दिट्ठो तेहिं सहरिसं तावसेहिं ॥ १८३० ॥
पणमिय भणन्ति अम्हे सीसा तुम्हाण अम्ह तंसि गुरू । अम्हं तुम्हं च गुरू वीरो इय गोयमो आह ॥ ३१ ॥
सो केरिसो त्ति पुट्ठे वीरगुणुक्कित्तणं तओ कुणइ । सुहुमे खेत्तन्तरिए कालन्तरिए मुणइ सव्वे ॥ ३२ ॥
सो भावे सन्नाणी उम्मुक्को रागदोसमोहेहिं । बत्तीसं पि सुरिन्दा किङ्करभावं गया जस्स ॥ ३३ ॥

१ ब–मो व° । २ अ–वेयेणं । ३ अ–°सत्तो । ४ ब–निश्रा° । ५ अ–एयं । ६ त्र–°पहे । ७ ब–दण्ड° ।

बहुअइसयसंपन्नो वीरो भवियारविन्ददिणनाहो । सव्वङ्गियरूवेणं कन्तीए तिहुयणब्भहिओ ॥ ३४ ॥

भणियं च—

सव्वसुरा जइ रूवं अङ्गुट्ठपमाणयं विउव्वेज्जा । जिणपायङ्गुट्ठं पइ न सोहए तं जहिङ्गालो ॥ ३५ ॥

इय सोउं ते तुट्ठा पव्वइया गोयमस्स पासम्मि । देवयविइन्नलिङ्गा गोयमसहिया पहे चलिया ॥ ३६ ॥

एगम्मि सन्निवेसे भिक्खावेलाए पुच्छिया ते उ । किं आणिज्जइ तुम्हं पारणए ते वि जम्पन्ति ॥ ३७ ॥

आणेह पायसं णे गोयमसामी वि लद्धिसंपन्नो । आणइ सोदरमेत्तं खीरिं सपडिग्गहे काउं ॥ ३८ ॥

उवविसह त्ति भणिए इमेण किं एत्तियाण होहि त्ति । किन्तु गुरु च्चिय जाणइ जुत्ताजुत्तं ति चिन्तेउं ॥ ३९ ॥

उवविट्ठा तिप्पविया अक्खीणमहाणसीए सव्वेऽवि । पच्छा सयं पभुत्तो गणहारी विम्हिया तेऽवि ॥ १८४० ॥

भवकूवकरालरवो पत्तो सामी सुदुल्लहो वीरो । धम्मगुरू जणयसमो अणब्भवुट्ठि व्व एसो य ॥ ४१ ॥

बोही सुहावहा तह पत्ता भवसयसहस्सदुल्लम्भा । ता कयपुन्ना अम्हे एमाइ भावयन्ताणं ॥ ४२ ॥

सुहपरिणामवसेणं भुञ्जन्ताणं तु केवलं जायं । सेवालभक्खगाणं मग्गे पुण दिन्नमाईणं ॥ ४३ ॥

पिच्छन्ताण य वीरं कोडिन्नाईण तक्खणं चेव । छत्ताइछत्तकलियं उप्पन्नं केवलं नाणं ॥ ४४ ॥

काउं पयाहिणं ते केवलिपरिसं पहाविया सव्वे । वन्दह एह जिणिन्दं भवमहणं गोयमो भणइ ॥ ४५ ॥

---

१ ब—°यङ्गुट्ठं प° । २ ब—°रपूरणमेत्तं स° । ३ ब—वीर। ४ अ—°गुरुजणयसम्मो । ५ अ—°ता जा भवसह । ६ ब—मज्झे ।

भणइ जिणिन्दो गोयम ! मा आसाएहि केवली एए। तो खामइ संविग्गो मिच्छामीदुक्कडं देइ ॥ ४६ ॥
कुणइ महन्तमधीइं नाहं सिज्झामि नूण गुरुकम्मो। सिग्घमिमे लहुकम्मा कयपुन्ना केवली जाया ॥ ४७ ॥
भयवं पि तं सखेयं नाऊणं भणइ गोयमा ! कहसु। तित्थयराणं वयणं गज्झमुयाहो तुहागेज्झं ॥ ४८ ॥
एगन्तओ उ गज्झं ता खिज्जसि कीस जं तुममहं च। दोण्णि वि अम्हे गोयम! अन्ते तुल्ला भविस्सामो ॥४९॥

अन्नं च—

गोयम ! चत्तारि कडा सुण्ठकडो वि दलचम्मकडगा य। कम्बलकडो ममोवरि कम्बलकडउ व्व तुह नेहो ॥५०॥
चिरसंसिट्ठो[1] चिरपरिचिओ य जं मज्झ तंसि ता मोहो। आवरइ केवलं तुह विगए य इमम्मि तुह होही ॥ ५१ ॥
तम्मि य समए गोयमनिस्साए पन्नवेइ अज्झयणं। दुमपत्तं वीरजिणो दिन्तो सिस्साणमणुसट्ठिं ॥ ५२ ॥
दुमपत्तए पण्डुयए जहा निवडइ राइगणाण अच्चए। एवं मणुयाण जीवियं समयं गोयम! मा पमायए ॥ ५३ ॥
कुससग्गे जह ओसबिन्दुए थोवं चिट्ठइ लम्बमाणए। एवं मणुयाण जीवियं समयं गोयम! मा पमायए ॥ ५४ ॥

तहा—

मणुयत्तमारियत्तं अहीणपञ्चिन्दियत्तधम्मसुई। सद्दहण धम्मचरणं जहुत्तरं एयमइदुलहं ॥ ५५ ॥
इय नाऊणं गोयम ! समयं पि हु मा करेज्जसु पमायं। एमाइ तमणुसासिय चम्पाओ विहेरिउं[2] भयवं ॥ ५६ ॥

---

१ अ—संसट्ठो। २ ब—विहरिओ।

सावत्थिं संपत्तो समोसढो कोट्ठगम्मि उज्जाणे । भत्तीए वन्दणत्थं च आगया तत्थ पुरिपरिसा ॥ ५७ ॥
कहिओ धम्मो भयवया—

बज्झन्ति जहा जीवा मुच्चन्ति जहा भवे य जह दुक्खं । जह सिद्धाणं सोक्खं कम्मविवागं च सुहमसुहं ॥५८॥
गोसालो तत्थच्छइ हालाहलकुम्भयारसालाए । मत्तो निमित्ततेऊलेसाहिं ससीसपरियरिओ ॥ ५९ ॥
छट्ठं छट्ठेण तवं कुणमाणो गोयमो अनिक्खित्तं । सावत्थीनयरीए भिक्खनिमित्तं अणुपविट्ठो ॥ १८६० ॥
सुणइ य बहुजणसद्दं जिणप्पलावी जिणो य गोसालो । तं सोउं संसइओ विहरित्ता आगओ वीरं ॥ ६१ ॥
वन्दित्ता परिपुच्छइ एत्थ जिणत्तेण घोसए भयवं । गोसालो लोए णं ता को सो कहह परमत्थं ॥ ६२ ॥
मम सीसो एस आसित्ति भणिऊणं—

मङ्खलिपुत्तत्ताईवुत्तन्तं तस्स तेउलेसन्तं । कहइ जिणो परिसाए मज्झे गणहारिणा पुट्ठो ॥ ६३ ॥
जणपासाओ य इमं गोसालो सोउमासुरुत्तो ये । आणन्दं अणगारं गोयरचरियागयं दट्ठुं ॥ ६४ ॥
पभणइ भो आणन्दा ! तव धम्मायरिओ मए समं अज्ज । खवलइ सुरकयपूओ नियइड्ढीगारववसेणं ॥ ६५ ॥
ता आगच्छामि अहं तस्स सयासम्मि एस जइ किञ्चि । सो पडिकूलं भासइ तं तेएणं दहेमि तओ ॥ ६७ ॥
तं सोउं भयभीओ आणन्दो गन्तु वन्दिउं वीरं । साहइ गोसालुत्तं तं भन्ते सो पहू दहिउं ? ॥ ६८ ॥

---

१ अ—कइया वि । २ ब—उ । ३ ब—°रिए । ४ ब—भासइ ।

भयवं भणइ पहू सो आणन्दा ! किं परं न अरिहन्ते । परियावणे समत्थो तेसिं पिहु ता तुमं कहसु ॥ ६९ ॥
गोयममाइमुणीणं गोसालं किं पि कोइ मा भणउ । सो कुद्धो आगमिही भणिओ तेएण य दहेइ ॥ १८७० ॥
आणन्देण य कहियं मुणीण तं सो उ आगओ तुरियं । गोसालो बहुसीसो उद्धठिओ भणइ भयवन्तं ॥ ७१ ॥
किं भणसि कासवा ! तं गोसालो आसि एस मम सीसो ? । अन्नो सो तुह सीसो अहं तु तन्नामओ अन्नो ॥ ७२ ॥
जह तेणो पारद्धो नगरारक्खियभडेहिं गोसाला ! । पुरओ देइ तणाइं आवरणत्थं सरीरस्स ॥ ७३ ॥
छाइज्जइ तेण तयं गोवेसि तुमं पि एवमप्पाणं । न य अन्नो होसि त्ति य भणिओ वीरेण अइरुट्ठो ॥ ७४ ॥
उच्चावयमक्कोसइ बेइ विणट्ठो सि मम सयासाओ । सव्वाणुभूइसाहू तं सोउं सामिभत्तीए ॥ ७५ ॥
जम्पइ हा गोसाला ! एकं पिहु अक्खराइ जो जत्तो । सिक्खइ सो तं वन्दइ गुरु त्ति काउं कुणइ भत्तिं ॥ ७६ ॥
तं पुण सीसत्तेणं पडिवन्नो भगवया य सिक्खविओ । तेऊलेसा वसणाउ मोइओ बहुसुओ य कओ ॥ ७७ ॥
पडणीयत्तं संपइ किं पडिवन्नो सि दुट्ठु तुज्झ मई । इय भणिओ सो रुट्ठो तं साहुं भाससा कुणइ ॥ ७८ ॥
पुणरवि जिणमक्कोसइ तओ सुनक्खत्तमहरिसी तत्थ । धम्मगुरुपरमभत्तो चिन्तइ नियजीवनिरवेक्खो ॥ ७९ ॥
मा जम्मउ सो पुरिसो जाओऽविहु जियउ मा चिरं कालं । जो पेच्छन्तो वि सहइ धम्मगुरुपराभवं मूढो १८८० ॥
इय चिन्तिय पडिचोयइ गोसालं सो तहेव तेएणं । सोऽवि तयं परितावइ बाढं तो वीरपासम्मि ॥ ८१ ॥

१ ब--च । २ ब-न तं ।

आलोइयपडिक्कन्तो उच्चरियमहव्वओ समाहिजुओ। खामियसंजयसाहुणिवग्गो सव्वत्थ समभावो ॥ ८२ ॥
कालगओ सो वीरो पुणो य अक्कोसए जिणं सो य। पडिचोइओ जिणेणं तहेव तेयं तओ मुयइ ॥ ८३ ॥
जह वातोली सेले पक्कमइ न चेव तह जिणसरीरे। सावि न पहवइ काउं अहिवियाहिं तओ उहं ॥ ८४ ॥
उप्पइया पडिनिहया गोसालसरीरगं अणुपविट्ठा। तीए अन्ताइट्ठो सो विमणो जम्पए एवं ॥ ८५ ॥
मम तेएणं एत्तो छण्हं मासाण कासवा तंसि। दाहत्तो छउमत्थो करेसि कालं जिणो आह ॥ ८६ ॥
सोलसवासाइं अहं अन्नाइं वि विहरिऊण गोसाला!। केवलिपरियाएणं पच्छा मोक्खं गमिस्सामि ॥ ८७ ॥
तं पुण नियतेएणं अन्ताविट्ठो य दाहजरघत्थो। कालं करेसि अन्तो सत्तण्ह दिणाण छउम्मत्थो ॥ ८८ ॥
भणिया जिणेण मुणिणो धम्मियपडिचोयणाए चोएह। गोसालं हयनिहओ विज्झायग्गि व्व जं एसो ॥ ८९ ॥
पडिचोयन्ति य ते तं कुणन्ति निप्पट्ठपसिणवागरणं। कोवग्गिजलन्तोऽवि हु सो न तरइ किं पि काऊणं ॥ १८९० ॥
उद्धियदाढो व्व फणी सीसा विहु तत्थ तं निएऊणं। वीरजिणं आलीणा केइ वि अन्नेऽवि तं चेव ॥ ९१ ॥

गोसालोऽवि—

दीहुण्हे नीसासे मुञ्चन्तो दाढियाउ लुञ्चन्तो। पाएहिं कुट्टिन्तो भूमिं रोसेण कम्पन्तो ॥ ९२ ॥
निग्गन्तूण य तत्तो निययट्ठाणम्मि सो गओ तुरियं। तत्थवि दाहजरेणं चिट्ठइ वुन्नो विगयपुन्नो ॥ ९३ ॥

१ ब—अर्चिवियंचि। २ ब—अन्ना॰। ३ ब—अन्तो। ४ ब—अन्ना॰। ५ ब—तस्स। ६ ब—॰एहि य।

भगवयाऽवि समणाण साहियं—

जो मुक्को नियतेओ गोसालेणं वहाय मह समणा । सो अङ्गवङ्गमाई सोलसदेसे अलं दहिउं ॥ ९४ ॥

इओ य—

अम्बंबिलियापाणगमाई दाहस्स पसमणनिमित्तं । गोसालो पियइ बहू करेइ सीओवयारे य ॥ ९५ ॥
मज्जं पिएइ गायइ नच्चइ हालाहलाइ[1] पकरेइ । अञ्जलिकम्मं मूढो सिञ्चइ मट्टियजलेण तणुं ॥ ९६ ॥
सत्तमअहरत्तन्ते नियमरणं जाणिउं भणइ सीसे । मं कालगयं तुब्भे सिणाणमाईहिँ पूएउं ॥ ९७ ॥
सिबियारूढं काउं घोसिज्जह एत्थ सव्वनयरीए । चउवीसमतित्थयरो गोसालो भरहवासम्मि ॥ ९८ ॥
केवलणाणी सिद्धो देवाणुपिया इहेज्ज[2] इय महया । इड्ढीसक्कारेणं नीहरणं मम करेज्जाह ॥ ९९ ॥
खणमेत्तेण पुणो सो कहिञ्चि मिच्छत्तखयउवसमेणं[3] । संमत्तभावियमणो चिन्तइ नाहं जिणो होमि ॥ १९०० ॥
मङ्खलिपुत्तो उ अहं समणाणं घायगो अणत्थखणी । गुरुपडणीओ धम्मस्स अयसकारी महापावो ॥ १ ॥
नियतेएणं दड्ढो करोमि कालं सकम्मदोसेणं । भयवं पि महावीरो तित्थयरो केवली एत्थ ॥ २ ॥
एवं परिभावेन्तो नियसीसाणं कहेइ सो सव्वं । पुवुत्तं ते भणिया तुब्भे मं मुणियकालगयं ॥ ३ ॥
सुंबेणं बन्धेत्ता वामे पायम्मि थोक्केह[4] मुहम्मि । तिक्खुत्तो पुणो पच्छा कड्ढविकड्ढि करेमाणा ॥ ४ ॥

---

१ ब—°लाए । २ ब—°हं जह य । ३ अ—°गय° । ४ ब—तो । ५ अ ठोक° ।

घोसिज्जह नयरीए दुच्चरियं मज्झ तुम्ह जं कहियं । वीरस्स जिणत्ताईगुणकित्तणयं करेज्जाह ॥ ५ ॥
सहईए अवन्नाए कड्ढेत्ता मह कलेवरमणज्जं । पेयवणे छड्डेज्जह इय ते सवहेहिँ सावेत्ता ॥ ६ ॥
गोसालो कालगओ सीसेहिं सवहमोक्खणानिमित्तं । दारं पिहित्तु मज्झे रेहमया सा कया नयरी ॥ ७ ॥
तब्भणियं तेहिं कयं बन्धणठोकणयघोसणाईयं । तो महया नीहरणं सक्कारेणं कयं तस्स ॥ ८ ॥
भयवं सावत्थीए निक्खमिऊणं बहिजणवयविहारं । कुणइ पडिबोहयन्तो भविए सूरो व्व कमलवणं ॥ ९ ॥
विहरन्तो य कमेणं मिण्ढियगामे पुरम्मि संपत्तो । फासुयदेसम्मि ठिओ उज्जाणे साणकोट्ठम्मि ॥ १९१० ॥
पञ्चभिगमेण सड्ढा समागया तत्थ कोउगेणण्णे । संसयछेयट्ठण्णे भयवं पुण कहइ सव्वेसिं ॥ ११ ॥
देवाणुपिया ! धम्मो कायव्वो भवविरत्तचित्तेहिं । तस्स पसाहणकज्जे जं कायव्वं तयं सुणह ॥ १२ ॥
गुणरागो कायव्वो नो कायव्वा कुसीलसंसग्गी । वज्जेयव्वा कोहादओ य सययं पमाओ य ॥ १३ ॥
जम्मन्तरेऽवि जीवो पावइ बोही गुणाणुरागाओ । सुहपरिणामवसेणं तेणगणायं इहं नेयं ॥ १४ ॥
दुट्ठेयरजोगाओ दोसाण गुणाण भायणं होन्ति । गिरिसुयपुप्फसुया इव ता कायव्वा सुसंसग्गी ॥ १५ ॥
पढमकसाया सम्मं हणन्ति बीया य देसविरइं ति । तइया य सव्वविरइं चउत्थया पुण अहक्खायं ॥ १६ ॥

केरिसा य ते—

१ व—°त्थीओ । २ अ—सबे वि ।

जलरेणुपुढविपव्वयराईसरिसो चउव्विहो कोहो । तिणसलयाकट्ठट्ठियसेलत्थम्भोवमो माणो ॥ १७ ॥
मायावलेहिगोमुत्तमिण्ढसिङ्गघणवंसमूलसरिसा उ । लोहो हलिद्दकद्दमखञ्जणकिमिरागसम्माणो ॥ १८ ॥
पक्खचउमासवच्छरजावज्जीवाणुगाणिणो कमसो । देवनरतिरियनारयगइसाहणहेयवो भणिया ॥ १९ ॥

पमाओ पुण—

वरं महाविसं भुत्तं वरं अग्गीपवेसणं । वरं सत्तूहिं संवासो वरं सप्पेहिं कीलियं ॥ १९२० ॥
मा धम्मम्मि पमाओ जमेगमच्चू विसाइणो । पमाएणं अणन्ताणि जम्माणि मरणाणि य ॥ २१ ॥
एवं हिओवएसा पडिबुद्धा तत्थ पाणिणो बहवे । सामिस्स तदा जाओ रोगायङ्को सकम्माओ ॥ २२ ॥
तिव्वो उ दुरहियासो जिणस्स वीरस्स पित्तजरजुत्तो । लोहियवच्चायं पि य करेइ जायइ य अबलतणू ॥ २३ ॥
रोगकिलन्तं दट्ठुं सामी सव्वो चउव्विहो सङ्घो । तह देवदेविवग्गो महन्तमुव्वेयमावन्नो ॥ २४ ॥
चाउवन्नो य जणो जम्पइ गोसालतेउलेसाए । छण्हं मासाणन्ते करिही कालं महावीरो ॥ २५ ॥
तं सोउं सीहमुणी एगागी बिसिय मालुयाकच्छे । रोयइ कहकहसद्देण गरुयदुक्खं समावन्नो ॥ २६ ॥
सामी साहू पेसइ मुणिय इमं तस्स वाहरणकज्जे । भणिओ अ तेहिं गन्तुं सीहा ! सद्दाइ तं वीरो ॥ २७ ॥
सीहोऽवि समागन्तुं वन्दित्ता पज्जुवासए भयवं । भणिओ जिणेण सीहा ! कीस अधिइं तुमं कुणसि ॥ २८ ॥

---

१ व–°इं पि य । २ व–°णन्तो ।

छण्हं सासाणन्तो नाहं कालं जओ करिस्सामि । अन्नाइं[1] अद्धसोलसवासाइं एत्थ विहरिस्सं ॥ २९ ॥
ता गच्छ तुमं मिण्ढियगामं मग्गाहि रेवई मज्झ । गाहावईण[2] कज्जे पज्जुसियं ओसहं कप्पं ॥ १९३० ॥
सीहो य गओ तीए गेहं अब्भुट्ठिओ ये हिट्ठाए । सत्तट्ठपए अहिगम्म वन्दिओ परमभत्तीए ॥ ३१ ॥
भणिओ साहेहि तुमं देवाणुपिया इहागमणकज्जं । तेण य भणियं अमुगं पज्जुसियं ओसहं अत्थि ॥ ३२ ॥
तुज्झ गिहे तं वियरसु सा भणइ इमं रहस्सनिम्मवियं । कहमुणासि तुमं कहियं केवलिणा वीरनाहेण ॥ ३३ ॥
तं सोउं सा तुट्ठा वियरइ सीहस्स ओसहं तं तु । दव्वाइविसुद्धेणं ओसहदाणेण सा तेण ॥ ३४ ॥
देवाउयं निबन्धइ परित्तसंसा[3]रियत्तणं कुणइ । दिव्वाणि तत्थ पञ्च य पाउब्भूयाणि सयराहं ॥ ३५ ॥
सीहो वि य पडिगन्तुं आलोइय दंसिऊण वीरस्स । णिसिरइ पाणिम्मि तयं भुत्तममुच्छेण य जिणेण ॥ ३६ ॥
खिप्पं चिय उवसन्तो रोगायङ्को य तम्मि भुत्तम्मि । निरुओ बलियसरीरो जाओ समणो महावीरो ॥ ३७ ॥
तुट्ठा समणा समणी य सावगा साविगा य तुट्ठाओ । देवा देवी य तहा सदेवमणुयं जगं तुट्ठं ॥ ३७ ॥
वन्दित्तु इन्दभूई पुच्छइ वीरं कहिं समुववन्नो । सव्वाणुभूइसाहू तहा सुनक्खत्तअणगारो ॥ ३८ ॥
पढमो उ सहस्सारे गोयम ! बीओ उ अच्चुए कप्पे । उक्कोसठिई जाया सिज्झिस्सन्ती विदेहम्मि ॥ ३९ ॥
भन्ते ! तुम्ह कुसीसो गोसालो समणघायगो कत्थ । उववन्नो इय पुट्ठे कहिओ पज्जन्तवुत्तन्तो ॥ १९४० ॥

---

१ अ–°इ नं । २ व–पहि° । ३ व–सारिणं तहा ।

गोसालस्स जिणेणं सुहपरिणामाउ तेण सम्मत्तं । पत्तं तस्स पभावा अच्चुयकप्पे गओ सो वि ॥ ४१ ॥
सम्मद्दिट्ठी मणुओ विमाणवज्जं न बन्धए आउं । जइ वि न संमत्तजढो अहवा बद्धाउओ पुव्विं ॥ ४२ ॥
कप्पाओं चुओ सन्तो किं किं सो सामि ! पाविही एत्थ । भरहम्मि सयदुवारे नयरे होही महाराया ॥ ४३ ॥
नामेण महापउमो सो समणाणं उवद्दवे बहुए । मिच्छत्तं पडिवन्नो कारेही दुट्ठपरिणामो ॥ ४४ ॥
अक्कोसणनिब्भच्छणबन्धणरुम्भणयउवहिहरणं च । छविछेयं कारेही निव्वासेही य नयराओ ॥ ४५ ॥
विन्नत्तो य जणेणं मिच्छाभावेण उवरमं काही । चरियाएँ रहारूढो निग्गमिही अन्नया सो उ ॥ ४६ ॥
उज्जाणे अणगारं आयाविन्तं सुमङ्गलं नाम । दट्ठूणमासुरुत्तो नोल्लावेही रहसिरेणं ॥ ४७ ॥
सो सणियं उट्ठेत्ता पुणो वि आयाविही सुधीरमणो । इयरो नोल्लेइ पुणो बीयं वारं पुणो तइयं ॥ ४८ ॥
आभोएही य तओ ओहिन्नाणेण सो अईअद्धं । गोसालभवे दट्ठुं दुच्चरियं तस्स गुरुरोसा ॥ ४९ ॥
सहयं सरहं दहिही नियतवतेएण तं महापउमं । आउखए सो जाही सव्वट्ठेऽणुत्तरविमाणे ॥ १९५० ॥
सत्तमपुढविं जाही सो राया होहिई[2] य सो मच्छो । पुण सत्तमिए जाही एवं एगेगपुढवीए ॥ ५१ ॥
दो दो वारा जाही तत्तो पञ्चिन्दिएसु सव्वेसु । बहुसो उववज्जिस्सइ सव्वत्थवि सत्थवज्झो त्ति ॥ ५२ ॥
चउरिन्दियतेइन्दियबिइन्दिएगिन्दिएसु सव्वेसु । छिन्नो भिन्नो दड्ढो मरिही सव्वत्थ वियणत्तो ॥ ५३ ॥

१ ब—आउक्खयंमि जा° । २ अ—°हई ।

एवमणन्तं हिण्डिय संसारं माणुसत्तणं लहिही । पाविय जिणिन्दधम्मो देवगइं एस गच्छिहिही ॥ ५४ ॥
कइवि भवग्गहणाइं महाविदेहे तओ य रायसुओ । नामेण दढपइन्नो होही दिक्खं च पडिवन्नो ॥ ५५ ॥
केवलमुप्पाडेही सुचरियतवसंजमो तओ समणे । आमन्तेत्ता कहिही नियवुत्तन्तं सवित्थारं ॥ ५६ ॥
गोसालगमाईयं ता अज्जा ! को उ मा हवउ तुब्भं । गुरुमाइपच्चणीओ भमिज्ज मा सो वि संसारं ॥ ५७ ॥

भणियं च—

तित्थयरपवयणसुयं आयरियं गणहरं महिड्ढीयं । आसायन्तो बहुसो अणन्तसंसारिओ होइ ॥ ५८ ॥
तं सोउं ते समणा भीया उ तह त्ति पडिसुणेहिन्ति । मोक्खं च वच्चिही सो दढप्पइन्नो महाभागो ॥ ५९ ॥
इय भावी वुत्तन्तो कहिओ गोसालगस्स वीरेणं । गोयममाइसभाए संवेगोवन्नचित्ताइ ॥ १९६० ॥
विहरइ य वद्धमाणो गामागरनगरसंकुलं पुहइं । परिवड्ढमाणसड्ढो सव्वत्थ गुणेहिँ सुमहग्घो ॥ ६१ ॥
उद्धरियकुमयकन्दो चउविहसिरिसंघकुमुयवणचंन्दो[3] । तिहुयणकयआणन्दो करुणामयसारनिस्सन्दो ॥ ६२ ॥
उद्दामकित्तिसद्दो दुज्जयकम्मारिचक्कसंमद्दो । चोद्दससमणसहस्सो पडिबोहइ पाणिणो बहवे ॥ ६३ ॥
मेहमिगावइसुलसानन्दोदायणदसन्नभद्दे य । अइमुत्तसालिभद्दे धन्नाणन्दाइकयउन्ने ॥ ६४ ॥

तत्थ सालिभद्दपडिबोहणं विसेसेण भन्नइ—

३ — °ंदो ।

सालिग्गामे आसी दुग्गो कुलपुत्तओ उ ओलग्गो। धन्ना य तस्स भज्जा तेसिं पुत्तो य संगमओ ॥ ६५ ॥
भवियव्वयावसेणं तीसे पञ्चत्तमुवगओ भत्ता। सा परघरकम्माइं कुणमाणी भरइ नियपोट्टं ॥ ६६ ॥
संगमओ पुण चारइ सिसुभावे गामवच्छरूवाइं। तेणन्नया वणम्मी दिट्ठो पडिमं ठिओ साहू ॥ ६७ ॥
निच्चलनिरुद्धकाओ लम्बियबाहू सिलायलोवगओ। उग्गतवसोसियङ्गो धम्मज्झाणं झियायन्तो ॥ ६८ ॥
जाया य तस्स सद्धा महारिसीए सधम्मपिण्डो त्ति। सो तं वन्दइ चलणे पमज्जिउं मलइ भत्तीए ॥ ६९ ॥
सम्मुहं च पलोइन्तो खणमेत्तं चिट्ठए उपासन्तो। कुणमाणस्स य एवं के वि दिणा वोलिया तस्स ॥ १९७० ॥
जायम्मि कम्मि वि छणे गिहे गिहे तत्थ रज्झए खीरी। सो दट्ठूणं पभणइ अम्बे ! मह देसु परमन्नं ॥ ७१ ॥
सा रोविउं पयत्ता सुयरागहाडिं निएवि मन्दुइया। आसन्नगिहाहिन्तो तत्तो मिलियाउ महिलाओ ॥ ७२ ॥
पुट्ठं च ताहिँ भद्दे ! किं रोयसि तीएँ तासि परिकहियं। न मुणइ अत्थि अणत्थि मम पुत्तो नियगेहम्मि ॥ ७३ ॥
एसो मग्गइ खीरी सामग्गीविरहओ य सा कत्तो। दन्तेहिँ विणा जम्हा न सिण्टेणं होइ कइयावि ॥ ७४ ॥
तो पायसोवगरणं अणुकम्पाए विइन्नमेयाहिं। चिन्तिय दसाविभागो केस्सित्थ न जायए विसमो ॥ ७५ ॥
रद्धा य तीएँ खीरी भरियं भाणं च भोयणट्ठाए। पुत्तस्स घयमहुजुयं उवविट्ठो भुञ्जिउं सो वि ॥ ७६ ॥
एत्थन्तरे मुणी सो समागओ मासखमणपारणए। जुगमेत्तनिहियदिट्ठी तस्स गिहे पुन्नजोगेणं ॥ ७७ ॥

---

१ ब—°सम्मि। २ ब—केइ। ३ अ—दिणे। ४ ब—°ण्हूणं। ५ ब—कस्से°।

तं दट्ठुं परितुट्ठो धन्नो पुन्नो अहं कयत्थो त्ति । जमिहागओ अचिन्तियहिरन्नवुट्ठीसमो एसो ॥ ७८ ॥
उट्ठेऊण य तत्तो वन्दित्ता भायणं च तं घेत्तुं । साहुस्स देइ सवं परमन्नमखण्डपरिणामो ॥ ७९ ॥
चिन्तामणिम्मि पत्ते तप्पूयाए उ होइ जा सद्धा । जो सयलसिद्धिकारयमन्तस्सरणे रसावेसो ॥ १९८० ॥
पत्ते महानिहाणे रोरस्स य होइ जो मणाणन्दो । तत्तोऽहिगभावेणं साहू पडिलाहिओ तेणं ॥ ८१ ॥
दवाईहिँ विसुद्धं नाउं अचिन्तियं च तस्सद्धं । धम्मन्तरायभीरू गिण्हइ साहू तयमसेसं ॥ ८२ ॥
पत्ताइविसुद्धेणं तिकालतुट्ठीजुएण दाणेणं । सुहभोगफलं पुन्नं सुकुलुप्पत्ती य बन्धेइ ॥ ८३ ॥
भुत्तो य सयं पच्छा आकण्ठं पायसो य गेहीए । रत्तिं विसूइयाए सुहपरिणामो य कालगओ ॥ ८४ ॥
उववन्नो रायगिहे भद्दाएँ सुयत्तणेण कुच्छिंसि । सालीसुमिणसूइओ सुइब्भगोभद्दभज्जाए ॥ ८५ ॥
वड्ढइ य सो सुहेणं गब्भो इब्भो गओ वणिज्जेणं । परतीरं पोएणं जन्तस्स य पवहणं भिन्नं ॥ ८६ ॥
अत्थो गओ अणत्थो गोभद्दो वि य विसायमावन्नो । संपत्तो पञ्चत्तं अहो ! हु सोवक्कमं जीयं ॥ ८७ ॥

तथाहि—

सत्थग्गीजलसावयसप्पविसाईहिँ विविहहेऊहिं । सूलविसूइयसोगाइएहिँ जीयं उवक्कमइ ॥ ८८ ॥

अओ चेव भणियं—

ववहरह नरा घेत्तुं बहुलाभं धम्मभण्डमणवरयं । जे पुवण्हे दिट्ठा अवरण्हे ते न दीसन्ति ॥ ८९ ॥

इओ य—

कालक्कमेण जाओ देवकुमारोवमो सुओ तीए । विहियं बन्धुजणेणं वद्धावणयं अइमहन्तं ॥ १९९० ॥
तस्स परिपालणत्थं ठवियाओ तेण पञ्चधावीओ । धावणमज्जणमण्डणकीलावणअङ्कधाईओ ॥ ९१ ॥
जं सालिखेत्तसुमिणं दिट्ठं गब्भंगयम्मि एयम्मि । भद्दाएँ कयं नामं सुयस्स तो सालिभद्दो त्ति ॥ ९२ ॥
भद्दाएँ सुयं किर मे पवहणभङ्गेण उवरओ भत्ता । मुच्छइ रोयइ कन्दइ विलवइ सोआउरा ताहे ॥ ९३ ॥
हाहा हयविहि! निद्दय! निल्लज्ज! अणज्ज! मज्झ किं विहियं । वसणमसज्झम्मयण्डे सुहिसज्जणलोयणिज्जमिणं ॥९४॥
रे दइय! जइ ममोवरि तुज्झ घिणा नत्थि कूरचित्तस्स । ता किं एयम्मि वि बालयम्मि करुणा न तुह जाया ॥ ९५ ॥
एवं सा विलवन्ती संठविया सयणमित्तवग्गेणं । कालेण विगयसोगा जाया घरकज्जसंलग्गा ॥ ९६ ॥
जाओ य सालिभद्दो परिवड्ढन्तो कलागहणजोगो । गेहे च्चिय सिक्खविओ कलाउ कलसूरिणा मइमं ॥ ९७ ॥
लायन्नरूवमणहरसवङ्गं जोव्वणं च संपत्तो । रमणीयणमणहरणो पिओ य सव्वस्स लोयस्स ॥ ९८ ॥
चाई भोई दक्खिन्नसायरो सच्चभासणो सोमो । पियवाणी दयलारो धम्मपिओ विणयसंपन्नो ॥ ९९ ॥
उत्तमकुलुब्भवाओ मणहरतारुन्नकन्तिकलियाओ । सारयससिवयणाओ कुवलयदलदीहनयणाओ ॥ २००० ॥
अमरकरिकुम्भविब्भमपओहराओ य सुरवहुसमाओ । तिवलियतणुमज्झाओ कयलीखम्भोरुजुयलाओ ॥ १ ॥
अलिउलसमचिहुराओ सुरसरियापुलिणरम्मरमणाओ । परिणेइ एगदिवसं बत्तीसं इब्भकन्नाओ ॥ २ ॥

गोभद्दो विय तइया मरिउं जाओ सुरो भवणवासी । ओहिं पउञ्जइ तओ सभारियं नियसुयं नियइ ॥ ३ ॥
मुणिदाणोवज्जियपवरपुन्नआगरिसओ इहं एइ । विउरुवइ सत्ततलं पासायं सालिभद्दस्स ॥ ४ ॥
सुरपासायसमाणं सव्वोउयतरुसमिद्धवणसण्डं । विमलजलजन्तवावीकलियं अच्छेरयब्भूयं ॥ ५ ॥
बत्तीसतूलिकलियं पल्लङ्कं देइ सालिभद्दस्स । मणिरयणकञ्चणमयं तप्पत्तीणं च एगेगं ॥ ६ ॥
अमरविलेवणआभरणवत्थकुसुमाइसयलभोगङ्गं । अन्नन्नं पइदियहं देइ सभज्जस्स सो तस्स ॥ ७ ॥
बहुविहकीलानिरओ जणयसुराणीयभोगदुल्ललिओ । दोगुन्दुगो व्व देवो गयं पि कालं न याणाइ ॥ ८ ॥
सव्वं गिहवावारं भद्दा चिय पइदिणं विचिन्तेइ । कयविक्कयमाईयं अन्नं पि य कुणइ ववहारं ॥ ९ ॥
तत्थन्नया कयाई कम्बलरयणाण विक्कयनिमित्तं । देसन्तराउ वणिया समागया लक्खमोल्लाणं ॥ २०१० ॥
जाहे कोइ न गिण्हइ ताणि महग्घत्तणेण अन्नजणो । ताहे सेणियरन्नो गन्तुं दरिसिन्ति अत्थाणे ॥ ११ ॥
रञ्जियहियओ पुच्छइ मोल्लं कहियं च लक्खमोल्लाणि । रायाह न मे कज्जं एरिसमोल्लेहिँ एएहिं ॥ १२ ॥
तो ते विसन्नचित्ता निग्गन्तुं रायमन्दिराहिन्तो । तो सालिभद्दरिद्धिं सुणिउं भद्दागिहं पत्ता ॥ १३ ॥
गहियाणि ताणि तीए जहुत्तमोल्लेण हट्ठहिययाए । ते वि परितुट्ठचित्ता नियगावासं गया सव्वे ॥ १४ ॥
कम्बलरयणसरूवं सुणिऊणं चेल्लणा भणइ रायं । किं मम कज्जे पियथम ! एक्कं पि न तं तुमे गहियं ॥ १५ ॥
तिट्ठा किमेरिसी तुह कत्तणयज्जियधणस्स व महन्ती । अहवा सोभणवत्थुं मम दिन्नं तुह न पडिहाइ ॥ १६ ॥

किञ्च—

तुज्झ पसिद्धिं सोउं जे वणिणो आगया इह नरिन्द ! । तेसिं पुरओ तुमए एवं लहुईकओ अप्पा ॥ १७ ॥
तं मोल्लं नो पुज्जइ जइ तुह रयणावलिं इमं गेण्ह । किणसु य कम्बलरयणं विगयासा ते वि मा होन्तु ॥१८॥
एवं च उवालद्धो भज्जाए सेणिओ तओ वणिए । मग्गइ कम्बलरयणं तेहिँ य भद्दागहो कहिओ ॥ १९ ॥
तं सोउं सुट्ठुयरं रुट्ठा सा चेल्लणा भणइ एवं । वाणिगिणीए वि समं सत्तं तुह नत्थि नरनाह ! ॥ २०२० ॥
तो नरवइणा भद्दा भणाविया अज्ज जे तुमे गहिया । कम्बलरयणा तेसिं एगं मे देहि मोल्लेणं ॥ २१ ॥

ताहे[1] पडिभणियं—

ते तक्खणमेव मए नरिन्द ! नियपुत्तसालिभद्दस्स । बत्तीसभारियाणं फालिय पयलूहणा विहिया ॥ २२ ॥
अत्थि य चिरन्तणाइं मज्झ गिहे ताइं गिण्हउ देवो । जइ कज्जं मोल्लेणं विणावि मेऽणुग्गहो एस ॥ २३ ॥
तो सुयमभयं पुच्छइ चउविहबुद्धीसमिद्धमह राया । को एस सालिभद्दो तेण वि कहियं जहावत्तं ॥ २४ ॥
तो विम्हिओ विचिन्तइ रायाऽहो! सालिभद्दसामग्गी । ता सुकयत्थो अहयं जस्स पुरे एरिसा वणिणो ॥ २५ ॥
भद्दा य समाइट्ठा तस्सुयदंसणस्सकोउगमणेणं । पेसेसु नियं पुत्तं रायउले जेण पेच्छामि ॥ २६ ॥
तो तीए पडिभणियं अइसुकुमालो सुओ न मह सामि !। गिहबाहिं कुणइ पयं न पेच्छए चन्दसूरावि[2] ॥ २७ ॥

---

१ ब—ताए । २ अ—॰सूरो वि ।

ता तुम्ह सयासम्मी आगच्छउ कह इमो इय सुणेउं । मा अम्हाणं उवरिं अपसायपरो हवउ देवो ॥ २८ ॥
तो रन्ना आणत्तं सयमागच्छामि तुज्झ गेहम्मि । तुह सुयदंसणकज्जे इय भणिए सा इमं आह ॥ २९ ॥
गरुओ अणुग्गहो मे गेहमलङ्करइ जमिहमागन्तुं । सामी नवरं कइयवि देउ दिणे होमि पउणाहं ॥ २०३० ॥
पडिवन्ने नरवइणा रायघराओ य नियघरं जाव । संमज्जिओवलित्तो मण्डणपउणो कओ मग्गो ॥ ३१ ॥
डज्झन्तनिरन्तरपवरअगरुकप्पूरसुरहिगन्धड्ढो । पेच्छणयगीयवाइयपेच्छयजणजणियआणन्दो ॥ ३२ ॥
उल्लोओ य विरइओ महग्घपणवन्नरुइरवत्थेहिं । मुत्तावलिमालिल्लो मणहरफुल्लहरेहिल्लो ॥ ३३ ॥
गिहमवि तीए कयं कमणीयं हारुल्लोयमल्लरमणीयं । वन्दणमालाऽलङ्कियदारं दारनिवेसियकलसमुत्तारं ॥ ३४ ॥
जाणाविओ य तत्तो पहाणपरिवारपरिवुडो राया । भद्दा गिहमागच्छइ पए पए कोउगक्खित्तो ॥ ३५ ॥
रञ्जियचित्तो उ दढं उवविट्ठो पवरचन्दणचउक्के । सीहासणे विसाले तब्भवणसिरीं नियच्छन्तो ॥ ३६ ॥
वरवत्थमोत्तियाई भद्दा उवणेइ सुट्ठु परितुट्ठा । गिण्हह तुम्ह गिहमिमं राया न य गिण्हए किं पि ॥ ३७ ॥
भणइ सपुत्तं दंससु गन्तूणं बेइ सालिभद्दं सा । ओयर पासायाओ पुत्त ! तुमं सेणिओ हेट्ठे ॥ ३८ ॥
चिट्ठइ गिहमायाओ सो भणइ न किं पि अम्ब ! जाणामि । मोल्लं कयाणगाणं सयमेव करेसु जं जुत्तं ॥ ३९ ॥
जाय ! कयाणगमेयं न होइ एसो हु सेणिओ राया । सामी तुज्झं मज्झ य सव्वजणाणं इहं देसे ॥ २०४० ॥
मज्झ वि अन्नो सामी इय सुणिउं चिन्तए गुरुविसाओ । एत्थ अहो ! अकयसुहा परस्स सेवाकरा होन्ति ॥४१॥

भणियं च—

न करेन्ति जे तवं संजमं च ते तुल्लपाणिपायाणं । पुरिसा समपुरिसाणं अवस्सपेसत्तणमुवेन्ति ॥ ४२ ॥
धन्ना मुणिणो एगे जे विसयपरम्मुहा निरासंसा । मोत्तूणं देवगुरुं अन्नस्स कुणन्ति न पणामं ॥ ४३ ॥
संसारिया उ रिद्धी परमा विबुहाण नो रई कुणइ । ईसाविसायभयपरवसत्तमाईहिँ जमसारा ॥ ४४ ॥
विसयाभिलासविसघारियाण पुरिसाण निव्विवेयाण । न फुरइ धम्मम्मि मई तुच्छसिरीए मयन्धाणं ॥ ४५ ॥
एवं अहिमाणधणो तं चिय संवेगकारणं धरिउं । धम्मकरणुज्जयमई संजाओ सो महासत्तो ॥ ४६ ॥
इय विमणो ओयरिओ पासायाओ गतो निवसमीवं । सवालङ्कारधरो पच्चक्खो कप्परुक्खो व्व ॥ ४७ ॥
पसरन्तबहलपरिमलवासियदिसिमण्डलो सलीलगई । नियपणइणीसमेओ अच्छरसहिओ व्व सुरकुमरो ॥ ४८ ॥
निवचलणेसु निवडिओ आलिङ्गिय राइणा कओ अङ्के । दट्ठुं सरीरसोहं विम्हइओ चिन्तए एवं ॥ ४९ ॥
नूणं नत्थि असज्झं सुचरियधम्मस्स जीवलोगम्मि । जं इय माणुसमेत्ता अमरविभूइं विडम्बन्ति ॥ २०५० ॥
संभासिओ निवइणा न जम्पए जायए य साममुहो । अंसुजलपुन्ननयणो भद्दाए निवो तओ भणिओ ॥ ५१ ॥
सुरभोयणेहिँ नव नव सुरभोगङ्गेहिँ लालियसरीरो । न सहइ मणुस्सतणुपरिमलं इमो सुयह ता देव ! ॥ ५२ ॥
गच्छसु वच्छ ! सठाणं इय भणिओ सेणिएण सो मुक्को । आरूढो पासायं उट्ठिउकामो उ नरनाहो ॥ ५३ ॥
भद्दाए विन्नत्तो जोडियहत्थाएँ गरुयपणएणं । देव ! पसाएणऽम्हं सागयकिच्चं पडिच्छेह ॥ ५४ ॥

उवरोहसीलयाए पडिवन्ने राइणा उ तव्वयणे । अब्भङ्गिओ य संवाहिओ य वरवेसविलयाहिं ॥ ५५ ॥
उव्वट्टिओ य राया वाविजले मज्जिओ कराउ तहिं । पडियं मुद्दारयणं तो संभन्तो पलोएइ ॥ ५६ ॥
किं देव ! नियह तुब्भे संखुद्धा पुच्छियं च भद्दाए । रन्ना कहियं तीए मुद्दारयणस्स जलपडणं ॥ ५७ ॥
भद्दाए तं सोउं जन्तपओगेण तं जलं खिप्पं । आइसिउं नियदासिं संकामियमन्नवावीए ॥ ५८ ॥
निज्जलतलम्मि तीसे भूसणनियरं फुरन्तकिरणिल्लं । पेच्छइ तेसिं मज्झे मुद्दारयणं तयं नियइ ॥ ५९ ॥
इङ्गालो व्व विसोहं पुच्छइ य सकोउगो किमेयं ति । भद्दाए कहियमिमं निम्मल्लं सालिभद्दस्स ॥ २०६० ॥
जेण सुरो पइदियहं आभरणमिमस्स पणइणिजुयस्स । देइ तयं निम्मल्लं काउं खिप्पइ य वावीसु ॥ ६१ ॥
अइसयविम्हियहियओ मुद्दारयणं नियं च घेत्तूण । मणहरकयनेवच्छो रम्मं नन्दणवणं नियइ ॥ ६२ ॥
पासायं च समन्ता गच्छइ देवालयं जिणं नमिउं । पूइयजिणवरबिम्बो भत्तीए संथुइं कुणइ ॥ ६३ ॥

जगचिन्तामणि ! जगह नाह ! जगगुरु ! जगरक्खण !, जगबन्धव ! जगसत्थवाह ! जगभाववियक्खण !;
जय जय जिणवरवद्धमाण ! सरणागयवच्छल ! । जय करुणारस ! सुहनिहाण ! भवतारणपच्चल ! ॥ ६४ ॥
जे पेच्छन्ति थुणन्ति सामि ! पूएंन्ति[1] ण्हवन्ति य, जे गायन्ति नमन्ति पायसुमरेहं[2] तुह सन्ति य ।
ते नरधन्न सउन्न तेहिं सुरसिरिआवज्जिय । सिवसुहसंपय ते लहन्ति जरमरणविवज्जिय ॥ ६५ ॥

---

१ ब–पूइन्ति । २ ब–०सुमरहिं ।

तुह सेवकरंतह निरुनरह पावपङ्कु उहिज्जइ । तं नत्थि किं पि भुवणे वि सुहु जं न सामि ! संपज्जइ ॥ ६६ ॥
भद्दाए विन्नत्तो भोयणकज्जम्मि निग्गओ तत्तो । भोयणसहमुवविट्ठो नियपरियणपरिगओ राया ॥ ६७ ॥
भुत्तो य अहाविहिणा तम्बोलाईकयोवयारो य । संभासिऊण भद्दं नियभवणम्मी गओ राया ॥ ६८ ॥
चिट्ठइ य सालिभद्दो विसयविरत्तो सुधम्मगयचित्तो । पत्तो य तत्थ सूरी तक्कालं धम्मघोसो त्ति ॥ ६९ ॥
वन्दणवडियाएँ गओ राया[1] य जणो य तस्स सूरिस्स । जणणिं च पुच्छिऊणं तत्थ गओ सालिभद्दो वि ॥ २०७० ॥
वन्दिय उवविट्ठाए परिसाए भवविरागजणणीए । सो धम्मदेसणाए पडिबोहं काउमाढत्तो ॥ ७१ ॥
कोडिं वराडियाहेउं जहा हारेज्ज कोइ णं । मणिं वेरुलियं वावि दलेज्जा सुत्तकारणा[3] ॥ ७२ ॥
नावं जलहिमज्झम्मि लोहकज्जेण भिन्दए । सारं च चन्दणं भासहेउं मूढो दहेज्ज णं ॥ ७३ ॥
छेत्तुं कप्पूरसण्डं च कोद्दवाणं वइं करे । धन्तं जच्चसुवन्नं च फुक्काए हारए नरो ॥ ७४ ॥
एवं माणुस्सयं जम्मं धम्मसाहणसंजुयं । असारविसयासत्ता सत्ता ! नासेह मा हु णं ॥ ७५ ॥
इय धम्मकहं सोउं पडिबुद्धा पाणिणो गया सगिहं । संविग्गो भद्दाए सुओ वि पत्तो सभवणम्मि ॥ ७६ ॥
तो पणमिऊण जणणिं सो पभणइ अम्ब ! अज्ज मे निसुओ । गुरुणो पासे धम्मो सा जम्पइ पुत्त ! सुट्ठुकयं ॥ ७७ ॥
तो पव्वज्जामि अहं तं अणुजाणेसु सा य तं सोउं । कन्नकडुयं च वयणं धसत्ति धरणीयले पडिया ॥ ७८ ॥

---

१ व—॰याइ ज॰ । २ व—॰राय॰ । ३ व—॰कारणे ।

परसुनिकित्त व लया मुच्छाए तो जलेण सित्तङ्गी। वीयनएणं वीया लहिऊण य चेयणं दीणा ॥ ७९ ॥
अंसूणि य मुयमाणी रोयन्ती भणइ तं सि मे एगो। पुत्तो उम्बरपुप्फं व दुल्लहो जीवियब्भहिओ ॥ २०८० ॥
ता जीवन्तीएँ मए दिक्खं मा गेण्ह सो वि तं आह। अम्ब ! न नज्जइ एयं को पुव्विं जाइ को पच्छा ॥ ८१ ॥
सा भणइ जाय ! तुज्झं नीरोगसुलक्खणं सुरूवं च। देहं ता एयगुणं माणेसु विलासकरणेणं ॥ ८२ ॥
सो आह असुइ एयं बहुवसणहयं जराएँ घुणियं च। आममिउभण्डगसमं विद्धंसणधम्मयं एयं ॥ ८३ ॥
तो को अम्ब ! इमम्मी पडिबन्धो कीरए विवेगीहिं। धम्मविहाणेणं चिय सफलत्तं होइ एयस्स ॥ ८४ ॥

माता—

रूवाइगुणजुयांओ अणुरत्ताओ य तुज्झ जायाओ। बत्तीसमिमाहिँ समं ता भोए भुञ्ज जा तरुणो ॥ ८५ ॥

पुत्रः—

असुइसमुत्था परिणामदारुणा थेवकालिया भोगा। नरयाइदुक्खहेऊ ता को भोएसु कुणइ रइं ॥ ८६ ॥

माता—

मणिकणगरयणमाईअत्थो आसत्तमं कुलं तुज्झ। दाउं भोत्तुं च अलं ता तं विलसेसु जाय ! तुमं ॥ ८७ ॥

पुत्रः—

रायग्गिचोरदाइयमच्चुसुराईण साहिओ अत्थो। बाहिरमलो व अथिरो को मुज्झइ एत्थ जाणन्तो ॥ ८८ ॥

माता—

असिधारगमणअयचणयचावणादुक्करं खु समणत्तं । भूसयणलोयभिक्खन्नबम्भचेराइ जं एत्थ ॥ ८९ ॥

पुत्रः—

संसारसूयराणं विवेयरहियाण कायरनराणं । दुक्करमिह समणत्तं न उ धम्मियधीरपुरिसाण ॥ २०९० ॥

माता—

सुकुमालो वच्छ ! तुमं सुहोइओ सइ अदिट्ठदुहलेसो । कह उवसग्गपरीसहसहणसमत्थो तुमं होसि ॥ ९१ ॥

पुत्रः—

नरयम्मि सुघोराओ बहुसो वियणाउ मे विसहियाओ । तयविक्खाए केत्तियमेयं उवसग्गमाइदुहं ॥ ९२ ॥

माता—

जइ एवं ता पुत्तय ! समीहियं कुणसु किन्तु कइवि दिणे । परिकम्मसु अप्पाणं एवं दिक्खा सुहं काउं ॥ ९३ ॥
जणणीउवरोहेणं पडिवज्जिय तं गओ सपासायं । भज्जाओ आमन्तिय पडिबोहन्तो[1] इमो भणइ ॥ ९४ ॥
पुरिसेणं बुद्धिमया परभवचिन्ता अवस्सकायव्वा । न हु विसयविमूढेणं हारेयव्वो मणुयजम्मो ॥ ९५ ॥
जं विसएसु पसत्ता बम्भसुभूमाइया गया नरयं । विसयविरत्ता उ गया भरहनरिन्दाइया मोक्खं ॥ ९६ ॥

---

१ ब—पडिवोहत्थं ।

जीवस्स नत्थि तित्ती चिरं पि भोत्तोहिं विसयसोक्खेहिं । ता विसयविरमणेणं पव्वज्जमहं करिस्सामि ॥ ९७ ॥
तुब्भं जा उ ससल्ला सावच्चाओ य ता हु गिहिधम्मं । कुव्वन्तु सेसियाओ कुणन्तु दिक्खं सइच्छाए ॥ ९८ ॥
एवं अणुसासेउं भज्जाओ थेवथेवभोगङ्गे । परिहरमाणो चिट्ठइ निच्छियचित्तो य दिक्खाए ॥ ९९ ॥ इओ य—
धन्नेणं परिणीया भइणी तत्थेव सालिभद्दस्स । अब्भङ्गन्ती दइयं सदुक्खमंसूणि सा मुयइ ॥ २१०० ॥
धन्नेणं तो पुट्ठा किं तुह उव्वेयकारणं सुयणु ! । सा आह सालिभद्दो पव्वज्जं इच्छए घेत्तुं ॥ १ ॥
परिकम्मं कुणमाणो दिणे दिणे चयइ तूलिमेगेगं । भज्जं च एवमाई कहिए धन्नो तयं भणइ ॥ २ ॥
काउरिसो सो सुन्दरि ! जो वयगहणुज्जुओ वि कीवत्तं । कुणइ न एक्कपए च्चिय सणङ्कुमारो व्व गिहचायं ॥ ३ ॥
जइ सुकरो गिहचाओ ता किं न तुमं करेसि सप्पुरिसे ! । इय भणिए अहिमाणी सो तं पडिभणइ संविग्गो ॥ ४ ॥
तुह वयणमवेक्खन्तो ठिओ म्हि पिच्छसु करेमि जं इण्हिं । तीए भणियं पियय्म ! हासो विहिओ खमह मज्झं ॥ ५ ॥
किं बहुणा भणिएणं संपइ भइणीसमा तुमं मज्झ । ता जइ तुह उच्छाहो तुमं पि गेण्हाहि पव्वज्जं ॥ ६ ॥
अह वीरो संपत्तो थुव्वन्तो अमरचारणगणेहिं । रइयम्मि समोसरणे धम्मकहं कहिउमाढत्तो ॥ ७ ॥
सेणियनरिन्दपमुहो वन्दणहेउं जणो गओ तत्थ । धन्नो वि धम्मकज्जे विणिजोजिय नियधणं कुणइ ॥ ८ ॥
पव्वज्जासामग्गिं तब्भज्जा तस्स निच्छयं नाउं । कयमाणी गन्तूणं जहवत्तं कहइ भाउस्स ॥ ९ ॥

---

१ ब–भुत्ते० । २ ब–उ । ३ ब–सुदु० । ४ ब–०रिसा ।

धन्नेणं तरिओऽहं इय चिन्तिय संठवेत्तु तं भइणिं । भद्दं तह भज्जाओ संभासिय उस्सुयमणो सो ॥ २११० ॥
दाऊण विउलदाणं महिमं कारिय जिणिन्दभवणेसु । पूइत्तु समणसङ्घं घोसाविय अभयदाणं तु ॥ ११ ॥
सिबियारूढो भद्दाएँ संजुओ भारियासयणसहिओ । तित्थं पभावयन्तो जणाभिनन्दिज्जमाणो य ॥ १२ ॥
तं रिद्धिं सग्गसमं पडलग्गतणं व सव्वमुज्झित्ता । महया विच्छड्डेणं समागओ जयगुरुसगासे ॥ १३ ॥
पुरओ चिय संपत्तो धन्नो ते दो वि तत्थ भयवन्तं । तिपयाहिणी करेत्ता वन्दन्ति इमं च भासन्ति ॥ १४ ॥
भयवं ! अणुग्गहेत्ता भवमहणिं अम्ह देहि पव्वज्जं । तुम्ह पयकमललग्गा असेसदुक्खक्खयं कुणिमो ॥ १५ ॥
भद्दाए वि य भणियं भयवमिमे मज्झ पुत्तजामाऊ । इय सालिभद्दधन्नयनामा इच्छन्ति पव्वज्जं ॥ १६ ॥
ता पव्वाविह एए तिहुयणणाहेण[1] दिक्खिया तत्तो । कयपञ्चमुट्ठिलोया सिक्खविया साहुकिरियं च ॥ १७ ॥
गुरुगच्छवसहिसेसग्गिभत्तउवगरणतववियारेसु । भावणविहारजइकहठाणेसु य ते समणुसट्ठा ॥ १८ ॥
विहरन्ति जिणेण समं चउत्थछट्ठट्ठमाइकुव्वन्ता । सुस्समणा संजाया अहरेण अहीयसुत्तत्था ॥ १९ ॥
सुक्का किडिकिडि भूया जाया दुक्करतवेण ते धीरा । पुण रायगिहं पत्ता सहिया तिंयलोयनाहेण ॥ २१२० ॥
परिसा मिलिया कहियं चउरासीजोणिलक्खभेयरूवं[2] । पच्छा उचिए समए भिक्खट्ठं पत्थिया दो वि ॥ २१ ॥
छट्ठस्स उ पारणए भयवन्तं पुच्छिऊण कयकिच्चा । ते धन्नसालिभद्दा भणिया य जिणेण ते जन्ता ॥ २२ ॥

१ च–तेलोक्कनाहेण । २ च–०भवरू० ।

जणणी अज्ज करिस्सइ पारणयं सालिभद्द ! तुह दिट्ठा । तो ते भद्दाएँ घरं पत्ता तवसोसियसरीरा ॥ २३ ॥
वीरजिणस्सागमणं नाउं तह सालिभद्दधन्नाणं । भद्दाइओ गिहजणो जाओ हल्लप्फलो सव्वो ॥ २४ ॥
न य केणइ विन्नाया ते मुणिणो आगयावि तो तत्थ । खणमेत्तं चिट्ठित्ता अदीणचित्ता पडिनियत्ता ॥ २५ ॥

भणियं च—

सुन्दरसुकुमालसुभोइएहिँ विविहेहिँ तवविसेसेहिं । तह सोसविओ अप्पा जह नवि णाओ सभवणे वि ॥२६॥
आगच्छन्ता य पहे गोउलथेरीएँ पवरदहिएणं । पडिलाभिया सहरिसं पत्ता जिणवरसयासम्मि ॥ २७ ॥
विहिणा तं आलोइय पुच्छन्ति जिणं न अम्ह पारणयं । जणणीएँ कयं भयवं ! ता तं कह तुम्ह आइट्ठं ॥२८॥
भयवं पि आह जीए दिन्नं दहियं अईयजम्मम्मि । सा सालिभद्दजणणी आसी धन्न त्ति नामेणं ॥ २९ ॥
वज्जरिओ पुव्वभवो भोयफलं दाणपच्चयं कहियं । तं सुणिय सालिभद्दो सुमरइ पोराणयं जम्मं ॥ २१३० ॥
तो ते संविग्गमणा दहियं पारित्तु जिणमणुन्नविउं । खामियचउविहसङ्घा सुद्धप्पा अणसणं घेत्तुं ॥ ३१ ॥
कयआराहणकिच्चा वेभारट्ठियसिलायलं गन्तुं । उल्लसियसुक्कलेसा पाओवगमं पवज्जन्ति ॥ ३२ ॥
एत्थन्तरे भयवओ वन्दणहेउं समागया भद्दा । वन्दिय पुच्छइ धन्नो कत्थच्छइ सालिभद्दो य ॥ ३३ ॥
जहवत्तं परिकहियं जिणेण सव्वं पि तो ससोयमणा । तेसि समीवम्मि गया पेच्छइ ते निच्चलसरीरे ॥ ३४ ॥
वन्दित्ता संभासइ पुणो पुणो ते न किं पि जम्पन्ति । गयसंगा ताहे सा रुयइ महासोगभरभरिया ॥ ३५ ॥

गेहगओ वि न नाओ हा पुत्तय ! मन्दभाइणी अहयं । संभासिओ न दिट्ठो न वन्दिओ पावकम्माए ॥ ३६ ॥
अमराणियमाहारं भोत्तुं कहमन्तपन्तयं भुत्तं । वत्तीसतूलियासुं सुविउं कह सुवसि सिलवट्टे ॥ ३७ ॥
हरियन्दणाणुलेवं काउं कह सेयपङ्कमुव्वहसि । कागलिगीयं सोउं सुणसि कहं घूयसिवरावे ॥ ३८ ॥
पुव्विं तुज्झ ममोवरि भत्ती विणओ य तारिसो आसि । संपइ उल्लावं पि हु न देसि किं पुत्त ! दीणाए ॥ ३९ ॥
गुरुदुक्खसल्लियमणा एमाई बहुविहं विलवमाणी । तेसिं वन्दणकज्जे गएण रन्ना समणुसट्ठा ॥ २१४० ॥
धन्ना एए जेहिं उ भवदुक्खाणं विमोइओ अप्पा । तं पि कयत्था जीसे सुएण आराहियं एवं ॥ ४१ ॥

अन्नं च—

वयणचलणाइचेट्ठा कायव्वा नेय एस कप्पो त्ति । पाओवगमे ता तं मा कुणसु अकारणे खेयं ॥ ४२ ॥
एमाइ सेणिएणं महुरगिरिं संठवित्तु सवहूया । नीया घरम्मि भद्दा अक्कन्दणखीणगलसद्दा ॥ ४३ ॥
ते चियं[3] मुणिवरवसभा कालगया णुत्तरेसु उववन्ना । तत्तो चुया विदेहे उववज्जिय उत्तमकुलम्मि ॥ ४४ ॥
भोगसमिद्धिं पाविय दिक्खं घेत्तूण निम्मलचरित्ता । निट्ठवियसयलकम्मा सिद्धिपुरीए गमिस्सन्ति ॥ ४५ ॥
इय एवं दाणफलं जणस्स विम्हयकरं सुणेऊणं[5] । जइयव्वमगारीहिं विसेसओ दाणधम्मम्मि ॥ ४६ ॥

भणियं च—

---

१ ब—०यसि । २ ब—सवहु० । ३ ब—चिय । ४ ब—देक्ख । ५ ब—मुणेऊणं ।

दाणसीलतवभावण संसिउ वीरेहि धम्मु चउविहु दंसिउ ।
उत्तम तिविहधम्म असमत्थहं दाणधम्मु पर जियइ गिहत्थहं ॥ ४७ ॥

इय बोहन्तो भविए पज्जन्ते विहरिओ अपावाए । रइयं च समोसरणं देवेहिं चउनिकाएहिं ॥ ४८ ॥
भयवं कहेइ धम्मं सदेवमणुयासुराए परिसाए । पुट्ठो य गणहरेणं भयवं ! किं कालचक्कस्स ॥ ४९ ॥
भरहे एत्थ सरूवं भूयं भवं समासओ कहह । उस्सप्पिणिओस्सप्पिणिरूवस्स कहेइ तो भयवं ॥ २१५० ॥
सुसमसुसमा य सुसमा सुसमदुसमा य दुसमसुसमा य । दुसम अइदूसमावि य ओसप्पिणिए उ छच्च समा ॥५१॥
चउरो कोडाकोडी अयराणं सुसमसूसमा होइ । तीए य मिहुणयनरा कोसतिगुच्चा तिपलियाऊ ॥ ५२ ॥
ते सुरहिगन्धदेहा निरामया निब्भया सुरूवा य । बत्तीसलक्खणधरा जरचिन्तासोयपरिहीणा ॥ ५३ ॥
पयईएँ तणुकसाया अहमिन्दा उत्तमा य सङ्घयणे । माणुम्माणपमाणोववन्नदेहा सकरुणा य ॥ ५४ ॥
पुढवीपुप्फफलाणं रसो तया आसि सक्कराअहिगो । पुक्करणीओ घयखीरउदगइक्खुरसनीराओ ॥ ५५ ॥

दसविहा य कप्परुक्खा—

मज्जङ्गया य भिङ्गा तुडियङ्गा दीवजोइचित्तङ्गा । चित्तरसा मणियङ्गा गेहागारा अनिगिणा य ॥ ५६ ॥
मज्जङ्गेसु य मज्जं उप्पज्जइ भायणाइं भिङ्गेसु । तुडियङ्गेसु य संगयतुडियाइं बहुपयाराइं ॥ ५७ ॥
दीवसिहा जोइसनामया य एए करेन्ति उज्जोयं । चित्तङ्गेसु य मल्लं चित्तरसा भोयणट्ठाए ॥ ५८ ॥

मणियङ्गेसु य भूसणवराइँ भवणाइँ भवणरुक्खेसु । जायन्ति य वत्थाइं अनिगिणनामेसु रुक्खेसु ॥ ५९ ॥
आउयसेसे मिहुणं पसवेत्ता ते सुरालयं जन्ति । तवसंजमरहिया वि हु अकूरपरिणामभावेण ॥ २१६० ॥
अयरतिकोडाकोडीपरिमाणा सुस्समा तहिं मणुया । कोसदुगुच्चा दोपलियजीविया सेस पुव्वसमा ॥ ६१ ॥
पलिओवममसंइए पज्जन्ते होइ पुव्वकोडीए । तइयाए उ समाए दोकोडाकोडिमाणाए ॥ ६२ ॥
आईए कोसमुच्चा अन्ते पुण पञ्चचावसयमाणा । कालक्कमेणं हाणिं गच्छन्ति य कप्पतरुणो वि ॥ ६३ ॥
पुढविजलोसहिफलफुल्लमाइवत्थू वि हायमाणरसा । बलरूववन्नवमसुत्तिअज्जवाई य हायन्ति ॥ ६४ ॥
तइयसमाए अन्ते उप्पन्नो पढमजिणवरो उसभो । सत्तमकुलगरपुत्तो मुणीण घयदाणधणजीवो ॥ ६५ ॥
सो दंसियसयलठिई होऊणं धम्मसारही पढमो । सिद्धो तिवाससड्ढमाससेसे तइयअरए ॥ ६६ ॥
देसूणायरकोडाकोडीमाणे चउत्थअरयम्मि । तेवीसं तित्थयरा उप्पन्ना एत्थ गणनाहा ! ॥ ६७ ॥
मोक्खंगयस्स मज्झं पञ्चमअरगो उ दूसमा होही । सड्ढमासअहिएहिं तीहिं वासेहिं अइएहिं ॥ ६८ ॥
छहिं वासाण सएहिं पञ्चहिं वासेहिं पञ्चमासेहिं । मप निव्वाणगयस्स उ उप्पज्जिस्सइ सगो राया ॥ ६९ ॥
तेरसवाससहिएहिं नवुत्तरेहिं सगाउ कुसुमपुरे । होही कक्की पन्ते कुलम्मि कोउ व दुट्ठप्पा ॥ २१७० ॥
बहुकोहमाणमायालोभयपत्थरस्स तस्स जम्मम्मि । सइसा तत्थ पडिस्सइ देवउलं रामकण्हाणं ॥ ७१ ॥

---

१ ब—ओ । २ ब—उ । ३ ब—०पहा० । ४ ब—०नाह । ५ अ—अन्ते ।

चोरा रायविरोहा रायभयं झिज्जिहिंति गन्धरसा। दुब्भिक्खमणावुट्ठीईईबहुला तया देसा ॥ ७२ ॥
अट्ठारस य कुमारो वासाइं तत्तियं च डामरिओ। अवसेसं पुण कक्की राया होही अइपयण्डो ॥ ७३ ॥
नगरं आहिण्डन्तो पेच्छिस्सइ सो उ पञ्चथूभाइं। केणेमाइँ कयाइं इय पुट्ठा तेण पुरवुड्ढा ॥ ७४ ॥
कहिहिन्ति नन्दराया अत्थसमिद्धो इहं जयपसिद्धो। तेण इमेसु हिरन्नं अइबहुयं निक्खयं चिट्ठे ॥ ७५ ॥
न तरन्ति इमं घेत्तुं पहु! अन्ने नरवई इमं सोउं। सो थूभे खाणेही समीकरिस्सइ हिरन्नं तं ॥ ७६ ॥
अह सन्नओ पुरं तं खाणोही अत्थलुद्धओ कक्की। सो दप्पन्धो सेसे तणं व गणिही महीवाले ॥ ७७ ॥
धरणीयलाओ उम्मज्जिएण आरूढगाविरूवेणं। तइया सिलासएणं भेसेही साहुवग्गं च ॥ ७८ ॥
अह अद्दिगा उ देवी रायपहाईसु ते परियडन्ते। तुण्डेणं नोल्लेही भिक्खं असिहिन्ति किच्छेणं ॥ ७९ ॥
वोच्छन्ति तत्थ थेरा एसा सूयइ भविस्सकालम्मि। घोरं जलोवसग्गं कहियम्मिणं वीरनाहेण ॥ २१८० ॥
ता वयह अन्नदेसं इय कहिए के वि तत्थ वक्कन्ता[3]। अन्ने वि भत्तवत्थाइएसु सिद्धा भणिस्सन्ति ॥ ८१ ॥
जं कालपरिणईए कम्मवसेणं च भावि सुहमसुहं। तं तरइ निवारेउं को फिर इह बुद्धिमन्तो वि ॥ ८२ ॥

भणियं च—

दूरं वच्चइ पुरिसो तत्थ गओ निव्वुइं लहिस्सामि। तत्थवि पुव्वकयाइं पुव्वगयाइं पडिच्छन्ति ॥ ८३ ॥

---

१ ब—विरोहो॰। २ ब—णेही। ३ अ—अकान्ता।

सवे वि य पासण्डे रुम्भेउं सो करे वि मग्गेही । कक्किनिवो दाहिन्ति य सारम्भपरिग्गहा ते वि ॥ ८४ ॥
रुद्धो य समणसङ्घो करदाणत्थं च भासिही रायं । भिक्खावित्ती निक्किञ्चणा य अम्हे अणायाणा ॥ ८५ ॥
ता अम्ह धम्मलाभं मोत्तूणं नत्थि किं पि अन्नं ति । इय नाऊण नराहिव ! जं रोयइ तं करेसु तुमं ॥ ८६ ॥

अन्नं च भणियं पुराणे—

सज्झायज्झाणनिरएँ तवुज्जए बम्भयारिणो दन्ते । जइणो परिरक्खन्तो छट्ठंसं लहइ धम्मस्स ॥ ८७ ॥
ता उवरम एयाओ अज्झवसाणाओं होइ न य खेमं । जइणं उवद्दवेणं कीरन्तेणं पुरे देसे ॥ ८८ ॥
एवं भणिओ जाहे न मन्निही रोसपरवसो होही । तो नगरदेवया तं भणिही किं इच्छसे मरिउं ॥ ८९ ॥
जं बाहसि मुणिसङ्घं इय भणिओ भीयमाणसो पडिही । पाएँसु संघस्स उ भयवं ! मे खमह इय वेन्तो ॥ २१९० ॥
होहिन्ति य उप्पाया तइया पुरनाससूयगा बहवे । सत्तरस अहोरत्ता निरन्तरं वासिही उदयं ॥ ९१ ॥
गङ्गादहो य सोणो उवत्तिस्सइ य गरुयजलवेगो । तो कुसुमपुरं नगरं समन्तओ वुंज्झिही तेणं ॥ ९२ ॥
पाडिवओ आयरिओ सङ्घजणो कोइ कोइ पुरलोगो । कक्की राया फलगाइएहिँ तरिऊण छुट्टेही ॥ ९३ ॥
बहुओ जाही निहणं तत्थ जणो उवरए य जलवसणे । अन्नं नयरं काही कक्की नन्दस्स अत्थेणं ॥ ९४ ॥
होहिन्ति य आययणा साहुविहारो य सम्मवुट्ठी य । सस्ससई पडिएणं कुम्भेणवि को वि न किणेही ॥ ९५ ॥

१ अ—अन्नं पि । २ न—पाएसु समणसङ्घस्स समह मम सामि इ° । ३ न—तो । ४ अ—उज्झि° । ५ न—छुट्टिहिही ।

पन्नासं वासाइं दुब्भिक्खकालो भविस्सई घणियं । पुणरवि कक्की राया मूढो आसन्नमरणत्तो ॥ ९६ ॥
पासण्डिणो सलिङ्गे मेल्लावेही उवद्दवेही य । मुणिवग्गं तइया पुण पाडिवओ नाम आयरिओ ॥ ९७ ॥
होही जुगप्पहाणो तं सो रुम्भित्तु समणसङ्घजुयं । भिक्खाएँ छट्ठभागं मग्गेही दुट्ठपरिणामो ॥ ९८ ॥
काही काउस्सग्गं सक्कस्साराहणाएँ तो सङ्घो । गोवाडम्मि निरुद्धो जक्खं वा वारिहन्ति नयं ॥ ९९ ॥
ओ ककिराय ! सङ्घं मा बाहसु सुन्दरं न तुह एयं । एत्थन्तरम्मि सक्को काउस्सग्गप्पभावेणं ॥ २२०० ॥
चलियासणो मुणेउं ओहीए खिप्पमेव तत्थेही । वुड्ढदियरूवधारी भणिही कक्किं च अत्थाणे ॥ १ ॥
सीहासणे निविट्ठं एए किं साहुणो तए रुद्धा । भिक्खस्स छट्ठभायं पि मग्गिया दिन्ति नो मज्झं ॥ २ ॥
निवसन्ति य एत्थ पुरे सव्वे करदायगा उ पासण्डी । मम जाया थद्धा पुण एए नो किञ्चि वियरन्ति ॥ ३ ॥
सक्को भणिही नत्थि उ एएसिं किञ्चि भिक्खभायं पि । दिन्ति न कस्सवि एए तुमं च भिक्खं विमग्गन्तो ॥ ४ ॥
लज्जसि न लोयमज्झे निप्फुट्ट ! विमुञ्च ता इमे साहू । इहरा तुज्झ अणिट्ठं होही इय जम्पिए रूसिउं ॥ ५ ॥
भणिही इमं गलत्थह भट्टमसंबद्धभासगं सिग्घं । इय भणिए तो सक्को गलचवेडाएँ नाडेउं ॥ ६ ॥
काही छारुक्कुडं छासीवासाणि आउयं भोत्तुं । नरए उववज्जिस्सइ अणन्तदुहवेयणापउरे ॥ ७ ॥
तस्स य दत्तं पुत्तं इन्दो संठाविऊण जिणधम्मे । वन्दित्तु समणसङ्घं नियए ठाणम्मि संपत्तो ॥ ८ ॥

१ व—॰माला भ॰ । २ व—॰भागं पि । ३ व—थद्दा । ४ अ—हसिउं ।

तयणन्तरं च काही दत्तो जिणभवणमण्डियं वसुहं । इगुवीससहस्साइं होही धम्मुन्नई परमा ॥ ९ ॥
घणधन्नत्थसमिद्धं भारहवासं जिणिन्दकालम्मि । पुरगामागरपउरं आसी सुरलोगसंकासं ॥ २२१० ॥
गामा नगरब्भूया नगराणि य देवलोगसरिसाणि । रायसमा य कुडुम्बी वेसमणसमा य रायाणो ॥ ११ ॥
चन्दसमा आयरिया अम्मापियरो य देवयसमाणा । सासू वि य माइसमा ससुरो वि हु पीसमो आसि ॥ १२ ॥
धम्माधम्मविहिन्नू विणयपरो सच्चसोयसंपन्नो । गुरुदेवपूयणरओ सदारनिरओ जणो तइया ॥ १३ ॥
अग्घइ य सविन्नाणो अग्घइ सीलं कुलं च विज्जा य । परचक्कईइतक्करभयसोयविवज्जिओ लोगो ॥ १४ ॥
जिणभत्ता रायाणो पाएण कुतित्थिया य अवगीया । दससु वि वासेसु तहा दस दस अच्छेरया जाण ॥ १५ ॥
उवसग्ग गब्भहरणं इत्थीतित्थं अभाविया परिसा । कण्हस्स अवरकङ्का अवयरणं चन्दसूराण ॥ १६ ॥
हरिवंसकुलुप्पत्ती चमरुप्पाओ य अट्ठसयसिद्धा । अस्संजयाण पूया दसवि अणन्तेण कालेणं ॥ १७ ॥
लोगुत्तमपुरिसेहिं चउप्पन्नाए इहं अईएहिं । केवलिमणपज्जवओहिणाणिसुयकेवलीहिं च ॥ १८ ॥
दूसमकाले लोगो कोहाइकसायविसहयविवेगो । अच्चोदगो व वप्पो जाओ संभिन्नमज्जाओ ॥ १९ ॥
जह जह वच्चइ कालो तह तह दयदाणसच्चपरिहीणो । अहियं अहम्मसीलो कुतित्थिमोहियमई होही ॥ २२२० ॥
गामा मसाणभूया णगराणि य पेयलोयसरिसाणि । दाससमा य कुडुम्बी जमदण्डसमा य रायाणो ॥ २१ ॥

लुद्धा य पुहइपाला भिच्चे गिण्हन्ति ते वि इयरजणो । खायन्ति ये अन्नोन्नं मच्छा इव दुब्बले बलिया ॥ २२ ॥
जे अन्ता ते मज्झा जे मज्झा ते कमेण पचन्ता । अपडागा इव नावा डोलन्ति समन्तओ देसा ॥ २३ ॥
चोरा मुसन्ति अत्थं नरिन्दकरपीडियाइँ रट्ठाइं । भूयगहपायसेणी लञ्चाइपरा य कारणिया ॥ २४ ॥
सयणे निच्चविरोहो सकज्जनिरओ परत्थनिरवेक्खो । चप्फलभासी लोगो पाएणमबोल्लसारो त्ति ॥ २५ ॥
धणधन्ने अवियण्हो घरकज्जे चेव मोहियमईओ । दक्खिन्नलज्जरहिओ धम्मसुइविवज्जिओ लोगो ॥ २६ ॥
सीसा नाराहिन्ति उ आयरिए दूसमाणुभावेणं । ते वि हु तेसिं पढणं न दिन्ति सुयनाणसिक्खाओ ॥ २७॥
फिट्टइ गुरुकुलवासो मन्दा य मई जणस्स धम्मम्मि । सत्ताउला य पुहई देवा ए न दरिसणं देन्ति ॥ २८ ॥
पुत्ता अम्मापियरो अवमन्नन्ति कडुयाइं भासन्ति । सुण्हा भुयङ्गितुल्ला सासू वि य कालकन्नसमा ॥ २९ ॥
हसिएहिं जम्पिएहिं य अच्छिवियारेहिं विगयलज्जाओ । सविलासनियत्थेहिं बहुया सिक्खन्ति वेसाणं ॥ २२३०॥
सावगसाविगहाणी भावणतवदाणसीलपरिहाणी । समणाणं समणीणं असह्वडं थेवकज्जे वि ॥ ३१ ॥
कूडतुलकूडमाणं धम्मे वि सढत्तणं सपेसुन्नं । पहवन्ति दुज्जणा तह सीयन्ति य सज्जणा पायं ॥ ३२ ॥
विज्जाण मन्ततन्तोसहीण मणिपुप्फफलरसाणं च । रूवाउयरिद्धीणं संठाणुच्चत्तधम्माणं ॥ ३३ ॥
दूसमकाले होही सुहभावाण सव्वेसि परिहाणी । एगन्तदूसमाए असुहतरागं इमं सव्वं ॥ ३४ ॥

१ ब—गेण्ह° । २ ब—उ । ३ ब—लंति । ४ ब—°याय° । ५ ब—राहेन्ति । ६ ब—°उरा । ७ द—दिन्ति । ८ अ °कन्निस° । ९ अ—च पे° ।

एवं परिहायन्ते लोए चन्दो व्व कालपक्खम्मि । जे धम्मिया मणुस्सा सुजीवियं जीवियं तेसिं ॥ ३५ ॥
दुप्पसहो आयरिओ फग्गुसिरी साहुणी णयपहाणा । सड्ढो नाइलनामो सच्चसिरी सावियाणं च ॥ ३६ ॥
तह विमलवाहणो विय राया सुमुहो व तस्स उ अमच्चो । एए व दूसमाए होहिन्ति अपच्छिमा भरहे ॥ ३७॥
दोरयणिपमाणतणू वीसयवासाउया य होहन्ति । दुप्पसहाई चउरो उक्कोसेणं च छट्ठतवो ॥ ३८ ॥
दसवेयालियधारी चोद्दसपुव्वी व पुज्जिही सड्ढो । दुप्पसहो तित्थं पि व ता वहिही जाव सो चेव ॥ ३९ ॥
जो भणइ नत्थि धम्मो ण य सामइयं न चेव य वयाइं। सो समणसङ्घवज्झो कायव्वो समणसङ्घेणं ॥ २२४० ॥
बारस वासाइं गिहे गमिऊणं अट्ठ चेव सामन्ने । दुप्पसहो गच्छिहिही अट्ठमभत्तेण सोहम्मं ॥ ४१ ॥
पुव्वण्हे वोच्छेओ चरित्तधम्मस्स रायधम्मस्स । मज्झण्हे पुण होही अवरण्हे जायवेयस्स ॥ ४२ ॥
एवं दूसमकालो इगवीससहस्स होइ वासाणं । एगन्तदूसमावि य एवइयं चेव नायव्वा ॥ ४३ ॥
नट्ठे चरणाइम्मि उ हाहाभूओ अणाहभूओ य । कालो असाइपुत्तो गोधम्मसमो जणो तत्थ ॥ ४४ ॥
रयबहुला खरफरुसा अणिट्ठवाया तया य वाहिन्ति । धूपायन्ति दिसाओ भयजणणीओ य सव्वेसिं ॥ ४५ ॥
चन्दो मुहही सीयं अहियं अहियं च सूरिओ तविही । जेण इहं नरतिरिया सीउण्हहया किलिस्सन्ति ॥४६॥
तह अरसविरसमेहा अम्बिलमेहा य खारमेहा य।अग्गिविसअसणिमेहा अभिक्खणं वासिहिन्ति तया ॥४७॥

---

१ ब—०सइ वा० २ ब—०पुव्व व । ३ न—०सहा तित्थं पिय । ४ न—वहिहिइ । ५ न—णत्थ । ६ अ—सारमेहा खट्टमेहा य ।

जेण इहं मणुयाणं कासो सोसो जलोयरो कोढो । जरसूलसीसवियणा हवन्ति रोगा अणेगविहा ॥ ४८ ॥
काही तिरिए दुहिए जलथलखहचारिणो उ सबे वि । आरामछेत्तकाणणरुक्खतणाई खयं नेही ॥ ४९ ॥
वेयड्ढउसभकूडे गङ्गासिन्धू य मोत्तुमवसेसं । गिरिकूवनइतडागे थलाइ सबं समं होही ॥ २२५० ॥
इङ्गालमुम्मुरसमा छारब्भूया भविस्सई धरणी । कइयावि धूलिबहला घणचिक्खिल्लकद्दमोगम्मा ॥ ५१ ॥
मणुया खरफरुसतणू उब्भडघोडामुहा चिविडनासा । दुवन्ननिठ्ठुरगिरा बहुरोगा कोहणसहावा ॥ ५२ ॥
रयणीपमाणदेहा नरित्थिओ वीससोलसाऊ य । बहुपुत्तनत्तुयजुया निल्लज्जा विगयवसणा य ॥ ५३ ॥
छवरिसी गब्भधरा होही नारी य दुक्खपसवा य । सोलसवासा पुत्तयनत्तुयए पेच्छिही थेरा ॥ ५४ ॥
होहिन्ति य बिलवासी बिला उ बावत्तरी य वेयड्ढे । उभयतडेसु नईणं नव नव एक्केकए कूले ॥ ५५ ॥
सबे वि बीयमेत्ता तिरिया होहिन्ति तत्थ मणुयाई । कुणिमाहारा सबे निस्संसा निविवेगा य ॥ ५६ ॥
रहपहमेत्तं तु जलं वहिही बहुमच्छकच्छभाइन्नं । गङ्गासिन्धुनईणं तासु य गन्तूण ते मणुया ॥ ५७ ॥
रयणीए थलमज्झे कढिन्ति दिवा य सूरकरपक्के । खाहिन्ति य बीयाए निसाए अन्ने य कढिन्ति ॥ ५८ ॥
दहिखीरघयाईयं सतरस धन्नाइं पुप्फफलमाई । होही न भरहवासे सयणासणवत्थमाई य ॥ ५९ ॥
इगवीससहस्साइं एवं एगन्तदूसमा होही । पञ्चसु भरहेसु तहा पञ्चसु एरवयवासेसुं ॥ २२६० ॥

१ ब—०णाइं । २ ब—मोत्तु० । ३ ब—०डागा । ४ ब—०भा मग्गा । ५ अ—०गोडामु० । ६ अ—हिइ थे० ।

सागरकोडाकोडी एगा अरओ चउत्थओ होही। ऊणा इह वासाणं बायालीसं सहस्सेहिं ॥ ६१ ॥
सा पञ्चमछट्ठेहिं अरएहिँ जुया य होइ पडिपुन्ना। ओसप्पिणी दसायरकोडाकोडी अओ होइ ॥ ६२ ॥
ओसप्पिणीएँ एवं जो अणुहावो उ वन्निओ पुव्विं। सो च्चिय पडिलोमेणं उस्सप्पिणिए मुणेयव्वो ॥ ६३ ॥
बायालीससहस्सा वासाण नरा उ होन्ति बिलवासी। उस्सप्पिणीएँ एगन्तदूसमा चरिमकालम्मि ॥ ६४ ॥
होहिन्ति पञ्च मेहा पुक्खल संवट्ट खीरमेहो य। घयमेहअमयमेहा रसमेहो पञ्चमो होइ ॥ ६५ ॥
ए[1]क्केक्को अणुबद्धं वासीही सत्त सत्त दिवसाइं। पञ्चत्तीसं दिवसे वद्दलिया हो[2]हिंई सोमा ॥ ६६ ॥
पढमो उ निव्ववेही धन्नं बीओ करिस्सए मेहो। तइओ नेहं जणयइ ओसहिमाई चउत्थो उ ॥ ६७ ॥
पञ्चमओ पुण मेहो पुढवाईयाण रसकरो होही। तत्तो हरियदुमोसहि[3]वेल्लिलयाई परोहिन्ति ॥ ६८ ॥
तो ते बिलवासिनरा पासित्ता तं महिं तह समिद्धं। आसतथा हिट्ठमणा नीहरिय बिलाण भमिहिन्ति ॥ ६९ ॥

भणिस्सन्ति य—

जायं खु सुहविहारं भरहम्मिमं पुप्फफलसमिद्धं च। ता जो कुणिमं खाही सो अम्हं वज्जणिज्जो उ ॥ २२७० ॥
जह जह वच्चइ कालो तह तह फलकुसुमओसहीणं च। संघयणरूवउच्चत्तआउमाईण वुड्ढी य ॥ ७१ ॥
होहिन्ति सुहा रिउणो सुहा य वाया सुहाइँ उदगाइं। गयरोगा तो मणुया होहिन्ति तहा तिरिक्खा य ॥ ७२ ॥

---

१ अ–एकेके। २ अ–होइही। ३ नू–°वल्लि°।

सयगो य जिणो णवमो पुव्वं आसी सुनन्दणामो जो । मुणिसुव्वओ य दसमो सयगो जो आसि पुव्वभवे ॥ ८६ ॥
एक्कारसमो य जिणो देवइजीवो उ सव्वभावविऊ । अममो बारसमजिणो होही जो सच्चई आसि ॥ ८७ ॥
तह निक्कसायनामो तेरसमो वासुदेवजीवो उं । बलदेवो पुण होही चोद्दसमो निप्पुलायजिणो ॥ ८८ ॥
निम्ममजिणो अमोहो पनरसमो होइ रोहिणीजीवो । सुलसासावियजीवो सोलसमो चित्तगुत्तो य ॥ ८९ ॥
सतरसमो य समाही रेवइजीवो उ विगयभववाही । संवरजिणो य जयहिओ अट्ठारसमो मियालीओ ॥ २२९० ॥
दीवायणस्स जीवो नियट्टिअरहा य अगुणवीसइमो । कण्हो गेयभवतण्हो वीसइमो देवसेणजिणो ॥ ९१ ॥
तत्तो य एगवीसो नारयजीवो विवेगजिणचन्दो । बावीसइमो विमलो अमरजिओ विगयकम्ममलो ॥ ९२ ॥
देवोववायनामो तेवीसइमो उ अम्मडो पुव्वं । चरिमो य साइबुद्धो अणन्तविजओ जिणो होही ॥ ९३ ॥
ओसप्पिणीजिणाणं पडिलोमेण होन्ति तित्थयरा । जा चरिमो जिणनाहो विन्नेओ उसभनाहो व्व ॥ ९४ ॥
एएसु अईएसुं कमेण होहिन्ति पुव्वतुल्लगुणा । सुस्समदुसमा सुसमा सुस्समसुसमा य छट्ठा उ ॥ ९५ ॥
वीसं कोडाकोडी दोन्नि वि एया उ होन्ति अयराणं । ओसप्पिणी य उस्सप्पिणी य परियत्तमाणीओ ॥ ९६ ॥

अयरपमाणं पुण—

एगाहियबेहियतेहियाणि उक्कोससत्तरत्ताइं । घेत्तुं सिसुलोमाइं काउमसंखेज्जखण्डाइं ॥ ९७ ॥

१ व—य° । २ अ—भवगय° ।

जोयणमुव्वेहेणं जोयणमायामवित्थरेणं च । पल्लं भरेज्ज निचियं सुहुमाणं तेसि लोमाणं ॥ ९८ ॥
वाससए वाससए वोलीणे अवहरेज्ज एक्केक्कं । जो तत्थ हवे कालो एगं पलिओवमं तं तु ॥ ९९ ॥
दसकोडाकोडीओ तेसिं अह सागरोवमं हवइ । पोग्गलपरियट्टो पुण ओसप्पुस्सप्पिणि अणन्ता ॥ २३०० ॥
ओरालियवेउव्वियतेययमणभासपाणुकम्मेहिं । जीवस्स सव्वपोग्गलगहणे तो बायरपरट्टो ॥ १ ॥
एगयरेण इमेसिं तग्गहणे सुहमओ य सो होइ । एवं खेत्ते काले भावे वि य सो दुहा नेओ ॥ २ ॥
अंजवाडगणाएणं एक्केक्कजिएण सव्वलोगो उ । उक्कमओकमओ वा असइं मरणेहिं जं पुट्ठो ॥ ३ ॥
तो पोग्गलपरियट्टा अणाइकालम्मि संसरन्तस्स । एगेगस्स जियस्स य इमे भवे वोलियाणन्ता ॥ ४ ॥
ता भो भद्दा ! नाउं सरूवमेवं अणाइनिहणस्स । कालस्स धम्मकज्जे उज्जमियव्वं पयत्तेण ॥ ५ ॥
पणपन्नं अज्झयणा पव्वविया तत्थ सुहविवागत्था । तावइय च्चिय वीरेण साहगा दुहविवागस्स ॥ ६ ॥
छत्तीसमपुट्ठाइं वागरणाइं च तत्थ कहियाइं । छट्ठयभत्तस्सन्ते दिवसं रयणिं च सव्वं पि ॥ ७ ॥
दिन्नो हिओवएसो सदेवमणुयासुराए परिसाए । भवजलहिदीवभूएण भगवयाणुग्गहनिमित्तं ॥ ८ ॥
वागरियं च जिणेणं उववन्नो इह अणुद्धरी कुन्थू । रयणीए अज्ज सुहुमो चलमाणो दीसए न ठिओ ॥ ९ ॥
ता इण्हिं समणाणं दुरणुचरो संजमो उ होहि त्ति । भरहेरवएसु जओ सो तीरइ रक्खिउं न खलु ॥ २३१० ॥

१ अ–॰ण आया॰ । २ व–अयवा॰ । ३ अ–रूवेण । ४ अ–तो छट्ठभत्तअन्ते दि॰ ।

अस्संजमभीएहिं तं सोउं भगवया समक्खायं । बहुसाहुसाहुणीहिँ य पच्चक्खायाइँ भत्ताइं ॥ ११ ॥
तम्मि य समए वीरस्स जम्मरिक्खम्मि दुट्ठपरिणामो । दोवाससहस्सठिई सङ्कन्तो भस्सओ कुगहो ॥ १२ ॥
निव्वाणगमणसमयं नाऊण जिणस्स भणइ तो सक्को । भयवं ! उदग्ग दिट्ठी भासग्गहसन्तिया इण्हिं ॥ १३ ॥
वड्ढइ ता परिवालह मुहुत्तमेत्तं भविस्सकालम्मि । जेण न जायइ तित्थस्स अवणई सपरपक्खाओ ॥ १४ ॥
भणिओ य सो जिणेणं समत्थवत्थूण सक्क ! परिणामं । अणुभावं कालस्स य जाणन्तो मुज्झसे कीस ॥ १५ ॥

तथा हि—

तुन्निज्जइ जरवत्थं सीडिज्जइ तह गिहं पि परिसडियं । भग्गं पि संघडिज्जइ सगडं तुट्टा वरत्ता य ॥ १६ ॥
सो पुण णत्थि उवाओ सन्धिज्जइ आणुपाणुमेत्तं पि । जेणाऊ जीवाणं झीणं जं पुव्वभवबद्धं ॥ १७ ॥
मन्ता तन्ता मणिमूलियाओ सन्ती सुराण सन्नेज्झं । झाणरसायणमाई रक्खन्ति न आउए झीणे ॥ १८ ॥
सुरगिरिदण्डं पुहविं छत्तं पिव धारिउं जे समत्था । अरहन्ता अतुलबला ते वि न मच्चुं निवारिन्ति ॥ १९ ॥
ता सुरवइ ! मा तम्मसु जेणेत्थमवस्सभाविणो भावा । तुमए मए व कहमवि तीरन्ति न अन्नहा काउं ॥ २० ॥
एवं अणुसासेउं सक्कं चउभेयसमणसङ्घं च । संपलियङ्कनिसन्नो जोगनिरोहं च काऊणं ॥ २१ ॥
सेलेसिं पडिवन्नो झायन्तो परमसुक्कझाणं च । खविऊण निरवसेसं भवोवगाहीणि कम्माणि ॥ २२ ॥
चइऊण इमं बुंदिं संपावेऊण सव्वणिज्जाणं । उज्जुसेढिं पडिवन्नो एगेणं चेव समएणं ॥ २३ ॥

कत्तियअमावसाए णागे करणे पहायसमयम्मि । णक्खत्ते [1]साइग्गिम य दोचे संवच्छरे चन्दे ॥ २४ ॥
सासयमणन्तसोक्खं सव्वावाहपरिवज्जियं अयलं । तेलोक्कमत्थयत्थं सिद्धिं पत्तो महावीरो ॥ २५ ॥
णव मालइय नव लेच्छइय गणराइणो य तं रयणिं । अट्ठारस पोसहिया ठिया जिणं पज्जु[2]वासेन्ति ॥ २६ ॥
तो उव्विग्गा समणा समणीओ सावगा साविगाओ । देवा देवीओ वि य सव्वं पि जयं समुव्विग्गं ॥ २७ ॥
सक्को वि हु सोगेणं अब्भाहयमाणसो सुतिव्वेणं । ओरुन्नविवन्नमुहो झूरइ पगलन्तनयणंसू ॥ २८ ॥
तमगासियरविं व दिणं निसाएँ गयणं व अत्थमियचन्दं । विज्झायपईवं पि व भवणं तमसम्मि बहलम्मि ॥ २९ ॥
उद्धियकमलं व सरं उव्वियणिज्जं इमं जयं जायं । उम्मूलियकप्पतरुं इयरदुमकाणणं व फुडं ॥ २३३० ॥
पसरिस्सन्ति य इण्हिं कुतित्थिया पमुइया अरहवासे । वग्गन्ति वणे करिणो निप्पसरा पवसिए सीहे ॥ ३१ ॥
पभणन्ति मिहो मणुया भावुज्जोओ इहज्ज समईओ । संपइ दव्वुज्जोओ रयणपईवा[3] यतो चेव ॥ ३२ ॥
बत्तीसं पि य इन्दा समागया तक्खणं ससोगमणा । खीरोयजलेण तणुं ण्हावन्ति जिणस्स सुरहेण ॥ ३३ ॥
गोसीसचन्दणेणं घणसारेणं च तो विलिम्पन्ति । परिहिन्ति देवदूसे सिवियं पवरं विउव्वन्ति ॥ ३४ ॥
तत्थारोवन्ति तयं दिव्वंसुयमाइमणहरुल्लोयं । उम्मालिन्ति समन्ता सुरपायवपुप्फमालाहिं ॥ ३५ ॥
कारिन्ति य कालागरुहरियन्दणदारुनियररइयचियं । पवरम्मि भूमिभागे सीयं वहवन्ति सुरपहुणो ॥ ३६ ॥

---

१ अ—साय° । २ ब—°वासन्ता । ३ ब—°वाइओ चे° ।

अप्फालियतूररवं मणहरनच्चन्तसुरवहुसमूहं । निवडन्तकुसुमवरिसं विकिन्नमणिमोत्तियसमूहं ॥ ३७ ॥
गिज्जन्तसारगेयं संचलिया सुरनरा चियाभिमुहं । पत्ता खणेण तत्थ य काऊण महूसवं परमं ॥ ३८ ॥
आरोवियं चियाए कलेवरं वद्धमाणसामिस्स । अग्गिकुमारेहिं तहिं खित्तो अग्गी नियमुहेहिं ॥ ३९ ॥
वायं विउव्विऊणं वाउकुमारेहिं फूमिओ जलणो । कुम्भग्गसोयखित्तं[1] घयं महुं तह य तियसेहिं ॥ २३४० ॥
सोणियमंसे डड्ढे[2] मेहकुमारेहिं गन्धउदगेणं । विज्झाविया[3] चिया सा गिण्हन्ति सुरा य अट्ठीणि ॥ ४१ ॥
दाहिणमुवरिमहणुयं सक्को गिण्हेइ हेट्ठिमं चमरो । ईसाणो उवरिल्लं वामं हेट्ठिल्लयं तु बली ॥ ४२ ॥
दन्तट्ठीणि उ सेसा सुरा सुरिन्दासुरा य सव्वे वि । मणुया य चियाभूइं सिवसन्तिकरं च गेण्हन्ति ॥ ४३ ॥
गन्तियतुरगाइगया तत्थ जणा आगया सुणियवत्तं । अहमहमिगाएँ बीए दिणम्मि वाहाइ य पवत्ता ॥ ४४ ॥
इय मोक्खगमणमहिमं काऊण सुरासुरा जिणवरस्स । नन्दीसरम्मि महिमं काऊण गया नियं ठाणं ॥ ४५ ॥
तीसं अगारवासी बारसवासाइं साइरेगाइं । छउमत्थपरीयाओ देसूणा केवली तीसं ॥ ४६ ॥
बावत्तरि सव्वाऊ कणगाभो सत्तरयणिउस्सेहो । चवणाइ पञ्चहत्थुत्तरो य वीरो जिणो होत्था ॥ ४७ ॥
इओ अणागयमेव य पावाएँ समोसढेण वीरेणं । मम मोहमोहियमई एसो न करेइ घाइखयं ॥ ४८ ॥
ता अवणेमि य मोहं विप्पियउप्पायणेण एयस्स । इय चिन्तिऊण गोयमसामी संपेसिओ गामे ॥ ४९ ॥

---

१ व—खेत्तं । २ व—दड्ढे । ३ ज—०य सा चीया गि० ।

तुह दंसणेण गोयम ! संबुज्झइ दियवरो वि हु सुसम्मो । इय भणिऊणं सो वि हु तए सि पडिवज्जिऊण गओ २३५०
पडिबोहिऊण य तयं नियत्तमाणो जणाउ सोऊणं । निव्वाणगयं वीरं महन्तसुवेयमावन्नो ॥ ५१ ॥

चिन्तिउं च पवत्तो—

पेच्छ जिणेण भगवया अपरिच्चियस्सवि अभत्तिमन्तस्स । काराविओ महन्तो अणुग्गहो देवसम्मस्स ॥ ५२ ॥
मम पुण नेहपरस्सवि चिरसंसट्ठस्स नियविणेयस्स । कहियं न मोक्खगमणं निययं धरिओ य न समीवे ॥ ५३ ॥
एगागिणं अणाहं अस्सरणं उज्झिउं मं अहन्नं । एगो च्चिय परमपयं गओ जिणो हा ! न जुत्तमिणं ॥ ५४ ॥

जइ दज्झसि दज्झसु कढसि कढसु अह फुडसि फुडसु सयराहं ।
तहवि परिसेसिओ हियय ! तंसि तेलोगनाहेण ॥ ५५ ॥

अन्नं च—

अणुरत्ते अणुरागो जुत्तो इहरा विडम्बणा णेहो । सुन्ने उलम्मि दीवयदाणं भण किं गुणं कुणइ ॥ ५६ ॥
किञ्च अनियला गोत्ती अजलो पङ्को उ पञ्जरमदारुं । कीलियरहिया य हडी अरज्जुयं बन्धणं नेहो ॥ ५७ ॥
नेहो रागो तम्मि य संते दोसो अवस्स संभवइ । ते पुण दोन्नि वि हेऊ भवस्स बहुदुक्खपउरस्स ॥ ५८ ॥
भयवं पि निम्ममत्तो सव्वपयत्थेसु वीयरागत्ता । कह कुणउ सो ममोवरि पडिबन्धं कीस हं मूढो ॥ ५९ ॥

---

१ अ–महमहन्नं ।

ता भगवयाणुचिन्नं निम्ममभावं अहं पुण चरामि । एमाइसुहज्झवसाण संगओ तक्खणं चेव ॥ २३६० ॥
संपत्तखवगसेढी घाईकम्मक्खयं च काऊण । गोयमसामी मग्गे उप्पाडइ केवलं णाणं ॥ ६१ ॥
दसगणहारी एत्थं नियनियसमए सुहम्मसामिस्स । नियनियगणं समप्पिय संपत्ता सिवपयं ते वि ॥ ६२ ॥
वीरजिणस्स भगवओ परमं तित्थुन्नइं करेमाणो । रायगिहे संपत्तो वरसमणगुणो हु भणियं च ॥ ६३ ॥

वज्जरिसभसङ्घयणे समचउरंससंठाणसंठिए जाइसंपन्ने कुलसंपन्ने बलरूवविणयसंपन्ने नाणसंपन्ने दंसणसंपन्ने चरित्तसंपन्ने ओयंसी तेयंसी वचंसी जसंसी जियकोहे जियमाणे जियमाए जियलोभे जियइन्दिए[1] जियपरीसहे जीवियासमरणभयविप्पमुक्के तवप्पहाणे गुणप्पहाणे चरणकरणप्पहाणे अज्जवमद्दवखन्तिमुत्तिगुत्तिप्पहाणे विज्जामन्तप्पहाणे उराले घोरे घोरवए घोरतवस्सी घोरबम्भचेरवासी[2] उच्छूढसरीरे संखित्तविउलतेयलेसे चउद्दसपुव्वे[3] चउनाणोवगए समणस्स भगवओ महावीरस्स अन्तेवासी सुहम्मे नाम गणहरे रायगिहं णगरं समोसढो[4] त्ति ॥

दिक्खित्तु जम्बुनामं कमेण संठाविऊण सूरिपए । निट्ठवियसयलकम्मो सासयसोक्खं गओ मोक्खं ॥ ६४ ॥
परिनिव्वुया गणहरा जीवन्ते नायए नव जणाओ । इन्दभूइसुहम्मे रायगिहे निव्वुए वीरे ॥ ६५ ॥
वियरियपवित्तिणिपया वीरजिणिन्देण चन्दणज्जावि । एक्कारसङ्गकुसला पज्जन्ते सिद्धिमणुपत्ता ॥ ६६ ॥

१ अ–जिइंदिए । २ अ–०चेरे उ० । ३ अ–पुवी । ४ ब–०सढे ।

चोद्दस समणसहस्सा गोयममाई उ आसि वीरस्स । चन्दणपामोक्खाओ छत्तीसं साहुणिसहस्सा ॥ ६७ ॥
संखसयगाइयाणं अगुणसठिसहस्ससमहियं लक्खं । सुस्सावयाण जिणसासणम्मि एगन्तरत्ताणं ॥ ६८ ॥
अट्ठारसयसहस्सा तिन्नि य लक्खा य सीलवन्तीणं । सुलसारेवइपमुहाण संपया साविगाणं तु ॥ ६९ ॥
सत्तसया वेउव्वियलद्धीणं केवलीण तह चेव । पञ्च य तेरस य सया मणपज्जवओहिनाणीणं ॥ २३७० ॥
चत्तारि अट्ठ य सया वाईणमणुत्तरोववाईणं[1] । तिन्नि सया पुण चोद्दसपुव्वीणं वीरपरिवारो ॥ ७१ ॥
जयइ सुयाणं पभवो तित्थयराणं अपच्छिमो जयइ । जयइ गुरू लोगाणं जयइ महप्पा महावीरो ॥ ७२ ॥
भद्दं सव्वजगुज्जोयगस्स भद्दं जिणस्स वीरस्स । भद्दं सुरासुरनमंसियस्स भद्दं धुयरयस्स ॥ ७३ ॥
भद्दं धीवेलापरिगयस्स सज्झायजोगमगरस्स । अक्खोभस्स भगवओ सङ्घसमुद्दस्स रुन्दस्स ॥ ७४ ॥
इय एवं संखेवा वीरजिणिन्दस्स साहियं चरियं । संपइ जेण निबद्धं एत्तो एयं पवक्खामि ॥ ७५ ॥

सिरिजम्बुनामसिरिपहवसूरिसेज्जम्भवा[2]दिसूरीणं । परिवाडीते जाओ चन्दकुले वड्डगच्छम्मि ॥ ७६ ॥
सिरिउज्जोयणसूरी उत्तमगुणरयणभूसियसरीरो । वेहारुयमुणिसन्ताणगयणवरपुन्निमाइन्दो ॥ ७७ ॥
सोमत्तणेण सोमं खमं खमाए य जो अभिक्खिवइ[3] । थिरयाए मेरुगिरिं गम्भीरत्तेण मयरनिहिं ॥ ७८ ॥
जम्मि य गच्छे आसी सिरिपज्जुन्नाभिहाणसूरि त्ति । सिरिमाणदेवसूरी सुपसिद्धो देवसूरी य ॥ ७९ ॥

---

१ ब—०ववाइयाणं च । २ अ—०ज्जंसमाइ० । ३ अ—अहिक्खिवइ ।

उज्जोयणसूरिस्स य सीसो अह अम्बदेवउवज्झाओ। खममद्दवज्जवाईगुणकलिओ सोममुत्ती य ॥ २३८० ॥
तस्स विणेएण इमं वीरजिणिन्दस्स साहियं चरियं। पावमलस्स खयट्ठाएँ सूरिणा णेमिचन्देण ॥ ८१ ॥
जं एत्थ अणागमियं लक्खणछन्देहिं दूसियं जं च। रइयमणाभोगेणं मिच्छामिह दुक्कडं तस्स ॥ ८२ ॥
जो पढइ इमं चरियं वक्खाणइ सुणइ वायए वावि। वीरस्स उ भत्तीए सो पावइ परमकल्लाणं ॥ ८३ ॥
अणहिलवाडपुरम्मी सिरिकन्ननराहिवम्मि विजयन्ते। दोहड्डिकारियाए वसहीए संठिएणं च ॥ ८४ ॥
वाससयाणं एगारसण्ह विक्कमनिवस्स विगयाणं। अगुयालीसे संवच्छरम्मि एयं निबद्धं ति ॥ ८५ ॥
॥ ग्रन्थाग्रं श्लोकतो ज्ञेयम् ॥ ३००० ॥

॥ समत्तमिणं महावीरचरियं ॥

॥ समत्तमिणं सिरिनेमिचन्दसूरिरइयं महावीरचरियं ॥